

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: woensdag 8 april 2020 18:47
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @plantum.nl; 10.2.e@vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond;
 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e
 10.2.e@groentenfruihuis.nl
CC: 10.2.e; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 8 april 2020
Bijlagen: coordinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-8-april-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van vanmorgen.

Het eerstvolgend overleg vindt **donderdag 9 april plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

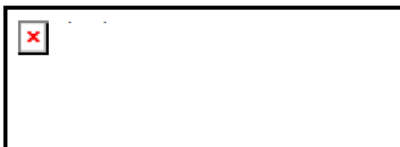
Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e

Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl

Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw
Concept: 8 april 2020

Overzicht na overleg van:

Aanwezigen:

8 april 2020

 Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e
 (VBN), Richard Schouten en 10.2.e (GFhuis), 10.2.e en
 10.2.e (LNV), 10.2.e (PZH), 10.2.e
 Thijs Cuijpers (LTO), N. Louwaars (Plantum), 10.2.e 10.2.e
 en 10.2.e (verslag) (GPNL) en 10.2.e
 (Topsector T&U)

Volgend overleg:
donderdag 9 april 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e)

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
90	8/4	De provisie op de BMKB regeling is gehalveerd, geldt dit ook voor het borgstellingsfonds. 10.2.e zal dit navragen.	10.2.e
89	8/4	Reactie op de GO regeling; Sjaak; het blijft een lening, het is dus geen lastenverlichting maar verzwaring. Het steunfonds is het belangrijkste voor ons. Richard geeft aan dat de GO regeling voor 3 jaar is. Dat is te kort, moet minimaal 7 jaar zijn in onze sector. Er moet een goede analyse komen van de GO regeling. 10.2.e aan de banken is gevraagd om hiervan een analyse te maken. Dit moet voor 12 uur vandaag klaar zijn.	TF financiën
88	8/4	10.2.e geeft aan dat er gelet moet worden op de communicatie en de vertrouwelijkheid van berichten. Het bericht van Jaap is ook verspreid onder alle leden van de VGB. Hiermee kunnen verkeerde conclusies worden getrokken.	communicatie
87	8/4	Morgen staat de uitwerking van het steunfonds op de agenda van de ambtelijke vijfhoek, maandag de bestuurlijke vijfhoek. Bedrag is nog niet bekend. Er is wel politieke steun. 10.2.e geeft een winstwaarschuwing af want het is een politiek besluit. Dus nog niet zeker. Er is in ieder geval een groep personen standby om direct met de uitwerking van het steunfonds aan de slag te gaan samen met LNV (10.2.e Carin, Gert M) 10.2.e geeft aan dat hij graag van de banken in indicatie willen hebben hoe dit de bedrijven gaat helpen. Dus een analyse van de effecten hiervan. 10.2.e vraagt dit op bij de banken.	TF financiën, 10.2.e
86	8/4	Jaap legt uit dat vanwege de overbelasting van het UWV de aangepast NOW regeling niet via deze instantie gaat. Jaap vraagt	Jaap

		bij LTO op hoe de regeling precies in elkaar zit zodat dit aan de achterban overgebracht kan worden.	
85	7/4	10.2.e licht de notities over de crisisorganisatie toe. Opgemerkt wordt dat een agendalid aan de regiegroep kan worden toegevoegd als het onderwerp hierom vraagt. 10.2.e merkt op dat ook de 'freeriders' geïnformeerd moeten worden. De vergaderfrequentie zal vanaf volgende week worden aangepast naar 3 keer per week (ma, wo, vr) Wanneer nodig kan er altijd een extra vergadering worden ingepland.	
84	7/4	De psychosociale ondersteuning moet onder de aandacht blijven. Dit zal steeds meer nodig zijn.	~~TF Arbeid~~
83	7/4	GFH wil betrokken zijn bij de gesprekken met ACM. Afsproken wordt dat een aantal casussen worden voorgelegd bij ACM vanuit de verschillende invalshoeken van de gehele tuinbouwsector om te bespreken met ACM, LNV en 10.2.e 10.2.e vraagt deze casussen op bij iedereen	10.2.e
82	3/4	Er moet een voorlichting komen voor bedrijven hoe zij om moeten gaan met herintreders, mensen die herstelt zijn van corona.	TF arbeid
80	3/4	De geboden uitstel voor ODE is een teleurstelling. Dit zal worden teruggekoppeld naar LNV. GTNL en GFH gaat hierop een verdere actie plannen. 10.2.e geeft de suggestie om ook Rabo hierin te betrekken.	GTNL GFH
78	2/4	Er moet een plan komen voor de verdeling van het noodfonds sierteelt, mocht dat beschikbaar komen. En wat wordt de tijdslijn hierbij? 10.2.e licht dit punt toe. <ul style="list-style-type: none"> • Men hoopt deze week tot een eindproduct te kunnen komen zodat het ministerie van Financiën hierover een besluit kan nemen. • Het is nog niet bepaald op welke manier men de schadevergoeding zal toepassen. Dit is men name voor de grote kwekers heel erg van belang omdat de verliezen daar het grootste zijn. • Alleen bedrijven met een continuïteitsperspectief komen in aanmerking voor een schadevergoeding. Deze info zal door de banken moeten worden aangegeven. • RFH zal mogelijk een faciliterende rol spelen in het uitkeren van de schadevergoedingen. • Dat zal men doen voor de hele keten dus niet alleen de kwekers. 	TF Financiën

		10.2 e geeft aan dat men nu een overzicht aan het maken is (samen met de banken) over het percentage bedrijven wat nu in de problemen is aan te geven. Dit is handig voor de politiek.	
76	2/4	Er wordt een update bij de banken opgevraagd om inzicht te krijgen hoeveel bedrijven gebruik maken van het borgstellingsfonds en uitstel van betaling (rente en aflossing)	10.2 e
75	2/4	Er wordt een motivatielijn gemaakt ter ondersteuning van de oproep om de provisie op het borgstellingsfonds te laten vervallen zodat dit als input kan dienen voor LNV	10.2 e
72	1-4	Er wordt vandaag (3-4) een brief opgesteld vanuit VNO, MKB en LTO met een voorstel voor een aanpassing, deze gaat direct naar de minister. Men kijkt na over de opmerkingen van de handel hier ook goed in verwerkt zitten.	TF Arbeid
68 en 66	31/3	10.2 e krijg signalen dat de energiebedrijven erg streng zijn met de betalingstermijnen. We gaan de signalen bundelen en dan doorgeven. Kan dit worden aangekaart bij EZK? ~~Wat is de status van ODE?~~	TF financiën
62	30/3	Is er al een overzicht in welke sectoren de meeste arbeidstijdverkortung is aangevraagd? Nee, vrijdag zal ook iemand van de TF arbeid worden gevraagd om verslag te doen van de vorderingen op dit gebied.	TF arbeid

Van: [Landheer, drs. G.M. \(Guido\)](#)
Aan: 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Fwd: Inbreng ABN AMRO bij NVB overleg/// tbv onderhandelingen
Datum: woensdag 8 april 2020 12:15:32
Bijlagen: [GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Jaap Bond
Datum: 8 april 2020 om 12:04:54 CEST
Aan: "Sonnema, drs. M. (Marjolijn)" , "Landheer, drs. G.M. (Guido)"
Onderwerp: FW: Inbreng ABN AMRO bij NVB overleg/// tbv onderhandelingen

info

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 8 april 2020 11:53
Aan: Jaap Bond ; Niek Jan van Kesteren
CC: 10.2.e
Onderwerp: Fwd: Inbreng ABN AMRO bij NVB overleg/// tbv onderhandelingen
 Tkn

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e <10.2.e@nl.abnamro.com>
Onderwerp: Inbreng ABN AMRO bij NVB overleg
Datum: 8 april 2020 om 11:35:46 CEST
Aan: "10.2.e@topsectortu.nl"
 <10.2.e@topsectortu.nl>, 10.2.e@greenports-nederland.nl
 "10.2.e@greenports-nederland.nl"

Beste 10.2.e en 10.2.e

Vanuit de Nederlandse Vereniging van Banken is gevraagd waar er knelpunten waren bij verschillende sectoren. Om hiermee in overleg

te gaan met het ministerie van EKZ.

Namens ABN AMRO heb ik onderstaande knelpunten ingebracht. Het overleg was afgelopen maandag. Voor wat het waard is.

Vanuit de tuinbouw, en in mindere mate akkerbouw, zijn er grote zorgen:

- Veel maatregelen zijn uitstel van betalingen of overbruggingsleningen, deze bedragen moeten eens worden terugbetaald. Dit gaat de komende jaren een enorme extra last zijn op de exploitaties van bedrijven. Hierdoor zullen investeringen in verduurzaming en innovaties op een laag peil komen. Hiermee wordt de (handels)positie van Nederland ondermijnd. Een noodfonds om schade te vergoeden kan ondernemers lucht geven om na de crisis werkgelegenheid en investeringen weer op peil te brengen en de maatschappelijke wensen van verduurzaming te vervullen. Dit speelt voor sierteelt en in mindere mate voor voedingstuinbouw en akkerbouw. Er is reeds een aanvraag gedaan, via het crisisonderzoek Tuinbouw, voor 2 noodfondsen voor de sierteelt én voor de voedingstuinbouw. Ondersteuning hiervoor vanuit de NVB is welkom.*
- De im- en export positie van Nederland voor verse producten loopt schade op doordat handelsbedrijven problemen krijgen met internationale sourcing omdat ook in die productielanden beperkingen zijn en economische schade ontstaat. Het voorfinancieren van deze bestellingen is zeer risicovol voor deze bedrijven en zal de handel aanzienlijk beperken.*
- Kredietverzekeraars en commercial finance bedrijven zien de risico's toenemen en beperken hun positie. Het samenspel van vertrouwen, inzicht, verzekeringen en garanties is belangrijk om de (internationale) handel, tijdens en na de corona crisis te ondersteunen. Door lagere bevoorschotting op debiteuren zullen handelsbedrijven, bij het herstellen van de markt, een rem ervaren bij het verkrijgen van werkkapitaal. Een staatsgaranties voor kredietverzekeraars en factoringsbedrijven kan het handelssysteem ondersteunen en vertrouwen herstellen. De huidige maatregelen van Moni Keijzer lijken bestemd voor de export van kapitaalgoederen.*
- Een vitale thuismarkt is, voor (sub)sectoren, essentieel voor investeringen en innovatie en zorgt voor een ketting aan verbonden bedrijven (advies, handel, transport, arbeid, techniek, enz.) en werkgelegenheid. Iedere schakel heeft hierbij zijn functie en draagt bij aan het economische systeem.*
- De borgstellingfaciliteit van LNV is al tientallen jaren ruim kostendekkend met de provisie van 3%. Deze provisie wordt normaal gerekend voor een lening van 6 of 12 jaar. De looptijd van de huidige BL-C is 2 jaar. De provisie zou bijvoorbeeld teruggebracht kunnen worden naar 1%. (hiervoor lopen al onderhandelingen BMKB is echter niet kostendekkend)*
- Er zijn zorgen over de hoogte van het subsidieplafond van de BL-*

C, deze is € 54 miljoen. Bij een gemiddeld krediet van € 500.000 kunnen we slechts 100 bedrijven helpen. De borgstelling voor de visserij gaat onder hetzelfde plafond vallen.

Groet, ^{10.2.e}

2.e

| 10.2.e

ABN AMRO | 10.2.e

Gustav Mahlerlaan 10 | 1082 PP Amsterdam | Nederland | 10.2.e

Mobiel: +31 10.2.e | Internet abnamro.com

This message has been sent by ABN AMRO Bank N.V., which has its seat at Gustav Mahlerlaan 10 (1082 PP) Amsterdam, the Netherlands, and is registered in the Commercial Register of Amsterdam under number 34334259.

Dit bericht is verzonden door ABN AMRO Bank N.V., statutair gevestigd aan de Gustav Mahlerlaan 10 te (1082 PP) Amsterdam, ingeschreven in het Handelsregister Amsterdam onder nummer 34334259.

Van: [Landheer, drs. G.M. \(Guido\)](#)
Aan: 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: FW: Sierteelt LNV
Datum: woensdag 8 april 2020 15:08:21
Bijlagen: [Sierteelt LNV.docx](#)

Van: 10.2.e @rabobank.nl
Verzonden: woensdag 8 april 2020 15:08
Aan: Landheer, drs. G.M. (Guido)
Onderwerp: Sierteelt LNV

Rabobank disclaimer: <http://www.rabobank.nl/disclaimer>

Waarin onderscheidt de sierteelt zich t.o.v. andere sectoren?

Ca. 80% van de productie is bestemd voor de export.

De sierteelt kenmerkt zich door enorme seizoenspatronen.

In de maanden maart t/m mei worden de rendementen voor het gehele jaar gemaakt.

Deze seizoenspatronen zijn een gevolg van 1) de internationale bloemendagen (moederdag, Valentijn etc.) welke belangrijk zijn voor de internationale afzet van met name snijbloemen en potplanten 2) in het voorjaar vindt de afzet van de voorjaarsbloeiers plaats (tulpen, perkgoed etc.) en aanplant in tuinen (tuinplanten). Ervaring leert dat de rest van het jaar nagenoeg geen rendement behaald wordt, maar men quitte speelt.

Snijbloemen en perkgoed zijn slechts enkel dagen houdbaar. Potplanten en tuinplanten weliswaar wat langer maar daarvan loopt de kwaliteit terug en neemt verkoopbaarheid af en daarbij komt dat het ruimtebeslag blijft en er geen nieuwe aanplant plaats vindt.

Bij vernietiging van het gewas is men gedurende een periode uit productie en heeft men bij het aantrekken van de markt (na Corona) geen afzetklaar product. Als gevolg van het seizoenspatroon kan de in het voorjaar geleden omzetverlies i.c.m. doorlopende vaste en variabele kosten in de rest van het jaar niet worden goedgeemaakt. De sector is blij als men onder normale omstandigheden in de tweede helft van het jaar break even kan exploiteren.

Zijn leningen hiervoor een oplossing?

Naast 6 maanden uitstel van aflossingen wordt er reeds gebruik gemaakt van overbruggingsleningen onder de BL-C. Daarnaast worden seizoenskredieten niet ingeperkt en worden er reguliere leningen verstrekt. Deze leningen hebben reeds een aanzienlijke lastenverzwaring tot gevolg. Wij zien nu al aankomen dat veel bedrijven niet in staat zijn om de komende jaren de leningen onder deze BL-C af te lossen. Rekening houdende met enkel al het in maart geleden omzetverlies komt 30-35% in een positie dat het continuïteitsperspectief zwaar onderdruk staat of zelfs helemaal weg is. Verwachting is dat zij niet zullen overleven als er geen aanvullende maatregelen genomen worden.

Doordat het een kapitaalsintensieve sector is zijn de eigen vermogens toch al relatief laag en de marges dun. (38% gemiddeld onder alle gefinancierde bedrijven). Een extra lastenverzwaring uit hoofde van extra leningen zet de sector verder onder druk met als nadelig gevolg:

- Het negatieve psychologische effect zal de komende jaren fors zijn indien de bedrijven een extra schuldenlast met bijbehorende lastverzwaring krijgen, in de wetenschap dat ondernemers alle extra marge boven toch al te krappe marges van 2% extra moeten aflossen. De bedrijven worden verzwakt met een extra schuldenlast in een sector die reeds relatief zwaar is gefinancierd. Veel ondernemers zullen dit als een loden last ervaren en besluiten om dan maar (vervroegd) te stoppen met hun bedrijf. Gevolg is dat er veel bedrijven op de markt komen met weer als gevolg een fors dalende marktwaarde waardoor de vermogens- en zekerheidsposities enorm worden verzwakt en veel bedrijven verder niet meer financierbaar zijn. De hele bodem zakt weg zoals ook tijdens de financiële crisis van 2009 tot en met 2014, echter nu nog een gradatie erger omdat de verliezen/tekorten vele malen groter zijn dan toen.
- In aanvulling op bovenstaand punt, verwachten we dat ondernemers ervoor kiezen zich te laten failleren, schulden saneren en door te starten met een lagere schuld. Dit

zorgt ervoor dat overheidskapitaal vernietigd wordt en daardoor de regeling zijn doelmatigheid mist.

- Door de lastenverzwaring, m.n. de aflossingsdruk, zal er de komende jaren nauwelijks tot geen ruimte zijn om te investeren in:
  - Reguliere noodzakelijke vervangingen. Het kassenbestand veroudert met als nadelig effect concurrentieverslechtering.
  - Ondernemers zullen zich eerst richten op het verbeteren van hun schuldenpositie waardoor er geen ruimte blijft voor innovaties en verduurzaming in het kader van het klimaatakkoord.
- De verhoging van de schuldenlast heeft een negatief effect op opvolging/bedrijfsovernames. Overnames worden vanuit rationele (financiële haalbaarheid) en emotionele (het heeft toch geen zin) overwegingen geblokkeerd. Hierdoor is de komende jaren nauwelijks tot geen broodnodige instroom van jong en veelal creatief en innovatief elan en hetgeen toch al een zorgpunt is.
- Banken zullen minder willen financieren doordat de extra lening van de overheid ook als schuld meetelt. Dit zet de sierteeltsector de komende jaren financieel op slot.

Sierteelt versus Horeca en Evenementen

Waarom geen Sector Specifieke Regeling voor de horeca en evenementen en wel bij Tuinbouw/Sierteelt?

- Sierteelt/Tuinbouw inkomsten zijn meer dan horeca seizoensgebonden. De rendementen/winst voor de Sierteelt wordt in maart, april, mei gerealiseerd. Dit jaarrendement is geheel komen te vervallen. Bij de horeca zal de omzet (weliswaar gestaag) weer toenemen zodra de beheersmaatregelen afnemen/verdwijnen. Omzet is meer verdeeld over gehele jaar.
- Verder is de kostenstructuur van de horeca anders. Gedurende de sluiting kan de horeca een gedeelte van haar kosten reduceren, terwijl in de sierteelt door de jaarcyclus de kosten moeten worden gemaakt om volgend jaar succesvol (letterlijk en figuurlijk) te kunnen oogsten.
- Voor Evenementen geldt dat een deel van de kosten gereduceerd kan worden, doordat door het afzeggen van het event de variabele kosten ook niet gemaakt worden. Meeste events worden georganiseerd door professionele bureaus die dit het gehele jaar rond doen. Daardoor is risicospreiding ook aan de orde en betreft het nu alleen het opvangen van liquiditeitstekorten.

Omzeterderving als Sectorspecifieke regeling.

Kan deze regeling een oplossing zijn voor de NOW-regeling?

Voorwaarden om te voldoen aan de Sector Specifieke Regeling.

Voor uniforme werkwijze en een gelijke behandeling van de getroffen (ondernemers) is het hanteren van een percentage van het geleden omzetverlies het meest voor de hand liggende. Hiervoor dient eerst een percentage van het omzetverlies op sectorniveau te worden vastgesteld en dat gecorrigeerd kan worden met een overall percentage als

ondernemersrisico. Het vastgestelde percentage op sectorniveau minus het percentage als ondernemersrisico dient dan voor alle individuele ondernemingen te gelden.

Een eerder geopperd voorstel op basis van een forfaitaire grondslag is een moeilijke optie. De grotere en/of de intensievere bedrijven zijn hiermee niet geholpen. Deze bedrijven hebben in verhouding een veel groter omzetverlies dan gemiddeld. Deze bedrijven vormen veelal de ruggengraat van de sector en bij een te geringe compensatie komt hun toekomstperspectief onder druk en zullen zij zich beraden of zij het bedrijf al dan niet voort zetten.

Een hierbij eerder gehanteerde denkrichting:

Een omzetverlies tot 20 % wordt niet vergoed. Dit is in lijn met de andere regelingen zoals NOW, waarbij de eerste 20 % als een te dragen ondernemersrisico wordt gezien. Alles daarboven krijgt een vergoeding van 70 %. Bij een 100% omzetverlies leidt dit tot een schadevergoeding van 56 % van de omzet.

Door de NOW te betrekken bij de compensatie voor omzetderving kan het voor deze sector tevens een oplossing bieden voor de discussie omtrent de NOW. NOW kan dan onderdeel vormen van de vergoeding door of het percentage aan ondernemersrisico te verlagen of het percentage aan vergoeding te verhogen.

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 8 april 2020 19:29
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: Bij deze!

Dank je wel voor de heldere uitleg!
 Fijn avond,
 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: woensdag 8 april 2020 18:47
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Re: Bij deze!
 Hallo 10.2.e

De verhouding verscheelt per bedrijf, maar zeker in deze maanden(piek) zijn er veel externe medewerkers. Je vaste groep is gebaseerd op je minimale bezetting. Rest is flexibel schil.

Voor vaste medewerkers kan gebruik worden gemaakt voor NOW als je minimaal 20% omzetsdaling hebt. Alleen de rekenregels werken daar bij niet. Je moet je jaaromzet delen door 4 en dan vergelijken met maart april mei van dit jaar. Bedrijven die in deze periode 50% van hun omzet halen (een zeer groot deel van de sierteelt) komen dan niet uit. Stel halvering van omzet in deze 3 maanden dan nu 25% omzet ipv 50%. 100% delen door 4 is ook 25%.

Conclusie uit rekenregels NOW: u heeft geen omzetverlies. Terwijl hun omzet feitelijk gehalveerd is.

Uitzendbureaus hebben meer werk bij sommige bedrijven en minder bij andere bedrijven. Dat saldeert bij elkaar meestal niet onder de 20%. Daarom vragen die - in elk geval in de vers - meestal geen NOW aan.

Met vriendelijke groet

10.2.e

[Outlook voor Android downloaden](#)

Van: 10.2.e 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>
Verstuurd: woensdag 8 april 2020 18:32
Aan: 10.2.e
Onderwerp: RE: Bij deze!

Beste 10.2.e

Dank voor de nieuwe cijfers.

Ik heb nog een vraag over de NOW-berekening i.r.t. seizoenarbeiders:

- Wat si de verhouding vaste werknemers: seizoenarbeiders?
- Voor de vaste arbeidskrachten kan toch wel gebruik gemaakt worden van de NOW?
- Vraagt de uitzendwerkgever als primaire werkgever geen NOW aan voor de uitzendkrachten?

Groet,

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@royalfloraholland.com>

Verzonden: woensdag 8 april 2020 15:45

Aan: 10.2.e 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: FW: Bij deze!

Hallo 10.2.e

Zoals toegezegd een nieuw staatje waarbij de periode is gezet op 3 maanden ipv 9 en waarbij het omzetverlies is teruggebracht naar het verwachte gemiddelde over de 3 maanden.

Toen we de vorige berekening stuurde waren we binnen een week van 100 % naar 20 % teruggevallen en verwachtte we uit te komen op 10 % en dan weer langzaam aan terug te krabbelen.

In de werkelijkheid zijn we na de 20 % langzaam omhoog gegaan tot 30 % aan het einde van maart en zien we ook nu een lichte groei. Er van uitgaande dat die lichte groei doorzet denk ik dat het reëel is om te veronderstellen dat we de over de 3 maanden heen op een gemiddelde vraaguitval van 65 % komen.

Op basis van aangepaste periode en aangepaste vraag uitval kom ik voor kwekers van bloemen en planten, RFH en handelsbedrijven in bloemen en planten uit op onderstaande tabel. Broei (tulpen, etc) en bol op pot zitten ook in deze cijfers meegenomen.

In de berekening hebben we rekening gehouden met NOW tegemoetkoming. Als die er niet komt is de schade hoger.

Droge bollen, bomen en veredeling zitten hier niet bij.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@royalfloraholland.com>

Verzonden: woensdag 8 april 2020 15:27

Aan: 10.2.e <10.2.e@royalfloraholland.com>

Onderwerp: Bij deze!

Hallo 10.2.e hierbij het staatje!

	wt 12-23	wt 12-23	wt 12-23	
	omzet voorloper	omzet voorloper	omzet voorloper	
	2020-2021	2020-2021	2020-2021	

10.1.c

	-170.000.000	-170.000.000	-170.000.000	
	-1.000.000.000	-1.000.000.000	-1.000.000.000	
	-1.000.000.000	-1.000.000.000	-1.000.000.000	

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Dit e-mailbericht is verzonden namens de Coöperatie Royal FloraHolland U.A., statutair gevestigd te Aalsmeer, kamer van koophandel nr. 34284016 (hierna: 'Royal FloraHolland'). De informatie in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en kan vertrouwelijk en/of privacygevoelig zijn. Royal FloraHolland kan niet instaan voor de bevoegdheid van de afzender noch voor de inhoud van dit bericht of de overbrenging daarvan en kan niet garanderen dat dit bericht vrij is van virussen. Op alle verbintenissen met Royal FloraHolland is het Veilingreglement van toepassing. Het Veilingreglement is gedeponeerd bij de griffie van de rechtbank Amsterdam nr.32/2020 en gepubliceerd op de website www.royalfloraholland.com.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit e-mailbericht is verzonden namens de Coöperatie Royal FloraHolland U.A., statutair gevestigd te Aalsmeer, kamer van koophandel nr. 34284016 (hierna: 'Royal FloraHolland'). De informatie in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en kan vertrouwelijk en/of privacygevoelig zijn. Royal FloraHolland kan niet instaan voor de bevoegdheid van de afzender noch voor de inhoud van dit bericht of de overbrenging daarvan en kan niet garanderen dat dit bericht vrij is van virussen. Op alle verbintenissen met Royal FloraHolland is het Veilingreglement

van toepassing. Het Veilingreglement is gedeponneerd bij de griffie van de rechtbank Amsterdam nr.32/2020 en gepubliceerd op de website www.royalfloraholland.com.

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: IN IBABS PV: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 8 april 2020
Datum: donderdag 9 april 2020 09:46:52
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 8 april 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gisterenmiddag.

Het eerstvolgend overleg vindt **vandaag plaats om 16.30 uur.**

Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl

Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

		<ul style="list-style-type: none"> • hoe om te gaan met handelschade. • Kredietverzekering – na check opnemen in de communicatie. 10.2.e deelt achtergrondinformatie. • GO regeling (Garantie Ondernemersfinanciering) 	
41	7/4	Taskforce Toekomstscenario's Regiegroep besluit tot opzetten nieuwe Taskforce Scenario's Toekomst Tuinbouw. <ul style="list-style-type: none"> • Samenstelling bijna gereed 	10.2.e Gert Mulder
42	7/4	Noodplan Groente en Fruit <ul style="list-style-type: none"> • Voedingstuinbouw wordt in één beweging meegenomen met Noodplan Sierteelt richting Financiën. • Verzenden persbericht te gebruiken door de brancheorganisaties. 	GFH 10.2.e
51	7/4	Werkbezoek Ministers Hoekstra en Koolmees uitnodigen voor werkbezoek. Regiegroep stemt in. Brief zo goed als gereed.	10.2.e
54	7/4	ODE Inhoud van de brief is bijzonder teleurstellend. Opwerken gezamenlijke reactie zo goed als gereed.	Sjaak
55	7/4	Lockdown Ivm lockdown aantal landen ontstaat probleem stekleveranties. Niels Louwaars brengt verdieping in vraagstuk. Er komen onregelmatig zendingen binnen.	10.2.e Niels
56	8/4	NOW-regeling Onder embargo: minister heeft het voornemen een aangepaste NOW-regeling (schadeloosstelling icm NOW?) te ontwikkelen voor de land- en tuinbouw met aandacht voor de handel en de werkmaatschappijen. Actie: <ul style="list-style-type: none"> • VGB en Anthos uitnodigen voor overleg Coördinatieteam 	Jaap 10.2.e
57	6/4	Communicatie Adri heeft vanmorgen een aantal (tuinbouw)bestuurders nader geïnformeerd. Werd gewaardeerd. Complimenten voor goede communicatie. Aandachtspunten: <ul style="list-style-type: none"> • Psycho-sociale hulp • Wethouders Logistiek en Havenbedrijf informeren • Gemeente Rotterdam wordt op termijn graag aangehaakt op Taskforce Arbeid. 	10.2.e

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e; Thijs Cuijpers; 10.2.e; @ing.com; 10.2.e; 10.2.e; @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e; @rabobank.nl; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; @anthos.org; Gert Mulder; 10.2.e; 10.2.e; @gmail.com; 10.2.e; 10.2.e; @nl.abnamro.com; 10.2.e; Carin Huet; Matthijs Mesken; 10.2.e
Onderwerp: RE: Taskforce Financiën; agenda voor vandaag 8 april 15 u
Datum: donderdag 9 april 2020 12:02:28
Bijlagen: [image001.jpg](#)
[08042020-besluiten-en-actiepuntenlijst2-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-taskforce-financien CONCEPT.docx](#)

Beste TF Financiën
 Hierbij concept-verslag van overleg gisteren.

Groet

10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: woensdag 8 april 2020 09:44

Aan: Thijs Cuijpers; 10.2.e; @ing.com; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e; @rabobank.nl; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; @anthos.org; Gert Mulder; 10.2.e; 10.2.e; @gmail.com; 10.2.e; 10.2.e; @nl.abnamro.com; 10.2.e; Carin Huet; Matthijs Mesken; 10.2.e

Onderwerp: Taskforce Financiën; agenda voor vandaag 8 april 15 u

Beste allen,

Onderstaande het agendavoorstel voor vanmiddag

- opening door Ruud Paauwe
- actiepunten vanuit het vorige overleg
- proces steunfonds sierteelt (10.2.e)
- proces steunmaatregelen voedingstuinbouw (10.2.e)
- verdieping brief 7 april, vanuit Ministeries EZK en Financiën (zie bijlage) op oa de punten: GO regeling, provisie verlaging BMKB/ BL, benadering van de impact van extra maatregelen voor Tuinbouw onder de NOW , garanties inzake krediet verzekering)
- wat verder ter tafel komt,

cid:image001.jpg@01D60E66.7DB84650

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Concept: 8 april 2020

Overzicht na overleg van: 8 april 2020

Aanwezigen: Ruud Pauwe (VZ) 10.2.e (RVO en mede namens LNV), Carin van Huet (Rabo) 10.2.e (GPNL), Gert Mulder (GFH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), Matthijs Mesken VGB, 10.2.e (LNV-EIA, vervangt 10.2.e 10.2.e (ABN AMRO), 10.2.e en 10.2.e (verslag).

Afgemeld: Carin van Huet

Volgend overleg: Dinsdag 14 april 16 uur (nb regieteam vergadert ook)

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
40			
39	8 april	Thijs: brief van 7 april: NOW : sociale partners, Koolmees en Wybes overleggen vandaag over de nieuwe NOW regeling. Belangrijk om seizoensinvloeden en concernaspecten mee te nemen. Impact aangepaste NOW is nog niet in te schatten.	Thijs
38	8 april	Voedingstuinbouw: 1.GO lening: ligt bij banken en overheid. Volgende week overleg. Om goed werkbaar te maken vindt de Taskforce dat deze niet 3 jaar maar 7 jaar zou moeten lopen. Verder zou het voor de handel zeer helpen als deze als achtergestelde lening. 2.Handelkredieten zijn zeer belangrijk. Garantstelling door de overheid wordt besproken in 2 ^e kamer (14/4?) maar kan nog weken duren voordat het rond is (Gert Mulder).	
37	8 april	Proces steunfonds sierteelt – 10.2.e Donderdag middag naar 5 hoek ambtelijk en maandag/dinsdag minister. Informatie nodig over <ul style="list-style-type: none"> - Uniekheid sierteelt ten opzichte van andere sectoren - Welke subsectoren zijn meest in de problemen (vraag van 10.2.e - Financieel economische cijfers; hoe staan bedrijven ervoor. De gegevens van WecR voldoen niet omdat zij geen representatieve steekproef hebben voor de verschillende deelsectoren. Cijfers komen qua solvabiliteit te hoog uit. 10.2.e meldt dat Carin van Huet op verzoek van Jaap Bond bezig is met een toelichting op cijfers van WecR. (Ruud en 10.2.e hebben expertise en kunnen meedenken). 	banken

		<p>- Info van de banken nodig. Rabo heeft een tool waar deze info uitgehaald kan worden. ABN is bezig met een steekproef. Kwantitatief in beeld brengen hoe ontwikkeling van bedrijven per producttype kan zijn agv Corona.</p> <p>10.2.e checkt of WecR de cijfers kan toespitsen op bedrijven met een kredietfaciliteit. (GS actie uitgevoerd, dit blijkt niet te kunnen).</p> <p>Henk en Mathijs pleiten ervoor de handel goed mee te nemen. Vragen gaan vooral over teelt. Ruud geeft aan dat handel is meegenomen in de gesprekken, maar dat er blijkbaar geen vragen zijn.</p> <p>Discussie over oude opzet van een regeling met hoepels met hoge % voor ondernemersrisico. Gaat niet werken. Verzoek TFF is dat Jaap contact opneemt met LNV. Meenemen naar regiegroep vanmiddag 10.2.e</p>	<p>10.2.e</p> <p>10.2.e</p>
36	1 april	<p>Afsluitprovisie: is extra inzet nodig om deze omlaag te krijgen? BL uitvoering zit bij LNV (actie Jaap is al ingezet). Coördinatieoverleg 8/4 LNV meldt dat dit er positief uit ziet. BL provisie wordt vergelijkbaar als BMKB verlaagd.</p>	Nvt
35	1 april	<p>Potentiele NOW inkomsten gaan mee in liquiditeitsbegroting (impact meenemen), niet als zekerheid. Dit is belangrijk om een goede begroting te maken voor aanvraag BL-C. 10.2.e koppelt terug aan TF Arbeid.</p>	10.2.e
34	1 april	<p>~~Aansprakelijkheid: voor VOF en Maatschap zijn mensen zowiezo aansprakelijk. Het is belangrijk om de casussen te zien. Actie: signalen doorgeven aan betreffende bank.~~</p>	allen
33	1 april	<p>~~NOW: morgen overleg stichting van de arbeid morgen met VNO en MKB NL. Niek Jan heeft ingestoken bij VNO.~~</p>	Nvt
31	1 april	<p>~~Werkgroep kredietverzekering/incasso. 10 overleg met 10.2.e van GFH. Deelt deze info. Ideeën Verlengen betalingstermijnen~~</p>	10.2
30		<p>~~Toekomstscenario's: Er ligt een opdrachtformulering: komende 6-8 maanden eerst doen, daarna verder periode. — Opdracht komt morgen naar deze TF. ABN-AMRO: sector deskundigen zouden mee kunnen denken! Naam graag doorgeven aan 10.2.e en 10.2.e~~</p>	10.2
29	1 april	<p>~~Advies door Barends en Krans over overmacht. 10.2.e stuurt deze rond aan deze TF —~~</p>	10.2.e

28	1 april	~~Veel vragen over NOW-regeling (Matthijs). Klachten over de regeling doorgeven aan 10.2.e (TF Arbeid).~~	Mathijs e.a.
27	27/3	<p>Garanties voor handelskredieten kunnen versnelling geven. Voedingstuinbouw heeft dit meegenomen in (concept) noodbrief aan LNV. Zou goed zijn dit met sierteelt, groente/fruit en LNV te bespreken.</p> <p>Actie: RFH, LNV, 10.2.e Anthos en GFH bespreken dit vanmiddag 15 uur.</p> <p>Actie is geweest: gaf helderheid. Onderdeel van noodplan voedingstuinbouw en Sierteelt. En actie via Gert Mulder en bond van verzekeraars.</p> <p>Brief voedingstuinbouw gaat via regiegroep en dan naar taskforce.</p> <p>Noodfonds sierteelt: grote druk bij teelt en handel. Wat moet ik met noodfonds? Beamen uit de handel!</p>	10.2.e
26	27/3	<p>1 april aanvulling: NVB heeft dit meegenomen in bericht. 10.2.e checkt bij 10.2.e van 10.1.c</p> <p>27/3 10.1.c 10.2.e ingekomen stuk over uitstel van premies voor glastuinbouw: 10.2.e vraagt advies van deze groep. Premies uitstellen om piek in behoefte te verlagen? 10.1.c valt niet onder overheidsgarantie. 10.2.e legt dit bij de NVB en taskforce. Reactie van de Taskforce is welkom. Banken geven vanmiddag reactie per mail (is positief, als het in werkkapitaal blijft). LTO vakgroep heeft reactie gestuurd. 10.2.e 10.1.c krijgt geen dekking</p>	10.2.e
22	27/3	<p>Vraag is of de belastingdienst toestaat dat winst in voorgaande jaren (meer dan normaal) worden verrekend met verliezen? Zou toegezegd zijn (uitstel belastingen). 10.2.e belt met 10.2.e</p> <p>IS gebeurd.</p> <p>Ligt bij fiscale mensen van LTO (1/4) Wordt nog verfijnd . Iom LNV en financiën. Nog geen duidelijkheid op 8/4</p>	10.2.e
19	27/3	<p>Opties noodfonds: bespreken in werkgroepje.</p> <p>Fictief veilen bloemen en planten, kwam binnen via 10.1.c / VGB. Mathijs: is het een idee waar je iets mee kan? Vgl met de EHEC? Cees vande Meij: producenten investeren niet in de teelt. Straks zijn er geen planten en bloemen. Spreek een minimale prijs af, zodat zij door kunnen gaan. Veiling: 10.2.e vindt het prima idee.</p>	werkgroepje onder Taskforce Financien

		<p>Maar kost extra geld! 10.2.e juridische check nodig!</p> <p>10.2.e Centraal registeren via de veiling (administratie gemakkelijk). Carin: is mooie manier, als optie inbrengen in overleg over noodfonds.</p>	
--	--	--	--

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: donderdag 9 april 2020 16:26
Aan: Jaap Bond; Adri Bom-Lemstra; Niek Jan van Kesteren; Sjaak van der Tak; 10.2.e Gert Mulder; Carin Huet; 10.2.e
CC: 10.2.e 10.2.e 10.2.e; 10.2.e
Onderwerp: Fwd: Brief namens de banken
Bijlagen: Brief ondersteuning steunpakket sierteelt april 2020 banken.pdf
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Svp zodadelijk bespreken,

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Begin doorgestuurd bericht:

Van: <10.2.e @rabobank.nl>
Onderwerp: Brief namens de banken
Datum: 9 april 2020 om 16:22:47 CEST
Aan: <10.2.e @kavb.nl>, 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Kopie: <10.2.e @nl.abnamro.com>, 10.2.e @nl.abnamro.com>, 10.2.e @ing.com>, <10.2.e @rabobank.nl>

Beste Jaap en 10.2.e
 Bijgaand de brief namens de banken zoals zojuist besproken met 10.2.e
 Hartelijke groeten,

10.2.e
 10.2.e

Rabobank

Telefoon +31 10.2.e

=====

Rabobank disclaimer: <http://www.rabobank.nl/disclaimer>

Geachte heer Bond,

De huidige Corona crisis raakt alle sectoren in de Nederlandse economie. De sierteeltsector is hierbij bovengemiddeld hard geraakt. U maakt zich namens de sector met behulp van haar brancheorganisaties sterk voor een steunpakket voor de sierteelt ondernemers. Met deze brief willen wij u laten weten dit verzoek om een steunpakket van harte te steunen. De banken maken zich grote zorgen over de sierteeltsector en blijven zich maximaal inzetten om sierteeltondernemers zoveel mogelijk door deze tijden te helpen. De ongemakkelijke waarheid is dat niet alle ondernemers te redden zullen zijn. De banken zijn positief over de steunmaatregelen die het kabinet tot nog toe genomen heeft. Maar stellen ook vast dat meer nodig is. Wij denken dat de sector gebaat zal zijn bij steun voor omzetzerving. Op deze manier kan de sector door met het investeren in een duurzame toekomst, en kan het haar internationale concurrentiepositie behouden, haar toegevoegde waarde aan de economie beter continueren, zorgen voor verfrissende nieuwe opvolgers, en de werkgelegenheid enigszins behouden die voor de Nederlandse economie belangrijk is.

Banken zien dat sierteeltsector hard getroffen wordt

Banken steunen uw verzoek om een steunpakket van het kabinet van harte. Wij zien dat de sierteelt sector door de crisis bovengemiddeld geraakt is, waardoor bij veel ondernemingen et continuïteitsperspectief onder druk staat c.q. zonder verdere ondersteuning zij geen bestaansrecht meer hebben. Het jaarlijkse rendement dat normaal gesproken voor een belangrijk deel in de maanden maart t/m mei wordt gerealiseerd gaat verloren. Als gevolg van het seizoen patroon kan het in het voorjaar geleden omzetverlies i.c.m. doorlopende vaste en variabele kosten niet worden goedge maakt in de rest van het jaar. De sector is blij als men onder normale omstandigheden in de tweede helft van het jaar break even kan exploiteren. Ca. 80% van de productie is bestemd voor de export.

De banken erkennen dat de sector van belang is voor de Nederlandse economie. In de gehele sierteeltketen zijn 7500 bedrijven actief (waarvan 7000 familiebedrijven). De productiewaarde bedroeg in 2019 EUR 7,1 miljard euro met een exportwaarde van EUR 9,2 miljard euro dit jaar werd voor EUR 94,5 miljard aan landbouwgoederen geëxporteerd)¹.

Rekening houdend met alleen al het in maart geleden omzetverlies komt hoogstwaarschijnlijk 30-35% van de ondernemers in een positie dat het continuïteitsperspectief zwaar onder druk staat of zelfs helemaal weg valt. Verwachting is dat zij niet zullen overleven als er geen aanvullende compensatie komt voor geleden en nog te lijden omzetverlies. Dit zal het gehele ecosysteem van de keten als een kettingreactie raken: dit komt neer op zo'n 2500 bedrijven (teelt, veredeling, handel en dienstverlening) en 50.000 mensen die werkloos kunnen worden.

De huidige aanpak van het kabinet is goed maar niet voldoende voor een duurzame toekomst.

Gebruik van overbruggingsleningen met behulp van BL-C en mogelijk de GO-C (is nog under construction) zijn onvoldoende voor een duurzame toekomst van de sector.

Wij zijn heel blij met de mogelijkheden die de overheid tot nog toe heeft geboden om ondernemers op korte termijn te helpen met het verminderen van hun acute liquiditeitsproblemen. De BL-C is daar een heel mooi instrument voor.

Op dit moment wordt er al gebruik gemaakt van overbruggingsleningen onder de BL-C. Echter deze hebben een aanzienlijke lastenverzwaring tot gevolg. Wij zien nu aankomen dat veel sierteeltbedrijven niet in staat zullen zijn om de komende jaren de leningen onder deze BL-C af te lossen als gevolg van het feit dat het hier om een

---

¹ Bron: WUR Agrimatie

kapitaalsintensieve sector gaat met dunne marges. Een extra lastenverzwaring uit hoofde van extra leningen zet de sector verder onder druk met als nadelig gevolgen:

- De bedrijven worden nog steeds verzwwaard met een extra schuldenlast in een sector die relatief zwaar is gefinancierd. Veel ondernemers zullen dit als een loden last ervaren en toch besluiten om vervroegd te stoppen met hun bedrijf. Met als gevolg dat er veel bedrijven op de markt komen met weer als gevolg een fors dalende marktwaarde waardoor de vermogens- en zekerheidsposities enorm worden verzwakt en veel bedrijven verder niet meer financierbaar zijn. De hele bodem zakt weg zoals ook gebeurde tijdens de financiële crisis van 2009 tot en met 2014, echter nu nog een gradatie erger, omdat de verliezen/tekorten vele malen groter zijn dan toen.
- Verder verwachten we dat ondernemers ervoor kiezen zich te laten failleren, schulden saneren en door te starten met een lagere schuld. Dit zorgt ervoor dat overheidskapitaal vernietigd wordt en daardoor de regeling zijn doelmatigheid mist.
- Door de lastenverzwaring, m.n. de aflossingsdruk, zal er de komende jaren nauwelijks tot geen ruimte zijn om te investeren in:
- Reguliere noodzakelijke vervangingen. Het kassenbestand veroudert met als nadelig effect concurrentieverslechtering internationaal.
- Ondernemers zullen zich eerst richten op het verbeteren van hun schuldenpositie waardoor er geen ruimte blijft voor innovaties en verduurzaming in het kader van het klimaatakkoord.
- De verhoging van de schuldenlast heeft een negatief effect op opvolging/bedrijfsovernames. Overnames worden vanuit rationele (financiële haalbaarheid) en emotionele overwegingen geblokkeerd. Hierdoor is de komende jaren nauwelijks tot geen broodnodige instroom van jong en veelal creatief en innovatief elan. Op dit moment is voldoende opvolging al een zorgpunt is.
- Banken zullen minder kunnen financieren doordat de extra lening van de overheid ook als schuld meetelt. Dit zet de sector de komende jaren financieel op slot.
- Tenslotte merken wij op dat de NOW-regeling enerzijds tegemoetkoming biedt, maar anderzijds door enkele cruciale punten (aanwezigheid flexkrachten, seizoen etc.) onvoldoende steun biedt voor de sierteelt.

Wat doen banken?

De banken zullen de ondernemers met toekomstperspectief zoveel mogelijk assisteren in deze moeilijke tijden. Daarnaast zullen zij met hun kennis en netwerk zowel de ondernemers als de brancheorganisaties ondersteunen bij de toekomstige strategie van de sector om de Corona crisis te kunnen doorstaan en om gezamenlijk aan een toekomstbestendige sector te bouwen.

Op basis van bovenstaande genoemde redenen zijn wij van mening dat de sector gebaat is bij een ondersteuning van de omzetterdrijving, welke nodig is om de sector niet alleen op korte termijn, maar ook op middellange termijn te steunen. Op deze manier kan de sector door met het investeren in een duurzame toekomst, kan het haar internationale concurrentiepositie, toegevoegde waarde aan de economie, verfrissend nieuwe opvolgers, en de werkgelegenheid enigszins behouden welke voor de Nederlandse economie belangrijk zijn.

Met vriendelijke groeten,

ABN Amro

ING

Rabobank

10.2.e

10.2.e

Van: Jaap Bond <10.2.e@kavb.nl>
Verzonden: donderdag 9 april 2020 17:36
Aan: Sonnema, drs. M. (Marjolijn); Landheer, drs. G.M. (Guido)
Onderwerp: FW: Brief namens de banken
Bijlagen: Brief ondersteuning steunpakket sierteelt april 2020 banken.pdf

Beste Marjolein en Guido.

Zie hierbij brief namens ING, RABO en ABN-AMRO. Mogelijk interessant voor de ambtelijke vijfhoek?

HG Jaap Bond

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 9 april 2020 16:26
Aan: Jaap Bond ; Adri Bom-Lemstra ; Niek Jan van Kesteren ; Sjaak van der Tak ; 10.2.e ; Gert Mulder ; Carin Huet ; 10.2.e
cc: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Fwd: Brief namens de banken
 Svp zodadelijk bespreken,

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M10.2.e Greenports Nederland

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @rabobank.nl>
Onderwerp: Brief namens de banken
Datum: 9 april 2020 om 16:22:47 CEST
Aan: <10.2.e@kavb.nl>, 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Kopie: <10.2.e@nl.abnamro.com>, 10.2.e @nl.abnamro.com>,
 <10.2.e@ing.com>, <10.2.e@rabobank.nl>

Beste Jaap en 10.2.e

Bijgaand de brief namens de banken zoals zojuist besproken met 10.2.e

Hartelijke groeten,

10.2.e

10.2.e

Sectormanagement F&A

Rabobank

Telefoon +31 10.2.e

=====

Rabobank disclaimer: <http://www.rabobank.nl/disclaimer>

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: donderdag 9 april 2020 19:35
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @plantum.nl; 10.2.e@vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond;
 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e
 10.2.e @groentenfruihuis.nl; 10.2.e @vgb.nl; 10.2.e @anthos.org
CC: 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 9 april 2020
Bijlagen: coordinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-9-april-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van vanmorgen.

Het eerstvolgend overleg vindt **vrijdag 10 april plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

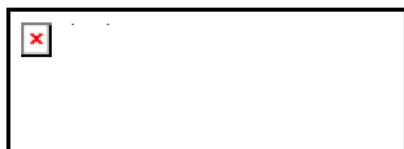
Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e

Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl

Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Concept: 9 april 2020

Overzicht na overleg van:

Aanwezigen:

9 april 2020

Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e (VBN), Richard Schouten en 10.2.e (GFhuis), Henk Westerhof (Anthos), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e en 10.2.e (LNV), 10.2.e (PZH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), N. Louwaars (Plantum), 10.2.e 10.2.e en 10.2.e (verslag) (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:

vrijdag 10 april 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e)

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
95	9/4	10.2.e Er was een vraag over de meerjarige verrekening van de vennootschapsbelasting. Een collega van LNV is hiermee bezig en komt er op terug. De persoon wordt gekoppeld aan Ruud	TF Financiën
94	9/4	10.2.e kabinet heeft een bedrag beschikbaar voor startups en scale ups. In hoeverre zijn bepaalde regelingen stapelbaar? Moet worden uitgezocht.	TF Financiën
93	9/4	Niels; we moeten niet alleen op de korte termijn kijken, sommige effecten merken we pas op de lange termijn. 10.2.e dit wordt meegenomen in de TF scenario's	TF Scenario's
92	9/4	Wiebe Draaijer een boodschap mee geven naar Hoekstra en Wiebes, wordt voorbereidt door communicatieteam	Regiegroep
91	9/4	Anthos gaat een inventarisatie doen onder de leden van welke regelingen men nu gebruik maakt. Misschien moet dit breder worden opgepakt.	Branches
90	8/4	De provisie op de BMKB regeling is gehalveerd, geldt dit ook voor het borgstellingsfonds. 10.2.e zal dit navragen. 10.2.e geeft aan dat de korting ook geldt voor de borgstelling maar dat dit eerst nog gepubliceerd moet worden in de Staatscourant	10.2.e
89	8/4	Reactie op de GO regeling; Sjaak; het blijft een lening, het is dus geen lastenverlichting maar verzwaring. Het steunfonds is het belangrijkste voor ons. Richard geeft aan dat de GO regeling voor 3 jaar is. Dat is te kort, moet minimaal 7 jaar zijn in onze sector. Er moet een goede analyse komen van de GO regeling. 10.2.e	TF Financiën

		aan de banken is gevraagd om hiervan een analyse te maken. Dit moet voor 12 uur vandaag klaar zijn.	
88	8/4	~~10.2.e geeft aan dat er gelet moet worden op de communicatie en de vertrouwelijkheid van berichten. Het bericht van Jaap is ook verspreid onder alle leden van de VGB. Hiermee kunnen verkeerde conclusies worden getrokken.~~	communicatie
87	8/4	Morgen staat de uitwerking van het steunfonds op de agenda van de ambtelijke vijfhoek, maandag de bestuurlijke vijfhoek. Bedrag is nog niet bekend. Er is wel politieke steun. 10.2.e geeft een winstwaarschuwing af want het is een politiek besluit. Dus nog niet zeker. Er is in ieder geval een groep personen standby om direct met de uitwerking van het steunfonds aan de slag te gaan samen met LNV (10.2.e 10.2. Gert M) 10.2.e geeft aan dat hij graag van de banken in indicatie willen hebben hoe dit de bedrijven gaat helpen. Dus een analyse van de effecten hiervan. 10.2.e vraagt dit op bij de banken.	TF Financiën, 10.2.e
86	8/4	Jaap legt uit dat vanwege de overbelasting van het UWV de aangepast NOW regeling niet via deze instantie gaat. Jaap vraagt bij LTO op hoe de regeling precies in elkaar zit zodat dit aan de achterban overgebracht kan worden.	Jaap
83	7/4	~~GFH wil betrokken zijn bij de gesprekken met ACM. Afsproken wordt dat een aantal casussen worden voorgelegd bij ACM vanuit de verschillende invalshoeken van de gehele tuinbouwsector om te bespreken met ACM, LNV en 10.2.e 10.2.e vraagt deze casussen op bij iedereen 10.2.e gaat een afspraak plannen met ACM.~~	10.2.e
82	3/4	Er moet een voorlichting komen voor bedrijven hoe zij om moeten gaan met herintreders, mensen die herstelt zijn van corona.	TF arbeid
80	3/4	~~De geboden uitstel voor ODE is een teleurstelling. Dit zal worden teruggekoppeld naar LNV. GTNL en GFH gaat hierop een verdere actie plannen. 10.2.e geeft de suggestie om ook Rabo hierin te betrekken.~~	GTNL GFH
78	2/4	Er moet een plan komen voor de verdeling van het noodfonds sierteelt, mocht dat beschikbaar komen. En wat wordt de tijdslijn hierbij? 10.2.e licht dit punt toe. <ul style="list-style-type: none"> Men hoopt deze week tot een eindproduct te kunnen komen zodat het ministerie van Financiën hierover een besluit kan nemen. 	TF Financiën

		<ul style="list-style-type: none"> Het is nog niet bepaald op welke manier men de schadevergoeding zal toepassen. Dit is men name voor de grote kwekers heel erg van belang omdat de verliezen daar het grootste zijn. Alleen bedrijven met een continuïteitsperspectief komen in aanmerking voor een schadevergoeding. Deze info zal door de banken moeten worden aangegeven. RFH zal mogelijk een faciliterende rol spelen in het uitkeren van de schadevergoedingen. Dat zal men doen voor de hele sierteeltketen dus niet alleen de kwekers. <p>10.2.e geeft aan dat men nu een overzicht aan het maken is (samen met de banken) over het percentage bedrijven wat nu in de problemen is aan te geven. Dit is handig voor de politiek.</p> <p>10.2.e geeft aan dat iedere branche zelf moet nadenken hoe zij kunnen helpen bij de uitvoering vanuit de branche vereniging. Voor Anthos en Plantum is het lastig om zelf te faciliteren bij uitbetaling naar leden. Hier moet alvast over nagedacht gaan worden.</p>	
62	30/3	Is er al een overzicht in welke sectoren de meeste arbeidstijdverkorting is aangevraagd? Nee, vrijdag zal ook iemand van de TF arbeid worden gevraagd om verslag te doen van de vorderingen op dit gebied.	TF arbeid

10.2.e

Van: 10.2.e @royalfloraholland.com>
Verzonden: donderdag 9 april 2020 10:30
Aan: 10.2.e
Onderwerp: FW: Twee voorstellen voor fine tuning NOW
Bijlagen: Voorstel maatwerk NOW-regeling seizoenswerk.docx

Hallo 10.2.e

Aanvullend aan mijn korte onderbouwing hier bij de uitgebreidere informatie over de NOW regeling in relatie tot seizoenspieken en uitzendkrachten.

Met vriendelijke groet,
 10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 9 april 2020 10:12
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Fwd: Twee voorstellen voor fine tuning NOW

Bij deze,

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e <10.2.e @lto.nl>
Onderwerp: Twee voorstellen voor fine tuning NOW
Datum: 3 april 2020 om 21:08:36 CEST
Aan: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Kopie: Thijs Cuijpers <10.2.e @lto.nl>

10.2.e

- Ter info en niet voor verdere verspreiding of openbare publicatie in nieuwsbrieven oid.

Bijgaande 2 documenten inzake de NOW-regeling zijn vanavond door Hans de Boer aan ministers Wiebes en Koolmees gestuurd namens VNO-NCW, LTO Nederland, MKB Nederland en de vakbonden.

LTO plaatst bijgaand 'proces'-bericht op lto.nl.

LTO: Kabinet moet NOW-regeling aanpassen

De NOW-regeling roept veel en heftige reacties op van ondernemers uit de land- en tuinbouwketen die vooral in het voorjaar een grote omzetpiek hebben. Boomkwekers, kwekers van vaste planten, perkgoed, bloemen en planten, telers van bollen en bolbloemen en handelsbedrijven kunnen vrijwel geen gebruik maken van de NOW-regeling. "De reacties zijn zorgelijk en terecht omdat deze bedrijven door de crisis heen geholpen moeten worden." zegt Marc Calon, voorzitter van LTO Nederland. "Veel leden worden door de vormgeving van de NOW-regeling nu in de kou gezet. Dat is niet aanvaardbaar."

LTO Nederland heeft al bij het ontwerp van de NOW-regeling aangegeven dat er maatwerk nodig is voor bedrijven die in het voorjaar een groot deel van hun omzet behalen en dan ook hoge loonkosten hebben. Die oproep is door het Kabinet in de wind geslagen. Deze week heeft LTO Nederland in een overleg met het Kabinet zeer duidelijk de problematiek op tafel gelegd, voorbeelden laten zien en geëist dat er maatwerk komt. "Niet alleen de land- en tuinbouw heeft dit probleem. Ook andere seizoenssectoren." zegt Marc Calon. Inmiddels hebben de noodkreten van LTO-leden ook de Tweede Kamer bereikt. Verschillende fracties hebben vragen gesteld over de uitwerking van de NOW-regeling.

LTO Nederland, VNO-NCW en MKB Nederland hebben het Kabinet vandaag voorstellen gestuurd voor oplossing van de knelpunten in de NOW-regeling. "Het Kabinet heeft de belofte gedaan om ondernemers te helpen in deze coronacrisis. Daar houden we het Kabinet aan." aldus Marc Calon.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
10.2.e

Ps. Mijn e-mailadres is gewijzigd in 10.2.e [@lto.nl](mailto:10.2.e@lto.nl). Wilt u dit nieuwe e-mailadres gebruiken

Bezuidenhoutseweg 105-113 | 2594 AC Den Haag
T +31 10.2.e | M +31 10.2.e
10.2.e [@lto.nl](mailto:10.2.e@lto.nl) | www.lto.nl

Dit e-mailbericht is verzonden namens de Coöperatie Royal FloraHolland U.A., statutair gevestigd te Aalsmeer, kamer van koophandel nr. 34284016 (hierna: 'Royal FloraHolland'). De informatie in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en kan vertrouwelijk en/of privacygevoelig zijn. Royal FloraHolland kan niet instaan voor de bevoegdheid van de afzender noch voor de inhoud van dit bericht of de overbrenging daarvan en kan niet

garanderen dat dit bericht vrij is van virussen. Op alle verbintenissen met Royal FloraHolland is het Veilingreglement van toepassing. Het Veilingreglement is gedeponeerd bij de griffie van de rechtbank Amsterdam nr.32/2020 en gepubliceerd op de website www.royalfloraholland.com.

10.2.e

Van: Ruud Paauwe <10.2.e@glastuinbouwnederland.nl>
Verzonden: donderdag 9 april 2020 11:38
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: RE: verzoek antwoord inzake achterwaartse verliesrekening vanuit taskforce financieel crisis team tuinbouw

Dag 10.2.e

Je hebt de mail denk al gezien, zullen wij vanmiddag even bellen of heb je al concreet een datum van terugkoppeling zodat wij dit even kunnen meenemen in de communicatie ?

Gr Ruud

Van: 10.2.e
Verzonden: donderdag 9 april 2020 11:33
Aan: Ruud Paauwe
cc: 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: RE: verzoek antwoord inzake achterwaartse verliesrekening vanuit taskforce financieel crisis team tuinbouw

Dag Ruud,

Je kunt hierover contact opnemen met 10.2.e Zie haar emailadres in de cc.

Met vriendelijke groet, 10.2.e

Van: Ruud Paauwe <10.2.e@glastuinbouwnederland.nl>
Verzonden: donderdag 9 april 2020 11:04
Aan: 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>
cc: 10.2.e <10.2.e@topsectortu.nl>; 10.2.e <10.2.e@greenports-nederland.nl>
Onderwerp: verzoek antwoord inzake achterwaartse verliesrekening vanuit taskforce financieel crisis team tuinbouw

Dag 10.2.e

Zoals vanmorgen besproken in coördinatie overleg, het vraagstuk is al volgt:

Wanneer duidelijk is dat een ondernemer dit jaar een slecht jaar heeft is het dan mogelijk om een voorschot te kunnen krijgen op de winstbelasting van voorgaande jaar (achterwaartse verliesverrekening). Dit geeft ondernemers misschien wel genoeg ruimte om de liquiditeit op orde te houden en geen gebruik te hoeven te maken van een noodkrediet.

Achterwaartse verliesverrekening:

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/winst/vennootschapsbelasting/verrekenen_van_verliezen/

Zou je mij een naam, tel nr en mail adres kunnen doorgeven van je collega die dit oppakt zodat ik dit rechtstreeks kan afstemmen voor antwoord en bijbehorende tijdslijn van beantwoording. Alvast bedankt

Gr Ruud

Met vriendelijke groet,

Ing. R.M. (Ruud) Paauwe MSc.
Directeur

Glastuinbouw Nederland
Louis Pasteurlaan 6, 2719 EE Zoetermeer
Postbus 447, 2700 AK Zoetermeer

 10.2.e

 +31 85 003 64 00

 10.2.e [@glastuinbouwnederland.nl](mailto:10.2.e@glastuinbouwnederland.nl)

 www.glastuinbouwnederland.nl

***Glastuinbouw Nederland** is de verkorte statutaire naam van LTO Glaskracht Nederland. Hierin werken LTO Noord, ZLTO en LLTB samen op de thema's Arbeid, Energie, Plantgezondheid, Water & Omgeving aan beleidsbeïnvloeding en innovatieprogramma's binnen het ondernemersnetwerk.*

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [Landheer, drs. G.M. \(Guido\)](#)
Aan: 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: FW: Omzetzerving sectoren
Datum: donderdag 9 april 2020 12:43:28
Bijlagen: [image002.png](#)

Van: 10.2.e @rabobank.nl
Verzonden: donderdag 9 april 2020 12:28
Aan: Landheer, drs. G.M. (Guido)
Onderwerp: Omzetzerving sectoren

Bloembollenbedrijf
 Glastuinbouw Potplanten
 Glastuinbouw Snijbloemen
 Boomkwekerijbedrijf

10.1.c

Dit zijn staatjes van de sectoren. En betreft Q2 (april, mei juni) en Q3 (juli, aug, sept). Is een indicatie.

Wat hier mist is Q1. Daarin worden de broeierij (bloembollenbedrijven) extreem hard geraakt in maart 2020. Dat betreft 80-100%. Is niet in bovenstaande meegenomen. Maand maart wordt aldoor vergeten.

Snijbloemen zijn ook al van maart extreem geraakt. Vanaf week 11 mocht men nog maar 30% aanvoeren. Prijs is toen echter ook extreem gedaald. Kosten zijn onverminderd hoog geweest en op nagenoeg zelfde niveau als voor de crisis.

Dus belangrijk voor nuance: kijken naar de maanden maart, april en mei (niet april, mei juni).

10.2.e

Hg

Carin

Met vriendelijke groet,

Carin van Huët-Laan

Hoofd Sectormanagement

Directeur Food & Agri Nederland

Directoraat Bedrijven

Rabobank

Telefoon 10.2.e

Mobiel Assistent: 10.2.e

if you eat food TAFD 2

Van: Landheer, drs. G.M. (Guido)
 Aan: 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 Onderwerp: Fwd: Financiële kengetallen aantal sectoren
 Datum: donderdag 9 april 2020 21:33:42

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "10.2.e" @rabobank.nl
 Datum: 9 april 2020 om 21:28:47 CEST
 Aan: "Landheer, drs. G.M. (Guido)"
 Onderwerp: Financiële kengetallen aantal sectoren

Goedenavond Guido,

Ik denk dat je met onderstaande iets kunt.

Heb aantal belangrijke sectoren voor je uitgezocht.

Conclusie:

Aflossingen en rente bedragen 4 keer zoveel van de operationele winst dan de overige sectoren. Daarentegen was winstgevendheid 2x zo goed van sierteelt tov de overige sectoren, maar dat is 2x te weinig om het rechtlijnig door te trekken.

Een gemiddeld bedrijf in de Sierteelt en/of bloembollen heeft minimaal 2x zoveel obligo vergeleken met de andere sectoren. De sector is dus enorm kapitaalintensief en daarmee niet veerkrachtig. Afgelopen jaar betrof een goed jaar.

Je ziet hier dat Horeca veerkrachtiger is. Minder kapitaal en goede winstgevendheid.

Verder ter informatie: In onderstaande tabel betreft de operationele winst. De nettowinstmarge in de Sierteeltsector is slechts enkele procenten. Dit is zeer laag als gevolg van dure en noodzakelijke vervangingsinvesteringen.

Voor de volledigheid heb ik dat voor de sierteeltsector in de tweede tabel weergegeven. Die heb ik nu helaas niet voor de overige sectoren. De nettowinstmarge is in de overige sectoren overigens veel hoger dan de Sierteeltsector.

Bel je me als je vragen hebt? Groeten, Carin

	Obligo/Revenue	EBITDA as % of Revenue	(interest + repayment) / Revenue in %	(interest + repayment) / EBITDA in %
Retail	10.1.c	10.1.c	10.1.c	10.1.c
Industry	10.1.c	10.1.c	10.1.c	10.1.c
Commercial services	10.1.c	10.1.c	10.1.c	10.1.c
Horeca & Leisure	10.1.c	10.1.c	10.1.c	10.1.c
Glastuinbouw Snijbloemen	10.1.c	10.1.c	10.1.c	10.1.c
Bloembollenbedrijf	10.1.c	10.1.c	10.1.c	10.1.c

Cijfers met betrekking tot Sierteelt sectoren.

	Bancair aansprakelijk vermogen, incl. stille reserves	Winstmarge in marge na vervangingsinvestering
Snijbloemen onder glas	10.1.c	10.1.c
Potplanten onder glas	10.1.c	10.1.c
Broeierij (tulp) als onderdeel van snijbloemen		10.1.c
Groenteteelt onder glas	10.1.c	10.1.c

<!--[if !supportLists]--><!--[endif]-->Bancair aansprakelijk vermogen: is balansvermogen gecorrigeerd met de stille reserves.

Percentage betreft het gemiddelde van de bedrijven met een schuld.

<!--[if !supportLists]--><!--[endif]-->Een vermogen van 30% betekent op een balanswaarde van € 100,- een schuld van € 70,-.

<!--[if !supportLists]--><!--[endif]-->Vermogens in de glastuinbouw zijn laag omdat het grootste deel van de activa op de balans aan slijtage onderhevig zijn en een beperkt deel van het balanstotaal betreft grond. Dit i.t.t. de grondgebonden sectoren.

<!--[if !supportLists]--><!--[endif]-->Marge na vervangingsinvestering: is de marge in het percentage van de omzet. Bij een marge van 0% blijft het vermogen nog juist in stand. Dus bij een omzetverlies van slechts iets meer dan € 3,50 op een omzet van € 100,- teert men in op het eigen vermogen en is men afhankelijk van de mate waarin een potentiële wijker op termijn of acuut.

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@topsectortu.nl>
Verzonden: vrijdag 10 april 2020 10:01
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e@greenports-nederland.nl
Onderwerp: RE: Aanvullende vragen voor onderbouwing Noodfonds :

10.2.e

Je had van mij nog antwoord op je vragen tegoed. hierbij!

Deels ingevuld door de banken.

Ik moet wel zeggen dat Carin van Huet ook een notitie aan Guido Landheer heeft gestuurd, als input voor (een regeling voor) het noodfonds.

Heb jij die notitie ook (via 10.2.e wellicht)?

groet

10.2.e

Van welke bedrijven /productgroepen verwachten we dat ze het nu niet gaan redden:

Antwoord:

1. Productgroepen: snijbloemen, potplanten, perkgoed, broeierij, bloembollen mn zomerbloeiërs zoals lelie. Graag aanvullen/corrigeren/ duiden van de impact en waar deze het grootst is. Impact is het groots op volgorde van de grootste impact: broeierij, perkgoed en snijbloemen, zomerbloeiërs en dan potplanten en bloembollen. Potplanten en bloembollen kunne nog iets schuiven met afzet omdat deze producten niet aan direct bederf onderhevig zijn.
2. Type bedrijven: is daar iets over te zeggen? Bijvoorbeeld vooral de grote (teelt) bedrijven en bedrijven die geïnvesteerd hebben in innovaties? Of ook veel kleinere bedrijven? Welke bedrijven worden het hardst geraakt!! Ik kan het niet onderbouwen met cijfers maar we zien in de goede tijden binnen alle populaties sterke, gemiddelde en zwakke bedrijven. Of deze nu groot of klein, oud of modern zijn. Wat we wel in vorige crisissen hebben gezien is dat bedrijven die recentelijk flink hebben geïnvesteerd het heel zwaar hadden gekregen. Zitten namelijk op hun maximale lasten, hebben veelal nog geen rendement vanuit de investeringen kunnen realiseren, zitten in opstartfase met teelt en organisatie. Is toch al de gevoeligste periode. Dus ga er maar van uit dat ook nu deze categorie het extra zwaar heeft.
3. In hoeverre helpt het bestaande noodpakket met BL-C, BMKB, uitstel belastingen, GO en NOW al om de bedrijven

verder te helpen? Is een tijdelijke hulp ter overbrugging. Heeft wel een tijdelijke functie ter overbrugging. Maar ook al deze financieringen onder overheidsgaranties brengen een lastenverzwaring met zich mee. Lost dus wel tijdelijk het liquiditeitsprobleem op, maar niet het rentabiliteitsprobleem als gevolg van weggeslagen omzet en lastenverzwaring. Daarbij komt nog eens extra dat vermogens onderuit gaan waardoor de toekomstige remweg voor bedrijven ook weer korter wordt.

Concept-antwoord: muv een goed uitgewerkte NOW , vergroten de overige maatregelen de schuldenlast.

Specifiek vragen:

- Hoeveel bedrijven kloppen al aan voor de BL-C. Kunnen we nog niet uit de systemen halen. Heel veel is nog onderhanden bij de lokale banken.
- Helpt de GO regeling voor de tuinbouw? Helpt zeker voor de hele grote bedrijven en handelsbedrijven. Zijn er in aantal wel fors minder dan voor de BL-C
- Als de NOW richting tuinbouw profiel, goed wordt ingevuld, hoeveel en voor welke bedrijven helpt dit? Feitelijk voor alle seizoengebonden bedrijven dus feitelijk voor alle bedrijven met pieken in de arbeidsbehoefte. Zelfs ook bij de reguliere jaarrondteelten zoals roos en chrysant en gerbera draagt het bij. Deze blijven dooroogsten maar een deel van het product wordt vernietigd, dus minder arbeid bij de verwerking (afzetklaar maken) van product.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e Topsector T&U

+31 10.2.e

+31 10.2.e

10.2.e

Nederland

www.topsectortu.nl

=====

Rabobank disclaimer: <http://www.rabobank.nl/disclaimer>

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; 10.2.e Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: IN IBABS PV: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 9 april 2020
Datum: vrijdag 10 april 2020 11:19:20
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 9 april 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gisterenmiddag.

Het eerstvolgend overleg vindt **vandaag plaats om 16.30 uur.**

Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl

Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	9/4	<p>Aanvraag Noodfonds Sierteelt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoerbaarheid groot. Invulling heeft directe aandacht nodig (oa juridisch kader in mail 10.2.e) • Voorlopige analyse van de banken: 35% van de bedrijven in de keten dreigen om te vallen wanneer het Noodfonds er niet komt (7500 bedrijven met in totaal 100.000 arbeidsplaatsen) • Gesprek Wiebe Draijer (Rabobank) en Steven van Schilfgaarde (RFH) heeft plaatsgevonden. Toegewerkt wordt naar gesprek Wiebe Draijer met minister EZK of MP Rutte. • Scenario's voorbereiden op mogelijke uitkomsten <p>Aandachtsgebieden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lobby richting de politiek 2. Uitwerken van een (collectieve) lening als aanvulling 3. Publiciteit 	<p>Taskforce Financiën</p> <p>Carin</p> <p>TF Toekomst-scenario's</p>
35	9/4	<p>Taskforce Financiën</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afsluitprovisie van ruim 3% die niet naar de bank gaat, maar naar het Rijk als tegemoetkoming voor het verlies dat ze gaan lijden op de borgstelling. Gesprekspartners hiervoor zijn respectievelijk LNV en EZK. Gesprekken lopen. Beweging richting verlaging. • De banken zijn in gesprek met enkele honderden bedrijven. De bank stuurt aanvragen door aan RVO. RVO heeft op dit moment nog geen aanvragen ontvangen. Blijkbaar kost het traject naar een aanvraag ook de nodige tijd. Er zijn signalen dat er hoge rente wordt gevraagd. • In gesprek met ACM over marktregulering. 	<p>10.2.e</p> <p>10.2.e</p>

		<ul style="list-style-type: none"> Verzenden brief namens de drie banken aan Guido Landheer en de ambtelijke 5-hoek Aandachtspunt: <ul style="list-style-type: none"> hoe om te gaan met handelschade. GO regeling (Garantie Ondernemersfinanciering) 	Jaap
41	7/4	Taskforce Toekomstscenario's Regiegroep besluit tot opzetten nieuwe Taskforce Scenario's Toekomst Tuinbouw. <ul style="list-style-type: none"> Samenstelling bijna gereed 	10.2.e Gert Mulder
42	7/4	Noodplan Groente en Fruit <ul style="list-style-type: none"> Voedingstuinbouw wordt in één beweging meegenomen met Noodplan Sierteelt richting Financiën. Verzenden persbericht te gebruiken door de brancheorganisaties. 	GFH 10.2.e
51	7/4	Werkbezoek Ministers Hoekstra en Koolmees uitnodigen voor werkbezoek. Regiegroep stemt in. Brief zo goed als gereed.	10.2.e
54	7/4	ODE Inhoud van de brief is bijzonder teleurstellend. Opwerken gezamenlijke reactie zo goed als gereed.	Sjaak
55	7/4	Lockdown Ivm lockdown aantal landen ontstaat probleem stekleveranties. Er lijkt wat beweging in te komen.	TF Logistiek
56	9/4	NOW-regeling Onder embargo: minister heeft het voornemen een aangepaste NOW-regeling (schadeloosstelling icm NOW?) te ontwikkelen voor de land- en tuinbouw met aandacht voor de handel en de werkmaatschappijen. Energiebedrijven zijn bezwaarschriften aan het indienen. Is niet nodig om ODE op de agenda te houden. Goede argumentatie nodig uit lopende onderzoeken. Actie: <ul style="list-style-type: none"> VGB en Anthos uitnodigen voor overleg Coördinatieteam 	Jaap 10.2.e 10.2.e
57	6/4	Communicatie Adri heeft vanmorgen een aantal (tuinbouw)bestuurders nader geïnformeerd. Werd gewaardeerd. Complimenten voor goede communicatie. Aandachtspunten: <ul style="list-style-type: none"> Psycho-sociale hulp Wethouders Logistiek en Havenbedrijf informeren Gemeente Rotterdam wordt op termijn graag aangehaakt op Taskforce Arbeid. 	10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@greenports-nederland.nl>
Verzonden: vrijdag 10 april 2020 11:30
Aan: Landheer, drs. G.M. (Guido)
CC: Jaap Bond; Niek Jan van Kesteren; 10.2.e
Onderwerp: Noodfonds Sierteelt, Dhr Landheer (LNV) :
Bijlagen: Uitwerking Noodfonds Sierteelt.docx; Uitwerking Noodfonds Sierteelt.pdf
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste Guido,

Ik begreep dat je opzoek was naar de bijlage inzake " soepele lening"

Zie onder, als er meer info nodig nis hoor ik het graag.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Beste Jaap,

Bijgaand de uitwerking voor het Noodfonds Sierteelt zoals vanmiddag is besproken.
Zowel een word als een pdf versie.

Dit ter bespreking voor maandag 6 april as met minsteries LNV en Financien.

Zorg jij voor verspreiding naar Dhr. Landheer van LNV?

Dank je.,

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

M 10.2.e

Greenports Nederland

GREENPORTS
NEDERLAND

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: vrijdag 10 april 2020 16:22
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @plantum.nl; 10.2.e@vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond;
 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e
 10.2.e @groentenfruihuis.nl; 10.2.e 10.2.e @anthos.org
CC: 10.2.e n; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 10 april 2020
Bijlagen: coordinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-10-april-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

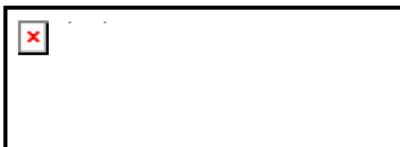
Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van vanmorgen.

Het eerstvolgend overleg vindt **dinsdag 14 april plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw
Concept: 10 april 2020

Overzicht na overleg van:

Aanwezigen:

10 april 2020

Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e (VBN), Richard Schouten en 10.2.e (GFhuis), Henk Westerhof (Anthos), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e en 10.2.e (LNV), 10.2.e (PZH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), N. Louwaars (Plantum), 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:
dinsdag 14 april 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 0870001909 – code 140169)

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
95	9/4	10.2.e Er was een vraag over de meerjarige verrekening van de vennootschapsbelasting. Een collega van LNV is hiermee bezig en komt er op terug. De persoon wordt gekoppeld aan Ruud	TF Financiën
94	9/4	10.2.e kabinet heeft een bedrag beschikbaar voor startups en scale ups. In hoeverre zijn bepaalde regelingen stapelbaar? Moet worden uitgezocht. Er wordt uitgezocht of deze regeling ook toepasbaar is voor de primaire sector.	TF Financiën
93	9/4	Niels; we moeten niet alleen op de korte termijn kijken, sommige effecten merken we pas op de lange termijn. 10.2.e dit wordt meegenomen in de TF scenario's	TF Scenario's
92	9/4	Wiebe Draaijer een boodschap mee geven naar Hoeksta en Wiebes, wordt voorbereidt door communicatieteam	Regiegroep
91	9/4	Anthos gaat een inventarisatie doen onder de leden van welke regelingen men nu gebruik maakt. Misschien moet dit breder worden opgepakt.	Branches
90	8/4	De provisie op de BMKB regeling is gehalveerd, geldt dit ook voor het borgstellingsfonds. 10.2.e zal dit navragen. 10.2.e geeft aan dat de korting ook geldt voor de borgstelling maar dat dit eerst nog gepubliceerd moet worden in de Staatscourant	10.2.e
89	8/4	Reactie op de GO-regeling; Sjaak; het blijft een lening, het is dus geen lastenverlichting maar verzwaring. Het steunfonds is het belangrijkste voor ons. Richard geeft aan dat de GO-regeling voor 3 jaar is. Dat is te kort, moet minimaal 7 jaar zijn in onze sector.	TF Financiën

		<p>Er moet een goede analyse komen van de GO-regeling. 10.2.e aan de banken is gevraagd om hiervan een analyse te maken. Dit moet voor 12 uur vandaag klaar zijn.</p> <p>10.2.e de banken zijn bezig met een uitwerking om deze regeling aangepast te krijgen.</p>	
87	8/4	<p>Morgen staat de uitwerking van het steunfonds op de agenda van de ambtelijke vijfhoek, maandag de bestuurlijke vijfhoek. Bedrag is nog niet bekend. Er is wel politieke steun. Floris geeft een winstwaarschuwing af want het is een politiek besluit. Dus nog niet zeker. Er is in ieder geval een groep personen standby om direct met de uitwerking van het steunfonds aan de slag te gaan samen met LNV (10.2.e Carin, Gert M)</p> <p>10.2.e geeft aan dat hij graag van de banken in indicatie willen hebben hoe dit de bedrijven gaat helpen. Dus een analyse van de effecten hiervan. 10.2.e vraagt dit op bij de banken.</p>	TF Financiën, 10.2.e
86	8/4	<p>Jaap legt uit dat vanwege de overbelasting van het UWV de aangepast NOW regeling niet via deze instantie gaat. Jaap vraagt bij LTO op hoe de regeling precies in elkaar zit zodat dit aan de achterban overgebracht kan worden.</p>	Jaap
83	7/4	<p>GFH wil betrokken zijn bij de gesprekken met ACM. Afgesproken wordt dat een aantal casussen worden voorgelegd bij ACM vanuit de verschillende invalshoeken van de gehele tuinbouwsector om te bespreken met ACM, LNV en Carla Boonstra. 10.2.e vraagt deze casussen op bij iedereen</p> <p>10.2.e gaat een afspraak plannen met ACM.</p>	10.2.e
82	3/4	<p>Er moet een voorlichting komen voor bedrijven hoe zij om moeten gaan met herintreders, mensen die herstelt zijn van corona.</p> <p>TF arbeid is aan de slag met een protocol</p>	TF arbeid
78	2/4	<p>Er moet een plan komen voor de verdeling van het noodfonds sierteelt, mocht dat beschikbaar komen. En wat wordt de tijdslijn hierbij?</p> <p>10.2.e licht dit punt toe.</p> <ul style="list-style-type: none"> Men hoopt deze week tot een eindproduct te kunnen komen zodat het ministerie van Financiën hierover een besluit kan nemen. Het is nog niet bepaald op welke manier men de schadevergoeding zal toepassen. Dit is men name voor de grote kwekers heel erg van belang omdat de verliezen daar het grootste zijn. 	TF Financiën

		<ul style="list-style-type: none"> • Alleen bedrijven met een continuïteitsperspectief komen in aanmerking voor een schadevergoeding. Deze info zal door de banken moeten worden aangegeven. • RFH zal mogelijk een faciliterende rol spelen in het uitkeren van de schadevergoedingen. • Dat zal men doen voor de hele sierteeltketen dus niet alleen de kwekers. <p>Gert geeft aan dat men nu een overzicht aan het maken is (samen met de banken) over het percentage bedrijven wat nu in de problemen is aan te geven. Dit is handig voor de politiek.</p> <p>10.2.e geeft aan dat iedere branche zelf moet nadenken hoe zij kunnen helpen bij de uitvoering vanuit de branche vereniging. Voor Anthos en Plantum is het lastig om zelf te faciliteren bij uitbetaling naar leden. Hier moet alvast over nagedacht gaan worden.</p>	
62	30/3	Is er al een overzicht in welke sectoren de meeste arbeidstijdverkorting is aangevraagd? Nee, vrijdag zal ook iemand van de TF arbeid worden gevraagd om verslag te doen van de vorderingen op dit gebied.	TF arbeid

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: vrijdag 10 april 2020 17:00
Aan: Adri Bom-Lemstra; Jaap Bond; Niek Jan van Kesteren; Sjaak van der Tak; 10.2.e Carin
 Huet; Gert Mulder; 10.2.e
CC: 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Verkenning aanvullende tijdelijke maatregelen voor een gezonde markt

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste regiegroep leden

Zie onder tkn: suggesties zijn welkom. (tkn woe as is eerste bijeenkomst)

Op 7 apr. 2020 om 17:35 heeft 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl> het volgende geschreven:

Beste allen

Als gevolg van de ongekende crisis veroorzaakt door COVID-19 zijn een aantal land- en tuinbouwmarkten in binnen- en buitenland ernstig verstoord.

Als crisis en branche-organisaties willen we graag het gesprek aan gaan met LNV en ACM om te kijken welke tijdelijke maatregelen ondernemingen in de sector op korte termijn zelf kunnen nemen om de marktsituatie weer in balans te brengen.

We willen met name kijken naar mogelijkheden binnen de mededinging voor ondernemingen om meer samen te werken. Het is namelijk niet in het belang van de consument dat in beginsel gezonde bedrijven failliet gaan. Hierdoor zou het aanbod in de toekomst kunnen versmallen waardoor de keuzevrijheid van consumenten afneemt.

Het zou moeten gaan om tijdelijke maatregelen, zoals het uit de markt nemen van een deel van de productie op basis van de berekende vraaguitval. Voor het overige blijft er sprake van vrije concurrentie. Deze maatregelen zouden kunnen vallen onder de regels voor het 'crisiskartel'. Een alternatief is om gebruik te maken van de Gemeenschappelijke Markt Ordening (GMO) (EU verordening 1308/2013) en dan met name artikel 222.

Graag bespreken we de mogelijkheden met ACM op korte termijn, daar de sector sterk seizoensgebonden is en ondernemers in het voorjaar vaak besluiten over productieplannen.

We organiseren, samen met LTO Nederland, op korte termijn eerste informatie

cessie met specialisten van LNV en ACM om te kijken wat haalbaar is. Verder bespreken we hoe we praktijk cases kunnen voorbereiden.

Hebt U nog aanvullingen op bovenstaande benadering zodat we tot een goede agenda voor het eerste overleg komen.?

Met vriendelijke groet,

Mede namens 10.2.e (LTO Nederland)

10.2.e
10.2.e
M^{10.2.e} 10.2.e Nederland

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 10 april 2020
Datum: vrijdag 10 april 2020 17:40:56
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 10 april 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van zojuist.

Het eerstvolgend overleg vindt **dinsdag 14 april plaats om 16.30 uur**. Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	9/4	<p>Aanvraag Noodfonds Siersteelt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoerbaarheid groot. Invulling heeft directe aandacht nodig (oa juridisch kader in mail 10.2.e) • Voorlopige analyse van de banken: 35% van de bedrijven in de keten dreigen om te vallen wanneer het Noodfonds er niet komt (7500 bedrijven met in totaal 100.000 arbeidsplaatsen) • Gesprek Wiebe Draijer (Rabobank) en Steven van Schilfgaarde (RFH) heeft plaatsgevonden. Toegewerkt wordt naar gesprek Wiebe Draijer met minister EZK of MP Rutte. • Scenario's voorbereiden op mogelijke uitkomsten <p>Aandachtsgebieden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lobby richting de politiek 2. Uitwerken van een (collectieve) lening als aanvulling 3. Publiciteit 	<p>Taskforce Financien</p> <p>Carin</p> <p>TF Toekomst-scenario's</p>
35	10/4	<p>Taskforce Financien</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ Afsluitprovisie van ruim 3% die niet naar de bank gaat, maar naar het Rijk als tegemoetkoming voor het verlies dat ze gaan lijden op de borgstelling. Gesprekspartners hiervoor zijn respectievelijk LNV en EZK. Gesprekken lopen. Beweging richting verlaging. • De banken zijn in gesprek met enkele honderden bedrijven. De bank stuurt aanvragen door aan RVO. RVO heeft op dit moment nog geen aanvragen ontvangen. Blijkbaar kost het traject naar een aanvraag ook de nodige tijd. Er zijn signalen dat er hoge rente wordt gevraagd. 	<p>10.2.e</p> <p>10.2.e</p>

		<ul style="list-style-type: none"> In gesprek met ACM over marktregulering. Hiervoor is volgende week woensdag een eerste afspraak gepland Verzenden brief namens de drie banken aan Guido Landheer en de ambtelijke 5-hoek <p>Aandachtspunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> hoe om te gaan met handelsschade. GO regeling (Garantie Ondernemersfinanciering), er zijn signalen dat de regeling wordt verlengd naar 6 jaar 	Jaap
41	7/4	<p>~~Taskforce Toekomstscenario's~~ Regiegroep besluit tot opzetten nieuwe Taskforce Scenario's Toekomst Tuinbouw.</p> <ul style="list-style-type: none"> Samenstelling bijna gereed 	10.2.e Gert Mulder
42	7/4	<p>Noodplan Groente en Fruit</p> <ul style="list-style-type: none"> Voedingstuinbouw wordt in één beweging meegenomen met Noodplan Sierteelt richting Financiën. Verzenden persbericht te gebruiken door de brancheorganisaties. 	GFH 10.2.e
51	7/4	<p>Werkbezoek</p> <p>Ministers Hoekstra en Koolmees uitnodigen voor werkbezoek. Regiegroep stemt in. Brief zo goed als gereed.</p>	10.2.e
54	7/4	<p>~~ODE~~ Inhoud van de brief is bijzonder teleurstellend. Opwerken gezamenlijke reactie zo goed als gereed.</p>	Sjaak
55	7/4	<p>~~Lockdown~~ Ivm lockdown aantal landen ontstaat probleem stekleveranties. Er lijkt wat beweging in te komen.</p>	TF Logistiek
56	9/4	<p>NOW-regeling</p> <p>Onder embargo: minister heeft het voornemen een aangepaste NOW-regeling (schadeloosstelling icm NOW?) te ontwikkelen voor de land- en tuinbouw met aandacht voor de handel en de werkmaatschappijen.</p> <p>Energiebedrijven zijn bezwaarschriften aan het indienen. Is niet nodig om ODE op de agenda te houden. Goede argumentatie nodig uit lopende onderzoeken.</p> <p>Actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> VGB en Anthos uitnodigen voor overleg Coördinatieteam 	Jaap 10.2.e 10.2.e
57	6/4	<p>~~Communicatie~~ Adri heeft vanmorgen een aantal (tuinbouw)bestuurders nader geïnformeerd. Wordt gewaardeerd. Complimenten voor goede communicatie.</p> <p>Aandachtspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> Psycho-sociale hulp Wethouders Logistiek en Havenbedrijf informeren Gemeente Rotterdam wordt op termijn graag aangehaakt op Taskforce Arbeid. 	10.2.e 10.2.e
58	10/4	<p>Taskforce Arbeid</p> <p>Er zijn signalen dat uitzendbureaus zich niet goed aan de coronamaatregelen houden. TF arbeid is bezig om hiervoor protocollen op te stellen.</p>	TF Arbeid

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: dinsdag 14 april 2020 10:35
Aan: 10.2.e @groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e 10.2.e 10.2.e @vbn.nl; Ruud Pauwe;
 10.2.e @kavb.nl; Niels Louwaars; 10.2.e Henk Westerhof; Matthijs
 Mesken
Onderwerp: Denkrichting nieuwe regeling tbv compensatie van seizoenswerk
Bijlagen: Denkrichting sectorale regeling compensatie arbeidskosten primair en handel 10 april 2020
 2.0.docx

Beste allen,

Bij deze de denkrichting vanuit de TF arbeid om te komen tot een aanvullende compensatie regeling . (zie onder)

Vraagstuk aangaande we werkmaatschappijen, is ook aangekaart oa middels brief vanuit Sichting van de Arbeid aan SZW, deze brief vandaag ter sprake in tweede kamer tijdens het werkgeversoverleg.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e

Ps. Mijn e-mailadres is gewijzigd in 10.2.e @lto.nl. Wilt u dit nieuwe e-mailadres gebruiken

Bezuidenhoutseweg 105-113 | 2594 AC Den Haag
 T +31 10.2.e | M +31 10.2.e
 10.2.e @lto.nl | www.lto.nl

Denkrichting

Compensatie arbeidskosten land- en tuinbouw (primair en handel)

De NOW-regeling is niet passend voor bedrijven met vooral voorjaarsomzet zoals de sierteelt, boomkwekerij, bollen, bolbloemen, (voorjaars)groenten in zowel de teelt als handel.

Deze bedrijven kunnen geen aanspraak maken op compensatie van de loonkosten in de NOW. Er resteert enkel het ontslag van tijdelijke werknemers of het faillissement van de onderneming. Het is dus noodzakelijk dat er voor deze bedrijven een adequate vervangende regeling komt.

Het doel moet zijn en blijven om werkgelegenheid en productiecapaciteit te behouden zodat deze bedrijven ook door de crisis worden geholpen.

Problemen huidige NOW-regeling

De NOW-regeling leidt, vanwege het generieke karakter, tot de volgende problemen:

a. 3x de maandloonsom van januari 2020 is maximum voor compensatie

De NOW-regeling biedt werkgevers een compensatie voor loonkosten over de 3 maandsperiode maart tot en met mei 2020, maar niet voor zover die loonsom hoger is dan drie maal de loonsom van januari 2020. Genoemde sectoren met veel arbeidskosten in de maanden maart t/m mei of april t/m juni hebben over deze periode een veel hogere SV-loonsom dan in de referentiemaand januari 2020.

In deze sectoren loopt de loonsom in de periode maart t/m mei/juni sterk op vanwege het seizoensmatige karakter. Werkgevers zijn daarnaast onherroepelijke verplichtingen aangegaan. Die verplichtingen waren gericht op verwachte benodigde arbeidsbehoefte. Deze verplichtingen en daadwerkelijk te maken arbeidskosten maken geen deel uit van de referentieloonsom.

b. 20%-drempel omzetverlies wordt bij seizoensomzet in relatie tot gemiddelde kwartaalomzet 2019 niet gehaald

In de NOW-regeling moet het omzetverlies worden berekend door een aaneengesloten 3-maands periode in het tijdvak maart tot en met juli 2020 af te zetten tegen de gemiddelde kwartaalomzet van 2019 (jaaromzet/4). Als de omzetdaling groter dan 20% is, voldoet een bedrijf aan de voorwaarden. Bedrijven die juist in die maanden een relatief groot deel van hun omzet behalen hebben daarmee een groot probleem. Het omzetverlies kan door de gekozen methodiek, waarbij de omzet moet worden afgezet tegen het gemiddelde van 2019, veel lager uitvallen en de drempel zelfs niet halen. Verschillende situaties:

- Sommige ondernemers hebben in de periode maart – juli wel werk. De arbeidskosten kunnen dus relatief hoog zijn. Het gemiddelde omzetverlies is echter relatief laag en dus ook het percentage van de vergoeding van de loonkosten. De berekeningssystematiek kan daarmee versterkend werken op het bij punt a beschreven probleem.
- Ook is het nadelig als personeel met een jaarurennorm elke maand gelijkmatig wordt betaald, terwijl de omzet juist in de maanden maart – juli wordt gehaald. Ook dan krijgen bedrijven de loonkosten maar deels vergoed, omdat het omzetverlies gemitigeerd is door de formule van gemiddelde 2019.

Voorbeeld:

Stel een bedrijf heeft in een “normaal” jaar 200 euro omzet en 100 euro loonkosten, als volgt verdeeld over de seizoenen (bijvoorbeeld een bedrijf in de sierteelt):

	Loonkosten	Omzet 2019	Omzet 2020
Q1	€ 10	€ 0	0
Q2	€ 50	€ 140	40
Q3	€ 20	€ 60	20
Q3	€ 10	€ 0	0

De NOW-vergoeding wordt voor dit bedrijf volgens de volgende formule berekend (omzetverlies x loonsom januari x 3 x 1,3 x 0,9). Op basis van de uitgangspunten en de formule is de verwachte NOW-vergoeding $0,2 * € 3,33 * 3 * 1,3 * 0,9 = € 2,33$. Het bedrijf krijgt € 2,33 NOW-subsidie op 100 euro loonkosten zijnde 2,33 % van zijn totale loonkosten in 2020 terwijl zijn omzet met 70% is gedaald.

c. Kosten ingehuurd personeel (uitzendkrachten) worden niet gecompenseerd in de NOW (niet bij inleners; niet bij uitleners)

Veel bedrijven huren tijdelijk personeel (op uitzend of payroll basis) om tijdelijke pieken, met name vanwege het voorjaarswerk, op te vangen. De kosten van ingehuurd personeel vallen buiten de subsidiabele loonsom van de NOW-regeling. Het werk is er wel en moet worden gedaan, maar omzet is er niet of nauwelijks. Ook uitzendwerkgevers kunnen geen gebruik maken van de NOW-regeling omdat zij “gewoon” een factuur voor de ingezette arbeid naar de agrarische onderneming sturen en dus omzet maken en dus ook niet of nauwelijks met omzetverlies te maken hebben. Het is daarom noodzakelijk dat werkgevers ook voor ingehuurd personeel compensatie kunnen krijgen waarmee deze groep ook aan het werk gehouden kan worden.

Voorstel

Voorgesteld wordt om een regeling *Compensatie arbeidskosten land- en tuinbouwketen* (primair en handel) te ontwerpen. Deze regeling moet maatwerk bieden voor bedrijven in de teelt en handel in de land- en tuinbouw. De hoofdelementen van de NOW-regeling, de wettelijke basis en de wijze van uitvoering kunnen hiervoor als basis dienen. Deze zijn samengevat:

- 90% van de SV loonsom is subsidiabel; bevoorschotting vindt plaats op basis van 80% en gekoppeld aan een referentie-loonsom;
- De subsidie is afhankelijk van het omzetverlies; de drempel voor omzetverlies is 20% of meer;
- Subsidieperiode is 3-maanden tussen 1 maart en 31 juli 2020 met mogelijk verlenging van nog een keer 3 maanden;
- Bevoorschotting op basis van eenvoudige aanvraag met controle achteraf en eventuele na- of terugbetaling;
- Bevoorschotting en afrekening achteraf met nabetaling en/of terugbetaling;

Aanvullend op deze hoofdelementen is **aanvullend maatwerk** voor compensatie van de arbeidskosten noodzakelijk dat past bij het seizoensmatige karakter van de land- en tuinbouw keten:

1) Berekening omzetverlies 20%

- Het omzetverlies 2020 moet over een 3-maands periode worden berekend in de periode tussen 1 maart en 31 juli 2020;
- Het omzetverlies wordt berekend door de 3-maands omzet 2020 af te zetten tegen dezelfde 3-maands periode 2019;
- De 3-maands omzetreferentie 2019 én die van 2020 wordt achteraf onderbouwd met een accountantsverklaring.

2) Compensatie van 90% voor de werkelijke 3-maands SV-loonsom; ook als deze hoger ligt dan een gekozen referentie SV-loonsom

- De bevoorschotting van 80% vindt plaats op basis van de referentieloonsom over dezelfde maanden als in 2019. Met andere woorden niet de maand januari 2020 is de referentie, maar voor bevoorschotting op de loonkosten van maart 2020 geldt als referentiemaand maart 2019 etc.;
- De werkelijke SV-loonsom in de gekozen 3-maands periode is de basis voor de werkelijke loonkostensubsidie; ook als deze hoger is dan een referentiemaand waarop het voorschot wordt gebaseerd;

3) Compensatie voor ingehuurd personeel dat niet in de SV-loonsom zichtbaar is

- De loonkostensubsidie moet ook compensatie bieden voor ingehuurd personeel dat aangetrokken is en moet worden naast het personeel in eigen dienst;
- Ingehuurd personeel (uitzendkracht, oproepkrachten) moet ook betaald worden en bedrijven kunnen niet zonder deze medewerkers om de pieken in het seizoen op te vangen;
- In de accountantsverklaring waarin de omzet van 2020 wordt onderbouwd kan een extra verklaring opgenomen worden waarin de ingehuurde arbeidskosten worden onderbouwd / bevestigd.

10 april 2020

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e
Cc: [Jaap Bond](#)
Onderwerp: Re: Regiegroep: verschil in cijfers
Datum: woensdag 15 april 2020 08:22:22
Bijlagen: [GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)

Hallo 10.2.e

Dank voor de verheldering.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Op 14 apr. 2020, om 21:35 heeft 10.2.e
 <10.2.e@minlnv.nl> het volgende geschreven:

Beste Jaap en 10.2.e

Navraag over de in de regiegroep genoemde verschillen in cijfers leerde, dat € 5,5 mrd de toegevoegde waarde betreft en de € 9,2 mrd inclusief door- en wedervoer en waardetoevoeging door andere schakels in de keten is.

Groet, 10.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: IBABS REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 14 april 2020
Datum: woensdag 15 april 2020 15:00:35
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 14 april 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gistermiddag.

Het eerstvolgend overleg vindt **vandaag 15 april plaats om 16.30 uur**. Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl

Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 14 april 2020
 Aanwezig: Jaap Bond, Niek Jan van Kesteren (GPH), 10.2.e (GPNL), 10.2.e (Topsector T&U), Adri Bom (GPNL) en 10.2.e (LNV)
 Agendalid: 10.2.e (RFH), Sjaak van der Tak (GT NL) Carin van Huet (Rabobank), 10.2.e, 10.2.e 10.2.e (actielijst)
 Afwezig:
 Volgend overleg: 15 april 2020, 16.30 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	14/4	Aanvraag Noodfonds Sierteelt <ul style="list-style-type: none"> 15/4 komt de bestuurlijke 5-hoek bijeen en wordt een denkrichting verwacht. Invulling heeft directe aandacht nodig (oa juridisch kader in mail 10.2.e Zie ook onder TF Financiën. Voorlopige analyse van de banken: 35% van de bedrijven in de sierteeltketen dreigen om te vallen wanneer het Noodfonds er niet komt (2.500 bedrijven met in totaal 50.000 arbeidsplaatsen) Gesprek Wiebe Draijer (Rabobank) en Steven van Schilfgaarde (RFH) heeft plaatsgevonden. Toegewerkt wordt naar gesprek Wiebe Draijer met minister EZK of MP Rutte. Scenario's voorbereiden op mogelijke uitkomsten Aandachtsgebieden: <ol style="list-style-type: none"> Lobby richting de politiek Uitwerken van een (collectieve) lening als aanvulling Publiciteit: 1 basis reactie (COM) die door de branches gebruikt kan worden voor eensluidende reactie op publicatie van verschillende sectorregelingen. Communicatielij. Regiegroep stemt in met voorstel voor uitwerken concept reactie n.a.v. drie mogelijke uitkomsten. Iedere organisatie werkt naar eigen inzicht en wensen (achterban) persbericht uit, met inachtneming van hoofdlijn. 	Carin TF Toekomst-scenario's 10.2.e
35	14/4	Taskforce Financiën <ul style="list-style-type: none"> Verkenningsgroep gevormd bestaande uit Carin, 10.2.e Ruud en Gert Mulder. Vanmiddag eerste verkennend 	

		<p>overleg gehad. Doel: voorbereiden uitvoering Noodfonds mocht het er komen. Meenemen: bloemenhandel. De eerste periode zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Afsluitprovisie van ruim 3% die niet naar de bank gaat, maar naar het Rijk als tegemoetkoming voor het verlies dat ze gaan lijden op de borgstelling. Gesprekspartners hiervoor zijn respectievelijk LNV en EZK. Heeft geresulteerd in besluit van MR tot verlaging (vergelijkbaar met BMKB). In afwachting op publicatie Staatscourant. • In gesprek met ACM over marktregulering. Hiervoor is op 15/4 een eerste afspraak gepland • Verzenden brief namens de drie banken aan Guido Landheer en de ambtelijke 5-hoek. <p>Aandachtspunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hoe om te gaan met handelsschade. • GO regeling (Garantie Ondernemersfinanciering), er zijn signalen dat de regeling wordt verlengd naar 6 jaar 	
42	7/4	<p>Noodplan Groente en Fruit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voedingstuinbouw wordt in één beweging meegenomen met Noodplan Sierteelt richting Financiën. • Verzenden persbericht te gebruiken door de brancheorganisaties. 	<p>GFH</p> <p>10.2.e</p>
51	7/4	<p>Werkbezoek</p> <p>Ministers Hoekstra en Koolmees uitnodigen voor werkbezoek. Regiegroep stemt in. Brief zo goed als gereed.</p>	<p>10.2.e</p>
56	9/4	<p>NOW-regeling</p> <p>Onder embargo: minister heeft het voornemen een aangepaste NOW-regeling (schadeloosstelling icm NOW?) te ontwikkelen voor de land- en tuinbouw met aandacht voor de handel en de werkmaatschappijen.</p> <p>Energiebedrijven zijn bezwaarschriften aan het indienen. Is niet nodig om ODE op de agenda te houden. Goede argumentatie nodig uit lopende onderzoeken.</p> <p>Actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ~~VGB en Anthos uitnodigen voor overleg Coördinatie~~team 	<p>Jaap</p> <p>10.2.e</p> <p>10.2.e</p>
58	10/4	<p>Taskforce Arbeid</p> <p>Er zijn signalen dat uitzendbureaus zich niet goed aan de coronamaatregelen houden. TF arbeid is bezig om hiervoor protocollen op te stellen.</p>	<p>TF Arbeid</p>

Van: 10.2.e
Aan: Thijs Cuijpers; "Gert Mulder"; 10.2.e
Cc: 10.2.e; 10.2.e; @ing.com; 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e @gmail.com; 10.2.e @rabobank.nl; 10.2.e @anthos.org; 10.2.e @nl.abnamro.com; 10.2.e; Carin Huet; Matthijs Mesken; Adri Bom-Lemstra; Sjaak van der Tak
Onderwerp: RE: Taskforce Financiën; verslag vorige overleg
Datum: donderdag 16 april 2020 10:56:35
Bijlagen: [image001.jpg](#)
[08042020-besluiten-en-actiepuntenlijst2-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-taskforce-financien.docx](#)

Hierbij nog een bijgewerkt verslag voor het overleg om 11 uur

10.2.e

Van: Thijs Cuijpers

Verzonden: zondag 5 april 2020 19:55

Aan: 'Gert Mulder'; 10.2.e

cc: 10.2.e; 10.2.e @ing.com; 10.2.e; 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e @rabobank.nl; 10.2.e @anthos.org; 10.2.e @gmail.com; 10.2.e @nl.abnamro.com; 10.2.e; Carin Huet; Matthijs Mesken; Adri Bom-Lemstra; Sjaak van der Tak

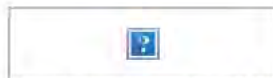
Onderwerp: RE: Taskforce Financiën; vraag naar bemensing TF scenario's

Inderdaad, deskundig en innemend.

Met vriendelijke groet,

Thijs Cuijpers

Directeur Beleid

Bezuidenhoutseweg 105-113 | 2594 AC Den Haag

10.2.e

10.2.e @lto.nl | www.lto.nl

Van: Gert Mulder <10.2.e@groentenfruihuis.nl>

Verzonden: vrijdag 3 april 2020 15:50

Aan: 10.2.e <10.2.e@gmail.com>

cc: 10.2.e; 10.2.e @greenports-nederland.nl; Thijs Cuijpers <10.2.e@lto.nl>; 10.2.e @ing.com; 10.2.e <10.2.e@topsectortu.nl>; 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e <info@greenports-nederland.nl>; 10.2.e <10.2.e@royalfloraholland.com>; 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl>; 10.2.e @rabobank.nl; 10.2.e @anthos.org; 10.2.e @gmail.com; 10.2.e @rvo.nl; 10.2.e @nl.abnamro.com; 10.2.e @minlnv.nl; Carin Huet <10.2.e@rabobank.nl>; Matthijs Mesken <10.2.e>; Adri Bom-Lemstra <10.2.e@pzh.nl>; Sjaak van der Tak <10.2.e@glastuinbouwnederland.nl>

Onderwerp: Re: Taskforce Financiën; vraag naar bemensing TF scenario's

10.2.e ken ik als een zeer deskundig en innemend persoon. Ik steun zijn kandidatuur.

Gr

Gert Mulder

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 3 apr. 2020 om 14:48 heeft 10.2.e <10.2.e@gmail.com> het volgende geschreven:

Beste mensen,

Na(ast) de opdrachtformulering komt het erop aan de bemensing van de taskforce goed in te richten. Ik zie voor mij dat een kleine kerngroep, zeg 4 tot 5 personen, de komende 5-6 weken, er flink tijd in moeten steken om een en ander voor elkaar te krijgen. Daarnaast een bredere klankbordgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van belanghebbende organisaties (overheid/bedrijfsleven) die meekijkt, adviseert en bijdraagt. Goede werk- en taakverdeling en communicatie tussen kern- en klankbordgroep moet zijn gewaarborgd.

Ik heb met Sjaak van der Tak en Niek Jan van Kesteren afgestemd hoe vanuit de brancheorganisaties invulling kan worden gegeven aan iemand voor de kerngroep. Dat moet bij voorkeur iemand zijn die de tuinbouw kent, de breedte van de sector kan overzien, en als het even kan ervaring heeft met impact/scenario-analyses. En daarnaast ook nog ad hoc vrijgemaakt kan worden om er de benodigde tijd (een paar dagen per week?) in te steken. Na enig nadenken kwamen wij uit bij 10.2.e voormalig hoofd Tuinbouw van het LEI. 10.2 is sinds zijn afscheid van het LEI zelfstandig adviseur tuinbouw, met overheden en bedrijven als opdrachtgever voor zowel nationale als internationale (met name Afrika) projecten. Hij is in het verleden altijd verantwoordelijk geweest voor toekomstverkenningen, scenario analyses e.d. voor de tuinbouw. Hij is desgevraagd bereid dit te doen, en deel te nemen in de kerngroep. De kosten hiervan zullen zeer beperkt zijn, en worden gedragen door Greenport Holland.

Ik leg dit voorstel en aanbod bij jullie neer en verneem graag of dit wordt gedragen. Vriendelijke groet en goed weekend,

10.2.e

Greenport Holland

Op do 2 apr. 2020 om 14:40 schreef 10.2.e

<10.2.e@greenports-nederland.nl>:

Beste allen,

Als beloofd de opzet van de TF toekomst scenario's Tuinbouw , zoals gisteren aangekondigd in het overleg.

We stellen een opdracht voor, voor in eerste instantie de komende 5 -6 weken.

Daarna kijken we verder voor een vervolg.

We zoeken naar bemensing voor deze TF.

Input is welkom. Heb reeds namen ontvangen vanuit Plantum, GFH, PZH, LNV en Rabobank.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e Greenports Nederland

M 10.2.e

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Concept: 8 april 2020

Overzicht na overleg van: 8 april 2020

Aanwezigen: Ruud Pauwe (VZ) 10.2.e (RVO en mede namens LNV), Carin van Huet (Rabo) 10.2.e (GPNL), Gert Mulder (GFH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), Matthijs Mesken VGB, 10.2.e (LNV-EIA, vervangt 10.2.e 10.2.e (ABN AMRO), 10.2.e (ING) en 10.2.e (verslag).

Afgemeld: Carin van Huet

Volgend overleg: Dinsdag 14 april 16 uur (nb regieteam vergadert ook)

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
40		Noodfonds 600 mln BL provisie omlaag GO regeling naar 6 jaar	
39	8 april	~~Thijs: brief van 7 april: NOW: sociale partners, Koolmees en Wybes overleggen vandaag over de nieuwe NOW regeling. Belangrijk om seizoensinvloeden en concernaspecten mee te nemen. Impact aangepaste NOW is nog niet in te schatten.~~	Thijs
38	8 april	Voedingstuinbouw: 1.GO lening: ligt bij banken en overheid. Volgende week overleg. Om goed werkbaar te maken vindt de Taskforce dat deze niet 3 jaar maar 7 jaar zou moeten lopen. Verder zou het voor de handel zeer helpen als deze als achtergestelde lening. ~~2.Handelkredieten zijn zeer belangrijk. Garantstelling door de overheid wordt besproken in 2^e kamer (14/4?) maar kan nog weken duren voordat het rond is (Gert Mulder).~~	
37	8 april	~~Proces steunfonds sierteelt 10.2.e~~ Donderdag middag naar 5 hoek ambtelijk en maandag/dinsdag minister. Informatie nodig over — Uniekheid sierteelt ten opzichte van andere sectoren — Welke subsectoren zijn meest in de problemen (vraag van 10.2.e — Financieel economische cijfers; hoe staan bedrijven ervoor. De gegevens van WeCR voldoen niet omdat zij geen representatieve steekproef hebben voor de verschillende deelsectoren. Cijfers komen qua solvabiliteit te hoog uit. 10.2.e meldt dat Carin van Huet op verzoek van Jaap Bond bezig is	

		<p>met een toelichting op cijfers van WeeR. (Ruud en 10 hebben expertise en kunnen meedenken).</p> <p>Info van de banken nodig. Rabo heeft een tool waar deze info uitgehaald kan worden. ABN is bezig met een steekproef. Kwantitatief in beeld brengen hoe ontwikkeling van bedrijven per producttype kan zijn agv Corona.</p> <p>10.2.e checkt of WeeR de cijfers kan toespitsen op bedrijven met een kredietfaciliteit. (GS actie uitgevoerd, dit blijkt niet te kunnen).</p> <p>Henk en Mathijs pleiten ervoor de handel goed mee te nemen. Vragen gaan vooral over teelt. Ruud geeft aan dat handel is meegenomen in de gesprekken, maar dat er blijkbaar geen vragen zijn.</p> <p>Discussie over oude opzet van een regeling met hoepels met hoge % voor ondernemersrisico. Gaat niet werken. Verzoek TFF is dat Jaap contact opneemt met LNV. Meenemen naar regiegroep vanmiddag.</p>	<p>banken</p> <p>10.2.e</p> <p>10.2.e</p>
35	1 april	<p>Potentiele NOW inkomsten gaan mee in liquiditeitsbegroting (impact meenemen), niet als zekerheid. Dit is belangrijk om een goede begroting te maken voor aanvraag BL-C. 10.2.e koppelt terug aan TF Arbeid.</p>	10.2.e
22	27/3	<p>Vraag is of de belastingdienst toestaat dat winst in voorgaande jaren (meer dan normaal) worden verrekend met verliezen? Zou toegezegd zijn (uitstel belastingen). 10.2.e belt met 10.2.e</p> <p>IS gebeurd.</p> <p>Ligt bij fiscale mensen van LTO (1/4) Wordt nog verfijnd . Iom LNV en financiën. Nog geen duidelijkheid op 8/4</p>	10.2.e
19	27/3	<p>Opties noodfonds: bespreken in werkgroepje.</p> <p>Fictief veilen bloemen en planten, kwam binnen via 10.1.c. / VGB. Mathijs: is het een idee waar je iets mee kan? Vgl met de EHEC? Cees vande Meij: producenten investeren niet in de teelt. Straks zijn er geen planten en bloemen. Spreek een minimale prijs af, zodat zij door kunnen gaan. Veiling: 10.2.e vindt het prima idee. Maar kost extra geld! 10.2.e juridische check nodig!</p> <p>10.2.e Centraal registeren via de veiling (administratie gemakkelijk). Carin: is mooie manier, als optie inbrengen in overleg over noodfonds.</p>	<p>werkgroepje onder Taskforce Financien</p>

Van: 10.2.e
Aan: [Thijs Cuijpers](#); ["Gert Mulder"](#); 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; [@ing.com](#);
 10.2.e; [@glastuinbouwnederland.nl](#); 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e;
 10.2.e; [@rabobank.nl](#); 10.2.e; [@anthos.org](#); 10.2.e; [@gmail.com](#); 10.2.e;
 10.2.e; [@nl.abnamro.com](#); 10.2.e; [Carin Huet](#); [Matthijs Mesken](#)
Onderwerp: RE: Taskforce Financiën; Concept verslag 16 april
Datum: donderdag 16 april 2020 12:37:59
Bijlagen: [16042020-besluiten-en-actiepuntenlijst2-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-taskforce-financien.docx](#)

Hierbij aangepaste versie. Vorige kan weg.

Gr. 10.2.e

Van: 10.2.e

Verzonden: donderdag 16 april 2020 12:18

Aan: 'Thijs Cuijpers'; 'Gert Mulder'; 10.2.e; 10.2.e;
 10.2.e; [@ing.com](#); 10.2.e; [@glastuinbouwnederland.nl](#); 10.2.e; 10.2.e;
 ; 10.2.e; 10.2.e; [@rabobank.nl](#); 10.2.e; [@anthos.org](#);
 10.2.e; [@gmail.com](#); 10.2.e; 10.2.e; [@nl.abnamro.com](#); 10.2.e;
 'Carin Huet'; 'Matthijs Mesken'

Onderwerp: Taskforce Financiën; Concept verslag 16 april

Beste leden van de Taskforce Financien

Hierbij de concept besluit/actielijst van de TFF van vandaag.

Volgend overleg is as dinsdag om 10 uur.

Groet

10.2.e

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Concept: 8 april 2020

Overzicht na overleg van: 16 april 2020

Aanwezigen: Ruud Pauwe (VZ) 10.2.e (RVO en mede namens LNV), Carin van Huet (Rabo) 10.2.e (GPNL), Gert Mulder (GFH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), Matthijs Mesken VGB, 10.2.e (LNV EIA, vervangt 10.2.e 10.2.e (Rabo), 10.2.e (ABN-AMRO), 10.2.e (ING) Henk Westerhof (Anthos) en 10.2.e (verslag).

Afgemeld: 10.2.e Crin van Huet

Volgend overleg: Dinsdag 21 april

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
42		Volgend overleg andere notulist voor besluit/actielijst (10.2.e afwezig)	Voorzitter regelen
41		<p>Lijnen uitzetten voor het noodfonds. Er is nog geen regeling, maar we kunnen wel voorbereiden. 10.2.e licht aanpak toe. Gaat om regeling voor maart-april-mei. Structuuraanpak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kwartiermakers groep: Rabo, RFH, GFH, GTNL en crisiorg: ondersteunen van RVO - 2 groepen die verder uitrollen: sierteelt resp. voedingstuinbouw met georganiseerd spoor (via RFH en PO) en niet georganiseerd spoor. 1 regeling met toegang voor alle bedrijven. - Namen voor de groepen (voorstel kwartiermakers) <p>VGB en Anthos willen graag aan de kwartiermakersgroep deelnemen.</p> <p>Thijs: graag LTO bomen meenemen.</p> <p>Ondernemers: wie is begunstigde – is belangrijk? Gert Mulder: er staat ook bedrijven: de brief goed analyseren : taak van de kwartiermakersgroep!</p> <p>Georganiseerd: PO (heeft een formele rol) kan goed inzichtelijk maken wat het omzetverlies is geweest. Zowel bij sierteelt als bij GF zijn bedrijven die niet georganiseerd zijn.</p> <p>10.2.e zet structuur op papier en brengt deze in het coordinatie overleg van as maandag. 10.2.e doet ook een uitvraag voor namen voor de verschillende uitvoeringsgroepen.</p>	10.2.e

		Belastingdienst: actie 22: wordt gedeeld via notulen. Vergt nog actie bij MIN Financiën. 10.2.e heeft info van 10.2.e die hij kan delen.	10.2.e
40		Mededelingen: besluit over noodfonds 600 mln + BL provisie gehalveerd. GO regeling naar 6 jaar wordt voorgelegd aan Brussel. Nog niet duidelijk of deze als achtergestelde lening kan gelden (Zie actie 38). Kan 10.2.e dit checken iom VNB?	10.2.e
38	8 april	~~Voedingstuinbouw: 1. GO lening: ligt bij banken en overheid. Volgende week overleg. Om goed werkbaar te maken vindt de Taskforce dat deze niet 3 jaar maar 7 jaar zou moeten lopen. Verder zou het voor de handel zeer helpen als deze als achtergestelde lening. Check bij 10.2.e VNB~~	
19	27/3	Idee van fictief veilen bloemen en planten kwam binnen via 10.1.c. / VGB. Meenemen als optie in overleg over uitvoering noodfonds. Mathijs: is het een idee waar je iets mee kan? Vgl met de EHEC? Cees vande Meij: producenten investeren niet in de teelt. Straks zijn er geen planten en bloemen. Spreek een minimale prijs af, zodat zij door kunnen gaan. Veiling: 10.2.e vindt het prima idee. Maar kost extra geld! 10.2.e juridische check nodig! 10.2.e Centraal registreren via de veiling (administratie gemakkelijk). Carin: is mooie manier, als optie inbrengen in overleg over noodfonds.	Werkgroepje uitvoering regeling onder Taskforce Financiën

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: donderdag 16 april 2020 12:49
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @plantum.nl; 10.2.e@vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond; Ruud Paauwe;
 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e 10.2.e @groentenfruihuis.nl;
 10.2.e 10.2.e @anthos.org
CC: 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 16 april 2020
Bijlagen: coordinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-16-april-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

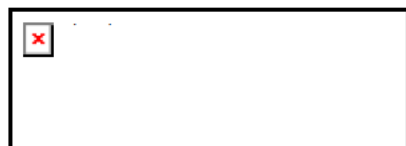
Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van vanmorgen.

Het eerstvolgend overleg vindt **maandag 20 april plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw
Concept: 16 april 2020

Overzicht na overleg van:

Aanwezigen:

16 april 2020

Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e (VBN), Richard Schouten en 10.2.e (GFhuis), Henk Westerhof (Anthos), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e en 10.2.e (LNV), 10.2.e (PZH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), N. Louwaars (Plantum), 10.2.e 10.2.e en 10.2.e verslag) (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:
maandag 20 april 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e)

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
101	16/4	10.2.e Bij de GO regeling is de looptijd verlengt naar 6 jaar. 10.2.e telers kunnen ook gebruik maken van de huidige NOW regeling, zeker voor bedrijven die een regelmatige arbeidsfilm hebben is goed om dit te doen. Scheelt weer met de aanspraak op onze regeling.	
100	16/4	Richard; de berichtgeving is erg gericht op sierteelt, voedingstuinbouw moet integraal meegenomen worden.	communicatie
99	16/4	10.2.e De regeling moet ook nog via EC worden goedgekeurd. Kan men hier nog restricties van terugkrijgen ten aanzien van de hoogte van het plafond per bedrijf in de regeling? Sjaak en 10.2.e nee dat is niet de verwachting, het laten goedkeuren door de EC is slechts een formaliteit	
98	16/4	Logistiek; Onze vervoerders, die specifieke voor de sierteelt rijden, hebben ook schade geleden. Zitten die ook in deze regeling? Ruud; waarschijnlijk niet, maar dit moet bekeken worden. Jaap neemt bilateraal contact op met TLN.	TF Financiën Jaap
97	16/4	Jaap: Gisterenavond is het positieve bericht gekomen vanuit het kabinet. Nu aan de slag met de uitvoeringsregeling. LNV heeft aangegeven dat zij onze inhoudelijke inbreng hierbij zeer op prijs stellen en graag willen dat wij meedenken met RVO. Er is al een werkgroep, waar ook CNB en Anthos aan worden toegevoegd. Henk komt met een naam vanuit Anthos. 10.2.e we starten als 1 groep op, daarna zal er een verdeling worden gemaakt naar een 2 sporenbeleid: sierteelt resp. groente en fruit.. Henk; bij de bollenhandelaren zijn de schades nog niet inzichtelijk, gaat waarschijnlijk pas na mei, waardoor we niet goed meedoen met	TF Financiën Henk

		<p>de huidige regeling spelen. Plantum en Anthos zijn dit nu aan het bekijken. Jaap; vanaf het begin is het uitgangspunt geweest “Hoe overleven we 2020?” Dus we kijken verder dan mei. Het belangrijkste is dat we als 1 keten blijven acteren.</p> <p>10.2.e vanuit de TF Financiën zal een voorstel komen waarin de organisatie wordt geschetst en hoe men aan de slag gaat met de uitvoering.</p>	
95	9/4	<p>10.2.e Er was een vraag over de meerjarige verrekening van de vennootschapsbelasting. Een collega van LNV is hiermee bezig en komt er op terug. De persoon wordt gekoppeld aan Ruud</p>	TF Financiën
94	9/4	<p>10.2.e kabinet heeft een bedrag beschikbaar voor startups en scale ups. In hoeverre zijn bepaalde regelingen stapelbaar? Moet worden uitgezocht.</p> <p>Er wordt uitgezocht of deze regeling ook toepasbaar is voor de primaire sector.</p>	TF Financiën
93	9/4	<p>Niels; we moeten niet alleen op de korte termijn kijken, sommige effecten merken we pas op de lange termijn. 10.2.e dit wordt meegenomen in de TF scenario's</p>	TF Scenario's
91	9/4	<p>Anthos gaat een inventarisatie doen onder de leden van welke regelingen men nu gebruik maakt. Misschien moet dit breder worden opgepakt.</p>	Branches
87	8/4	<p>Morgen staat de uitwerking van het steunfonds op de agenda van de ambtelijke vijfhoek, woensdag de bestuurlijke vijfhoek. Bedrag is nog niet bekend. Er is wel politieke steun. 10.2.e geeft een winstwaarschuwing af want het is een politiek besluit. Dus nog niet zeker. Er is in ieder geval een groep personen standby om direct met de uitwerking van het steunfonds aan de slag te gaan samen met LNV (10.2.e Carin, Gert M)</p> <p>10.2.e geeft aan dat hij graag van de banken in indicatie willen hebben hoe dit de bedrijven gaat helpen. Dus een analyse van de effecten hiervan. 10.2.e vraagt dit op bij de banken.</p>	TF Financiën, 10.2.e
86	14/4	<p>Jaap legt uit dat vanwege de overbelasting van het UWV de aangepast NOW regeling niet via deze instantie gaat. Jaap vraagt bij LTO op hoe de regeling precies in elkaar zit zodat dit aan de achterban overgebracht kan worden.</p> <p>Er is een denklijn uitgezet door TF Financiën. Dit voorstel is nu</p>	TF Financiën

78	2/4	<p>Er moet een plan komen voor de verdeling van het noodfonds sierteelt, mocht dat beschikbaar komen. En wat wordt de tijdslijn hierbij?</p> <p>10.2.e licht dit punt toe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Men hoopt deze week tot een eindproduct te kunnen komen zodat het ministerie van Financiën hierover een besluit kan nemen. • Het is nog niet bepaald op welke manier men de schadevergoeding zal toepassen. Dit is men name voor de grote kwekers heel erg van belang omdat de verliezen daar het grootste zijn. • Alleen bedrijven met een continuïteitsperspectief komen in aanmerking voor een schadevergoeding. Deze info zal door de banken moeten worden aangegeven. • RFH zal mogelijk een faciliterende rol spelen in het uitkeren van de schadevergoedingen. • Dat zal men doen voor de hele sierteelketen dus niet alleen de kwekers. <p>10.2.e geeft aan dat men nu een overzicht aan het maken is (samen met de banken) over het percentage bedrijven wat nu in de problemen is aan te geven. Dit is handig voor de politiek.</p> <p>10.2.e geeft aan dat iedere branche zelf moet nadenken hoe zij kunnen helpen bij de uitvoering vanuit de branche vereniging. Voor Anthos en Plantum is het lastig om zelf te faciliteren bij uitbetaling naar leden. Hier moet alvast over nagedacht gaan worden.</p>	TF Financiën
62	30/3	<p>Is er al een overzicht in welke sectoren de meeste arbeidstijdverkorting is aangevraagd? Nee, vrijdag zal ook iemand van de TF arbeid worden gevraagd om verslag te doen van de vorderingen op dit gebied.</p>	TF arbeid

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: vrijdag 17 april 2020 13:16
Aan: Carin Huet; Gert Mulder; Jaap Bond; Adri Bom-Lemstra; Niek Jan van Kesteren; 10.2.e
 Sjaak van der Tak; 10.2.e
CC: Ruud Paauwe; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: IN IBABS PV Opzet uitvoering extra steunmaatregel
Bijlagen: 200417 -RL Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector.docx
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Allen,

Bij gaande notitie graag vanmiddag bespreken. (stuk is samengesteld met inbreng met verschillende personen)

De wens is om dit proces vanuit de crisis organisatie goed te regisseren en zsm in werking te laten komen ism met LNV en RVO.

Na goedkeuring vanmiddag vanuit het regie team , wordt stuk ingebracht maandag as bij het coördinatie team zodat iedereen goed aangesloten is en blijft.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector

De aangekondigde extra steunmaatregel, zoals verwoord in [de brief van LNV](#) van 15 april jl., geeft aan dat ondernemers in de sierteelt en in onderdelen van de voedingstuinbouw die een forse omzet derving kennen in de periode maart, april, mei ten opzichte van de gemiddelde omzet in dezelfde periode in de drie voorgaande jaren 2017-2019 in aanmerking kunnen komen voor financiële compensatie.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud, opzet en uitvoering van de regeling is in handen van RVO/LNV.

Term of reference:

Uit de brief van 15 april jl

- Sierteelt en onderdelen van de voedingstuinbouw
- Situaties waarin de productie (van bederfelijke goederen) doorgaat terwijl er nauwelijks omzet wordt gemaakt, en
- Situaties waarin producten slecht of niet houdbaar zijn vanwege bederfelijkheid en waarvoor geen of beperkte alternatieve toepassingsmogelijkheden zijn, en
- Situaties waarin bedrijven in de periode maart, april, mei een grote seizoenspiek hebben in productie, personele bezetting en omzet (ten behoeve van bederfelijke goederen);
- Periode maart, april, mei 2020 ten opzichte van de gemiddelde omzet in dezelfde periode in de drie voorgaande jaren 2017-2019 een forse omzeterderving hebben komen in aanmerking voor een financiële compensatie;
- Eerste 30% van de omzeterderving is ondernemersrisico
- De staat de resterende 70% van de schade voor een aanzienlijk deel compenseert;
- De verwachte uitgaven bedragen circa € 600 miljoen
- De totale vergoeding die per bedrijf kan worden uitbetaald wordt geplafonneerd, om zeker te stellen dat alle bedrijven die aanspraak maken ook daadwerkelijk steun;

Verdere verdieping:

- Onder bederfelijke goederen wordt verstaan dagvers verhandelde producten die of een zeer beperkte tijd niet met behoud van kwaliteit kunnen worden bewaard;
- De bedrijven die vallen binnen de regeling zijn eigenaar van de bederfelijke goederen binnen genoemde periode;
- Maatregelen om schade te vermijden zijn waar mogelijk getroffen;
- De regeling moet passen binnen de staatssteunregels van de EU;
- De schadecompensatie mag niet leiden tot marktverstoringen met bedrijven die niet onder de regeling vallen;
- De regeling is aanvullend op de algemene steunmaatregelen van de overheid inzake de gevolgen van de maatregelen tegen verdere verspreiding van Corona.

De Regiegroep stelt de volgende aanpak voor:

1. Inrichten van 2 klankbordgroepen, met het crisis secretariaat als linking pin, zijnde
  - 1 groep voor teeltbedrijven die afzetten via telersverenigingen of coöperaties (collectieve afzet) voor de sectoren, sierteelt en voedingstuinbouw (zij werken vanuit en PO lijn, zij beschikken over omzetdata over de jaren 2017 -2018-2019)
  - 1 groep voor de individueel werkende bedrijven in teelt, verwerking en/of handel sporen voor de sierteelt, voedingstuinbouw en uitgangsmaterialen (zij hebben geen centraal geregistreerde omzetdata van hun leden over de jaren 2017-2018-2019)

De groepen krijgen de opdracht:

- Klankbord/ adviesorgaan zijn voor LNV/RVO om te komen tot een passende regeling (inhoud)
- Mee denken aan het opzetten van uitvoerings-structuur waar de tuinbouw ondernemers zsm gebruik van kunnen maken (proces)
- Gevraagd en ongevraagd advies verstrekken aan de regiegroep over vraagstukken waar men samen niet uitkomt en waar besluitvorming vanuit de crisis organisatie nodig is.

2. Samenstelling van de klankbordgroepen

1. Sierteelt/ Voedingstuinbouw Collectief te ondersteunen door:

- RFH, GFH/DPA, Glastuinbouw NL, Rabobank , secretariaat crisis organisatie

2. Sierteelt/ Voedingstuinbouw / uitgangsmaterialen Individueel, te ondersteunen door:

- GFH, VGB, Anthos, Hobaho, KAVB, Rabobank, LTO Vollegrond, bomen en planten, Plantum, secretariaat crisis organisatie

De klankbordgroepen zullen de eerste keer gezamenlijk overleg voeren, om afspraken te maken over uniforme uitgangspunten voor de verdere uitwerking van de inhoud van de regeling, van de afhandelingsprocedure en van de communicatie erover met ondernemers

20 april 2020

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 15 april 2020
Datum: vrijdag 17 april 2020 14:07:57
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 15 april 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van woensdag 15 april.

Het eerstvolgend overleg vindt **vandaag 17 april plaats om 16.30 uur**. Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

a.

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 15 april 2020

Aanwezig: Jaap Bond, Niek Jan van Kesteren (GPH), 10.2.e (GPNL), 10.2.e (Topsector T&U), Adri Bom (GPNL) en 10.2.e (LNV)

Agendalid: 10.2.e (RFH), Sjaak van der Tak (GT NL) Carin van Huet (Rabobank), 10.2.e, 10.2.e 10.2.e (actielijst)

Afwezig:

Volgend overleg: 17 april 2020, 16.30 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	15/4	Aanvraag Noodfonds Sierteelt <ul style="list-style-type: none"> 15/4 brief LNV 'Aanvullende maatregelen op het noodpakket' wordt positief ontvangen door de Regiegroep. Mooie stap in de goede richting. Volgende stap: langs Europa en in de tussentijd nadere afstemming tussen RVO en het crisisteam. Voorlopige analyse van de banken: 35% van de bedrijven in de sierteeltketen dreigt om te vallen wanneer het Noodfonds er niet komt (2.500 bedrijven met in totaal 50.000 arbeidsplaatsen) Aandachtsgebieden: <ol style="list-style-type: none"> Uitwerken van een (collectieve) lening als aanvulling Publiciteit: 1 basis reactie (COM) die door de branches gebruikt kan worden voor eensluidende reactie op publicatie van verschillende sectorregelingen. 	
35	14/4	Taskforce Financiën <ul style="list-style-type: none"> Verkenningsgroep gevormd bestaande uit Carin, 10.2.e Ruud en Gert Mulder. Vanmiddag eerste verkennend overleg gehad. Doel: voorbereiden uitvoering Noodfonds mocht het er komen. Meenemen: bloemenhandel. De eerste periode zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken. Afsluitprovisie van ruim 3% die niet naar de bank gaat, maar naar het Rijk als tegemoetkoming voor het verlies dat ze gaan lijden op de borgstelling. Gesprekspartners hiervoor zijn respectievelijk LNV en EZK. Heeft geresulteerd in besluit van MR tot verlaging (vergelijkbaar met BMKB). In afwachting op publicatie Staatscourant. 	

		<ul style="list-style-type: none"> • In gesprek met ACM over marktregulering. Hiervoor is op 15/4 een eerste afspraak gepland • Verzenden brief namens de drie banken aan Guido Landheer en de ambtelijke 5-hoek. <p>Aandachtspunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hoe om te gaan met handelsschade. • GO regeling (Garantie Ondernemersfinanciering), er zijn signalen dat de regeling wordt verlengd naar 6 jaar 	
42	7/4	<p>Noodplan Groente en Fruit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voedingstuinbouw wordt in één beweging meegenomen met Noodplan Sierteelt richting Financiën. • Verzenden persbericht te gebruiken door de brancheorganisaties. 	<p>GFH</p> <p>10.2.e</p>
51	7/4	<p>Werkbezoek</p> <p>Ministers Hoekstra en Koolmees uitnodigen voor werkbezoek. Regiegroep stemt in. Brief zo goed als gereed.</p>	<p>10.2.e</p>
56	15/4	<p>NOW-regeling</p> <p>Maakt onderdeel uit van de regeling voor de sierteelt conform brief LNV d.d. 15 april 2020.</p>	
58	10/4	<p>Taskforce Arbeid</p> <p>Er zijn signalen dat uitzendbureaus zich niet goed aan de coronamaatregelen houden. TF arbeid is bezig om hiervoor protocollen op te stellen.</p>	<p>TF Arbeid</p>

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: vrijdag 17 april 2020 17:51
Aan: 10.2.e 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e 10.2.e Adri Bom-Lemstra; 10.2.e ; 10.2.e @kavb.nl; Carin
 Huet; Gert Mulder
CC: 10.2.e
Onderwerp: Graag nog input voor morgen 10.00 uur
Bijlagen: 200417 -RL2 Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector.docx
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste allen,

We willen maandag ochtend het coördinatie team informeren met bijgaande notitie.

Ik heb deze aangepast obv de meeting van zojuist, kijk svp nog even kritisch mee.

Verder plannen we maandag as omm 10.00 u aansluiting een startbijeenkomst "regeling" voor de klankbordgroepen, samen met RVO en LNV. Jaap zal de eerste keer ook bij deze bijeenkomst aanwezig zijn.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
NEDERLAND

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: vrijdag 17 april 2020 17:59
Aan: Beens, drs. M.C. (Marije); 10.2.e 10.2.e
CC: Jaap Bond; 10.2.e
Onderwerp: Maandag 20 april as 1e bijeenkomst " klankbord groepen" regeling samen met LNV en RVO
Bijlagen: 200417 -RL2 Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste Marije,

Ik heb zojuist in het regie team van Jaap Bond vernomen dat jij kan aangeven wie ik kan uitnodigen voor de startbijeenkomst van maandag 20 april (10-11 u) met LNV en RVO om met de beoogde klankbordgroepen, vanuit de crisis organisatie een gezamenlijke aftrap te doen voor het werkproces. Om zo tot een werkbare regeling voor de tuinbouw te komen.

Bijgaande notitie is tkn, om te duiden op welke wijze wij onze hulp gaan inrichten.

Hoor graag van je.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
NEDERLAND

Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector

De aangekondigde extra steunmaatregel, zoals verwoord in [de brief van LNV](#) van 15 april jl., geeft aan dat ondernemers in de sierteelt en in onderdelen van de voedingstuinbouw die een forse omzet derving kennen in de periode maart, april, mei ten opzichte van de gemiddelde omzet in dezelfde periode in de drie voorgaande jaren 2017-2019 in aanmerking kunnen komen voor financiële compensatie.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud, opzet en uitvoering van de regeling is in handen van RVO/LNV.

Uit de brief van 15 april jl., de volgende kadersetting:

- Sierteelt en onderdelen van de voedingstuinbouw
- Situaties waarin de productie (van bederfelijke goederen) doorgaat terwijl er nauwelijks omzet wordt gemaakt, en
- Situaties waarin producten slecht of niet houdbaar zijn vanwege bederfelijkheid en waarvoor geen of beperkte alternatieve toepassingsmogelijkheden zijn, en
- Situaties waarin bedrijven in de periode maart, april, mei een grote seizoenspiek hebben in productie, personele bezetting en omzet (ten behoeve van bederfelijke goederen);
- Periode maart, april, mei 2020 ten opzichte van de gemiddelde omzet in dezelfde periode in de drie voorgaande jaren 2017-2019 een forse omzetderving hebben komen in aanmerking voor een financiële compensatie; deze omzetderving moet bewijsbaar zijn.
- Eerste 30% van de omzetderving is ondernemersrisico
- De staat de resterende 70% van de schade voor een aanzienlijk deel compenseert;
- De verwachte uitgaven bedragen circa € 600 miljoen
- De totale vergoeding die per bedrijf kan worden uitbetaald wordt geplafonneerd, om zeker te stellen dat alle bedrijven die aanspraak maken ook daadwerkelijk steun;

De Regiegroep stelt de volgende aanpak voor:

1. Inrichten van 2 klankbordgroepen, met het crisis secretariaat als linking pin, zijnde
  - 1 groep voor teeltbedrijven die afzetten via telersverenigingen of coöperaties (collectieve afzet) voor de sectoren, sierteelt en voedingstuinbouw (zij werken vanuit en PO lijn, zij beschikken over omzetdata over de jaren 2017 -2018-2019)
  - 1 groep voor de individueel werkende bedrijven in teelt, verwerking en/of handel sporen voor de sierteelt, voedingstuinbouw en uitgangsmaterialen (zij hebben geen centraal geregistreerde omzetdata van hun leden over de jaren 2017-2018-2019)

De groepen krijgen de opdracht:

- Klankbord/ adviesorgaan zijn voor LNV/RVO om te komen tot een passende regeling (inhoud)
- Mee denken aan het opzetten van uitvoerings-structuur waar de tuinbouw ondernemers zsm gebruik van kunnen maken (proces)

- Gevraagd en ongevraagd advies verstrekken aan de regiegroep over vraagstukken waar men samen niet uitkomt en waar besluitvorming vanuit de crisis organisatie nodig is.

2. Samenstelling van de klankbordgroepen

1. Sierteelt/ Voedingstuinbouw Collectief te ondersteunen door:

- RFH, GFH/DPA, Glastuinbouw NL, Rabobank , secretariaat crisis organisatie

2. Sierteelt/ Voedingstuinbouw / uitgangsmaterialen Individueel, te ondersteunen door:

- GFH, VGB, Anthos, Hobaho, KAVB, Rabobank, LTO Vollegrond, LTO bomen en planten, Plantum, secretariaat crisis organisatie

De klankbordgroepen zullen de eerste keer gezamenlijk overleg voeren, om afspraken te maken over uniforme uitgangspunten voor de verdere uitwerking van de inhoud van de regeling, van de afhandelingsprocedure en van de communicatie erover met ondernemers

17 april 2020

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: zaterdag 18 april 2020 21:26
Aan: 10.2.e @groentenfruihuis.nl; 10.2.e 10.2.e ; Sjaak van der Tak; 10.2.e
 10.2.e Ruud Paauwe; 10.2.e @vbn.nl; 10.2.e
 10.2.e @kavb.nl; Niels Louwaars; 10.2.e Henk Westerhof; Matthijs Mesken; 10.2.e
 Richard Schouten; Thijs Cuijpers
CC: 10.2.e ; Niek Jan van Kesteren; Sjaak van der Tak; Gert Mulder; Adri Bom-Lemstra;
 10.2.e
Onderwerp: Coördinatieteam Tuinbouw Corona Crisis
Bijlagen: 200417 -RL3 Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector.docx
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste allen,

Bij deze de notitie Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector, deze notitie wordt maandagochtend in het coördinatie team besproken.

Vanuit de verschillende organisaties zijn namen aangedragen voor deelname in de klankbrodgroepen tbv overleg met RVO en LNV.

Dit eerste overleg is reeds ingepland, maandag as om 10,00 uur. De aangedragen personen zijn uitgenodigd. Wij kunnen ons voorstellen dat U vragen en overwegingen heeft voor de uitvoering van de regeling. Leg deze vast en neem ze mee naar het overleg.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: zaterdag 18 april 2020 21:32
Aan: 10.2.e 10.2.e 10.2.e Matthijs Mesken; Jaap Bond; Carin Huet; Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e 10.2.e @plantum.nl; Beens, drs. M.C. (Marije); Ruud Paauwe; 10.2.e 10.2.e Burg, M.M. van der (René); Gert Mulder; 10.2.e @anthos.org
Onderwerp: start bijeenkomst uitvoeringsregeling, notitie: Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector
Bijlagen: 200417 -RL3 Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector.docx
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste allen,

Bijgaand de notitie voor de startbijeenkomst maandag 24 april as om 10.00 uur met de 2 benoemde klankbordgroepen, deze groepen zijn vormgeven vanuit de crisisorganisatie Corana Tuinbouw.

De notitie geeft richting aan de hulp die wij willen bieden voor de tot standkoming van een solide regeling voor de tuinbouwsector.

Wij kunnen ons voorstellen dat U suggesties en of vragen heeft over de nader in te richten regeling. Leg deze vast en breng ze in tijdens dit overleg.

Tot maandag,

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
 NEDERLAND

Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector

De aangekondigde extra steunmaatregel, zoals verwoord in [de brief van LNV](#) van 15 april jl., geeft aan dat ondernemers in de sierteelt en in onderdelen van de voedingstuinbouw die een forse omzet derving kennen in de periode maart, april, mei ten opzichte van de gemiddelde omzet in dezelfde periode in de drie voorgaande jaren 2017-2019 in aanmerking kunnen komen voor financiële compensatie.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud, opzet en uitvoering van de regeling is in handen van RVO/LNV.

Uit de brief van 15 april jl., de volgende kadersetting:

- Sierteelt en onderdelen van de voedingstuinbouw
- Situaties waarin de productie (van bederfelijke goederen) doorgaat terwijl er nauwelijks omzet wordt gemaakt, en
- Situaties waarin producten slecht of niet houdbaar zijn vanwege bederfelijkheid en waarvoor geen of beperkte alternatieve toepassingsmogelijkheden zijn, en
- Situaties waarin bedrijven in de periode maart, april, mei een grote seizoenspiek hebben in productie, personele bezetting en omzet (ten behoeve van bederfelijke goederen);
- Periode maart, april, mei 2020 ten opzichte van de gemiddelde omzet in dezelfde periode in de drie voorgaande jaren 2017-2019 een forse omzetderving hebben komen in aanmerking voor een financiële compensatie; deze omzetderving moet bewijsbaar zijn.
- Eerste 30% van de omzetderving is ondernemersrisico
- De staat de resterende 70% van de schade voor een aanzienlijk deel compenseert;
- De verwachte uitgaven bedragen circa € 600 miljoen
- De totale vergoeding die per bedrijf kan worden uitbetaald wordt geplafonneerd, om zeker te stellen dat alle bedrijven die aanspraak maken ook daadwerkelijk steun;

De Regiegroep stelt de volgende aanpak voor:

1. **Inrichten van 2 klankbordgroepen, met het crisis secretariaat als linking pin, zijnde**
  - 1 groep voor teeltbedrijven die afzetten via telersverenigingen of coöperaties (collectieve afzet) voor de sectoren, sierteelt en voedingstuinbouw (zij werken vanuit en PO lijn, zij beschikken over omzetdata over de jaren 2017 -2018-2019)
  - 1 groep voor de individueel werkende bedrijven in teelt, verwerking en/of handel sporen voor de sierteelt, voedingstuinbouw en uitgangsmaterialen (zij hebben geen centraal geregistreerde omzetdata van hun leden over de jaren 2017-2018-2019)

De groepen krijgen de opdracht:

- Klankbord/ adviesorgaan zijn voor LNV/RVO om te komen tot een passende regeling (inhoud)

- Mee denken aan het opzetten van uitvoerings-structuur waar de tuinbouw ondernemers zsm gebruik van kunnen maken (proces)
- Gevraagd en ongevraagd advies verstrekken aan de regiegroep over vraagstukken waar men samen niet uitkomt en waar besluitvorming vanuit de crisis organisatie nodig is.
- De te onderbouwen/ aan te tonen schade (waaronder omzetderving) zal dienen plaats te vinden met de reeds opgestelde schade registratie-formulieren.

2. Samenstelling van de klankbordgroepen

- a. Sierteelt/ Voedingstuinbouw “Collectief “, te ondersteunen door:
  - RFH, GFH/DPA, Glastuinbouw NL, Rabobank , secretariaat crisis organisatie
- b. Sierteelt/ Voedingstuinbouw / uitgangsmaterialen “Individueel”, te ondersteunen door:
  - GFH, RFH,VGB, Anthos, Hobaho, KAVB, Rabobank, LTO Vollegrond, LTO bomen en planten, Plantum, secretariaat crisis organisatie

3. Punten ter overweging/ eerste vragen vanuit de crisisorganisatie:

- De regeling is aanvullend op de algemene steunmaatregelen van de overheid
- Maatregelen om schade te vermijden zijn waar mogelijk getroffen
- Onder bederfelijke goederen wordt verstaan dagvers verhandelde producten die of een zeer beperkte tijd niet met behoud van kwaliteit kunnen worden bewaard;
- Bedrijven uit een zelfde branche (opkweek, teelt , handel) moet je gelijkwaardig behandelen (ongeacht hoe ze georganiseerd zijn)
- Beoogde werking van de noodmaatregelen vooraf toetsen op referentiegroepen (zoals gewasgroepen)
- Uniforme vaststelling van schade voor handel / verwerking en uitgangsmaterialen is lastig. Omzetderving bij verwerking en handel dient gecorrigeerd te worden met de lagere inkoop
- De regeling moet passen binnen de staatssteunregels van de EU;
- De schadecompensatie mag niet leiden tot marktverstoringen met bedrijven die niet onder de regeling vallen

De klankbordgroepen zullen de eerste keer gezamenlijk overleg voeren, om afspraken te maken over uniforme uitgangspunten voor de verdere uitwerking van de inhoud van de regeling, van de afhandelingsprocedure en van de communicatie erover met ondernemers.

17 april 2020

Apps 10.2.e RuudPaauwe_10.2.e chat

Whatsapp LNV (coördinerend beleidsmedewerker PAV) - Glastuinbouw Nederland

[20-04-2020 10:35:43] Ruud Paauwe: Dag 10.2.e kan ik jou na afloop ff bellen, er is wat verwarring over volgende; omzetterdving (bijv 120/k) daarvan is 30 % ondernemersrisico en 70% grotendeels schade vergoed of is startpunt dat je eerst moet aantonen dat je meer dan $30\% \cdot 120/k \cdot 30\% = 40/k$ omzetterdving en dan pas kun je in aanmerking komen voor de regeling als start voorwaarde ?zijn verschillende uitgangspunten, gr Ruud Paauwe Glastuinbouw Nederland
[20-04-2020 11:00:29] 10.2.e Aantal overleggen staan, maar hebben vandaag ergens contact!

Whatsapp LNV (coördinerend beleidsmedewerker PAV) - Royal Flora Holland

[24-03-2020 14:35:55] 10.2.e Dag 10.2.e Belde even voor nadere duiding over signaal dat je vanmorgen af gaf dat sfeer grimmiger wordt. Hoor het als je tijd hebt, geen haast.

[17-04-2020 15:19:19] 10.2.e Cijfers binnen, bel me even

[17-04-2020 15:21:18] 10.2.e Bel je met half uur, ok?

[17-04-2020 15:24:42] 10.2.e Liefst voor 4 uur, dan weer overleg

[24-04-2020 08:54:10] 10.2.e Ha 10.2.e ik zou bij plafond per bedrijf goed kijken naar wat een bedrijf is. Bijvoorbeeld handel: 10.1.c

[24-04-2020 19:26:16] 10.2.e Hopelijk heb je nu rust na deze hectische week; bedankt voor je inzet en een goed weekend!

[24-04-2020 19:38:04] 10.2.e Dank 10.2.e En jij ook bedankt voor de fijne open gesprekken en snelle antwoorden met informatie! Zag dat je nog belde, maar was midden in hectiek. Ben evt nog bereikbaar.

[28-04-2020 09:19:32] 10.2.e Goedemorgen 10.2.e hopelijk heb je in het weekend wat kunnen uitrusten! Is er vanuit de minister al witte rook?

[28-04-2020 15:15:40] 10.2.e Ha 10.2.e ik wilde er in de gezamenlijke call niet naar vragen, maar ben benieuwd naar reactie minister op plafond en of / hoe 10.2.e is meegenomen

[28-04-2020 15:53:58] 10.2.e Is work in progress...

[28-04-2020 16:17:01] 10.2.e Oké, ben benieuwd

[30-04-2020 12:22:41] 10.2.e Hallo 10.2.e is het voor het RVO loket noodzakelijk om digitaal aan te melden? De aardappelen adviseren hun leden om alvast een digitale identificatie aan te vragen, wellicht goed als wij dat ook adviseren....

[03-05-2020 08:10:03] 10.2.e Goedemorgen 10.2.e is het mogelijk dat ik de uitvoeringsregeling van het noodfonds krijg voordat deze naar de staatscourant gaat? Ik zou graag een check doen hoe de regeling uitpakt als je hem toepast op de echte schade bij de kwekers. Het is niet mijn bedoeling om politieke keuzes te beïnvloeden, maar om mogelijk onbedoelde effecten op te sporen. Mocht je dit toe willen staan, dan garandeer ik vertrouwelijke omgang (een boete clause oid is geen probleem). Met vriendelijke groet, 10.2.e

[05-05-2020 11:36:00] 10.2.e Ha 10.2.e al nieuws ontvangen uit Brussel?

[05-05-2020 11:36:50] 10.2.e Zit in de interservice consultatie...

[05-05-2020 11:45:54] 10.2.e Wat betekent dat?

[05-05-2020 11:49:27] 10.2.e Dat andere Commissarissen binnen EC er ook nog iets van kunnen vinden.

[05-05-2020 12:26:36] 10.2.e Oké, dus vandaag nog geen groen licht dan

Apps 10.2.e RuudPaauwe_10.2.e chat
 waarschijnlijk... Webinar verplaatsen?

[05-05-2020 12:27:54] 10.2.e Morgenochtend weten we definitief waar we staan en hoe loket open kan. Eens dat akkoord vandaag onwaarschijnlijk lijkt, maar sluit niets uit.

[05-05-2020 12:28:59] 10.2.e Iig nog geen publicatie in Staatscourant morgen, dat op z'n allervroegst donderdag. Als je in webinar op details in wilt gaan, lijkt uitstel voor de hand te liggen.

[05-05-2020 12:47:26] 10.2.e Oké, dank je!

[05-05-2020 18:23:19] 10.2.e Mooi dat we deze even hebben getackeld, dank voor de scherpte!

[07-05-2020 10:11:15] 10.2.e Verwacht je vandaag witte rook?

[07-05-2020 14:07:17] 10.2.e Bedankt voor de aangepaste startdatum en het verhoogde plafond! 👍

[07-05-2020 16:05:36] 10.2.e NOW aftrek is dat een volledige aftrek of wordt daar genuanceerder naar gekeken (uiteindelijk moet je niet teveel hebben gekregen)

[07-05-2020 17:57:17] 10.2.e Stel dat wij 1 jaarlaag van onze ledenleningen vervroegd uitkeren aan onze kwekers om ze te helpen, gaat dat dan af van bijdrage noodfonds? Kwekers moeten deel van hun omzet lenen aan RFH en krijgen dat na 8 jaar terug

[07-05-2020 18:39:23] 10.2.e Op basis van RVO info zal Steven een videoboodschap verspreiden

[07-05-2020 18:54:34] 10.2.e Video boodschap wordt aangehouden

[07-05-2020 18:55:02] 10.2.e Na regie groep geef ik go/ no go

[08-05-2020 10:19:15] 10.2.e Wat is het bezwaar om rond 12 uur onze communicatie te starten? Wij doen dit met disclaimer, zijn positief, en alles ligt al op straat. Jaap heeft ook al van alles gezegd en de bloemisterij staat er vol van. Het steunt ook LNV en minister om snel tot uitkering over te gaan.

[08-05-2020 10:19:32] 10.2.e Bericht Steven (CEO RFH)

[08-05-2020 12:32:52] 10.2.e Nog nieuws

[08-05-2020 12:33:28] 10.2.e Ik kan niet opnemen

[08-05-2020 12:33:33] 10.2.e Graag appen

[08-05-2020 12:33:39] 10.2.e 👍

[08-05-2020 12:34:33] 10.2.e Niet dringend

[08-05-2020 18:07:06] 10.2.e Ik zag publicatie, EC dus akkoord?

[08-05-2020 18:09:41] 10.2.e Yep!

[08-05-2020 18:09:52] 10.2.e Nu alleen nog tk-brief...

[08-05-2020 18:12:52] 10.2.e Super!

[02-06-2020 10:14:26] 10.2.e Ha 10.2.e goed pinksterweekend gehad? Heb jij al nieuws vanuit Brussel? Is het uitstel tot 18 juni zeker? Op de website van RVO staat nog 4 juni .. Groeten 10.2.e

[03-06-2020 15:02:08] 10.2.e Is het uitstel definitief?

[03-06-2020 15:03:03] 10.2.e Ja! Verlengen aanvraagperiode is definitief. Communicatie op rvo website wordt aangepast.

[03-06-2020 15:03:51] 10.2.e Tussen 4 juni en wijzigingsregeling is loket open, maar kunnen aanvragen niet formeel tot besluit leiden.

[18-06-2020 11:57:03] 10.2.e Dag 10.2.e Ben je bereikbaar om even te overleggen?

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: IN IBABSB PV: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 17 april 2020
Datum: maandag 20 april 2020 11:18:10
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 17 april 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van vrijdag 17 april.

Het eerstvolgend overleg vindt **vandaag 20 april plaats om 16.30 uur**. Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 17 april 2020
 Aanwezig: Jaap Bond, Niek Jan van Kesteren (GPH), 10.2.e (GPNL), 10.2.e (Topsector T&U), Adri Bom (GPNL) en 10.2.e (LNV)
 Agendalid: 10.2.e (RFH), Sjaak van der Tak (GT NL) Carin van Huet (Rabobank), 10.2.e, 10.2.e 10.2.e (actielijst)
 Afwezig:
 Volgend overleg: 20 april 2020, 16.30 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	17/4	<p>Aanvraag Noodfonds Sierteelt 15/4 brief LNV 'Aanvullende maatregelen op het noodpakket' positief ontvangen door de Regiegroep.</p> <p>Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector Nadere afstemming tussen RVO en het crisisteam in de vorm van 2 klankbordgroepen: - georganiseerd: spoor dat beschikt over omzetdata van leden; - ongeorganiseerd: spoor dat niet beschikt over deze omzetdata.</p> <p>Actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verder opwerken conceptdocument extra steunmaatregel tuinbouwsector obv input Regiegroep. <p>Gezamenlijke kick off op 20/4 tbv maken werkafspraken. Doel: eind volgende week conceptregeling gereed. Dagelijks terugkoppeling vanuit de klankbordgroep ter bespreking in de Regiegroep.</p>	10.2.e
35	14/4	<p>Taskforce Financiën</p> <ul style="list-style-type: none"> • Verkenningsgroep gevormd bestaande uit Carin, 10.2.e Ruud en Gert Mulder. Vanmiddag eerste verkennend overleg gehad. Doel: voorbereiden uitvoering Noodfonds mocht het er komen. Meenemen: bloemenhandel. De eerste periode zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken. • Afsluitprovisie van ruim 3% die niet naar de bank gaat, maar naar het Rijk als tegemoetkoming voor het verlies dat ze gaan lijden op de borgstelling. Gesprekspartners hiervoor zijn respectievelijk LNV en EZK. Heeft geresulteerd in besluit van MR tot verlaging (vergelijkbaar met BMKB). In afwachting op publicatie Staatscourant. 	

		<ul style="list-style-type: none"> • In gesprek met ACM over marktregulering. Hiervoor is op 15/4 een eerste afspraak gepland • Verzenden brief namens de drie banken aan Guido Landheer en de ambtelijke 5-hoek. <p>Aandachtspunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hoe om te gaan met handelsschade. • GO regeling (Garantie Ondernemersfinanciering), er zijn signalen dat de regeling wordt verlengd naar 6 jaar 	
42	7/4	<p>Noodplan Groente en Fruit</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voedingstuinbouw wordt in één beweging meegenomen met Noodplan Sierteelt richting Financiën. • Verzenden persbericht te gebruiken door de brancheorganisaties. 	<p>GFH</p> <p>10.2.e</p>
51	7/4	<p>Werkbezoek</p> <p>Ministers Hoekstra en Koolmees uitnodigen voor werkbezoek. Regiegroep stemt in. Brief zo goed als gereed.</p>	10.2.e
56	15/4	<p>NOW-regeling</p> <p>Maakt onderdeel uit van de regeling voor de sierteelt conform brief LNV d.d. 15 april 2020.</p>	
58	10/4	<p>Taskforce Arbeid</p> <p>Er zijn signalen dat uitzendbureaus zich niet goed aan de coronamaatregelen houden. TF arbeid is bezig om hiervoor protocollen op te stellen.</p>	TF Arbeid
59	17/4	<p>TLN</p> <p>Transport Logistiek Nederland claimt deel uit te maken van de sierteeltsector en daarmee een beroep te kunnen gaan doen op het steunfonds. Verzamelen steekhoudende (tegen)argumenten.</p>	

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: maandag 20 april 2020 15:47
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @plantum.nl; 10.2.e @vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond; Ruud Paauwe;
 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e 10.2.e @groentenfruihuis.nl;
 10.2.e 10.2.e @anthos.org
CC: 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 20 april 2020
Bijlagen: coordinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-20-april-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

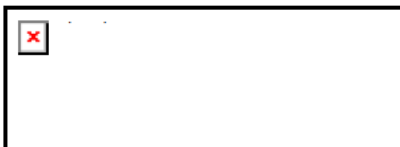
Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van vanmorgen.

Het eerstvolgend overleg vindt **dinsdag 21 april plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Concept: 20 april 2020

Overzicht na overleg van:

Aanwezigen:

20 april 2020

Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e (VBN), Richard Schouten en 10.2.e (GFhuis), Henk Westerhof (Anthos), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e en 10.2.e (LNV), 10.2.e (PZH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), N. Louwaars (Plantum), 10.2.e 10.2.e en 10.2.e (verslag) (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:

dinsdag 21 april 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e)

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
107	20/4	Mededinging: <ul style="list-style-type: none"> Onder TF financiën is een werkgroep mededinging actief die wekelijks overlegt met ACM. Hier kunnen goed voorbereide casussen ingebracht worden. Melden via 10.2.e (NB heeft eerder een uitvraag hiervoor gedaan). 	10.2.e
106	20/4	NOW hoe meenemen in de regeling? Dit is nog niet duidelijk.	
105	20/4	10.2.e Deze week moet er een goede inschatting zijn van de verwachte schade en het plafond per bedrijf moet worden vastgesteld. Aan het einde van de week moet er een voorstel klaar zijn vanuit LNV voor de EU Vraag is hoe de omvang van de schade vaststellen. Branches hebben de info van de bedrijven niet beschikbaar en kan waarschijnlijk ook niet in enkele dagen. Daarnaast is schade bij de handel lastiger te berekenen.	
104	20/4	Richard; arbeidsvoorziening is in het westen voldoende maar in het zuiden van het land begint dit een probleem te worden. Het vollegrond seizoen komt nu op gang. Aandachtspunt.	TF Arbeid
103	20/4	10.2.e zijn de regio's (greenports) goed aangehaakt bij de TF. 10.2.e in de TF scenario's zou er een verbinding met de regio's kunnen zijn, 10.2.e neemt dit mee.	TF Scenario's
102	20/4	Henk: wat zijn de kansen voor een aanvullende regeling aangezien een aantal sectoren nu geen schade hebben maar wel	

		op de lange termijn. Sjaak: we moeten met deze groep ons blijven inspannen om voor de lange termijnschade een regeling te krijgen. Jaap: we starten nu met het huidige noodfonds voor komende drie maanden, maar gaan ook gezamenlijk aan de slag met de schade na deze periode..	
101	16/4	10.2.e Bij de GO regeling is de looptijd verlengt naar 6 jaar. 10.2.e 10.2. telers kunnen ook gebruik maken van de huidige NOW regeling, zeker voor bedrijven die een regelmatige arbeidsfilm hebben is goed om dit te doen. Scheelt weer met de aanspraak op onze regeling.	
100	16/4	Richard; de berichtgeving is erg gericht op sierteelt, voedingstuinbouw moet integraal meegenomen worden.	communicatie
99	16/4	10.2.e De regeling moet ook nog via EC worden goedgekeurd. Kan men hier nog restricties van terugkrijgen ten aanzien van de hoogte van het plafond per bedrijf in de regeling? Sjaak en 10.2.e nee dat is niet de verwachting, het laten goedkeuren door de EC is slechts een formaliteit	
98	16/4	Logistiek; Onze vervoerders, die specifieke voor de sierteelt rijden, hebben ook schade geleden. Zitten die ook in deze regeling? Ruud; waarschijnlijk niet, maar dit moet bekeken worden. Jaap neemt bilateraal contact op met TLN.	TF Financiën Jaap
97	16/4	Jaap: Gisteravond is het positieve bericht gekomen vanuit het kabinet. Nu aan de slag met de uitvoeringsregeling. LNV heeft aangegeven dat zij onze inhoudelijke inbreng hierbij zeer op prijs stellen en graag willen dat wij meedenken met RVO. Er is al een werkgroep, waar ook CNB en Anthos aan worden toegevoegd. Henk komt met een naam vanuit Anthos. 10.2.e we starten als 1 groep op, daarna zal er een verdeling worden gemaakt naar een 2 sporenbeleid: sierteelt resp. groente en fruit.. Henk.; bij de bollenhandelaren zijn de schades nog niet inzichtelijk, gaat waarschijnlijk pas na mei, waardoor we niet goed meedoen met de huidige regeling spelen. Plantum en Anthos zijn dit nu aan het bekijken. Jaap; vanaf het begin is het uitgangspunt geweest "Hoe overleven we 2020?" Dus we kijken verder dan mei. Het belangrijkste is dat we als 1 keten blijven acteren. 10.2.e vanuit de TF Financiën zal een voorstel komen waarin de organisatie wordt geschetst en hoe men aan de slag gaat met de uitvoering.	TF Financiën Henk
95	9/4	10.2.e Er was een vraag over de meerjarige verrekening van de vennootschapsbelasting. Een collega van LNV is hiermee	TF Financiën

		<p>bezig en komt er op terug. De persoon wordt gekoppeld aan Ruud</p>	
94	9/4	<p>10.2.e kabinet heeft een bedrag beschikbaar voor startups en scale ups. In hoeverre zijn bepaalde regelingen stapelbaar? Moet worden uitgezocht.</p> <p>Er wordt uitgezocht of deze regeling ook toepasbaar is voor de primaire sector.</p>	TF Financiën
93	9/4	<p>Niels; we moeten niet alleen op de korte termijn kijken, sommige effecten merken we pas op de lange termijn. 10.2.e dit wordt meegenomen in de TF scenario's</p>	TF Scenario's
91	9/4	<p>Anthos gaat een inventarisatie doen onder de leden van welke regelingen men nu gebruik maakt. Misschien moet dit breder worden opgepakt.</p>	Branches
87	8/4	<p>Morgen staat de uitwerking van het steunfonds op de agenda van de ambtelijke vijfhoek, woensdag de bestuurlijke vijfhoek. Bedrag is nog niet bekend. Er is wel politieke steun. 10.2.e geeft een winstwaarschuwing af want het is een politiek besluit. Dus nog niet zeker. Er is in ieder geval een groep personen standby om direct met de uitwerking van het steunfonds aan de slag te gaan samen met LNV (10.2.e Carin, Gert M)</p> <p>10.2.e geeft aan dat hij graag van de banken in indicatie willen hebben hoe dit de bedrijven gaat helpen. Dus een analyse van de effecten hiervan. 10.2.e vraagt dit op bij de banken.</p>	TF Financiën, 10.2.e
86	14/4	<p>Jaap legt uit dat vanwege de overbelasting van het UWV de aangepast NOW regeling niet via deze instantie gaat. Jaap vraagt bij LTO op hoe de regeling precies in elkaar zit zodat dit aan de achterban overgebracht kan worden.</p> <p>Er is een denklijn uitgezet door TF Financiën. Dit voorstel is nu</p>	TF Financiën
78	2/4	<p>Er moet een plan komen voor de verdeling van het noodfonds sierteelt, mocht dat beschikbaar komen. En wat wordt de tijdslijn hierbij?</p> <p>10.2.e licht dit punt toe.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Men hoopt deze week tot een eindproduct te kunnen komen zodat het ministerie van Financiën hierover een besluit kan nemen. • Het is nog niet bepaald op welke manier men de schadevergoeding zal toepassen. Dit is men name voor de grote kwekers heel erg van belang omdat de verliezen daar het grootste zijn. 	TF Financiën

		<ul style="list-style-type: none"> • Alleen bedrijven met een continuïteitsperspectief komen in aanmerking voor een schadevergoeding. Deze info zal door de banken moeten worden aangegeven. • RFH zal mogelijk een faciliterende rol spelen in het uitkeren van de schadevergoedingen. • Dat zal men doen voor de hele sierteeltketen dus niet alleen de kwekers. <p>10.2.e geeft aan dat men nu een overzicht aan het maken is (samen met de banken) over het percentage bedrijven wat nu in de problemen is aan te geven. Dit is handig voor de politiek.</p> <p>10.2.e geeft aan dat iedere branche zelf moet nadenken hoe zij kunnen helpen bij de uitvoering vanuit de branche vereniging. Voor Anthos en Plantum is het lastig om zelf te faciliteren bij uitbetaling naar leden. Hier moet alvast over nagedacht gaan worden.</p>	
62	30/3	Is er al een overzicht in welke sectoren de meeste arbeidstijdverkorting is aangevraagd? Nee, vrijdag zal ook iemand van de TF arbeid worden gevraagd om verslag te doen van de vorderingen op dit gebied.	TF arbeid

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: maandag 20 april 2020 16:29
Aan: Carin Huet; Jaap Bond; Niek Jan van Kesteren; 10.2.e Sjaak van der Tak; Gert Mulder;
 10.2.e Adri Bom-Lemstra
CC: 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: IN IBABS PV: Aangepaste notitie tbv start klankbord groepen svp bespreken om 16.30 uur
Bijlagen: 200420 -RL4 Opzet uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
 NEDERLAND

Whatsapp 10.2.e 10.2.e chat

Whatsapp contactpersonen LNV (coördinerend beleidsmedewerker PAV) -
crisisorganisatie tuinbouw (secretaris)

[20-04-2020 16:44:41] 10.2.e svp om 17.00 uu ook 10.2.e merijeraan
inhaken

[20-04-2020 16:47:38] 10.2.e Dan splitsen we hem even op. Zijn ook paar
gewetensvragen die ik echt even alleen met jou en 10.2.e wil spiegelen. Beginnen
we om 17:00 met 10.2.e

[21-04-2020 16:26:37] 10.2.e wil jij straks nog even sparren , met
10.2.e 10.2.e , 10.2.e en mij?

[21-04-2020 16:39:07] 10.2.e Ja, is prima! Zat net in telco met Jaap en
Marije...

[24-04-2020 16:25:32] 10.2.e we denken aan een zinsnede " sommige
specifieke situaties worden door genoemde aanpak niet ,

[24-04-2020 16:31:15] 10.2.e hi 10.2.e suggesties: svp haakje in
regelingen-tekst om bij onder benutting van het beoogde pot van 600 mln. er
door de tuinbouwsector aanvullende voorstellen gemaakt kunnen worden om
omzetschade te voorkomen. zoals min prijzen/ opkoop regeling voor sierteelt
producten.

[06-05-2020 16:19:48] 10.2.e Tot op dit moment is er nog geen
berichtgeving over de regeling. Iom Jaap Bond stellen we voor de meeting naar
morgen 16.30 u te verschuiven. Indien we de teksten morgenochtend ontvangen,
gaan we het overleg vervroegen.

[07-05-2020 13:41:41] 10.2.e Website nog niet optimaal, wordt hersteld (met
clausule over in afwachting van ...)

[07-05-2020 14:06:01] 10.2.e 10.2.e deze zin leid ook tot
onduidelijkheid ... in mail verkeer van dinsdag hadden wij een andere invulling
van tegemoetkomings berekening .. U berekent het gemiddelde van de 3 vorige
jaren. U bepaalt dan het verschil met 2020 en haalt daar 30% af. De uitkomst is
uw omzetschade. De tegemoetkoming is 70% van dit bedrag."

[07-05-2020 14:08:20] 10.2.e RVO geeft aan 7 mei berichtgeving in de
staatscourant komt...klopt dit

[07-05-2020 14:09:07] 10.2.e Het is variant 1 van 10.2.e Klopt toch met wat er
staat?

[07-05-2020 14:09:20] 10.2.e Nee, wordt gerepareerd

[07-05-2020 14:10:21] 10.2.e sorry, klopt wel .. ik was te snel

[11-06-2020 13:41:50] 10.2.e Ok. Begrijp dat Brussel akkoord is op
wijzigingen ?

[11-06-2020 13:44:36] 10.2.e Graag even bevestigen inzake akkoord op
wijzigingen. Dank je

[12-06-2020 15:09:29] 10.2.e Hoi 10.2.e zie link voor publicatie!
<https://www.officiëlebe bekendmakingen.nl/stcrt-2020-32199.html>

[12-06-2020 15:37:32] 10.2.e 🖱

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: IN IBABS PV: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 20 april 2020
Datum: dinsdag 21 april 2020 12:22:04
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 20 april 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gistermiddag 20 april.

Het eerstvolgend overleg vindt **vandaag 21 april plaats om 16.30 uur**. Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

a.

REGIEGROEP

- VERTROUWELIJK -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 20 april 2020

Aanwezig: Jaap Bond, Niek Jan van Kesteren (GPH), 10.2.e (GPNL), 10.2.e (Topsector T&U), Adri Bom (GPNL) en 10.2.e (LNV)

Agendalid: 10.2.e (RFH), Sjaak van der Tak (GT NL) Carin van Huet (Rabobank), 10.2.e, 10.2.e 10.2.e (actielijst)

Afwezig:

Volgend overleg: 21 april 2020, 16.30 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	20/4	<p>Aanvraag Noodfonds Sierteelt 15/4 brief LNV 'Aanvullende maatregelen op het noodpakket' positief ontvangen door de Regiegroep.</p> <p>Uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector Gezamenlijke kick off met RVO heeft vanmorgen plaatsgevonden. Werkafspraken zijn gemaakt.</p> <p>2 klankbordgroepen: - georganiseerd: spoor dat beschikt over omzetdata van leden; - ongeorganiseerd: spoor dat niet beschikt over deze omzetdata.</p> <p>1 persoon per sector per klankbordgroep. Actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Document extra steunmaatregel tuinbouwsector om 17h bespreken met RVO. <p>Doel: eind volgende week conceptregeling gereed. Dagelijks terugkoppeling vanuit de klankbordgroepen ter bespreking in de Regiegroep.</p> <p>Communicatie: terughoudend en eenduidig met RVO.</p>	
35	14/4	<p>Taskforce Financiën</p> <ul style="list-style-type: none"> Verkenningsgroep gevormd bestaande uit Carin, 10.2.e Ruud en Gert Mulder. Vanmiddag eerste verkennend overleg gehad. Doel: voorbereiden uitvoering Noodfonds mocht het er komen. Meenemen: bloemenhandel. De eerste periode zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken. 	

		<ul style="list-style-type: none"> • Afsluitprovisie van ruim 3% die niet naar de bank gaat, maar naar het Rijk als tegemoetkoming voor het verlies dat ze gaan lijden op de borgstelling. Gesprekspartners hiervoor zijn respectievelijk LNV en EZK. Heeft geresulteerd in besluit van MR tot verlaging (vergelijkbaar met BMKB). In afwachting op publicatie Staatscourant. • In gesprek met ACM over marktregulering. Hiervoor is op 15/4 een eerste afspraak gepland • Verzenden brief namens de drie banken aan Guido Landheer en de ambtelijke 5-hoek. <p>Aandachtspunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hoe om te gaan met handelsschade. • GO regeling (Garantie Ondernemersfinanciering), er zijn signalen dat de regeling wordt verlengd naar 6 jaar 	
42	7/4	Noodplan Groente en Fruit <ul style="list-style-type: none"> • Voedingstuinbouw wordt in één beweging meegenomen met Noodplan Sierteelt richting Financiën. • Verzenden persbericht te gebruiken door de brancheorganisaties. 	GFH 10.2.e
51	7/4	Werkbezoek Ministers Hoekstra en Koolmees uitnodigen voor werkbezoek. Regiegroep stemt in. Brief zo goed als gereed.	10.2.e
56	15/4	NOW-regeling Maakt onderdeel uit van de regeling voor de sierteelt conform brief LNV d.d. 15 april 2020.	
58	10/4	Taskforce Arbeid Er zijn signalen dat uitzendbureaus zich niet goed aan de coronamaatregelen houden. TF arbeid is bezig om hiervoor protocollen op te stellen.	TF Arbeid
59	17/4	TLN Transport Logistiek Nederland claimt deel uit te maken van de sierteeltsector en daarmee een beroep te kunnen gaan doen op het steunfonds. Steekhoudende (tegen)argumenten zijn verzameld en in een notitie aangeboden aan de minister.	Jaap

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: dinsdag 21 april 2020 21:31
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @plantum.nl; 10.2.e@vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond; Ruud Paauwe;
 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e 10.2.e@groentenfruihuis.nl;
 10.2.e 10.2.e@anthos.org
CC: 10.2.e; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 21 april 2020
Bijlagen: coordinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-21 april-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van vanmorgen.

Het eerstvolgend overleg vindt **woensdag 22 april plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

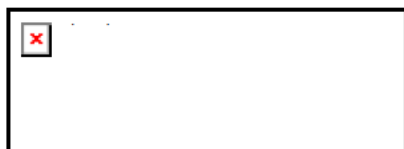
Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e

Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl

Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Concept: 21 april 2020

Overzicht na overleg van:

Aanwezigen:

21 april 2020

 Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e
 (VBN), Richard Schouten en 10.2.e (GFhuis), Henk Westerhof
 (Anthos), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e en 10.2.e (LNV),
 10.2.e (PZH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), N.
 Louwaars (Plantum), 10.2.e 10.2.e en 10.2.e
 (verslag) (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:

woensdag 22 april 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e)

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
107	20/4	Mededinging: Onder TF financiën is een werkgroep mededinging actief die wekelijks overlegt met ACM. Hier kunnen goed voorbereide casussen ingebracht worden. Melden via 10.2.e (NB heeft eerder een uitvraag hiervoor gedaan).	10.2.e
106	20/4	NOW hoe meenemen in de regeling? Dit is nog niet duidelijk.	
105	21/4	10.2.e Deze week moet er een goede inschatting zijn van de verwachte schade en het plafond per bedrijf moet worden vastgesteld. Aan het einde van de week moet er een voorstel klaar zijn vanuit LNV voor de EU Vraag is hoe de omvang van de schade vaststellen. Branches hebben de info van de bedrijven niet beschikbaar en kan waarschijnlijk ook niet in enkele dagen. Daarnaast is schade bij de handel lastiger te berekenen. Twee werkgroepen gaan hiermee vandaag aan de slag. Er is een tweedeling gemaakt op georganiseerde en ongeorganiseerde bedrijven. De twee groepen zullen onderling ook veel contact hebben om zo tot een voorstel te komen. De instructies over de aanvragen van een schadevergoeding zijn nog niet gereed. Hier wordt dus ook nog niets over gecommuniceerd. Ook dit zullen we weer gezamenlijk doen zodat iedereen dezelfde informatie aan de achterban doorgeeft.	

104	20/4	Richard; arbeidsvoorziening is in het westen voldoende maar in het zuiden van het land begint dit een probleem te worden. Het vollegrond-seizoen komt nu op gang. Aandachtspunt.	TF Arbeid
103	20/4	10.2.e zijn de regio's (greenports) goed aangehaakt bij de TF. 10.2.e in de TF scenario's zou er een verbinding met de regio's kunnen zijn, 10.2.e neemt dit mee.	TF Scenario's
102	20/4	Henk: wat zijn de kansen voor een aanvullende regeling aangezien een aantal sectoren nu geen schade hebben maar wel op de lange termijn. Sjaak: we moeten met deze groep ons blijven inspannen om voor de lange termijnschade een regeling te krijgen. Jaap: we starten nu met het huidige noodfonds voor komende drie maanden, maar gaan ook gezamenlijk aan de slag met de schade na deze periode..	
100	16/4	Richard; de berichtgeving is erg gericht op sierteelt, voedingstuinbouw moet integraal meegenomen worden.	communicatie
99	16/4	10.2.e De regeling moet ook nog via EC worden goedgekeurd. Kan men hier nog restricties van terugkrijgen ten aanzien van de hoogte van het plafond per bedrijf in de regeling? Sjaak en 10.2.e nee dat is niet de verwachting, het laten goedkeuren door de EC is slechts een formaliteit	
98	16/4	Logistiek; Onze vervoerders, die specifieke voor de sierteelt rijden, hebben ook schade geleden. Zitten die ook in deze regeling? Ruud; waarschijnlijk niet, maar dit moet bekeken worden. Jaap neemt bilateraal contact op met TLN.	TF Financiën Jaap
97	16/4	Jaap: Gisteravond is het positieve bericht gekomen vanuit het kabinet. Nu aan de slag met de uitvoeringsregeling. LNV heeft aangegeven dat zij onze inhoudelijke inbreng hierbij zeer op prijs stellen en graag willen dat wij meedenken met RVO. Er is al een werkgroep, waar ook CNB en Anthos aan worden toegevoegd. Henk komt met een naam vanuit Anthos. 10.2.e we starten als 1 groep op, daarna zal er een verdeling worden gemaakt naar een 2 sporenbeleid: sierteelt resp. groente en fruit.. Henk.; bij de bollenhandelaren zijn de schades nog niet inzichtelijk, gaat waarschijnlijk pas na mei, waardoor we niet goed meedoen met de huidige regeling spelen. Plantum en Anthos zijn dit nu aan het bekijken. Jaap; vanaf het begin is het uitgangspunt geweest "Hoe overleven we 2020?" Dus we kijken verder dan mei. Het belangrijkste is dat we als 1 keten blijven acteren.	TF Financiën Henk

		~~10.2.e vanuit de TF Financiën zal een voorstel komen waarin de organisatie wordt geschetst en hoe men aan de slag gaat met de uitvoering.~~	
94	9/4	10.2.e kabinet heeft een bedrag beschikbaar voor startups en scale ups. In hoeverre zijn bepaalde regelingen stapelbaar? Moet worden uitgezocht. Er wordt uitgezocht of deze regeling ook toepasbaar is voor de primaire sector.	TF Financiën
91	9/4	Anthos gaat een inventarisatie doen onder de leden van welke regelingen men nu gebruik maakt. Misschien moet dit breder worden opgepakt.	Branches

Whatsapp contactpersonen LNV (coördinerend beleidsmedewerker PAV) - crisisorganisatie tuinbouw

[21-04-2020 13:05:02] 10.2.e 10.2.e is de periode beperkt tot 31 mei of kan deze ook tot 12 Juni doorlopen? 10.2.e

[28-04-2020 11:59:27] 10.2.e Spreken elkaar!

[28-04-2020 15:06:20] 10.2.e Site van centraal beheer: bedrijfsschade verzekering dekt niet de gemiste inkomsten door Corona.

[28-04-2020 15:53:39] 10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 21 april 2020
Datum: woensdag 22 april 2020 11:12:00
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 21 april 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gistermiddag 21 april.

Het eerstvolgend overleg vindt **vandaag 22 april plaats om 16.30 uur**. Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 21 april 2020
 Aanwezig: Jaap Bond, 10.2.e (GPNL), 10.2.e (Topsector T&U), Adri Bom (GPNL) en 10.2.e (LNV)
 Agendalid: 10.2.e (RFH), Sjaak van der Tak (GT NL) Carin van Huet (Rabobank), 10.2.e, 10.2.e 10.2.e (actielijst)
 Afwezig: Niek Jan van Kesteren (GPH)
 Volgend overleg: 22 april 2020, 16.30 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	21/4	<p>Aanvraag Noodfonds Sierteelt 15/4 brief LNV 'Aanvullende maatregelen op het noodpakket' positief ontvangen door de Regiegroep.</p> <p>Uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector Gezamenlijke kick off met RVO heeft plaatsgevonden. Werkafspraken zijn gemaakt. Doel: eind volgende week concept-regeling gereed. Dagelijks terugkoppeling vanuit de klankbord-groepen ter bespreking in de Regiegroep.</p> <p>Werkgroep 1 georganiseerd: spoor dat beschikt over omzetdata van leden. Werkgroep 2 niet-georganiseerd: spoor dat niet beschikt over omzetdata.</p> <p>Actie: eenduidig voorstel formuleren richting RVO. Aandachtspunt: plafond per bedrijf. In afstemming met RVO kunnen daarna de twee werkgroepen samengevoegd worden tot één.</p> <p>Communicatie: terughoudend en eenduidig met RVO.</p>	
35	21/4	<p>Taskforce Financiën Voorstel om de Taskforce op te heffen aangezien vanuit het grootste deel van de financiële vraagstukken behandeld worden in de twee werkgroepen die zich bezighouden met de uitvoering van de extra steunmaatregel. De Regiegroep stemt hiermee in.</p> <p>~~• Verkenningsgroep gevormd bestaande uit Carin, 10.2.e Ruud en Gert Mulder. Vanmiddag eerste verkennend overleg gehad. Doel: voorbereiden uitvoering Noodfonds~~</p>	

		<p>mocht het er komen. Meenemen: bloemenhandel. De eerste periode zoveel mogelijk gezamenlijk optrekken.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Afsluitprovisie van ruim 3% die niet naar de bank gaat, maar naar het Rijk als tegemoetkoming voor het verlies dat ze gaan lijden op de borgstelling. Gesprekspartners hiervoor zijn respectievelijk LNV en EZK. Heeft geresulteerd in besluit van MR tot verlaging (vergelijkbaar met BMKB). In afwachting op publicatie Staatscourant. — In gesprek met ACM over marktregulering. Hiervoor is op 15/4 een eerste afspraak gepland — Verzenden brief namens de drie banken aan Guido Landheer en de ambtelijke 5 hoek. <p>Aandachtspunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> — hoe om te gaan met handelsschade. — GO-regeling (Garantie Ondernemersfinanciering), er zijn signalen dat de regeling wordt verlengd naar 6 jaar 	
42	7/4	<p>Noodplan Groente en Fruit</p> <ul style="list-style-type: none"> — Voedingstuinbouw wordt in één beweging meegenomen met Noodplan Sierteelt richting Financiën. — Verzenden persbericht te gebruiken door de brancheorganisaties. 	<p>GFH</p> <p>10.2.e</p>
51	7/4	<p>Werkbezoek</p> <p>Ministers Hoekstra en Koolmees uitnodigen voor werkbezoek. Regiegroep stemt in. Brief zo goed als gereed.</p>	10.2.e
56	21/4	<p>NOW-regeling</p> <p>Maakt onderdeel uit van de regeling voor de sierteelt conform brief LNV d.d. 15 april 2020.</p> <p>10.2.e kan morgen aansluiten voor nadere toelichting. Communicatie voorbereiden.</p>	<p>10.2.e</p> <p>10.2.e</p>
58	10/4	<p>Taskforce Arbeid</p> <p>Er zijn signalen dat uitzendbureaus zich niet goed aan de coronamaatregelen houden. TF arbeid is bezig om hiervoor protocollen op te stellen.</p>	TF Arbeid
59	21/4	<p>TLN</p> <p>Transport Logistiek Nederland claimt deel uit te maken van de sierteeltsector en daarmee een beroep te kunnen gaan doen op het steunfonds. Steekhoudende (tegen)argumenten zijn verzameld en in een notitie aangeboden aan de minister.</p> <p>Actie: uitwerken scenario's in het geval politieke druk leidt tot het besluit dat TLN deel gaat uitmaken van de sierteeltsector.</p>	Jaap
60	21/4	<p>Motie D66 duurzaamheidseisen aan bedrijven die een bijdrage ontvangen uit het fonds. Andere coalitiepartijen lijken hier vooralsnog geen voorstander van.</p>	
61	21/4	<p>Taskforce Toekomstscenario's</p> <p>Langetermijn benadering past bij ACCEZ.</p> <p>Aandachtspunt: kort termijn benadering kan niet door ACCEZ worden opgepakt.</p>	10.2.e

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e 10.2.e - Online Business Support; Adri Bom-Lemstra; 10.2.e 10.2.e Carin Huet; 10.2.e 10.2.e @kavb.nl; 10.2.e 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e ; Gert Mulder
Onderwerp: Regiegroep": tabel schade benadering (concept)
Datum: woensdag 22 april 2020 16:26:58
Bijlagen: [Benadering op de hoofd en subsectoren.docx](#)
[GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)

Regiegroep

Gepland: 22 apr. 2020 16:30 t/m 17:30

Locatie: Inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Genodigden: 10.2.e 10.2.e - Online Business Support, 10.2.e @pzh.nl, 10.2.e @topsectortu.nl, Carin Huet, 10.2.e @royalfloraholland.com, 10.2.e @kavb.nl, 10.2.e @gmail.com, 10.2.e @minez.nl, 10.2.e greenports-nederland.nl, 10.2.e @greenports-nederland.nl, Gert Mulder

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

a.

Benadering schade tuinbouw sector (12 maart -12 juni) op de hoofd en subsectoren (x miljoen euro en aantal bedrijven tussen haakjes)

	Teelt	Handel	Veredeling	totaal
Bloemen en planten, boomkwekerij, bollenbroei (veiling) (	344 (2200)	96 (150 *)	7,5 (40)	447,5
Bomen (vrije handel)	55 (200)			55
Voedingstuinbouw	41 (132)	30 (62)		71
totaal				570,25

Grondslag voor de berekening is een drempelwaarde 30%
(aantal bedrijven dat boven schade drempel > 30 % heeft)

*) vanuit 150 bedrijven, vanuit de groep van 400.

Punt gemaakt vanuit de bollensector: (dit wordt verder uitgewerkt door KAVB en Anthos)

Bollen (periode tm augustus)	Teelt 52,5 (750)	Handel 12,4 (50)		64,9
----------------------------------	-------------------------	------------------------	--	------

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: woensdag 22 april 2020 17:54
Aan: 10.2.e 10.2.e 10.2.e @rabobank.nl; 10.2.e
 10.2.e Ruud Paauwe; 10.2.e Beens, drs. M.C. (Marije); 10.2.e
 10.2.e @plantum.nl; Carin Huet; Gert Mulder; Thijs Cuijpers; 10.2.e
 10.2.e Alfons Zwetsloot; Jaap Bond; Matthijs Mesken; 10.2.e ; Burg, M.M. van
 der (René)
Onderwerp: bijeenkomst uitvoeringsregeling; steken we anders in
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste allen,

In overleg met Jaap Bond en de regie groep komen we tot de conclusie dat de klankbordgroepen 1 en 2 veel input hebben geleverd en dat we de benaderingsgetallen voor de extra steunmaatregel nagenoeg compleet hebben. Dat betekent dat we morgen middag met een vanuit beide groepen met de voorzitters, het secretariaat en en Jaap Bond het vervolg gesprek oppakken met LNV en RVO.

Daarmee komt de geplande bijeenkomst te vervallen. We houden de deelnemers van de klankbordgroepen op de hoogte van de ontwikkelingen en houden jullie graag stand-by voor aanvullende informatie en advies.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
 NEDERLAND

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: woensdag 22 april 2020 20:28
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @plantum.nl; 10.2.e@vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond; Ruud Paauwe;
 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e 10.2.e @groentenfruihuis.nl;
 10.2.e 10.2.e @anthos.org
CC: 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 22 april 2020
Bijlagen: coordinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-22 april-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

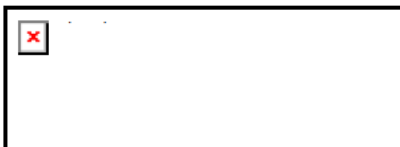
Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van vanmorgen.

Het eerstvolgend overleg vindt **donderdag 23 april. Let op, de tijd is gewijzigd naar 13.15 uur.** Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw
Concept: 22 april 2020

Overzicht na overleg van:

22 april 2020

Aanwezigen:

Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e (VBN), Richard Schouten en 10.2.e (GFhuis), Henk Westerhof (Anthos), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e en 10.2.e (LNV), 10.2.e (PZH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), N. Louwaars (Plantum), 10.2.e 10.2.e en 10.2.e (verslag) (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:
Donderdag 23 april 2020 13.15 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e)

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
107	20/4	Mededinging: Onder TF financiën is een werkgroep mededinging actief die wekelijks overlegt met ACM. Hier kunnen goed voorbereide casussen ingebracht worden. Melden via 10.2.e (NB heeft eerder een uitvraag hiervoor gedaan).	10.2.e
106	20/4	NOW hoe meenemen in de regeling? Dit is nog niet duidelijk.	
105	21/4	10.2.e Deze week moet er een goede inschatting zijn van de verwachte schade en het plafond per bedrijf moet worden vastgesteld. Aan het einde van de week moet er een voorstel klaar zijn vanuit LNV voor de EU Vraag is hoe de omvang van de schade vaststellen. Branches hebben de info van de bedrijven niet beschikbaar en kan waarschijnlijk ook niet in enkele dagen. Daarnaast is schade bij de handel lastiger te berekenen. Twee werkgroepen gaan hiermee vandaag aan de slag. Er is een tweedeling gemaakt op georganiseerde en ongeorganiseerde bedrijven. De twee groepen zullen onderling ook veel contact hebben om zo tot een voorstel te komen. De instructies over de aanvragen van een schadevergoeding zijn nog niet gereed. Hier wordt dus ook nog niets over gecommuniceerd. Ook dit zullen we weer gezamenlijk doen zodat iedereen dezelfde informatie aan de achterban doorgeeft.	

103	20/4	10.2.e zijn de regio's (greenports) goed aangehaakt bij de TF. 10.2.e in de TF scenario's zou er een verbinding met de regio's kunnen zijn, 10.2.e neemt dit mee.	TF Scenario's
102	20/4	Henk: wat zijn de kansen voor een aanvullende regeling aangezien een aantal sectoren nu geen schade hebben maar wel op de lange termijn. Sjaak: we moeten met deze groep ons blijven inspannen om voor de lange termijnschade een regeling te krijgen. Jaap: we starten nu met het huidige noodfonds voor komende drie maanden, maar gaan ook gezamenlijk aan de slag met de schade na deze periode..	
100	16/4	Richard; de berichtgeving is erg gericht op sierteelt, voedingstuinbouw moet integraal meegenomen worden.	communicatie
99	16/4	10.2.e De regeling moet ook nog via EC worden goedgekeurd. Kan men hier nog restricties van terugkrijgen ten aanzien van de hoogte van het plafond per bedrijf in de regeling? Sjaak en 10.2.e nee dat is niet de verwachting, het laten goedkeuren door de EC is slechts een formaliteit	
98	16/4	Logistiek; Onze vervoerders, die specifieke voor de sierteelt rijden, hebben ook schade geleden. Zitten die ook in deze regeling? Ruud; waarschijnlijk niet, maar dit moet bekeken worden. Jaap neemt bilateraal contact op met TLN.	TF Financiën Jaap
97	16/4	Henk.; bij de bollenhandelaren zijn de schades nog niet inzichtelijk, gaat waarschijnlijk pas na mei, waardoor we niet goed meedoen met de huidige regeling spelen. Plantum en Anthos zijn dit nu aan het bekijken. Jaap; vanaf het begin is het uitgangspunt geweest "Hoe overleven we 2020?" Dus we kijken verder dan mei. Het belangrijkste is dat we als 1 keten blijven acteren.	Henk
94	9/4	10.2.e kabinet heeft een bedrag beschikbaar voor startups en scale ups. In hoeverre zijn bepaalde regelingen stapelbaar? Moet worden uitgezocht. Er wordt uitgezocht of deze regeling ook toepasbaar is voor de primaire sector.	TF Financiën
91	9/4	Anthos gaat een inventarisatie doen onder de leden van welke regelingen men nu gebruik maakt. Misschien moet dit breder worden opgepakt.	Branches

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@greenports-nederland.nl>
Verzonden: donderdag 23 april 2020 09:46
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Met Aangepaste zin tav bloemenveilingen uitgangspunten, deze was onduidelijk
Bijlagen: 23042020UitgangspuntenEMtuinbouw.docx

Met vriendelijke groet,

10.2.e
10.2.e
M 10.2.e Greenports Nederland

Versie 2.0

Dd; 23 april

Aan: Regiegroep crisisorganisatie

Van: Klankbordgroepen "extra steunmaatregel"

Conceptnotitie input voor regeling Noodfonds sierteelt/delen voedingstuinbouw

Bestaande noodmaatregelen regelingen als NOW bieden onvoldoende soelaas vandaar dat deze aanvullende maatregel voor de tuinbouw door het kabinet op 15 april jl is aangekondigd.

Deze notitie beschrijft een aantal punten die aandacht behoeven bij de opstelling van de regeling een berekening van de uit te keren schade, alsmede de uitgangspunten bij deze berekening.

1.0 Uitgangspunten berekening schade

- Onderscheid naar verschillende typen ondernemingen binnen de ketens.
- Norm voor uitkering is -30% omzetderving in vergelijking met dezelfde periode in de voorgaande drie jaar (omzet is prijs * product * aantal); = schade drempel = 30%
- Schadebepaling door uit te gaan van een vereenvoudigde berekening van de gedeelde verkoopopbrengsten in vergelijking met het gemiddelde over de laatste drie jaar in dezelfde periode;
- De verhoogde derving voor niet geoogst product/weggegooidde voorraden/retouren is verrekend in de schadebepaling; (zie model GFH)
- Ondernemersrisico is 30% van het schade bedrag, met deze 30% is al rekening gehouden in het schadebedrag;
- Er is gerekend met gemiddelde omzetverliezen, marges en andere parameters om een snelle inschatting te maken van de hoogte van het bedrag dat in aanmerking komt schadecompensatie; (per subsector verschillende eigen parameters gebruikt);
- Bij de eindafrekening zal de indiener met de werkelijk waarden moeten komen van de verschillende posten. Deze kunnen aanzienlijk afwijken van de gemiddelde waarden.
- De gemiddelde waarden zijn zo gekozen dat een bevoorschotting van 60% van de in aanmerking komende schade niet tot nabetaling leidt;
- Sierteeltveilingen faciliteren de verkoop voor de kwekers, zijn onderdeel van de keten en ervaren de directe schade van de crisis.

2.0 Benadering schade-uitkeringen per sector (12 maart -12 juni) op de hoofd en subsectoren (x miljoen euro.

	Teelt	Handel	Veredeling **)	Totaal
Bloemen en planten, boomkwekerij, bollenbroei (verkoop via veilingen)	344 (2200)	101 (150 *)	6,5 (35)	451,5
Bomen (vrije handel)	55 ***) (200)			55
Voedingstuinbouw	41 (132)	30 (62)	1,0 (5)	72
Bollensector ****)	52,5 (750)	12,5 (50)		65
Sierteelteveilingen				10.1.c (2)
Totaal				10.1.c

Grondslag voor de berekening is een drempelwaarde van 30%

(..) = aantal bedrijven boven schade drempel > 30 %

*) vanuit 150 bedrijven, zij vertegenwoordigen >80 % van de handelsomzet
 Totale groep van sierteelthandelaren is ca 400 bedrijven.

**) Definitieve schade kan pas later worden vastgesteld als gevolg van licentie inkomsten en onduidelijkheid of plantmateriaal alsnog geleverd kan worden

***) boomteelt komt mogelijk nog met een uitsplitsing naar teelt en handel

****) Onderbouwing schade bloembollensector

In de bloembollensector wordt de omzet gerealiseerd voordat de facturatie plaatsvindt. Er wordt gewerkt met een aantal vaste betaaldatas per jaar waarop daadwerkelijk transacties betaald worden. De omzet wordt echter gerealiseerd op het moment dat de koopovereenkomst tot stand komt. Deze koopovereenkomsten worden gesloten in de

maanden maart t/m juni. Dus voordat de daadwerkelijke levering van de bloembollen plaatsvindt.

Schadebeperkende maatregelen/marktregulering (GFHuis): Oogstonzekerheid en het wegvallen van (overzeese) markten kan voor de vruchtgroenten nog grote gevolgen hebben. Voorgesteld wordt om samen met de afzetorganisaties een interventiefonds op te zetten met de mogelijkheid tot (alternatieve) afzetondersteuning. Door dit fonds kan schade door inzakkende prijzen worden voorkomen. Dit instrument zou een omvang van 20-25 miljoen moeten bedragen.

3.0 Berekeningsgrondslag per individueel bedrijf: (model GFH)

Zie bijgevoegde bijlage.

CONCEPT

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e 10.2.e - Online Business Support; Adri Bom-Lemstra; 10.2.e 10.2.e Carin Huet; 10.2.e 10.2.e @kayb.nl; 10.2.e 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e ; Gert Mulder
Onderwerp: IN IBABS PV: Regiegroep; notitie benadering steunmaatregel ; bespreken om 12,.45 uur
Datum: donderdag 23 april 2020 10:00:36
Bijlagen: [23042020UitgangspuntenEMtuinbouw2.docx](#)
[GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)

Beste allen,

Bij deze de notitie die vanmiddag aan de orde komen.

De genoemde bijlage wordt later toegestuurd.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e Greenports Nederland
 M 10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: IN IBABSB PV: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 22 april 2020
Datum: donderdag 23 april 2020 11:58:33
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 22 april 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gistermiddag 22 april.

Het eerstvolgend overleg vindt **vandaag 23 april plaats. Let op, de tijd is gewijzigd naar 12.45 uur.** Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 22 april 2020

Aanwezigen: Jaap Bond, Niek Jan van Kesteren (GPH), 10.2.e (GPNL), 10.2.e (Topsector T&U), Adri Bom (GPNL) en 10.2.e (LNV)

Agendalid: 10.2.e (RFH), Sjaak van der Tak (GT NL), 10.2.e en 10.2.e (actielijst)

Afwezig: Carin van Huet (Rabobank) en 10.2.e

Volgend overleg: 23 april 2020, 12.45 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	22/4	<p>Aanvraag Noodfonds Sierteelt</p> <p>De regiegroep bespreekt de 'Benadering schade tuinbouw sector (12 maart – 12 juni)'. Aandachtspunt: correcte hantering termijn.</p> <p>Actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - overleg Regiegroep op 23/4 om 12.45 uur - vaststelling - eenduidig voorstel formuleren richting RVO → gezamenlijke call met LNV op 23/4 om 15.00 uur. <p>Communicatie: terughoudend en eenduidig met RVO.</p> <p>Werkgroepen</p> <p>Werkgroep 1 georganiseerd: beschikt over omzetdata van leden.</p> <p>Werkgroep 2 niet-georganiseerd: beschikt daar niet over.</p> <p>Uitvoering extra steunmaatregel tuinbouwsector</p> <p>Gezamenlijke kick off met RVO heeft plaatsgevonden. Werkafspraken zijn gemaakt. Doel: eind volgende week concept-regeling gereed. Dagelijks terugkoppeling vanuit de klankbord-groepen ter bespreking in de Regiegroep.</p> <p>15/4 brief LNV 'Aanvullende maatregelen op het noodpakket' positief ontvangen door de Regiegroep.</p>	
35	21/4	<p>~~Taskforce Financiën~~</p> <p>~~Voorstel om de Taskforce op te heffen aangezien vanuit het grootste deel van de financiële vraagstukken behandeld worden in de twee werkgroepen die zich bezighouden met de uitvoering van de extra steunmaatregel. De Regiegroep stemt hiermee in.~~</p>	

51	7/4	Werkbezoek Ministers Hoekstra en Koolmees uitnodigen voor werkbezoek. Regiegroep stemt in. Brief zo goed als gereed.	10.2.e
56	22/4	NOW-regeling 10.2.e geeft een toelichting op de aanpassing van de NOW bij concerns: concerns met minder dan 20% omzetverlies wordt het mogelijk gemaakt dat individuele werkmaatschappijen subsidie voor hun loonkosten aanvragen op basis van de omzetsdaling van de werkmaatschappij. Aan deze mogelijkheid worden extra voorwaarden verbonden, ad (1) door eisen te stellen aan het dividend- en bonusbeleid en aan het overleg met de vakbeweging en ad (2) door aanvullende accountantscontroles te vereisen. Actie: gevolgen van deze regeling nader bestuderen.	
59	22/4	TLN Minister Schouten heeft besloten dat transporteurs van sierteelt mee gaan liften op de € 600 miljoen. Actie: uitwerken scenario's. Zeer terughoudende communicatie ten aanzien van dit onderwerp.	Jaap
60	21/4	Motie D66 duurzaamheidseisen aan bedrijven die een bijdrage ontvangen uit het fonds. Andere coalitiepartijen lijken hier vooralsnog geen voorstander van.	
61	21/4	Taskforce Toekomstscenario's Langetermijn benadering past bij ACCEZ. Aandachtspunt: kort termijn benadering kan niet door ACCEZ worden opgepakt.	10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: donderdag 23 april 2020 12:12
Aan: 10.2.e 10.2.e - Online Business Support; Adri Bom-Lemstra; Sjaak van der Tak; 10.2.e
 10.2.e 10.2.e Carin Huet; 10.2.e 10.2.e @kavb.nl; Sjaak van der Tak;
 10.2.e 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e
 Gert Mulder; Sjaak van der Tak
Onderwerp: IN IBABS PV: Te bespreken stuk en bijlage bij punt 3/ stukken regie groep 12.45 u
Bijlagen: 23042020UitgangspuntenEMtuinbouw2.docx; GeplakteAfbeelding-1.tiff; Rekenmodel
 schadebepaling en bevoorschotting extra steunmaatregelen Tuinbouw.pdf
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Allen,
 Bij deze de stukken voor 12.45 u meeting

Bij deze nogmaals met bijlage bij punt 3. (Per sector kan dan betoogd worden dat er andere parameters worden gebruikt.)

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
 NEDERLAND

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Gert Mulder <10.2.e@groentenfruihuis.nl>
Onderwerp: bijlage bij punt 3
Datum: 23 april 2020 om 11:57:37 CEST
Aan: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl, "10.2.e
 <10.2.e @topsectortu.nl>, 10.2.e <10.2.e @royalfloraholland.com>

Per sector kan dan betoogd worden dat er andere parameters worden gebruikt.

Met vriendelijke groet,
Gert Mulder
Algemeen directeur (CEO)
GroentenFruit Huis

Bezoekadres: 10.2.e

10.2.e

T + 10.2.e

E 10.2.e [@groentenfruihuis.nl](mailto:10.2.e@groentenfruihuis.nl)

Vertrouwelijk 10.2.e [@groentenfruihuis.nl](mailto:10.2.e@groentenfruihuis.nl)

W www.groentenfruihuis.nl

KvK nummer 59472111

Disclaimer:

1)De informatie, verzonden in of met dit e-mailbericht, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in dit e-mailbericht verzonden informatie aan derden zonder toestemming van GroentenFruit Huis is niet toegestaan.

2)GroentenFruit Huis is in geen geval aansprakelijk voor enige schade, van welke aard ook, welke het directe of indirecte gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op de in of met dit e-mailbericht verstuurd informatie

Vertrekpunt Klankbordgroep

- Benader de totale schade per sub-sector over de schadeperiode;
- Bepaal een eenvoudig toepasbare schadegrondslag (realistisch en eerlijk);
- Kom snel tot een eenvoudig vast te stellen bevoorschotting;
- Het plafond van 600 miljoen;
- Werk de verantwoording van de schade op een later tijdstip uit.

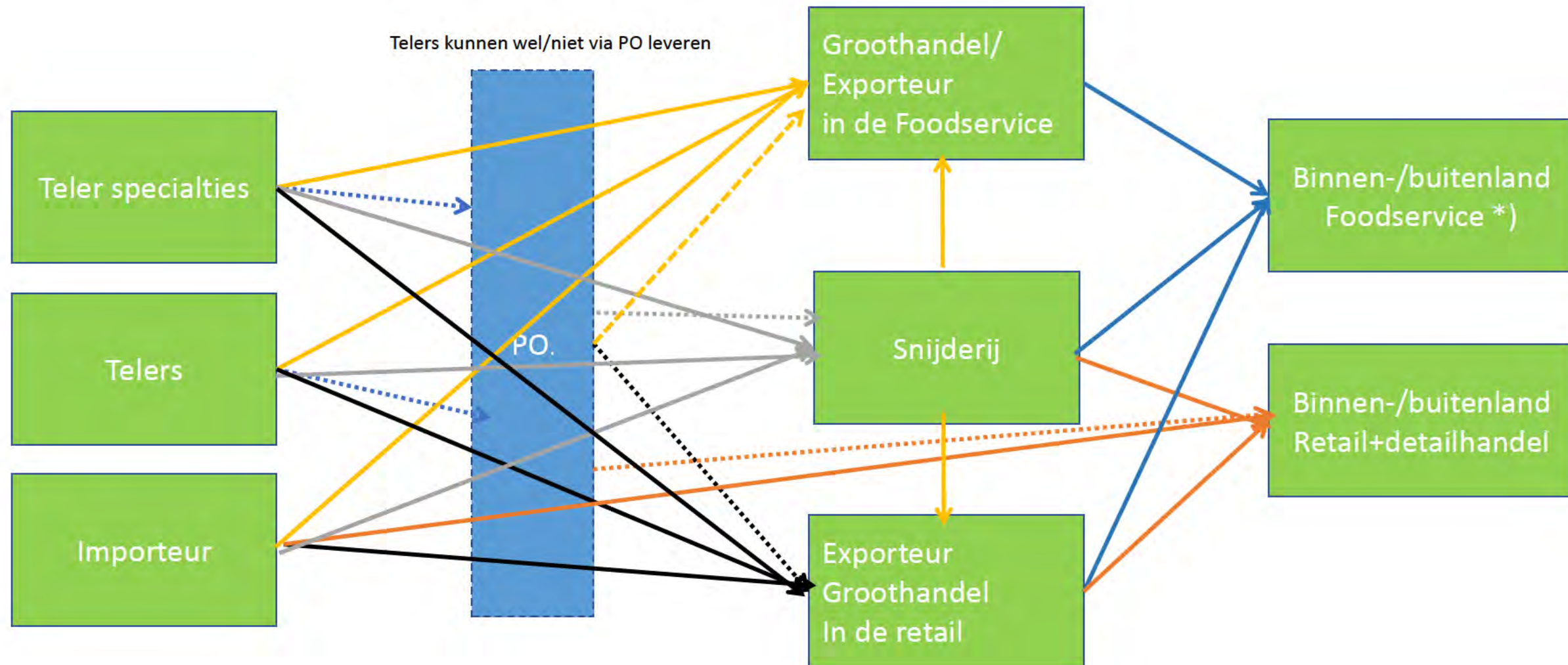

Uitgangspunten schadevaststelling

- Aanvullend op algemene steunmaatregelen;
- Schadeperiode 1 maart – 31 mei 2020 (of 15 maart -15 juni 2020);
- Norm omzetschade -30% in vergelijk met 3 jarig gemiddelde (omzet is prijs*product);
- Schadegrondslag voor iedere getroffen onderneming hetzelfde;
- Zuivere omzetschade is $\text{product} \times \text{aantal} \times \text{prijs}$ is goede maat voor het in aanmerking komen van de schaderegeling;
- Financiële schade goed vast te stellen door omzetcorrectie voor verkoopkosten en kosten voor weggooi/groen oogsten en bereddering van de bederfelijke voorraad (netto marge oftewel verkoopopbrengst). Arbeid valt onder de NOW vergoeding;
- Provisie voor telersvereniging is kosten verkoop en wordt bij de teler verrekend;
- Gemiddelde over drie jaar (zelfde periode) wordt bepaald aan de hand van de netto marge.

Distributieschema teler tot consumptie groenten en fruit

*) Foodservice = horeca en catering, zoals restaurants, hotels, bedrijfskantines
scheepbevoorrading en instellingen

Schadevaststelling Individuele bedrijven

Algemeen model		
	Verkoop	
-/-	Inkoop	
	Bruto marge	
-/-	Verkoopkosten	Transport, verpakking, etc. evt provisie
-/-	voorraadkosten	Weggooi, retouren
-/-	Bereddering	Extra kosten voor schadeverwerking
	Netto marge	

Toepasbaar voor teelt en handel

Algemeen model (rekenvoorbeeld)

Rekenvoorbeeld Crisisjaar					Rekenvoorbeeld gemiddelde over drie jaar				
Omzetverlies					3 maanden omzet				
		60%	40%						
		Teelt	Handel			Teelt	Handel		
Verkoop		600.000	6.000.000		Verkoop	1.500.000	10.000.000		
Inkoop	2%	12.000	5.100.000	15%	Inkoop	-	8.500.000	15%	
Bruto marge		588.000	900.000		Bruto marge	1.500.000	1.500.000		
Verkoopkosten	0,2%	1.200	180.000	3%	Verkoopkosten	105.000	300.000	3%	
voorraadkosten	0,5%	7.500	50.000		voorraadkosten	-	-		
Bereddering		1.500	5.000		Bereddering	-	-		
Netto marge		577.800	665.000		Netto marge	1.395.000	1.200.000		
Opbrengst 2020		577.800	665.000		Opbrengst 2020				
Opbrengst gemiddeld 3 jaar		1.395.000	1.200.000		Opbrengst gemiddeld 3 jaar				
Schade		817.200	535.000		Schade				
Ondernemersrisico (30%)		-245.160	-160.500		Ondernemersrisico (30%)				
Schade voor vergoeding		572.040	374.500		Schade voor vergoeding				
Als % van de omzet		38,1%	3,7%		Als % van de omzet				
Schadecompensatie		TBA	TBA		Schadecompensatie				

Aangenomen wordt dat teelt vrijwel geen verkoopkosten heeft en de handel in dit voorbeeld 15% marge maakt op de productwaarde. De vraaguitval voor teelt is hoger dan voor handel. Verder is zowel bij de Teelt als bij de handel sprake van extra verliezen door voorraadkosten en bereddering. Deze extra kosten zijn in de drie voorgaande jaren niet gemaakt en hangen direct samen met vraaguitval voor de maatregelen en het feit dat het bederfelijke waar is.

Uitgangspunten Bevoorschotting

- De schadeprognose is nog afhankelijk van de maatregelen tegen de verspreiding van het virus gedurende de komende 5-6 weken;
- De bevoorschotting mag niet verhinderen dat latere aanmelding voor schadecompensatie worden geweigerd op een *first come first serve* basis;
- De bevoorschotting mag niet het gestelde plafond overschrijden;
- De bevoorschotting voor alle ondernemingen moet zo snel als mogelijk worden uitgekeerd;
- De aanmelding en beoordeling moet eenvoudig zijn. Dit kan bereikt worden door per deelsector een berekeningsmodel te maken voor de gedeerde netto marge of verkoopopbrengst. De onderneming hoeft alleen een opgave te doen van de gedeerde omzet en zijn activiteit en daarop kan bijvoorbeeld 60% van het voorschot op worden bepaald. Voor het overige schadedeel moeten m.b.v. een accountantsverklaring de werkelijk schade worden aangegeven.
- Stel een boete vast om frauduleuze aangifte te voorkomen;

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@greenports-nederland.nl>
Verzonden: donderdag 23 april 2020 13:50
Aan: Beens, drs. M.C. (Marije); 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 Gert Mulder; 10.2.e Burg, M.M. van der (René); Jaap Bond
CC: 10.2.e
Onderwerp: overleg extra steunmaatregel; stukken voor het overleg
Bijlagen: 23042020extramaatregelV3.pdf; GeplakteAfbeelding-1.tiff

Beste allen,

Bijgaande notitie willen we agenderen voor het overleg om 15.00 uur

met bijlage bij punt 3. (Per sector kunnen er andere parameters worden gebruikt)

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
NEDERLAND

Versie 3.0

Dd; 23 april 2020

Aan: werkgroep uitwerking extra steunmaatregel (LNV/RVO en Crisis organisatie)

Van: Regiegroep Crisis organisatie Tuinbouw

Notitie input voor 'extra steunmaatregel sierteelt/delen voedingstuinbouw

Bestaande noodmaatregelen als NOW bieden onvoldoende soelaas. Vandaar dat deze aanvullende maatregel voor de tuinbouw door het kabinet op 15 april jl is aangekondigd. Deze notitie beschrijft een aantal punten die aandacht behoeven bij de opstelling van de regeling, een berekening van de verwachte uit te keren tegemoetkoming, alsmede de uitgangspunten bij deze berekening.

1.0 Uitgangspunten berekening schade

- Onderscheid naar verschillende typen ondernemingen binnen de ketens.
- Drempel voor uitkering is 30% omzetsderving in vergelijking met dezelfde periode in de voorgaande drie jaar (omzet is prijs * product * aantal); = schade drempel = 30%
- Schadebepaling door uit te gaan van een vereenvoudigde berekening van de gedeelde verkoopopbrengsten in 2020 in vergelijking met het gemiddelde over de laatste drie jaar in dezelfde periode;
- De verhoogde derving voor niet geoogst product/weggegooid voorraden/retouren is verrekend in de schadebepaling; (zie model GFH)
- Ondernemersrisico is 30% van de omzetsderving. Met deze 30% is al rekening gehouden in het schadebedrag;
- Er is gerekend met gemiddelde omzetverliezen, marges en andere parameters om een snelle inschatting te maken van de hoogte van het bedrag dat in aanmerking komt voor een tegemoetkoming in de schade; (per subsector verschillende eigen parameters gebruikt);
- Bij de eindafrekening zal de indiener met de werkelijk waarden moeten komen van de verschillende posten. Deze kunnen aanzienlijk afwijken van de gemiddelde waarden.
- De gemiddelde waarden zijn zo gekozen dat een bevoorschotting van 60% van de in aanmerking komende schade niet tot nabetaling leidt;
- Sierteeltveilingen faciliteren de verkoop voor de kwekers, zijn integraal onderdeel van de keten en ervaren de directe schade van de crisis.
- Het advies van de regiegroep is dat aanvullende EU-fondsen en EU-regelgeving worden toegepast om de uitvoering deze steunmaatregel te ondersteunen.

2.0 Benadering schade-tegemoetkomingen per sector (12 maart -12 juni) op de hoofd en subsectoren (x miljoen euro.

	Teelt	Handel	Veredeling **)	Totaal
Bloemen en planten, boomkwekerij, bollenbroei (verkoop via veilingen)	344 (2200)	101 (150 *)	6,5 (35)	451,5
Bomen (vrije handel)	55 (200)	6,5 (30)		61,5
Voedingstuinbouw	41 (132)	30 (62)	1,0 (5)	72
Bollensector ***)	52,5 (750)	12,5 (50)		65
Sierteeltveilingen				10.1.c (2)
Totaal				10.1.c

Grondslag voor de berekening is een drempelwaarde van 30%

(..) = aantal bedrijven boven schade drempel van > 30 %

*) vanuit 150 bedrijven, zij vertegenwoordigen >80 % van de handelsomzet
 Totale groep van sierteelthandelaren is ca 400 bedrijven.

**) Definitieve schade kan pas later worden vastgesteld als gevolg van licentie inkomsten en onduidelijkheid of plantmateriaal alsnog geleverd kan worden

***) Onderbouwing schade bloembollensector

In de bloembollensector wordt de omzet gerealiseerd voordat de facturatie plaatsvindt. Er wordt gewerkt met een aantal vaste betaaldatas per jaar waarop daadwerkelijk transacties betaald worden. De omzet wordt gerealiseerd op het moment dat de koopovereenkomst tot stand komt. Deze koopovereenkomsten worden gesloten in de maanden maart t/m juni. Dus voordat de daadwerkelijke levering van de bloembollen plaatsvindt.

Schadebeperkende maatregelen/marktregulering (GFHuis): Oogstonzekerheid en het wegvallen van (overzeese) markten kan voor de vruchtgroenten nog grote gevolgen hebben. Voorgesteld wordt om samen met de afzetorganisaties een interventiefonds op te zetten met de mogelijkheid tot (alternatieve) afzetondersteuning. Door dit fonds kan schade door inzakkende prijzen worden voorkomen. Dit instrument zou een omvang van 20-25 miljoen moeten bedragen.

3.0 Berekeningsgrondslag per individueel bedrijf: (model GFH)

Zie bijgevoegde bijlage.

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: donderdag 23 april 2020 15:07
Aan: Beens, drs. M.C. (Marije); 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 Gert Mulder; 10.2.e Burg, M.M. van der (René); Jaap Bond
CC: 10.2.e
Onderwerp: Re: overleg extra steunmaatregel; stukken voor het overleg
Bijlagen: 23042020extramaatregelV3.pdf; Rekenmodel schadebepaling en bevoorschotting extra steunmaatregelen Tuinbouw.pdf

Nog maals met goede bijlage

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
NEDERLAND

Op 23 apr. 2020, om 13:50 heeft 10.2.e 10.2.e [@greenports-nederland.nl](mailto:10.2.e@greenports-nederland.nl)> het volgende geschreven:

Beste allen,

Bijgaande notitie willen we agenderen voor het overleg om 15.00 uur

met bijlage bij punt 3. (Per sector kunnen er andere parameters worden gebruikt)

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@greenports-nederland.nl>
Verzonden: donderdag 23 april 2020 18:10
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e 10.2.e Eveline Herben; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Re: EC voorstel crisiskartel sierteelt
Urgentie: Hoog

Hallo 10.2.e

Dank voor je mail,
 Heb begrepen dat Eveline en mogelijk BO sierteelt gaan reageren.

Verder heb ik de mail ook doorgezet naar Niels Louwaars van Plantum.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
 NEDERLAND

Op 23 apr. 2020, om 09:40 heeft 10.2.e <10.2.e@minlnv.nl> het volgende geschreven:

Beste mensen,
 Bijgaand stuur ik jullie ter becommentariëring de gistermiddag verspreide ontwerpverordening waarmee de Europese Commissie onderlinge afspraken in de sierteeltsector voor een bepaalde periode vrijstelt van de toepassing van de mededingingsregels. Dit betekent overigens niet dat alle afspraken zijn toegestaan – zie onder voor een korte samenvatting van het voorstel – maar wel dat er meer ruimte komt voor bijvoorbeeld afspraken over productieplanning.
 De verordening is gebaseerd op artikel 222 van de GMO-verordening – zie link voor de meest recente versie: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02013R1308-20180101&qid=1528099661715&from=NL>
 Let op: anders dan wat in de landelijke pers soms wordt gesuggereerd betreft het hier geen opkoopregeling. Met dit voorstel komt er geen EU steun voor de sector beschikbaar.

Voor steunverlening we zetten nu vooral in op een nationale schaderegeling.

Ik heb begrepen dat de sierteeltsector ook al met ACM in overleg is over mogelijkheden om tot afspraken over productieplanning te komen. Gesprekken die niet zo goed lopen, als ik het wel heb. Dit voorstel zal zeker helpen bij die gesprekken.

Mijn indruk is verder dat de NL situatie in de overwegingen redelijk goed beschreven is. Hoewel de overwegingen geen juridische waarde direct hebben – al geven zij wel richting voor interpretatie, zie ook onder – is het wel prettig als de sector zich in de beschrijving kan herkennen.

Ik begrijp dat er ook wel andere wensen zijn ten aanzien van EU maatregelen voor de sierteeltsector. Echter, dit is nu het voorstel dat voorligt en waarop we de gelegenheid hebben om commentaar te leveren. Die gelegenheid is eenmalig, na deze ronde zal de verordening binnen enkele dagen ter stemming aan de lidstaten worden voorgelegd en heel snel worden gepubliceerd. Daarom wil ik jullie graag uitnodigen om op- en/of aanmerkingen of vragen bij dit voorstel z.s.m. aan mij door te geven zodat ik die mee kan nemen in de NL reactie.

Samenvatting inhoud voorstel

- De verordening is gericht op alle producten van de sector “levende planten en bloemen”, d.w.z. bomen en andere planten, bollen, wortelen e.d., snijbloemen en sierplanten.
- Voor sierteelt kiest EC voor een beperktere range van onderwerpen waarover op grond van artikel 222 GMO onderlinge afspraken mogen worden gemaakt:
  - het uit de markt nemen of gratis verstrekken van hun producten (222(1)a GMO),
  - gezamenlijke afzetbevorderingsmaatregelen (222(1)d GMO) en
  - tijdelijke planning van de productie (222(1)g GMO).
- De duur van de toegestane afspraken is maximaal 6 maanden, dit is op grond van de GMO ook het maximum voor de EC.
- In de overwegingen wordt expliciet aangegeven wat de grens van de afspraken is: ze mogen de interne markt niet verstoren en moeten proportioneel zijn tot het stabiliseren van de markt. Daarom zijn afspraken die leiden tot verdeling van de markten, discrimineren op basis van nationaliteit of die prijsafspraken inhouden verboden.
- Ook staat in de overwegingen dat de volumemeldingen bij de bevoegde autoriteiten, inclusief de mededingingsautoriteiten, moeten worden gedaan opdat de LS toezicht kan houden op de afspraken.
- De volumes waarop de toegestane afspraken betrekking hebben moeten bij de LS worden gemeld die op haar beurt weer melding moet doen binnen bepaalde deadlines aan de EC.

De LS moeten eventueel schriftelijk commentaar/vragen **vandaag, donderdag 23 april, vóór middernacht bij de Europese Commissie** indienen. Ik hoor daarom graag jullie **commentaar voor eind van de middag, 18.00 u.**

Vriendelijke groet,

10.2.e

10.2.e

Europees, Internationaal en Agro-economisch Beleid

.....
Directoraat Generaal Agro | Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

.....
T +31 70 10.2.e | M +31 6 10.2.e | E 10.2.e @minlnv.nl

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Vertrouwelijk enkele dilemma's
Datum: donderdag 23 april 2020 14:24:10

---

1. Hoe ga je om met groei en krimp en met teelt wisselingen
2. Voor kwekers die bij kwekers inkopen en dat gezamenlijk afzetten: hoe voorkom je dubbeling van de omzet?
3. Schade vaststelling op bedrijfsniveau of op holding niveau (of fiscaal?)
4. Hoe ga je om met NL teeltbedrijven die in België of Duitsland afzetten?
5. Hoe haal je import stromen uit de cijfers van het omzetverlies? Bij RFH is dat gedaan, maar hoe doen ze dat elders?
6. Hoe ga je om met bedrijven die wel en die geen NOW bijdrage hebben gekregen / kunnen krijgen?
7. Hoe ga je om met de toegevoegde waarde artikelen (bv verpakkingen, potten ed) die in de omzetcijfers zitten? Potten, vazen e.d. hoef je niet te vernietigen.
8. Hoe ga je om met bedrijven die door telen / handelen en degenen die delen stop hebben gezet?
9. Hoe omgaan met ondernemers die omzet verlagen door later te verkopen (na 12 juni)?
Dat kan gelden voor bomen of vaste planten

Dit e-mailbericht is verzonden namens de Coöperatie Royal FloraHolland U.A., statutair gevestigd te Aalsmeer, kamer van koophandel nr. 34284016 (hierna: 'Royal FloraHolland'). De informatie in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en kan vertrouwelijk en/of privacygevoelig zijn. Royal FloraHolland kan niet instaan voor de bevoegdheid van de afzender noch voor de inhoud van dit bericht of de overbrenging daarvan en kan niet garanderen dat dit bericht vrij is van virussen. Op alle verbintenissen met Royal FloraHolland is het Veilingreglement van toepassing. Het Veilingreglement is gedeponeerd bij de griffie van de rechtbank Amsterdam nr.32/2020 en gepubliceerd op de website www.royalfloraholland.com.

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Uitkomst berekening (cijfers zijn vertrouwelijk!!)
Datum: vrijdag 24 april 2020 12:06:11

Hallo 10.2.e en 10.2.e

Op basis van de gisteren gegeven toelichting heb ik een berekening uitgevoerd.

Van de 2200 bedrijven die voldoen aan de drempel van 30 % omzetverlies kunnen er nu 93 bedrijven niet vergoed worden met het algemeen geldende percentage van 49 %. Dit omdat het plafond van € 500 K voor hen niet toereikend is.

31 bedrijven komen uit op een schadevergoedingspercentage tussen de 40 en 49 %. Zij worden hierdoor tussen de € 1 K en € 100 K benadeeld

26 bedrijven komen uit op een schadevergoedingspercentage tussen de 30 en 39 %. Zij worden hierdoor tussen de € 126 K en € 315 K benadeeld

21 bedrijven komen uit op een schadevergoedingspercentage tussen de 20 en 29%. Zij worden hierdoor tussen de € 339 K en € 750 K benadeeld

15 bedrijven komen uit op een schadevergoedingspercentage tussen de 19 en 8 %. Zij worden hierdoor tussen de € 761 K en € 2,6 mln. benadeeld

In de laatste categorie zitten een viertal teler coöperaties (de grootste schade zit bij een coöperatie van meer dan 10 kwekers) en een bedrijf dat deels aan wederverkoop doet (inkoop bij andere kwekers om breed en diep assortiment te kunnen leveren).

10.1.c

Mijn analyse: de eerste groep van 31 bedrijven zal niet omvallen, bij de 2^e groep mogelijk een deel. Voor 31 bedrijven (36 – 5) is dit einde oefening.

Dit zijn wel echt mooie innovatieve bedrijven die vol inzetten op verduurzaming en kringloop tuinbouw.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Royal FloraHolland

10.2.e

Dit e-mailbericht is verzonden namens de Coöperatie Royal FloraHolland U.A., statutair gevestigd te Aalsmeer, kamer van koophandel nr. 34284016 (hierna: 'Royal FloraHolland'). De informatie in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en kan vertrouwelijk en/of privacygevoelig zijn. Royal FloraHolland kan niet instaan voor de bevoegdheid van de afzender noch voor de inhoud van dit bericht of de overbrenging daarvan en kan niet garanderen dat dit bericht vrij is van virussen. Op alle verbintenissen met Royal FloraHolland is het Veilingreglement van toepassing. Het Veilingreglement is gedeponereerd bij de griffie van de rechtbank Amsterdam nr.32/2020 en gepubliceerd op de website www.royalfloraholland.com.

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: vrijdag 24 april 2020 12:41
Aan: Alfons Zwetsloot; 10.2.e; Siep Koning; davidvanmechelen@royalfloraholland.com; 10.2.e
 10.2.e Gert Mulder; Thijs Cuijpers; 10.2.e @kavb.nl; Matthijs Mesken; 10.2.e Ruud
 Paauwe; 10.2.e 10.2.e; 10.2.e@groentenfruihuis.nl; 10.2.e
 10.2.e; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @vbn.nl; 10.2.e 10.2.e @kavb.nl; Niels Louwaars; 10.2.e

Onderwerp: Terugkoppeling vanuit de klankbord-groepen naar LNV
Bijlagen: 23042020extramaatregelV3.pdf; Rekenmodel schadebepaling en bevoorschotting extra steunmaatregelen Tuinbouw.pdf

Beste deelnemers van de klankbordgroepen en Coördinatieteam,

Als toegezegd bij deze de inbreng vanuit de klankbordgroepen richting LNV. Deze zijn gisteren door de voorzitters met LNV en RVO besproken.

Onderwijl lopen de gesprekken lopen nog volop door.

De verwachting is dat de Minister de uitwerking van de extra steunmaatregel begin volgende week akkoorddeed.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Op 21 apr. 2020, om 08:53 heeft 10.2.e 10.2.e [@greenports-nederland.nl](mailto:10.2.e@greenports-nederland.nl)> het volgende geschreven:

Beste allen,

Bijgaande notitie willen we oa om 10.00 u bespreken, om het proces om te komen tot een passende en solide regeling goed te ondersteunen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
10.2.e
M 10.2.e Greenports Nederland

10.2.e

Van: Sjaak van der Tak <10.2.e @glastuinbouwnederland.nl>
Verzonden: vrijdag 24 april 2020 13:53
Aan: Beens, drs. M.C. (Marije)
CC: 10.2.e Ruud Pauwe
Onderwerp: FW: Noodfonds
Bijlagen: Overzicht voorbeeldbedrijven klimaat duurzaamheid.docx

Goedemiddag Marije,

Graag zend ik je hierbij een mail die aan de collega van de branche organisatie Verenigde Groothandelsbedrijven (VGB) is gezonden, waarbij mijn opvatting wordt kenbaar gemaakt hoe GTNL aankijkt tegen de hoog urgente omstandigheden met betrekking tot de op te stellen ontwerp-schaderegeling van het Noodfonds Sierteelt en delen van de voedingstuinbouw.

Voorts is in de bijlage toegevoegd de 102 bedrijven, die het betreffen, waarbij kort de kwaliteit is aangegeven als het gaat om duurzaamheid in het kader van het eerdere energie-akkoord en nu het Klimaatakkoord. Is mogelijk een essentieel onderdeel voor de bestuurlijke en politieke afweging voor onze Minister.

Uiteraard genoemd overzicht van bedrijven met vertrouwelijkheid behandelen.

Graag bereid tot verstrekken van nadere informatie.

Met vriendelijke groet,

Sjaak van der Tak
 Voorzitter

Glastuinbouw Nederland
 Louis Pasteurlaan 6, 2719 EE Zoetermeer
 Postbus 447, 2700 AK Zoetermeer

10.2.e
 +31 85 003 64 00
 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl
 www.glastuinbouwnederland.nl

Glastuinbouw Nederland is de verkorte statutaire naam van LTO Glaskracht Nederland. Hierin werken LTO Noord, ZLTO en LLTB samen op de thema's Arbeid, Energie, Plantgezondheid, Water & Omgeving aan beleidsbeïnvloeding en innovatieprogramma's binnen het ondernemersnetwerk.

Van: Sjaak van der Tak
Verzonden: vrijdag 24 april 2020 12:10
Aan: 'Matthijs Mesken'; 10.2.e @kavb.nl; Niek Jan van Kesteren; 'Gert Mulder'; Ruud Pauwe; 10.2.e; 10.2.e
Onderwerp: RE: Noodfonds

Matthijs,

Dank voor je mail. Ben het volkomen met je eens, Zo wordt onze lobby voor het Noodfonds volkomen geminimaliseerd/gedegradeerd, namelijk 30% omzetsderving = ondernemersrisico, van die 70% wordt slechts 70% schade vergoed, is dus 49 %, met een maximale bijdrage (plafond) van € 500k.

Gaat in de sierteelt om 102 bedrijven, waar alvast en in de kern mag worden geconcludeerd dat dan overleven aan de orde is, faillissementen dreigen, kaalslag voor de sector, ook daarvan als gevolg in handel, exporteurs forse problemen ontstaan. Immers, zonder deze kwekers ook gaten in de handel.

Bovendien gaat het dan om de top-ondernemingen in de sierteelt en delen van de voedingstuinbouw, waar banenverlies dreigt, koplopers in duurzaamheid zijn en voorlopers van kringlooplandbouw de keten aanvoeren. Wij hebben voor iedere subsector een namenlijst gereed.

Ben echt van mening dat zodra er een nadere duiding komt van ambtelijk LNV, waar nu al onze contacten vanuit het Crisisteam op gericht zijn, dat bij een slechte uitkomst, zoals je duidt, overleg in de REGIEgroep van cruciaal belang is en daarna onze eerder bestuurlijke lobbytraject, Minister Schouten, mogelijk daarna in vervolgstappen – ook mijn directe contacten met Ministers – aangesproken gaat worden. Uiteraard, na één gezamenlijke boodschap van de Regiegroep, waar onder meer, Niek-Jan in zit.

Communicatie, winstwaarschuwing is dan zeker een essentieel onderdeel. Maar belang en er voor 'strijden' is een zelfde kant van die communicatie.

En ja, wellicht niet nodig bij een goede uitkomst. Opnieuw komt het erop aan, is tegenwoordig op veel dossiers in 'Den Haag' zo, niets gaat vanzelf.

Met vriendelijke groet,

Sjaak van der Tak
Voorzitter

Glastuinbouw Nederland
Louis Pasteurlaan 6, 2719 EE Zoetermeer
Postbus 447, 2700 AK Zoetermeer

10.2.e
+31 85 003 64 00
10.2.e @glastuinbouwnederland.nl
www.glastuinbouwnederland.nl

Glastuinbouw Nederland is de verkorte statutaire naam van LTO Glaskracht Nederland. Hierin werken LTO Noord, ZLTO en LLTB samen op de thema's Arbeid, Energie, Plantgezondheid, Water & Omgeving aan beleidsbeïnvloeding en innovatieprogramma's binnen het ondernemersnetwerk.

Van: Matthijs Mesken <10.2.e @vgb.nl>

Verzonden: vrijdag 24 april 2020 10:12

Aan: 10.2.e @kavb.nl' <10.2.e @kavb.nl>; Niek Jan van Kesteren <10.2.e @gmail.com>; Sjaak van der Tak <10.2.e @glastuinbouwnederland.nl>; 'Gert Mulder' <10.2.e @groentenfruihuis.nl>; Ruud Pauwe <10.2.e @glastuinbouwnederland.nl>; 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>; 10.2.e <10.2.e @royalfloraholland.com>

Onderwerp: Noodfonds

Urgentie: Hoog

Heren,

Naar aanleiding van het overleg zojuist moet ik toch even kwijt dat de schrik er goed in zit. Als gesproken wordt over een plafond van € 500.000 (eerder € 100.000) per bedrijf dan voorzie ik grote problemen. De meest innovatieve koplopers in vele sectoren worden dan genadeloos in de steek gelaten; zij zullen niet allemaal omvallen, maar het idee van hulp van onze overheid schiet dan de plank behoorlijk mis. Ik weet wat onze inzet is vanuit de Greenport en hoe jullie er bovenop zitten; complimenten!

We moeten echter heel goed de communicatie zien te managen en haarfijn kunnen uitleggen aan de diverse achterbannen wat wij de afgelopen weken gedaan hebben, wat onze inzet was en dat het uiteindelijke besluit door 'Den Haag' genomen is. Laten we hopen dat er een regeling komt die passend is en tegemoet komt aan de noden van kleine én grote bedrijven.

Heel veel succes!

Met vriendelijke groet,

Ir. Matthijs Mesken

Directeur / Managing director

Vereniging van Groothandelaren

in Bloemkwekerijprodukten

Dutch Association of Wholesalers

in Floricultural Products

10.2.e

10.2.e

+31 10.2.e

10.2.e [@vgb.nl](mailto:10.2.e@vgb.nl)

www.vgb.nl

volg ons op: [LinkedIn](#)

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: dinsdag 28 april 2020 15:48
Aan: 10.2.e 10.2.e
CC: Jaap Bond; Gert Mulder; 10.2.e 10.2.e Beens, drs. M.C. (Marije)
Onderwerp: Cijfers bomensector

Hi 10.2.e en 10.2.e

Ik heb met Anthos en LTO geschakeld over de cijfers vanuit de boom kwekerij sector. (teelt en handel, niet- veiling kanaal)

Zij geven aan dat de eerder genoemde getallen gelden voor de periode half maart - half juni. (dus niet voor een langere periode)

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
NEDERLAND

Op 21 apr. 2020, om 10:40 heeft 10.2.e <10.2.e> het volgende geschreven:

Dan bel ik jou tussen 12 en 12.30 uur.
 Tot dan. Groet, 10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e @royalfloraholland.com>
Verzonden: dinsdag 21 april 2020 09:31
Aan: 10.2.e <10.2.e> 10.2.e @greenports-nederland.nl
Onderwerp: RE: overleggen over transporteurs
 Hallo 10.2.e
 Tussen 11:00 en 13:00 uur kan ik, ervan uitgaande dat het 15 a 30 minuten duurt
 Met vriendelijke groet,
 10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e>

Verzonden: dinsdag 21 april 2020 09:20

Aan: 10.2.e @greenports-nederland.nl; 10.2.e

<10.2.e @royalfloraholland.com>

Onderwerp: overleggen over transporteurs

Hoi 10.2.e 10.2.e

Gisteren in de call met 10.2.e hebben we even gesproken over de transporteurs.

Wanneer is voor jullie een geschikt tijdstip om hier even over te overleggen?

Zou het ergens tussen 11.00 en 13.00 uur passen?

Met vriendelijke groet,

10.2.e

A large rectangular area of the email body is redacted with a solid grey block.

Dit e-mailbericht is verzonden namens de Coöperatie Royal FloraHolland U.A., statutair gevestigd te Aalsmeer, kamer van koophandel nr. 34284016 (hierna: 'Royal FloraHolland'). De informatie in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en kan vertrouwelijk en/of privacygevoelig zijn. Royal FloraHolland kan niet instaan voor de bevoegdheid van de afzender noch voor de inhoud van dit bericht of de overbrenging daarvan en kan niet garanderen dat dit bericht vrij is van virussen. Op alle verbintenissen met Royal FloraHolland is het Veilingreglement van toepassing. Het Veilingreglement is gedeponereerd bij de griffie van de rechtbank Amsterdam nr.32/2020 en gepubliceerd op de website www.royalfloraholland.com.

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: dinsdag 28 april 2020 18:41
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 2.e
 10.2.e @plantum.nl; 10.2.e@vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond; Ruud Pauwe;
 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e 10.2.e@groentenfruihuis.nl;
 @vgb.nl; 10.2.e @anthos.org
CC: 10.2.e; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 24 april 2020
Bijlagen: coordinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-24 april-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

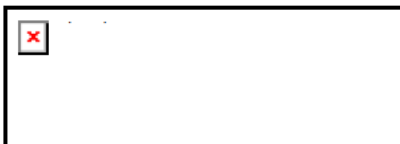
Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van vrijdag 24 april jl.

Het eerstvolgend overleg vindt **woensdag 29 april plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Concept: 24 april 2020

Overzicht na overleg van:

Aanwezigen:

24 april 2020

Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e (VBN), Richard Schouten en 10.2.e (GFhuis), Henk Westerhof (Anthos), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e en 10.2.e (LNV), 10.2.e (PZH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), N. Louwaars (Plantum), 10.2.e 10.2.e en 10.2.e verslag) (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:

Woensdag 29 april 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e)

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
111	24/4	10.2.e een aantal regelingen zijn lastig voor bedrijven zoals de BMKB regeling. Bespreekpunt in de TF Financiën	TF Financiën
110	24/4	10.2.e het verkrijgen van een tewerkstellingsvergunning duurt lang en is dan maar voor 24 weken (is te kort). 10.2.e koppelt 10.2.e aan TF arbeid	TF Arbeid
109	24/4	10.2.e er komen signalen dat bedrijven die aan de horeca leveren problemen hebben met banken. Oppakken in TF financiën	TF Financiën
108	24/4	Ruud: Een plafond in de regeling per bedrijf is niet wenselijk. Voor met name grote bedrijven, die het meest innovatief en duurzaam zijn, is dit een strop. Matthijs; dit geldt ook voor een aantal grote handelsbedrijven.	
107	20/4	Mededinging: Onder TF financiën is een werkgroep mededinging actief die wekelijks overlegt met ACM. Hier kunnen goed voorbereide casussen ingebracht worden. Melden via 10.2.e (NB heeft eerder een uitvraag hiervoor gedaan).	10.2.e
106	20/4	NOW hoe meenemen in de regeling? Dit is nog niet duidelijk.	
105	21/4	10.2.e Deze week moet er een goede inschatting zijn van de verwachte schade en het plafond per bedrijf moet worden vastgesteld. Aan het einde van de week moet er een voorstel klaar zijn vanuit LNV voor de EU	

		<p>Vraag is hoe de omvang van de schade vaststellen. Branches hebben de info van de bedrijven niet beschikbaar en kan waarschijnlijk ook niet in enkele dagen. Daarnaast is schade bij de handel lastiger te berekenen.</p> <p>Twee werkgroepen gaan hiermee vandaag aan de slag. Er is een tweedeling gemaakt op georganiseerde en ongeorganiseerde bedrijven. De twee groepen zullen onderling ook veel contact hebben om zo tot een voorstel te komen.</p> <p>De instructies over de aanvragen van een schadevergoeding zijn nog niet gereed. Hier wordt dus ook nog niets over gecommuniceerd. Ook dit zullen we weer gezamenlijk doen zodat iedereen dezelfde informatie aan de achterban doorgeeft.</p>	
102	20/4	<p>Henk: wat zijn de kansen voor een aanvullende regeling aangezien een aantal sectoren nu geen schade hebben maar wel op de lange termijn. Sjaak: we moeten met deze groep ons blijven inspannen om voor de lange termijnschade een regeling te krijgen. Jaap: we starten nu met het huidige noodfonds voor komende drie maanden, maar gaan ook gezamenlijk aan de slag met de schade na deze periode..</p>	
98	16/4	<p>Logistiek; Onze vervoerders, die specifieke voor de sierteelt rijden, hebben ook schade geleden. Zitten die ook in deze regeling? Ruud; waarschijnlijk niet, maar dit moet bekeken worden. Jaap neemt bilateraal contact op met TLN.</p>	<p>TF Financiën</p> <p>Jaap</p>
94	9/4	<p>10.2.e kabinet heeft een bedrag beschikbaar voor startups en scale ups. In hoeverre zijn bepaalde regelingen stapelbaar? Moet worden uitgezocht.</p> <p>Er wordt uitgezocht of deze regeling ook toepasbaar is voor de primaire sector.</p>	TF Financiën
91	9/4	<p>Anthos gaat een inventarisatie doen onder de leden van welke regelingen men nu gebruik maakt. Misschien moet dit breder worden opgepakt.</p>	Branches

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e n; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 28 april 2020
Datum: donderdag 30 april 2020 16:16:03
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 28 april 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van dinsdag 28 april jl.

Het eerstvolgend overleg vindt **vandaag 30 april plaats om 16.30 uur**. Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 28 april 2020
 Aanwezig: Jaap Bond, Niek Jan van Kesteren (GPH), 10.2.e (GPNL), 10.2.e (Topsector T&U), Adri Bom (GPNL) en 10.2.e (LNV)
 Agendalid: 10.2.e (RFH), Sjaak van der Tak (GT NL) Carin van Huet (Rabobank), 10.2.e, 10.2.e 10.2.e (actielijst)
 Afwezig: -
 Volgend overleg: 30 april 2020, 16.30 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	28/4	Aanvraag Noodfonds Sierteelt De regiegroep bespreekt de 'Benadering schade tuinbouw sector (12 maart – 12 juni)'. Aandachtspunt: correcte hantering termijn. Vandaag regeling afronden. Morgen voor toetsing naar Europa. Na toetsing wordt de regeling openbaar. Doel: op 7 mei loket open bij RVO. Communicatie: geen totdat regeling er is. Aandachtspunt: inregelen vervolgschade Anticiperend op de volgende stap donderdag 30/4 met de Regiegroep de opdracht accorderen richting Taskforce Financiën en de Taskforce Toekomstscenario's.	
~~51~~	~~7/4~~	~~Werkbezoek~~ ~~Ministers Hoekstra en Koolmees uitnodigen voor werkbezoek.~~ ~~Regiegroep stemt in. Brief zo goed als gereed.~~	~~10.2.e~~
56	22/4	NOW-regeling 10.2.e geeft een toelichting op de aanpassing van de NOW bij concerns: concerns met minder dan 20% omzetverlies wordt het mogelijk gemaakt dat individuele werkmaatschappijen subsidie voor hun loonkosten aanvragen op basis van de omzetsdaling van de werkmaatschappij. Aan deze mogelijkheid worden extra voorwaarden verbonden, ad (1) door eisen te stellen aan het dividend- en bonusbeleid en aan het overleg met de vakbeweging en ad (2) door aanvullende accountantscontroles te vereisen. Actie: gevolgen van deze regeling nader bestuderen.	

59	22/4	TLN Minister Schouten heeft besloten dat transporteurs van sierteelt mee gaan liften op de € 600 miljoen. Actie: uitwerken scenario's. Zeer terughoudende communicatie ten aanzien van dit onderwerp.	Jaap
60	21/4	Motie D66 duurzaamheidseisen aan bedrijven die een bijdrage ontvangen uit het fonds. Andere coalitiepartijen lijken hier vooralsnog geen voorstander van.	
61	21/4	Taskforce Toekomstscenario's Langetermijn benadering past bij ACCEZ. Aandachtspunt: kort termijn benadering kan niet door ACCEZ worden opgepakt.	10.2.e

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: donderdag 30 april 2020 16:19
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @plantum.nl; 10.2.e@vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond; Ruud Paauwe;
 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e 10.2.e @groentenfruihuis.nl;
 10.2.e 10.2.e @anthos.org
CC: 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 29 april 2020
Bijlagen: coordinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-29 april-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

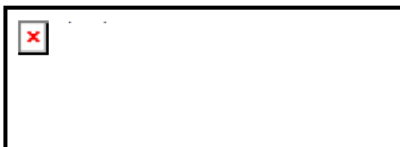
Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van woensdag 29 april jl.

Het eerstvolgend overleg vindt **dinsdag 5 mei plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Concept: 29 april 2020

Overzicht na overleg van:

Aanwezigen:

29 april 2020

Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e (VBN), Richard Schouten en 10.2.e (GFhuis), Henk Westerhof (Anthos), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e en 10.2.e (LNV), 10.2.e (PZH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), 10.2.e (Plantum), 10.2.e 10.2.e en 10.2.e (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:

Dinsdag 5 mei 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e)

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
116	29/4	Richard: Er is een casus ingediend bij ACM waar wij geen gehoord over krijgen. Sluit aan op actiepunt 107	10.2.e
115	29/4	10.2.e Er is een verkennend gesprek met alle sierteelt-branches en een jurist over de mogelijkheden van de productiebeperking die de EC ondersteund.	10.2.e
114	29/4	Sjaak; er zijn geluiden dat banken een nieuw regiem op na houden qua verstrekken van leningen, klopt dit? TF financiën zal dit zsm bij Carin navragen	TF Financiën
113	29/4	Jaap schets het proces van de uitvoeringsregeling. LNV en RVO hebben de ambitie om het loket op 7 mei open te stellen. Tot die tijd roept hij iedereen op om niets over de regeling te communiceren. De regeling gaat vandaag naar EC. 10.2.e men wil ook geen communicatie omdat vanuit andere sectoren hierop een reactie kan komen, met name over de plafonds. Als het loket open gaat zal er ook de instructie voor de ondernemers centraal worden verspreid	Communicatie
112	29/4	10.2.e Het bureau Accez gaat een lange termijn verkenning door over de impact van de coronacrisis voor de tuinbouw. Daarnaast is er nog een andere groep olv 10.2.e die de effecten op KT bij de ondernemers gaat navragen. Niels sluit hierbij aan. Henk geeft aan dat zij dit al hebben gedaan bij hun eigen achterban; men heeft vooral veel gebruik gemaakt van NOW regeling. Andere personen kunnen zich aanmelden bij 10.2.e	10.2.e
111	24/4	10.2.e 10.2.e een aantal regelingen zijn lastig voor bedrijven zoals de BMKB regeling. Bespreekpunt in de TF Financiën	TF Financiën

110	24/4	10.2.e het verkrijgen van een tewerkstellingsvergunning duurt lang en is dan maar voor 24 weken (is te kort). 10.2.e koppelt 10.2.e aan TF arbeid	TF Arbeid
109	24/4	10.2.e er komen signalen dat bedrijven die aan de horeca leveren problemen hebben met banken. Oppakken in TF financiën	TF Financiën
108	24/4	~~Ruud: Een plafond in de regeling per bedrijf is niet wenselijk. Voor met name grote bedrijven, die het meest innovatief en duurzaam zijn, is dit een strop. Matthijs; dit geldt ook voor een aantal grote handelsbedrijven.~~	
107	20/4	Mededinging: Onder TF financiën is een werkgroep mededinging actief die wekelijks overlegt met ACM. Hier kunnen goed voorbereide casussen ingebracht worden. Melden via 10.2.e (NB heeft eerder een uitvraag hiervoor gedaan).	10.2.e
106	20/4	~~NOW hoe meenemen in de regeling? Dit is nog niet duidelijk.~~	
102	20/4	~~Henk: wat zijn de kansen voor een aanvullende regeling aangezien een aantal sectoren nu geen schade hebben maar wel op de lange termijn. Sjaak: we moeten met deze groep ons blijven inspannen om voor de lange termijnschade een regeling te krijgen. Jaap: we starten nu met het huidige noodfonds voor komende drie maanden, maar gaan ook gezamenlijk aan de slag met de schade na deze periode..~~	
98	16/4	~~Logistiek; Onze vervoerders, die specifieke voor de sierteelt rijden, hebben ook schade geleden. Zitten die ook in deze regeling? Ruud; waarschijnlijk niet, maar dit moet bekeken worden. Jaap neemt bilateraal contact op met TLN.~~	TF Financiën Jaap
94	9/4	10.2.e kabinet heeft een bedrag beschikbaar voor startups en scale ups. In hoeverre zijn bepaalde regelingen stapelbaar? Moet worden uitgezocht. Er wordt uitgezocht of deze regeling ook toepasbaar is voor de primaire sector.	TF Financiën
91	9/4	~~Anthos gaat een inventarisatie doen onder de leden van welke regelingen men nu gebruik maakt. Misschien moet dit breder worden opgepakt.~~	Branches

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 30 april 2020
Datum: vrijdag 1 mei 2020 15:32:55
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 30 april 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gistermiddag.

Het eerstvolgend overleg vindt **dinsdag 5 mei plaats om 16.30 uur**.
 Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
 toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 30 april 2020
 Aanwezig: Jaap Bond, 10.2.e (GPNL), 10.2.e (Topsector T&U) en
 Adri Bom (GPNL)
 Agendalid: 10.2.e (RFH), Sjaak van der Tak (GT NL) Carin van Huet
 (Rabobank), Gert Mulder, 10.2.e, 10.2.e 10.2.e
 (actielijst)
 Afwezig: Niek Jan van Kesteren (GPH) en 10.2.e (LNV)
 Gasten: Judith Schueler en 10.2.e en 10.2.e
 Volgend overleg: 5 mei 2020, 16.30 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	30/4	<p>Aanvraag Noodfonds Sierteelt De regiegroep bespreekt de 'Benadering schade tuinbouw sector (12 maart – 12 juni)'. Aandachtspunt: correcte hantering termijn.</p> <p>Regeling is aangeboden aan de EU CIE. Vooralsnog goed ontvangen. Na toetsing wordt de regeling openbaar. Doel: op 7 mei loket open bij RVO tbv bevoorschottingen.</p> <p>Actie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lijst aanleggen van bedrijven die meer dan 30% schade hebben gehaald. Dit biedt versnelling in het behandelproces bij RVO. - wijzen op E-herkenning via interne update <p>Communicatie: geen totdat regeling er is en in nauw overleg met RVO en LNV.</p> <p>Opdracht 1 Judith Schueler geeft een toelichting op de Scenarioanalyse Tuinbouw.</p> <ul style="list-style-type: none"> - aanbod Rabobank: onderzoeken toegevoegde waarde - aandacht voor gebruik cluster / sector - verbinding met de thematafels GPNL en de verschillende Greenports in NL - aansturing door opdrachtgevers en terugkoppeling aan Regiegroep met behulp van MS Teams. <p>Opdracht 2</p>	

		<p>10.2.e licht het proces rond de enquête voor. Vormt een bouwsteen voor het traject van opdracht 1. Verschaft de Regiegroep inzicht voor het vervolg.</p> <ul style="list-style-type: none"> - snelheid - keep it simple - goede afstemming over verzending met RVO/LNV <p>Tweede noodpakket VNO-NCW acteert hierop. Aandachtspunt: zijn we goed aangesloten op de regels.</p> <p>Productiebeperking → juridisch is er ruimte.</p>	
56	22/4	<p>NOW-regeling 10.2.e geeft een toelichting op de aanpassing van de NOW bij concerns: concerns met minder dan 20% omzetverlies wordt het mogelijk gemaakt dat individuele werkmaatschappijen subsidie voor hun loonkosten aanvragen op basis van de omzetsdaling van de werkmaatschappij. Aan deze mogelijkheid worden extra voorwaarden verbonden, ad (1) door eisen te stellen aan het dividend- en bonusbeleid en aan het overleg met de vakbeweging en ad (2) door aanvullende accountantscontroles te vereisen.</p> <p>Actie: gevolgen van deze regeling nader bestuderen.</p>	
59	22/4	<p>TLN Minister Schouten heeft besloten dat transporteurs van sierteelt mee gaan liften op de € 600 miljoen.</p> <p>Actie: uitwerken scenario's. Zeer terughoudende communicatie ten aanzien van dit onderwerp.</p>	Jaap
60	21/4	Motie D66 duurzaamheidseisen aan bedrijven die een bijdrage ontvangen uit het fonds. Andere coalitiepartijen lijken hier vooralsnog geen voorstander van.	
61	21/4	<p>Taskforce Toekomstscenario's Langetermijn benadering past bij ACCEZ. Aandachtspunt: kort termijn benadering kan niet door ACCEZ worden opgepakt.</p>	10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: REGIEGROEP - 5 mei 2020 via Whereby
Datum: maandag 4 mei 2020 18:03:53

Beste leden van de Regiegroep,

Het overleg van morgenmiddag om 16.30 uur zal plaatsvinden **via Whereby** (<https://whereby.com/greenports-nederland>). Jullie kunnen inloggen via de link.

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Op vr 1 mei 2020 om 15:32 schreef Secretariaat | Greenports Nederland
 <info@greenports-nederland.nl>:

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gistermiddag.

Het eerstvolgend overleg vindt **dinsdag 5 mei plaats om 16.30 uur**. Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
 toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e Jaap Bond
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: REGIEGROEP - 5 mei 2020 - Plan van Aanpak Scenarioanalyse Tuinbouw
Datum: dinsdag 5 mei 2020 09:26:34
Bijlagen: 200504_planvanaanpak_Scenarioanalyse_Tuinbouw_DEF.pdf

---

Beste leden van de Regiegroep,

Op verzoek van 10.2.e bijgaand het Plan van Aanpak Scenarioanalyse Tuinbouw ten behoeve van het overleg van vanmiddag.

Hartelijke groet,

10.2.e

Op ma 4 mei 2020 om 18:03 schreef Secretariaat | Greenports Nederland

<info@greenports-nederland.nl>:

Beste leden van de Regiegroep,

Het overleg van morgenmiddag om 16.30 uur zal plaatsvinden **via Whereby** (<https://whereby.com/greenports-nederland>). Jullie kunnen inloggen via de link.

Hartelijke groet,

Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e

Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl

Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Op vr 1 mei 2020 om 15:32 schreef Secretariaat | Greenports Nederland

<info@greenports-nederland.nl>:

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gistermiddag.

Het eerstvolgend overleg vindt **dinsdag 5 mei plaats om 16.30 uur**. Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow **10.2.e**
toegangscode **10.2.e**

Hartelijke groet,
Namens **10.2.e** en **10.2.e**

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

aan Corona Crisisteam Tuinbouw,
Taskforce Scenario's
van Judith Schueler (ACCEZ)

datum 4 mei 2020

onderwerp Plan van aanpak

Verkennde studie analyse voor het tuinbouwcluster

1. Opdracht

1.1 Aanleiding

De opdracht is gegeven door de toekomstige ontwikkelingen van het Nederlandse tuinbouwcluster in kaart te brengen. Het doel is om beter voorbereid te zijn op ontwikkelingen die zich voordoen. De opdracht is gegeven door de Corona Crisisteam Tuinbouw (via de Taskforce Scenario's) en wordt uitgevoerd door ACCEZ. Met deze scenario's worden verhalen beschreven die inzicht geven in de gevolgen voor alternatieve toekomsten. Deze mogelijke toekomsten geven ondernemers en beleidsmakers inzicht op welke maatregelen, keuzes, handelingen of acties verstandig zijn. Door samen met de opdrachtgevers de scenario's vorm te geven worden zij zelf in staat gesteld om de toekomst aan te pakken en om onderliggende denkbeelden over de toekomst te delen.

1.2 Opdrachtformulering

ACCEZ is door het Crisisteam Tuinbouw verzocht om op te treden als opdrachtnemer voor de uitvoering van de opdracht. Het is aangegeven dat de opdracht gezamenlijk wordt uitgevoerd met de opdrachtgevers, de overheid, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties. De opdracht aan deze groep luidt:

De ontwikkeling van de Nederlandse tuinbouw zich wereldwijd kan gaan openstellen voor nieuwe perspectieven. Het is van belang om de toekomstige perspectieven van de Nederlandse tuinbouw in kaart te brengen en de toekomstige perspectieven van de Nederlandse tuinbouw in kaart te brengen. Het is van belang om de toekomstige perspectieven van de Nederlandse tuinbouw in kaart te brengen.

Gedurende het traject van het ontwikkelen van de scenario's zal door middel van interviews en dialoogsessies worden betrokken worden met ondernemers en beleidsmakers waardoor inzicht wordt gegeven in de perspectieven van de Nederlandse tuinbouw. Nadat de scenario's zijn bepaald worden de perspectieven van de Nederlandse tuinbouw in kaart gebracht. Het is van belang om de toekomstige perspectieven van de Nederlandse tuinbouw in kaart te brengen. Het is van belang om de toekomstige perspectieven van de Nederlandse tuinbouw in kaart te brengen.

1.3 Doelstelling

De doelstelling van het project is om handelingsperspectieven te schetsen voor ondernemers en beleidsmakers in het tuinbouwcluster in Nederland, om te komen tot een robuuste tuinbouwsector. Het is van belang om de toekomstige perspectieven van de Nederlandse tuinbouw in kaart te brengen. Het is van belang om de toekomstige perspectieven van de Nederlandse tuinbouw in kaart te brengen. Het is van belang om de toekomstige perspectieven van de Nederlandse tuinbouw in kaart te brengen.

ondernemers en beleidsmakers onderbouwde informatie om strategische besluiten te nemen over de ontwikkelrichtingen van ondernemingen.

1.4 Producten

Eind 2020 verschijnt het eindrapport waarin de handelingsperspectieven beschreven staan voor ondernemers en beleidsmakers, voortvloeiende uit de ontwikkelde scenario's. Dit eindrapport is een handreiking aan de sector - vanuit de sector - om vervolgens mee verder te werken in bijvoorbeeld de transitietafels onder het tuinbouwakkoord en in de dialogen ontwikkeld door het World Horti Center. We zullen tijdens het proces ook signaleren als er tussenproducten kunnen worden opgeleverd die bruikbaar zijn (of te maken zijn). Deze kunnen mogelijk in een ander traject worden doorontwikkeld. Denk hierbij aan de ontwikkeling van databases en tools die de verzamelde inzichten en brondata kunnen behouden en inzichtelijk maken voor de sector.

1.5 Versterkt netwerk

Het voorgestelde scenarioproces stelt de sector in staat om ambities te herijken, tegen het licht van zowel de huidige situatie als mogelijke toekomst. Tegelijkertijd biedt het ruimte om bestaande netwerken te versterken en nieuwe contacten te ontwikkelen die een robuuste tuinbouwcluster kunnen ondersteunen. Hierbij denken we aan het leggen en versterken van contacten binnen het tuinbouwcluster en van contacten met diverse onderzoekers, beleidsmakers en ondernemers. De voorgestelde scenarioanalyse besteedt daarom expliciet veel aandacht aan het gezamenlijke proces met een versterkt netwerk als 'product'.

2. Aanpak

Op langere termijn zal de omgeving van de Nederlandse tuinbouw veranderen. Trends die zich nu al aftekenen - zoals grenzen aan de globalisering en verplaatsing van productie naar andere landen - kunnen versnellen, maar ook nieuwe ontwikkelingen kunnen zich aandienen. Daarom is het opportuun om nu een begin te maken met het verkennen van de mogelijke gevolgen voor de Nederlandse tuinbouw. De verkenning van mogelijke toekomst met behulp van breed gedragen scenario's zal betrokkenen stimuleren om na te denken over nieuwe kansen en uitdagingen.

Een verkennende scenarioanalyse biedt inzicht in verschillende alternatieve toekomst voor de tuinbouw. Het gezamenlijk ontwerpen en bespreken van scenario's geeft ruimte aan alle belanghebbenden om zich voor te bereiden op keuzes die gemaakt kunnen worden. Door daar nu met alle betrokken partijen naar te kijken krijgen we zicht op mogelijke handelingsperspectieven voor de Nederlandse tuinbouw.

Binnen het project worden twee fasen onderscheiden, te weten de *ontwikkelingsfase* en de *implementatiefase* (stap 6 en mogelijke vervolgstappen). Het hieronder beschreven plan voorziet in fase 1, het opstellen van verschillende scenario's en bestaat uit een vijf stappen; te weten:

1. Verzamelen brondata, verkrijgen van inzichten en vaststellen scope.
2. Inventariseren onzekerheden en opties.
3. Bepalen van prioriteiten en logica.
4. Opstellen van scenario plots.
5. Beschrijven van perspectieven en strategieën.

Na afronding van stap 4 wordt een plan opgesteld voor fase 2, de implementatiefase. Die zal in ieder geval bestaan uit stap 6; gerichte presentatie van de ontwikkelde scenario's bij verschillende groepen. Daarna zullen mogelijk aanvullende activiteiten worden opgezet om ervoor te zorgen dat ook in een later stadium de verzamelde inzichten kunnen blijven dienen om de toekomst geïnformeerd tegemoet te treden.

Stap 1: Brondata, inzichten en scope

In de eerste stap worden brondata en inzichten verzameld die als basismateriaal dienen voor de op te stellen scenario's. Brondata hebben betrekking op relevante kwantitatieve gegevens die nodig zijn om scenario's te kunnen opstellen. Van belang daarbij is om data op de juiste aggregatieniveaus te verzamelen en rekening te houden met verschillen tussen onderscheiden schakels in de ketens en subsectoren binnen de tuinbouw.

Inzichten betreffen de meer kwalitatieve kennis over bestaande en te verwachten ontwikkelingen waarop de verkenning gebaseerd is. Daarbij kan worden gedacht aan onder meer trends op lange termijn, toekomstbepalende gebeurtenissen, verschuivende maatschappelijk discoursen en veranderende rollen van stakeholders. Ook meer direct aan de tuinbouw gerelateerde trends zullen in kaart worden gebracht. Daarbij gaat het onder meer om verkorten van ketens, automatisering en robotisering, toenemende eisen aan gebruik gewasbeschermingsmiddelen, energie en water.

Ook wordt in deze eerste stap de scope en focus van de te ontwikkelen scenario's bepaald. Voortschrijdend inzicht in de overeenkomsten en verschillen op de diverse onderdelen zal uit moeten wijzen of een scenarioanalyse voor de gehele tuinbouw relevant is, of dat een onderscheid tussen bijvoorbeeld sierteelt enerzijds en groente en fruit anderzijds tot meer bruikbare resultaten leidt.

Stap 2: Onzekerheden en opties

De tweede stap omvat het verzamelen van externe onzekerheden die met behulp van de scenario's worden verkend. Daarnaast wordt een lijst opgesteld van mogelijke opties die later gebruikt worden voor het geven van antwoorden op de 'als dan' vragen.

Externe onzekerheden beschrijven de veranderingen in de internationale context die zich na de coronacrisis kunnen aftekenen. Het gaat daarbij om onzekere en niet beïnvloedbare factoren die van grote invloed zullen zijn op de ontwikkeling van de Nederlandse tuinbouw en de daaraan gekoppelde risico's. Dit gaat dus verder dan de directe gevolgen van de coronacrisis zelf. Nu is al waarneembaar dat de crisis een versnelling teweegbrengt in bestaande trends. Tweede orde effecten op bijvoorbeeld de maatschappelijke ontwikkelingen, de verschuivende rol van de overheden, versnellingen in technologische ontwikkelingen en kenmerken van de internationale ketens komen dan in beeld. Interne opties beschrijven wat er binnen de sector tuinbouw kan worden gedaan, ondernomen of aangepakt. Het betreft hier keuzen die worden gemaakt als reactie op externe ontwikkelingen die zich aandienen. Het verkennen van interne opties is niet alleen van belang voor het opstellen van de scenario's zelf, maar biedt ook de mogelijkheid aan betrokken ondernemers, beleidsmakers en onderzoekers om af te wijken van de gebaande paden en dominante denkrichtingen. Daarmee wordt ruimte geboden om verder te denken dan de gebruikelijke korte termijn en krijgt eenieder de mogelijkheid om een zinvolle bijdrage te leveren aan de gevraagde strategie in een latere fase van het proces.

Stap 3: Prioriteiten en logica

In de derde stap worden de verzamelde externe onzekerheden gerangschikt op grond van het belang en de invloed die zij naar verwachting zullen hebben op de tuinbouw. Bij deze prioritering wordt meegewogen dat het onzekere en niet beïnvloedbare factoren moeten zijn met een majeure invloed op toekomstige ontwikkelingen. Uiteindelijk worden de externe onzekerheden teruggebracht tot twee om te kunnen dienen als de assen waarlangs de scenario's worden opgebouwd. Hiermee is de logica van de uit te werken scenario's bepaald. De overige onzekerheden blijven in beeld als onderwerpen die worden meegenomen in de beschrijving van elk van de scenario's.

Stap 4: Scenario plots

De verhaallijnen zelf worden in de vierde stap opgesteld. Sturend voor deze verhaallijnen zijn de uiterste waarden die de twee grootste externe onzekerheden kunnen aannemen. De combinatie daarvan leidt tot vier extreme scenario's die alle vier een beschrijving vormen van een mogelijke – maar sterk verschillende

- toekomst. Voor elk van de scenario's wordt een verhaallijn opgesteld waarvoor de bouwstenen zijn geleverd door inventarisatie van de interne opties in stap 2.

Stap 5: Perspectieven en strategie

In de vijfde stap brengen we de perspectieven voor de Nederlandse tuinbouw in kaart. Per scenario wordt beschreven wat een mogelijke strategie kan zijn voor de tuinbouw als geheel. In deze stap zal gewaakt moeten worden voor het te snel maken van voorkeurskeuzen gebaseerd op wenselijkheden. Natuurlijk spelen voorkeuren een rol, maar bij de beschrijving van perspectieven en strategie zal er terdege rekening mee moeten worden gehouden dat de ruime cirkel die voeding geeft aan deze voorkeuren (*de circle of concern*) aanzienlijk groter is dan de daadwerkelijke sturing die vanuit de Nederlandse tuinbouw kan worden geleverd (*de circle of influence*).

Stap 6: Toepassing

In de zesde stap gebruiken we de uitkomsten van de scenarioanalyse om (beleids)keuzes te maken, waarbij in eerste instantie zal worden gezocht naar zogenoemde 'no-regret' opties die in alle scenario's betekenis hebben. Voor individuele bedrijfsbeslissingen geldt dat de scenarioanalyse ondernemers in staat stelt om hun eigen afweging te maken en te kiezen welke berekende risico's zij willen nemen om hun onderneming de toekomst in te leiden.

Op langere termijn zal de scenarioanalyse van blijvende betekenis zijn voor het formuleren van reacties op voortschrijdende ontwikkelingen en inzichten. Door nieuwe externe onzekerheden en interne opties nauwlettend te monitoren, kunnen de scenario's periodiek worden bijgesteld en bieden ze de Nederlandse tuinbouw een gezamenlijke achtergrond die kan helpen bij het maken van keuzes in onzekerheid.

3. Organisatie

Voor de scenarioanalyse is een compact kernteam van personen samengesteld. Dit kernteam is verantwoordelijk voor de procesregie en de voortgang van de scenariobouw. De inhoud wordt verzameld in twee ronden. In een instantie worden vertegenwoordigers vanuit ondernemers, overheden, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties uitgenodigd om informatie aan te leveren. Daartoe worden er (digitale) workshops georganiseerd waarin de deelnemers worden gestimuleerd om hun kennis en inzichten maximaal te delen.

Het kernteam is verantwoordelijk voor het synthetiseren van de opgehaalde informatie. Deze synthese wordt in een bredere tweede ring gebracht met twee doelen. In de eerste plaats wordt aan de bredere groep gevraagd om de verzamelde informatie te beoordelen op juistheid en compleetheid. In de tweede plaats wordt door het inschakelen van deze tweede groep al in een vroeg stadium aandacht besteed aan het verwerven van draagkracht voor de ontwikkelde scenario's.

Rol	Taken, bevoegdheden, verantwoordelijkheden
<u>Opdrachtaevers:</u> Adri Bom-Lemstra, Sjaak van der Tak	Representeren Taskforce scenario's Greenports Nederland, fungeert als opdrachtgever en projecteigenaar, verantwoordelijk voor aanstelling opdrachtnemer en vaststelling opdracht en plan van aanpak.
<u>Opdrachtnemer:</u> Judith Schueler	Directeur van ACCEZ, verantwoordelijk voor besluitvorming binnen het goedgekeurde plan van aanpak, budget, projectvoortgangsbewaking en bijsturing, als projectleider/ hoofdaannemer 1ste verantwoordelijke voor realisatie van de geformuleerde opdracht en de vastgestelde resultaten.
<u>Ondersteunend team</u>	Communicatie, projectmanagement ondersteuning:
<u>Kernteam</u> 10.2.e (ter Laak Orchids) 10.2.e (WHC) 10.2.e 10.2.e (LDE) 10.2.e (Priva) 10.2.e (WUR) 10.2.e (PZH) 10.2.e (branches) 10.2.e (Crisisteam) 10.2.e (ACCEZ) Judith Schueler (ACCEZ)	Verbinding met stakeholders waaronder beleidsmakers (overheden, publieke partijen), kennisleveranciers (wetenschappelijk netwerk in tuinbouw) en gebruikers (ondernemersnetwerk in tuinbouw). Verantwoordelijk voor procesregie, uitvoering van projectactiviteiten en opleveren van de managementproducten en specialistenproducten, bestaande uit representanten van ACCEZ, LDE-universiteiten, World Horti Center, WUR, Provincie Zuid Holland, Greenports Nederland.
<u>Werkgroep Brondata</u> 10.2.e <u>Coördinatie</u> 10.2.e (WUR)	Verantwoordelijk voor het beschikbaar krijgen van brondata. Met betrokkenheid van o.a. CPB, TNO, WecR, LNV.
<u>Werkgroep Inzichten</u> 10.2.e <u>Coördinatie</u> 10.2.e (WUR)	Verantwoordelijk voor het verkrijgen van inzichten. Met betrokkenheid van o.a. Rabobank, WUR, BMO,.
<u>Werkgroep Scoping</u>	Bestaat uit leden kernteam en trekkers werkgroep brondata en werkgroep inzichten.
<u>Resourceteam</u>	Groep van circa 20 senior experts, primair geselecteerd op expertise, vanuit achtergrond bedrijfsleven, wetenschap en beleidsmakers representatief voor alle sectoren en ketenschakels en greenport regio's van de tuinbouw in Nederland. Aan hen wordt gevraagd actief mee te denken en te werken aan het tot stand komen van de verschillende tussenproducten.
<u>Klankbordgroep</u>	Groep van 50 tot 100 representanten uit bedrijfsleven, wetenschap, beleidsmakers en andere stakeholders aan wie minimaal 2 keer gedurende het proces van scenario ontwikkeling de voortgang wordt gepresenteerd met de vraag om te toetsen, feedback te geven en aanvullende suggesties te doen.

3.1 Relatie met Impactanalyse

De Taskforce heeft eveneens een opdracht uitgezet voor de ontwikkeling van een impactanalyse voor de korte termijn. De hoofdvraag van de impactanalyse luidt:

- Welke maatregelen hebben ondernemers in de glastuinbouw naar aanleiding van de Coronacrisis (zelf) getroffen?
- Hoe gaan ondernemers in de tuinbouwketen om met de coronamaatregelen, welke blokkades ervaren zij van de maatregelen en het beschikbare steunpakket?
- Welke onderwerpen zijn afgedekt en welke onderwerpen blijven een brede aanpak en lobby vragen, met andere woorden: welke knelpunten worden nog voorzien en verlangen inzet van het crisisteam in de (nabije) toekomst? Dit als opbouw naar een agenda setting voor de volgende fases van crisismanagement.

Anders dan de lange termijn toekomstscenario's is de impactanalyse een traject dat niet het karakter van een (wetenschappelijke) studie zal dragen, maar eerder een overzicht en een analyse van de huidige aanpassingen in de keten en wat dit op korte en middellange termijn kan betekenen voor ontwikkelings- en herstelperspectief van de tuinbouwketen. De twee deelopdrachten hebben elk een eigen scope, tijdsplan en publiek (zie tabel onder).

	Verkennde scenarioanalyse	Impactanalyse
Doelgroep	Ondernemers en beleidsmakers tuinbouwcluster	Crisisteam Corona Tuinbouw, beleidsmakers, brancheorganisaties ¹
Betrokkenen	Brede triple helix rond tuinbouwcluster	Ondernemers, brancheorganisaties, Greenports
Doorlooptijd	Eind 2020	Juni 2020
Proces	Data, inzichten, dialoog	Enquête, analyse, beschouwing
Doelstelling	Handelingsperspectieven voor ondernemers en beleidsmakers	Inzicht voor de doelgroep

4. Voorlopige planning

Datum	Resultaat
24 april 2020	Plan van aanpak
24 april 2020	Opzet activiteitenplanning (zie stappenplan)
30 april 2020	1 ^{ste} meeting met opdrachtgever
15 juni 2020	Tussenrapportage (Compendium) stap 1
15 juni 2020	Tussenrapportage stap 2, onzekerheden en opties
25 juni 2020	1 ^{ste} bijeenkomst Greenports Nederland (met o.m. transitietafels)
15 augustus 2020	Tussenrapportage stap 3, prioriteiten en logica hoofdkeuze scenario's
15 september 2020	Tussenrapportage stap 4, scenario plots
15 oktober 2020	Tussenrapportage stap 5, Perspectieven en strategie
15 oktober 2020	2 ^{de} bijeenkomst Greenports Nederland presentatie; Scenariorapport met een viertal toekomstscenario's

5. Geschatte tijdsinzet

Rol	Geschatte gemiddelde tijdsinzet per week
Opdrachtnemer	16 uur
Ondersteunend team	24 uur
Kernteamlid	4-8 uur
Werkgroeplid	8-16 uur
Resource team	<1 uur
Klankbordgroep	nvt

6. Financiële dekking

Voor deze scenarioanalyse worden er door de opdrachtgevers geen financiële middelen ter beschikking gesteld aan ACCEZ, noch aan andere partijen betrokken in dit proces.

De ACCEZ-board heeft toegestemd om 10.2.e beschikbaar te stellen voor de extra kosten die ACCEZ maakt voor dit project. Denk aan: inhuur communicatiecapaciteit, out of pocketkosten voor bijeenkomsten, opmaken producten, etc.

De inzet van de onderzoekers wordt gedekt uit andere bronnen. Bij substantiële inzet van onderzoekers zal naar additionele financiële bronnen worden gezocht.

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: dinsdag 5 mei 2020 15:32
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @plantum.nl; 10.2.e @vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond; Ruud Paauwe;
 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e 10.2.e@groentenfruihuis.nl;
 10.2.e 10.2.e@anthos.org
CC: 10.2.e; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 5 mei 2020
Bijlagen: coordinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-5-mei-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van vanochtend.

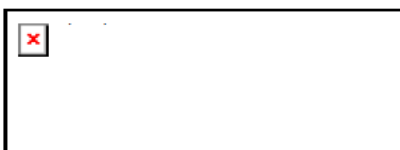
Het eerstvolgend overleg vindt **donderdag 7 mei plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Let op, het eerstvolgend overleg stond oorspronkelijk gepland voor morgen 9.00 uur. Deze is verplaatst naar aanstaande donderdag.

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Concept: 5 mei 2020

Overzicht na overleg van:

Aanwezigen:

5 mei 2020

Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e (VBN), Richard Schouten en 10.2.e (GFhuis), Henk Westerhof (Anthos), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e en 10.2.e (LNV), 10.2.e (PZH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), N. Louwaars (Plantum), 10.2.e 10.2.e en 10.2.e (verslag) (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:

Donderdag 7 mei 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e)

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
117	5/5	Wanneer de uitvoeringsregeling bekend is zal deze naar het Regieteam (hopelijk vanmiddag) en vervolgens in het coördinatieteam behandeld worden. Samen met het concept persbericht.	
116	29/4	Casustiek inzake mededeling kan ingediend worden bij ACM. De partijen kunnen separaat doen. Afsproken is om elkaar te informeren en nader af te stemmen of een gezamenlijk overleg met ACM een meerwaarde heeft	Allen/10.2.e
115	29/4	~~10.2.e Er is een verkennend gesprek met alle sierteelt-branches en een jurist over de mogelijkheden van de productiebeperking die de EC ondersteunt.~~	10.2.e
114	29/4	Sjaak; er zijn geluiden dat banken een nieuw regiem op na houden qua verstrekken van leningen, klopt dit? TF financiën zal dit zsm bij Carin navragen. Wordt 6/5 besproken	TF Financiën
113	29/4	Jaap schets het proces van de uitvoeringsregeling. LNV en RVO hebben de ambitie om het loket op 7 mei open te stellen. Tot die tijd roept hij iedereen op om niets over de regeling te communiceren. De regeling gaat vandaag naar EC. 10.2.e men wil ook geen communicatie omdat vanuit andere sectoren hierop een reactie kan komen, met name over de plafonds. Als het loket open gaat zal er ook de instructie voor de ondernemers centraal worden verspreid	Communicatie
112	29/4	~~10.2.e Het bureau Aceez gaat een lange termijn verkenning door over de impact van de coronacrisis voor de tuinbouw. Daarnaast is er nog een andere groep olv 10.2.e die de effecten op KT bij de ondernemers gaat navragen. Niels sluit hierbij aan.~~	10.2.e

		Henk geeft aan dat zij dit al hebben gedaan bij hun eigen achterban; men heeft vooral veel gebruik gemaakt van NOW regeling. Andere personen kunnen zich aanmelden bij 10.2.e 10.2.e	
111	24/4	10.2.e 10.2.e een aantal regelingen zijn lastig voor bedrijven zoals de BMKB regeling. Bespreekpunt in de TF Financiën 6/5	TF Financiën
110	24/4	10.2.e het verkrijgen van een tewerkstellingsvergunning duurt lang en is dan maar voor 24 weken (is te kort). 10.2.e koppelt 10.2.e aan TF arbeid	TF Arbeid
109	24/4	10.2.e er komen signalen dat bedrijven die aan de horeca leveren problemen hebben met banken. Oppakken in TF financiën 6/5	TF Financiën
107	20/4	Mededinging: Onder TF financiën is een werkgroep mededinging actief die wekelijks overlegt met ACM. Hier kunnen goed voorbereide casussen ingebracht worden. Melden via 10.2.e (NB heeft eerder een uitvraag hiervoor gedaan).	10.2.e
94	9/4	10.2.e kabinet heeft een bedrag beschikbaar voor startups en scale ups. In hoeverre zijn bepaalde regelingen stapelbaar? Moet worden uitgezocht. Er wordt uitgezocht of deze regeling ook toepasbaar is voor de primaire sector. Wordt besproken 6/5	TF Financiën

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; @ing.com; 10.2.e; 10.2.e
 Matthijs Mesken; 10.2.e; 10.2.e@glastuinbouwnederland.nl; Carin Huet;
 10.2.e; @rabobank.nl; 10.2.e; @anthos.org; Thijs Cuijpers; 10.2.e; 10.2.e
 10.2.e; @gmail.com; 10.2.e; @nl.abnamro.com; Gert Mulder
Onderwerp: TF financiën wordt opgeschoven naar maandag 11 mei; 15.00 uur
Datum: donderdag 7 mei 2020 09:23:26
Bijlagen: [GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)

Beste allen,

In afstemming met Ruud Paauwe, stellen we voor om het overleg op te schuiven naar maandag 11 mei as, 15.00 uur-16.00 uur.

We verwachten dat de kaders van de extra steunmaatregel dan duidelijk zijn en we met elkaar de uitrol en de impact kunnen bespreken ,

Verder hebben we bijgaande agenda opgesteld, aanvulling zijn welkom.

- verslag vorige meeting
- bespreking van de extra steunfonds regeling en haar effecten, oa inrichten expert geroep
- effecten naar regime van de banken inzake (her) financiering
- overige regelingen en maatregelen (oa BL-C , BMKB, en Go-C,)
- stand van zaken overige fiscale /financiële regelingen

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e Jaap Bond; 10.2.e @groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Iak; 10.2.e @rabobank.nl; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 8 mei 2020
Datum: vrijdag 8 mei 2020 11:51:46
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 8 mei 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van vanmorgen.

Op dit moment is de datum van het eerstvolgende overleg nog niet bekend.

Hartelijke groet,

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

REGIEGROEP

a.

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 8 mei 2020

Aanwezigen: Adri Bom (GPNL), Jaap Bond, Carin van Huet (Rabobank), 10.2.e (LNV), 10.2.e (GPNL), Gert Mulder (GFH), 10.2.e (RFH) en Sjaak van der Tak (GT NL)

Agendalid: Gert Mulder, 10.2.e (Topsector T&U), 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e (actielijst)

Afwezig: Niek Jan van Kesteren (GPH) en

Gasten: -

Volgend overleg: **XXX** mei 2020, 16.30 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	30/4	Aanvraag Noodfonds Sierteelt <ul style="list-style-type: none"> RVO heeft op 7/5 loket opengesteld tbv bevoorschottingen Nog geen bericht van EU CIE Persbericht wordt met aanvullingen van de Regiegroep verder uitgewerkt. Actie: Regeling sluit onvoldoende aan op de behoeften van de foodservice. Op zeer korte termijn afstemming vinden met LNV en RVO. GFH bereidt brandbrief voor. Tweede noodpakket VNO-NCW acteert hierop. Aandachtspunt: zijn we goed aangesloten op de regels. Productiebeperking → juridisch is er ruimte.	
56	22/4	NOW-regeling 10.2.e geeft een toelichting op de aanpassing van de NOW bij concerns: concerns met minder dan 20% omzetverlies wordt het mogelijk gemaakt dat individuele werkmaatschappijen subsidie voor hun loonkosten aanvragen op basis van de omzetsdaling van de werkmaatschappij. Aan deze mogelijkheid worden extra voorwaarden verbonden, ad (1) door eisen te stellen aan het dividend- en bonusbeleid en aan het overleg met	

		de vakbeweging en ad (2) door aanvullende accountantscontroles te vereisen.	
		Actie: gevolgen van deze regeling nader bestuderen.	
59	22/4	~~TLN~~ ~~Minister Schouten heeft besloten dat transporteurs van sierteelt mee gaan liften op de € 600 miljoen.~~ ~~Actie: uitwerken scenario's.~~ ~~Ze er terughoudende communicatie ten aanzien van dit onderwerp.~~	Jaap
60	21/4	~~Motie D66 duurzaamheidseisen aan bedrijven die een bijdrage ontvangen uit het fonds. Andere coalitiepartijen lijken hier vooralsnog geen voorstander van.~~	
61	21/4	Taskforce Scenario's <i>Werkgroep 1 – Toekomstvekenning olv ACCEZ, J. Schueler</i> Judith Schueler geeft een toelichting op de Scenarioanalyse Tuinbouw. - aanbod Rabobank: onderzoeken toegevoegde waarde - aandacht voor gebruik cluster / sector - verbinding met de thematafels GPNL en de verschillende Greenports in NL - aansturing door opdrachtgevers en terugkoppeling aan Regiegroep met behulp van MS Teams. <i>Werkgroep 2 – Effectanalyse olv PZH, 10.2.e</i> 10.2.e licht het proces rond de enquête voor. Vormt een bouwsteen voor het traject van opdracht 1. Verschafft de Regiegroep inzicht voor het vervolg. - snelheid - keep it simple - goede afstemming over verzending met RVO/LNV	Adri / Sjaak

_chat Jaap Bond - Marjolijn Sonnema

[09-05-2020 00:01:18] Marjolijn Sonnema: Het is gelukt Jaap! Super!

[09-05-2020 00:38:04] Jaap Bond: Ja zeg dat wel. Ben er blij mee en het is een huzarenstukje van ons allemaal.

[09-05-2020 10:18:40] Marjolijn Sonnema: Zeker!!!

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: maandag 11 mei 2020 09:07
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e 10.2.e Niels Louwaars;
 10.2.e@vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond; Ruud Paauwe; 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e
 10.2.e @groentenfruihuis.nl; 10.2.e 10.2.e @anthos.org
CC: 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 8 mei 2020
Bijlagen: coordinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-8-meil-2020
 (1).docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van afgelopen vrijdag.

Het eerstvolgend overleg vindt **dinsdag 12 mei plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e

Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl

Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw
Concept: 8 mei 2020

Overzicht na overleg van:

Aanwezigen:

8 mei 2020

Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e (VBN), Richard Schouten en 10.2.e (GFhuis), Henk Westerhof (Anthos), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e en 10.2.e (LNV), 10.2.e (PZH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), 10.2.e (Plantum), 10.2.e 10.2.e en 10.2.e (verslag) (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:
Dinsdag 12 mei 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e)

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
118	8/5	Richard geeft aan dat bij de voedingstuinbouw bedrijven die aan de foodservice leveren buiten de regeling dreigen te vallen. Dit is onacceptabel. Jaap geeft aan dat in de regiegroep is besproken dat casussen worden verzameld waarbij dit het geval is. Hij roept iedereen op om deze zsm aan te leveren bij 10.2.e en 10.2.e Hierover zal op zeer korte termijn een gesprek met LNV en RVO georganiseerd worden.	Allen/10.2.e
117	8/5	Wanneer de uitvoeringsregeling bekend is zal deze naar het Regieteam en vervolgens in het coördinatieteam behandeld worden.	
116	29/4	Casustiek inzake mededeling kan ingediend worden bij ACM. De partijen kunnen separaat doen. Afgesproken is om elkaar te informeren en nader af te stemmen of een gezamenlijk overleg met ACM een meerwaarde heeft	Allen/10.2.e
114	29/4	Sjaak; er zijn geluiden dat banken een nieuw regiem op na houden qua verstrekken van leningen, klopt dit? TF financiën zal dit zsm bij Carin navragen. Wordt 6/5 besproken	TF Financiën
113	29/4	Jaap schets het proces van de uitvoeringsregeling. LNV en RVO hebben de ambitie om het loket op 7 mei open te stellen. Tot die tijd roept hij iedereen op om niets over de regeling te communiceren. De regeling gaat vandaag naar EC. 10.2.e men wil ook geen communicatie omdat vanuit andere sectoren hierop een reactie kan komen, met name over de plafonds. Als het loket open gaat zal er ook de instructie voor de ondernemers centraal worden verspreid	Communicatie

111	24/4	10.2.e een aantal regelingen zijn lastig voor bedrijven zoals de BMKB regeling. Bespreekpunt in de TF Financiën 6/5	TF Financiën
109	24/4	10.2.e er komen signalen dat bedrijven die aan de horeca leveren problemen hebben met banken. Oppakken in TF financiën 6/5	TF Financiën
94	9/4	10.2.e kabinet heeft een bedrag beschikbaar voor startups en scale ups. In hoeverre zijn bepaalde regelingen stapelbaar? Moet worden uitgezocht. Er wordt uitgezocht of deze regeling ook toepasbaar is voor de primaire sector. Wordt besproken 6/5	TF Financiën

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@topsectortu.nl>
Verzonden: maandag 11 mei 2020 10:52
Aan: 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e @ing.com; 10.2.e
 10.2.e Matthijs Mesken; 10.2.e
 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; Carin Huet; 10.2.e @rabobank.nl;
 10.2.e @anthos.org; Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e @gmail.com;
 10.2.e @nl.abnamro.com
Onderwerp: TF financiën- concept agenda - maandag 11 mei; 15.00 uur
Bijlagen: 16042020-besluiten-en-actiepuntenlijst2-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-taskforce-financien
 (1).docx
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste mensen,

Hierbij zend ik de concept-agenda voor het overleg van de TF Financiën van vanmiddag.

- 1- actielijst van 16 april j.l. (bijgevoegd)
- 2- bespreking van de extra steunfonds regeling en haar effecten: inrichten expert groep en bespreken stavaza knelpunten.

In de regiegroep en coördinatieteam is afgesproken dat knelpunten (met oplossing) met LNV en RVO worden besproken op 12 mei (ntb). Tot op heden zijn de volgende punten benoemd in het regieteam dan wel aangeleverd bij 10.2.e en 10.2.e 10.2.e

- 75% regel en beperking tot EU afzet voor bedrijven die leveren aan foodservice (regieteam, moet nog nader onderbouwd door GFH)
- Bloembollenbedrijven die gedurende de afgelopen 3 jaren intensiverden kunnen op grond van de regeling geen omzeterderving aantonen ten opzichte van de voorgaande 3 jaren) – KAVB
- Uitgangsmaterialen reikwijdte regeling en licenties: al opgelost?

- 3- effecten naar regime van de banken inzake (her) financiering
- 4- overige regelingen en maatregelen (oa BL-C , BMKB, en Go-C,)
- 5 - stand van zaken overige fiscale /financiële regelingen

Mede namens 10.2.e en Ruud,

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; @ing.com; 10.2.e
 10.2.e; Matthijs Mesken; 10.2.e; 10.2.e; @glastuinbouwnederland.nl;
 Carin Huet; 10.2.e; @rabobank.nl; 10.2.e; @anthos.org; Thijs Cuijpers; 10.2.e
 10.2.e; @gmail.com; 10.2.e; @nl.abnamro.com
Onderwerp: Aanvulling RE: TF financiën- concept agenda - maandag 11 mei; 15.00 uur
Datum: maandag 11 mei 2020 13:12:38
Bijlagen: [Aanvullende fiscale maatregelen in verband met covid-19.docx](#)

Hierbij nog een aanvullend document tbv agendapunt 5.

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 11 mei 2020 10:52
Aan: 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; @ing.com; 10.2.e
 10.2.e; 10.2.e; Matthijs Mesken; 10.2.e;
 10.2.e; @glastuinbouwnederland.nl; Carin Huet; 10.2.e; @rabobank.nl;
 10.2.e; @anthos.org; Thijs Cuijpers; 10.2.e; 10.2.e; @gmail.com;
 10.2.e; @nl.abnamro.com

Onderwerp: TF financiën- concept agenda - maandag 11 mei; 15.00 uur

Beste mensen,

Hierbij zend ik de concept-agenda voor het overleg van de TF Financiën van vanmiddag.

- 1- actielijst van 16 april j.l. (bijgevoegd)
- 2- bespreking van de extra steunfonds regeling en haar effecten: inrichten expert groep en bespreken stavaza knelpunten.

In de regiegroep en coördinatieteam is afgesproken dat knelpunten (met oplossing) met LNV en RVO worden besproken op 12 mei (ntb). Tot op heden zijn de volgende punten benoemd in het regieteam dan wel aangeleverd bij 10.2.e en 10.2.e

- 75% regel en beperking tot EU afzet voor bedrijven die leveren aan foodservice (regieteam, moet nog nader onderbouwd door GFH)
  - Bloembollenbedrijven die gedurende de afgelopen 3 jaren intensiverden kunnen op grond van de regeling geen omzetsderving aantonen ten opzichte van de voorgaande 3 jaren) – KAVB
  - Uitgangsmaterialen reikwijdte regeling en licenties: al opgelost?
- 3- effecten naar regime van de banken inzake (her) financiering
  - 4- overige regelingen en maatregelen (oa BL-C , BMKB, en Go-C,)
  - 5 - stand van zaken overige fiscale /financiële regelingen

Mede namens 10.2.e en Ruud,

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Directie Algemene Fiscale Politiek

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverhe d.nl

Ons kenmerk
2020-0000080433

Uw brief (kenmerk)

Datum 24 april 2020
Betreft Aanvullende fiscale maatregelen in verband met covid-19

Geachte voorzitter,

Het coronavirus heeft de wereld en Nederland in zijn greep. De eerste prioriteit van het kabinet ligt uiteraard bij de gezondheid van de bevolking, en een goed functionerende gezondheidszorg. De impact van het virus is enorm – en heeft ingrijpende gevolgen voor de economie. Delen van het werk zijn stilgevallen, hele sectoren moeten tijdelijk hun deuren sluiten, zelfstandigen zien opdrachten wegvallen en werknemers zitten in onzekerheid thuis.

Met de brieven van 12 en 17 maart heeft het kabinet het noodpakket banen en economie aangekondigd. Het noodpakket bestaat uit diverse maatregelen. Daarbij staat het zo snel mogelijk hulp bieden aan de ondernemers voorop. Deze maatregelen zorgen ervoor dat bedrijven hun personeel kunnen doorbetalen, bieden zelfstandigen een overbrugging en zorgen waar mogelijk voor behoud van liquiditeit voor ondernemers. Ik heb u in mijn brieven van 19 maart en 2 april geïnformeerd over de nadere uitwerking van de fiscale maatregelen in het noodpakket.

In de afgelopen weken heeft uw Kamer aandacht gevraagd voor een aantal zaken en ook diverse moties aangenomen die het kabinet oproepen om bepaalde vraagstukken nader te onderzoeken of te regelen. Ook het kabinet heeft in gesprek met ondernemers, belangenorganisaties en burgers signalen gekregen over problemen waar zij tegenaan lopen door het coronavirus en welke oplossingen hen daarbij kunnen helpen. Naar aanleiding van deze moties en deze dialoog kondig ik de volgende additionele tijdelijke fiscale maatregelen aan:

1. Een verlaging van het gebruikelijk loon bij omzetsdaling
2. Een versoepeling van het urencriterium
3. Een verhoging van de vrije ruimte in de werkkostenregeling
4. De mogelijkheid tot het vormen van een fiscale coronareserve
5. Uitstel van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel excessief lenen bij de eigen vennootschap
6. Het mogelijk maken van tijdelijk uitstel van hypotheekbetalingen zonder verlies van het recht op hypotheekrenteaftrek voor de eigen woning (hypotheekbetaalpauze).

Ik ben voornemens de maatregelen die nadere wettelijke verankering vragen zoveel mogelijk in het pakket Belastingplan 2021 op te nemen als een apart wetsvoorstel binnen het pakket. Waar nodig zal ik deze maatregelen zo snel mogelijk vooruitlopend op wetgeving in een goedkeurend beleidsbesluit nader uitwerken. De maatregelen die geen wettelijke verankering vragen zal ik eveneens zo spoedig mogelijk nader uitwerken in een beleidsbesluit. Zodra de uitwerking gereed is, zal de informatie hierover ook worden gepubliceerd op de aparte coronawebsite van de Belastingdienst.

**Directie Algemene Fiscale
Politiek**

Ons kenmerk
2020-0000080433

In reactie op de motie van de leden Asscher en Van Weyenberg over het privaat fonds van waaruit aan zorgmedewerkers een tegemoetkoming kan worden verstrekt en waarin de regering wordt gevraagd te onderzoeken hoe uitkeringen uit een dergelijk fonds fiscaal gunstig kunnen worden behandeld,¹ kan ik u mededelen dat daarover overleg met de initiatiefnemers is gestart. De fiscale duiding van een uitkering uit dat fonds is namelijk mede afhankelijk van de vormgeving van het fonds. Doel van het overleg is te komen tot een vormgeving die de gevraagde fiscale behandeling niet in de weg staat.

1. Gebruikelijk loon

Aanmerkelijkbelanghouders (ab-houders) ondernemen via een vennootschap (bijvoorbeeld een bv) waar zij zelf vaak ook arbeid voor verrichten. Zij dienen in dat geval ten minste belasting te betalen over een wettelijk vastgelegde passende arbeidsbeloning, het zogenoemde gebruikelijk loon. Ook als de onderneming minder of geen omzet behaalt, moet de ab-houder daarover belasting betalen. Dit knelt, gelet op het grote verlies aan omzet in sommige sectoren vanwege de coronacrisis. Ik zal daarom tijdelijk, in het jaar 2020, toestaan dat ab-houders die te maken krijgen met een omzetsdaling van een lager gebruikelijk loon mogen uitgaan, evenredig met de omzetsdaling. Daarbij wordt hetzelfde deel van het jaar in 2020 dan vergeleken met dezelfde periode in 2019. Naar verwachting zullen rond de 135.000 ondernemers hiervan gebruik maken. De uitwerking van deze maatregel volgt zo spoedig mogelijk. De vormgeving van deze maatregel en de voorwaarden zullen vergelijkbaar zijn met eenzelfde regeling en voorwaarden die tijdens de kredietcrisis in 2009 zijn getroffen.²

2. Urencriterium

Ondernemers die belastingplichtig zijn voor de inkomstenbelasting kunnen onder voorwaarden aanspraak maken op verschillende ondernemersfaciliteiten. Op sommige van deze ondernemersfaciliteiten zoals de zelfstandigenaftrek, de meewerkaftrek en de ouderdagreserve kan uitsluitend aanspraak worden gemaakt als aan het zogenoemde urencriterium wordt voldaan. Aan dit urencriterium wordt voldaan wanneer de ondernemer ten minste 1225 uren per kalenderjaar besteedt aan werkzaamheden voor zijn onderneming. Ik verwacht dat door het coronavirus dit in 2020 door sommige ondernemers niet kan worden gehaald, met als gevolg dat zij het recht op bepaalde ondernemersfaciliteiten kunnen verliezen. Het lid Van Weyenberg (D66) heeft op 6 april 2020 schriftelijke vragen gesteld over de gevolgen van de coronacrisis voor het urencriterium, de zelfstandigenaftrek en de startersaftrek. Het lid Stoffer (SGP) heeft tijdens het WGO van de commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid van 14 april

¹ Kamerstukken II 2019/20, 25295, nr. 257.

² Besluit van 15 september 2009, CPP2009/1799M.

2020 over hetzelfde thema vragen gesteld. De beantwoording van deze vragen heb ik vandaag naar uw Kamer gestuurd.

**Directie Algemene Fiscale
Politiek**

Ons kenmerk
2020-0000080433

Het feit dat ondernemers puur als gevolg van het coronavirus bepaalde ondernemersfaciliteiten verliezen, acht ik onwenselijk en onrechtvaardig. Ik zal daarom zo spoedig mogelijk regelen dat ondernemers in de periode van 1 maart 2020 tot en met 31 mei 2020 geacht worden ten minste 24 uren per week aan hun onderneming te hebben besteed, ook als ze die gelet op de coronacrisis niet daadwerkelijk hebben besteed. Voor dit uren aantal is gekozen, omdat dit het wekelijkse gemiddelde is van 1225 uur op kalenderjaarbasis, met een afronding in het voordeel van de belastingplichtige. In lijn met deze systematiek wordt het verlaagde urencriterium van 800 uren per kalenderjaar in de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid versoepeld, waardoor de betreffende ondernemers geacht worden ten minste 16 uren per week aan hun onderneming te hebben besteed. Met de versoepeling van het urencriterium zullen de ondernemers die normaliter voldoen aan het urencriterium, ook ondanks de coronacrisis aan het urencriterium kunnen voldoen. Voor seizoengebonden ondernemers is dit niet het geval als de piek van hun werkzaamheden in deze periode valt. Voor deze groep seizoengebonden ondernemers zal ik een aanvullende regeling treffen. Zij worden geacht het aantal uren te hebben besteed in deze periode zoals zij dat ook in andere jaren plegen te doen. De ondernemer kan dan met behulp van de administratie van vorig jaar inschatten hoeveel uren hij aan de onderneming heeft besteed in de periode van 1 maart 2019 tot en met 31 mei 2019 en zo ook beoordelen of hij in 2020 aan het urencriterium voldoet. Zo zal ook voor seizoengebonden ondernemers een versoepeling van het urencriterium in 2020 gaan gelden.

3. Werkkostenregeling

Via de vrije ruimte van de werkkostenregeling kunnen werkgevers vergoedingen en verstrekkingen aan hun werknemers geven zonder dat deze belast worden. Werkgevers kunnen zelf bepalen waaraan en óf zij de vrije ruimte willen besteden, voor zover dit gebruikelijk is.³ Hoewel de vergoedingen en verstrekkingen vanuit de vrije ruimte onbelast zijn, moeten werkgevers uiteraard wel kosten maken om deze vergoedingen en verstrekkingen te bekostigen. Voorbeelden zijn kerstpakketten en bedrijfsuitjes. Per 1 januari 2020 is de vrije ruimte 1,7% voor de eerste € 400.000 van de loonsom per werkgever. Voor het bedrag boven € 400.000 geldt een percentage van 1,2. Uw Kamer heeft mij met een motie verzocht te onderzoeken of voor het jaar 2020 de vrije ruimte in de werkkostenregeling verhoogd kan worden.⁴

Ik zal de vrije ruimte voor de eerste € 400.000 van de loonsom per werkgever eenmalig en tijdelijk verhogen naar 3% voor het jaar 2020. Dat biedt mogelijkheden aan werkgevers die daar de ruimte voor hebben om hun werknemers in deze moeilijke tijd extra tegemoet te komen, bijvoorbeeld door het verstrekken van een bloemetje of een cadeaubon. Dit kan ook een boost geven aan sectoren die sterk getroffen zijn door de crisis.

---

³ Om vergoedingen, verstrekkingen en terbeschikkingstellingen als eindheffingsloon te kunnen aanwijzen mogen die vergoedingen, verstrekkingen en terbeschikkingstellingen niet meer dan 30% afwijken van wat in vergelijkbare omstandigheden gebruikelijk is.

⁴ Kamerstukken II 2019/20, 25295, nr. 239.

4. Fiscale coronareserve

Directie Algemene Fiscale
Politiek

Ons kenmerk
2020-0000080433

Op basis van de huidige wetgeving mogen bedrijven die belastingplichtig zijn voor de vennootschapsbelasting een verlies verrekenen met de winst van het voorafgaande jaar, bekend als de carry back.⁵ Hierdoor kan een verlies dat in het jaar 2020 wordt geleden verrekend worden met winst die in het jaar 2019 behaald is. Het gevolg van deze verliesverrekening is dat bedrijven een deel van de vennootschapsbelasting die zij over het jaar 2019 reeds betaald hebben of nog moeten betalen, op een later moment terugkrijgen. Verliesverrekening kan dus zorgen voor een verbetering van de liquiditeitspositie van bedrijven. Echter, een dergelijke verrekening kan pas plaatsvinden bij het doen van de aangifte vennootschapsbelasting 2020. Dat kan niet eerder dan begin 2021. Bovendien is vereist dat een definitieve aanslag vennootschapsbelasting is opgelegd over 2019, die meestal nog niet zal zijn opgelegd.

Het kabinet acht het wenselijk dat deze bedrijven eerder over deze liquiditeiten kunnen beschikken. Daarom zal het kabinet het voor deze bedrijven mogelijk maken om het verwachte verlies voor het jaar 2020 dat verband houdt met de coronacrisis als fiscale coronareserve ten laste van de winst van het jaar 2019 te brengen. Dit is in lijn met de aangenomen motie van uw Kamer om deze mogelijkheid te onderzoeken.⁶ De fiscale coronareserve bedraagt maximaal de fiscale winst over 2019 zonder rekening te houden met deze reserve. Daarnaast mag de fiscale coronareserve niet hoger zijn dan het te verwachten verlies in 2020 als gevolg van de coronacrisis. Door de mogelijkheid van het vormen van een fiscale coronareserve kan een teruggave van de eerder over 2019 betaalde en te betalen vennootschapsbelasting door middel van een nadere voorlopige aanslag vennootschapsbelasting 2019 worden gevraagd.

Het voordeel van de fiscale coronareserve is dat bedrijven niet hoeven te wachten totdat zij aangifte vennootschapsbelasting kunnen doen over het jaar 2020 (in 2021) en tevens een definitieve aanslag vennootschapsbelasting is opgelegd over 2019 om via verliesverrekening een liquiditeitsvoordeel te halen. Ten behoeve van deze maatregel wordt een wetswijziging voorbereid. Vooruitlopend op dit wetsvoorstel zal ik zo snel mogelijk een beleidsbesluit publiceren waarin ik duidelijk maak wat bedrijven moeten doen en welke voorwaarden gelden om aanspraak te maken op de fiscale coronareserve.

5. Uitstel inwerkingtreding wetsvoorstel excessief lenen bij de eigen vennootschap

In september 2018 heeft het kabinet het wetsvoorstel Wet excessief lenen bij de eigen vennootschap aangekondigd met een geplande inwerkingtreding per 2022. Dit wetsvoorstel beoogt fiscaal gedreven belastinguitstel te verminderen⁷, waar ab-houders/directeuren-grotaandeelhouders (dga's) nu gebruik van kunnen maken. Het wetsvoorstel maakt het belasten van schulden van de dga aan de eigen vennootschap die hoger zijn dan € 500.000 (exclusief

⁵ Voor ondernemers in de inkomstenbelasting geldt dat de achterwaartse verliesverrekeningstermijn langer is. Een eventueel verlies kan namelijk worden verrekend met de winst van de drie voorafgaande jaren. Zij hebben dus meer mogelijkheden om in een eerder stadium een verlies uit 2020 te kunnen verrekenen.

⁶ Kamerstukken II 2019/20, 35430, nrs. 25 en 26.

⁷ Door geld te lenen kan een dga beschikken over de (liquide) middelen van de vennootschap zonder hierover belasting te betalen, in tegenstelling tot het uitkeren van dividend of toekennen van loon.

eigenwoningschulden) mogelijk. Dit kan betekenen dat dga's met een hogere schuld deze in de aanloop naar de inwerkingtreding van de wet willen aflossen tot in ieder geval de vastgestelde € 500.000. Vanwege de crisis kan dat op dit moment mogelijk lastiger voor hen zijn. Om dga's hierin tegemoet te komen wil het kabinet de inwerkingtreding van de wet met één jaar uitstellen. Door de inwerkingtreding met één jaar uit te stellen tot 1 januari 2023 hebben dga's tot 31 december 2023 (eerste peildatum) om te anticiperen op het wetsvoorstel. Deze wijziging wordt, samen met de andere aanpassingen naar aanleiding van de internetconsultatie en het advies van de Raad van State, meegenomen in het wetsvoorstel dat binnenkort aan de Kamer wordt gezonden.

Directie Algemene Fiscale
Politiek

Ons kenmerk
2020-0000080433

6. Betaalpauze voor hypotheekverplichtingen

Een consument kan bij zorgen over de betaalbaarheid van zijn hypotheek met zijn kredietverstrekker verkennen welke oplossing het beste past bij de specifieke situatie. Eerder heeft het kabinet al gesproken met kredietverstrekkers over de mogelijkheden die zij zien om klanten tegemoet te komen die als gevolg van de coronacrisis worden geconfronteerd met een terugval in het inkomen en waar nodig te bekijken of en hoe kredietverstrekkers kunnen worden geholpen om dit te vergemakkelijken.⁸ Hierna informeer ik u over een op korte termijn vast te stellen en te publiceren beleidsbesluit waarin wordt voorzien in enkele goedkeuringen die ertoe strekken dat – onder voorwaarden – een tijdelijk uitstel van het betalen van de aflossing en rente voor de hypotheeklening voor de eigenwoningschuld (een betaalpauze) niet tot ongewenste fiscale gevolgen leidt.

Kredietverstrekkers vinden het gewenst hun klanten die als gevolg van de coronacrisis tijdelijk niet in staat zijn aan hun betalingsverplichtingen te voldoen de mogelijkheid te kunnen bieden tot een betaalpauze. Hierbij wordt uitgegaan van een pauze van maximaal zes maanden. In die periode hoeven deze klanten geen (of minder) rente en aflossing te betalen ter zake van hun hypotheek. Deze “achterstallige” annuïteiten dienen op enig moment wel alsnog te worden voldaan. Voor het behoud van het recht op fiscale aftrek van rente en kosten voor eigenwoningschulden is onder meer de wijze van inhalen van de uitgestelde aflossingen van belang. Voor hypotheekleningen die op of na 1 januari 2013 zijn afgesloten en onder de fiscale aflossingsregels vallen kan namelijk alleen aftrek van rente en kosten worden verleend indien de hypotheek in maximaal 360 maanden volgens een ten minste annuïtair schema wordt afgelost. Indien op enig moment een achterstand in de aflossing wordt opgelopen, is in de fiscale wetgeving vastgelegd op welke wijze en binnen welke termijnen die achterstand moet worden ingelopen. Als niet aan die eisen wordt voldaan, loopt de consument het risico dat het recht op aftrek van rente en kosten vervalt. Om het in bepaalde gevallen mogelijk te maken ook op een andere dan in de fiscale wetgeving vastgelegde wijze de aflossingsachterstand in te halen, zullen in het beleidsbesluit hiertoe twee goedkeuringen worden opgenomen.

Goedkeuringen in het beleidsbesluit

De eerste goedkeuring ziet op het zo snel mogelijk na afloop van de uitstelperiode van maximaal zes maanden vaststellen van een nieuw annuïtair schema op basis waarvan het inhalen van de aflossingsachterstand wordt uitgesmeerd over de resterende looptijd van de maximale termijn van 360 maanden van de lening. De huidige wettelijke regeling vereist dat een in 2020 opgelopen achterstand in de

---

⁸ Zie onder meer Kamerstukken II, 2019/20, aanhangsel 2243.

aflossing uiterlijk 31 december 2021 moet zijn ingehaald. Als dat niet lukt kan op basis van de wettelijke regeling een nieuw annuïtair schema pas per 1 januari 2022 worden vastgesteld.

Directie Algemene Fiscale
Politiek

Ons kenmerk
2020-0000080433

De tweede goedkeuring die met de eerste samenhangt, is dat wordt toegestaan de resterende lening te splitsen waarbij voor de resterende hoofdsom zonder rekening te houden met de aflossingsachterstand het bestaande annuïtaire schema van toepassing blijft en voor het deel van de aflossingsachterstand een afzonderlijke (hypothecaire) lening met een eigen annuïtair schema wordt afgesloten waarbij de looptijd maximaal gelijk is aan de resterende looptijd van de oorspronkelijke hoofdsom. Afhankelijk van de draagkracht van de klant kan voor deze lening ook een kortere looptijd gelden. De huidige wettelijke regeling vereist dat voor de totale resterende hoofdsom een nieuw annuïtair schema wordt vastgesteld. Op basis van voornoemde wijze van inhalen hoeft het deel van de aflossingsachterstand (de maximaal zes maanden achterstand) niet per definitie te worden uitgesmeerd over de resterende looptijd, maar kan ook binnen bijvoorbeeld vijf jaar worden afbetaald. De overheid biedt hiermee meer mogelijkheden tot maatwerk.

Zoals hiervoor al is aangegeven zal naast de gemiste aflossingen ook de uitgestelde rente alsnog aan de kredietverstrekker moeten worden betaald. Deze uitgestelde rente is, indien deze uiteindelijk ook wordt voldaan, aftrekbaar volgens de reguliere fiscale regels. Afhankelijk van de vormgeving van het contract dat tussen de klant en de kredietverstrekker is gesloten op het punt van het inhalen van de uitgestelde rentebetalingen, kan het zijn dat deze rente aftrekbaar is op het moment van rentedragend schuldig worden (2020) of op het moment van feitelijke betaling (veelal in 2021, maar mogelijk deels ook in 2020 of latere jaren).

Geldigheid beleidsbesluit

Het beleidsbesluit zal gelden voor belastingplichtigen die zich tussen 12 maart en 30 juni 2020 melden of hebben gemeld bij hun kredietverstrekker en met hun kredietverstrekker een betaalpauze overeenkomen van maximaal zes maanden. Deze betaalpauze moet uiterlijk op 1 juli 2020 ingaan.

Onder nader te stellen voorwaarden kan ook voor betaalpauzes die sinds 12 maart al zijn overeengekomen en mogelijk deels al ten uitvoering zijn gebracht in de periode voorafgaande aan publicatie van het besluit gebruik worden gemaakt van de regeling zoals opgenomen in het beleidsbesluit.

Bezien zal worden op welke wijze en onder welke voorwaarden de regeling in het beleidsbesluit ook van toepassing kan worden verklaard op leningen waarvoor de fiscale aflossingseis geldt en die zijn aangegaan bij een ander dan een aangewezen administratieplichtige zoals een lening bij de eigen bv of een familielid.

Ten algemene merk ik nog op dat het voor de consument verstandig is om bij een situatie als deze na te gaan of een opgelegde voorlopige aanslag over 2020 en/of de voorschotbeschikking(en) toeslag(en) op basis van het eerder geschatte inkomen over 2020 moet(en) worden aangepast. Hiermee kan voorkomen worden dat in 2021 terugbetalingen moeten plaatsvinden.

Met voornoemd beleidsbesluit voorkom ik mogelijke nadelige fiscale gevolgen van een betaalpauze voor de hypotheek. Tegelijkertijd is het van belang dat de klant zich ervan bewust is dat een uitstel van betaling van de hypotheeklasten geen afstel is, en gevolgen heeft voor de maandlasten voor een langere tijd. Hier ligt vooral een voorlichtende rol voor de kredietverstrekker om te borgen dat de klant weet wat de consequenties zijn van de geboden maatwerkoplossing. In de gesprekken die de minister van Financiën hierover met de kredietverstrekkers heeft gevoerd hebben kredietverstrekkers aangegeven hier een verantwoordelijkheid voor hun klant te voelen en in deze bijzondere situatie hun klant waar mogelijk met maatwerk te willen helpen. Daarnaast heeft ook de klant een eigen verantwoordelijkheid om goed geïnformeerd een besluit te nemen over een maatwerkoplossing. De Autoriteit Financiële Markten zal monitoren hoe de situatie zich ontwikkelt en of in de praktijk op gepaste wijze invulling gegeven wordt aan de belangen van de klant.

**Directie Algemene Fiscale
Politiek**

Ons kenmerk
2020-0000080433

7. Budgettaire gevolgen

De in deze brief beschreven maatregelen hebben een effect van -4,0 miljard euro op het EMU-saldo van 2020. In de tabel zijn de budgettaire effecten van de maatregelen op het EMU-saldo weergegeven voor de jaren 2020 tot en met 2023. Bij de aanpassing van het gebruikelijk loon is sprake van een miljard lagere inkomsten in 2020. Door extra inkomsten in latere jaren resteert uiteindelijk een (incidentele) cumulatieve derving van 300 mln. euro. Bij de versoepeling van het uren criterium in 2020 is er geen derving van inkomsten t.o.v. de situatie voor de coronacrisis. Dit omdat deze tijdelijke steunmaatregel ervoor zorgt dat mensen die voor de coronacrisis recht zouden hebben op de zelfstandigenaftrek dat nu ook houden. Gezien de tijdelijke aard van de maatregel wordt het meergebruik van de zelfstandigenaftrek door deze maatregel ook op nihil geraamd. Door deze maatregel wordt voorkomen dat als gevolg van de coronacrisis tijdelijk extra belasting wordt geheven bij zelfstandigen waarvoor het niet mogelijk is om hun normale uren te maken. Het verhogen van de vrije ruimte van de werkkostenregeling in 2020 is een incidentele maatregel met alleen een derving in dit jaar.

De fiscale coronareserve zorgt voor een verschuiving van inkomsten tussen 2020 en 2021. Na 3 miljard lagere inkomsten in 2020 is volgend jaar juist sprake van 3 miljard euro hogere inkomsten. Het uitstel van de inwerkingtreding van het wetsvoorstel excessief lenen bij de eigen vennootschap zorgt voor een verschuiving van inkomsten tussen 2022 en 2023. Hogere belastingontvangsten in anticipatie op het wetsvoorstel zullen zich een jaar later voordoen. Ook het fiscaal mogelijk maken van de hypotheekbetaalpauze in 2020 zorgt voor een verschuiving van inkomsten, maar dan van 2021 naar 2020.

Het structurele effect van het pakket maatregelen op het EMU-saldo is nihil omdat het zonder uitzondering gaat om tijdelijke maatregelen. Voor alle maatregelen geldt dat het budgettaire effect van de maatregel opnieuw geraamd wordt als de maatregel bij de Tweede Kamer ingediend wordt via een wetsvoorstel. In dat geval wordt de raming ook gecertificeerd door het CPB.

Maatregel	Budgettair effect op het EMU-saldo (standen, in € mln.)			
	2020	2021	2022	2023
1. Gebruikelijk loon 2020 omlaag bij omzetsdaling	-1.000	100	100	100
2. Urencriterium versoepelen 2020	0	0	0	0
3. Incidenteel verhogen vrije ruimte werkkostenregeling naar 3% voor loonsom tot €400.000 in 2020	-50	0	0	0
4. Fiscale coronareserve vennootschapsbelasting	-3.000	3.000	0	0
5. Uitstel inwerkingtreding wetsvoorstel excessief lenen bij eigen vennootschap	0	0	-500	500
6. Hypotheekbetaalpauze fiscaal mogelijk maken in 2020	50	-50	0	0
TOTAAL	-4.000	3.050	-400	600

Directie Algemene Fiscale
Politiek

Ons kenmerk
2020-0000080433

8. Uitvoeringsgevolgen

De coronacrisis noodzaakt ertoe dat maatregelen onder hoge tijdsdruk worden uitgewerkt. De Belastingdienst heeft het pakket op uitvoeringsconsequenties beoordeeld, leidend tot de inschatting dat de maatregelen uitvoerbaar zijn. De Belastingdienst gaat de maatregelen daarom implementeren en uitvoeren. Zouden bij de uitvoering onvoorziene aspecten aan het licht komen die nadere besluitvorming behoeven, dan zal ik uw Kamer daarover uiteraard informeren. Op de precieze uitvoeringskosten is nog geen zicht maar de dekking zal worden gevonden op hoofdstuk IX van de Rijksbegroting in lijn met de begrotingsregels. De maatregelen die bij het pakket Belastingplan 2021 wettelijk uitgewerkt aan u worden voorgelegd gaan uiteraard vergezeld van uitvoeringstoetsen waarin de uitvoeringsconsequenties en uitvoeringskosten volledig in kaart zijn gebracht.

De gevolgen van de coronacrisis voor ondernemers en burgers zijn ingrijpend. Het kabinet probeert zodra er knelpunten signaleerd worden tot een oplossing te komen. Ik zal uw Kamer als dat aan de orde is, uiteraard informeren over nadere maatregelen en over relevante ontwikkelingen in de uitvoering door de Belastingdienst.

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën,

J.A. Vijlbrief
Staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@topsectortu.nl>
Verzonden: maandag 11 mei 2020 17:44
Aan: 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e@ing.com; 10.2.e; 10.2.e; Matthijs Mesken; 10.2.e; 10.2.e@glastuinbouwnederland.nl; Carin Huet; 10.2.e@rabobank.nl; 10.2.e@anthos.org; Thijs Cuijpers; 10.2.e; 10.2.e@gmail.com; 10.2.e@nl.abnamro.com
Onderwerp: RE: concept-verslag - TF financiën- concept agenda - maandag 11 mei; 15.00 uur
Bijlagen: 11052020-besluiten-en-actiepuntenlijst2-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-taskforce-financien_conceptvs2.docx

Beste mensen,

Hierbij een update van het verslag van vanmiddag. Er zat nog een foutje in.

Groet

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 11 mei 2020 16:24
Aan: 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e@ing.com; 10.2.e; 10.2.e; 'Matthijs Mesken'; 10.2.e; 10.2.e@glastuinbouwnederland.nl; 'Carin Huet'; 10.2.e@rabobank.nl; 10.2.e@anthos.org; 'Thijs Cuijpers'; 10.2.e; 10.2.e@gmail.com; 10.2.e@nl.abnamro.com
Onderwerp: concept-verslag - TF financiën- concept agenda - maandag 11 mei; 15.00 uur

Beste mensen,

Hierbij het concept-verslag van het overleg van de TFF van vanmiddag.

Volgende overleg is woensdag 20 mei om 10 uur.

Groeten

10.2.e

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 11 mei 2020 13:13
Aan: 10.2.e; 10.2.e@greenports-nederland.nl; 10.2.e<info@greenports-nederland.nl>; 10.2.e<10.2.e@ing.com>; 10.2.e@ing.com; <10.2.e@ing.com>; 10.2.e<10.2.e@rvo.nl>; 10.2.e@minlnv.nl; 'Matthijs Mesken'<10.2.e@minlnv.nl>; 10.2.e@glastuinbouwnederland.nl<10.2.e@glastuinbouwnederland.nl>; 'Carin Huet'<10.2.e@rabobank.nl>; 10.2.e@rabobank.nl<10.2.e@rabobank.nl>; 10.2.e@anthos.org<10.2.e@anthos.org>; 'Thijs Cuijpers'<10.2.e@lto.nl>; 10.2.e<10.2.e@royalfloraholland.com>; 10.2.e@gmail.com<10.2.e@gmail.com>; 10.2.e@nl.abnamro.com<10.2.e@nl.abnamro.com>
Onderwerp: Aanvulling RE: TF financiën- concept agenda - maandag 11 mei; 15.00 uur

Hierbij nog een aanvullend document tbv agendapunt 5.

Van: 10.2.e
Verzonden: maandag 11 mei 2020 10:52
Aan: 10.2.e; 10.2.e@greenports-nederland.nl; 10.2.e<info@greenports-nederland.nl>; 10.2.e<10.2.e@ing.com>; 10.2.e@ing.com; 10.2.e

<10.2.e [redacted]@rvo.nl>; 10.2.e [redacted] 10.2.e [redacted]@minlnv.nl>; Matthijs Mesken <10.2.e [redacted]@minlnv.nl>; 10.2.e [redacted]@glastuinbouwnederland.nl>; Carin Huet
<10.2.e [redacted]@rabobank.nl>; 10.2.e [redacted]@rabobank.nl>; 10.2.e [redacted]@anthos.org>; Thijs Cuijpers
<10.2.e [redacted]@lto.nl>; 10.2.e [redacted] <10.2.e [redacted]@royalfloraholland.com>; 10.2.e [redacted]@gmail.com>;
10.2.e [redacted]@nl.abnamro.com

Onderwerp: TF financiën- concept agenda - maandag 11 mei; 15.00 uur

Beste mensen,

Hierbij zend ik de concept-agenda voor het overleg van de TF Financiën van vanmiddag.

- 1- actielijst van 16 april j.l. (bijgevoegd)
- 2- bespreking van de extra steunfonds regeling en haar effecten: inrichten expert groep en bespreken stavaza knelpunten.

In de regiegroep en coördinatieteam is afgesproken dat knelpunten (met oplossing) met LNV en RVO worden besproken op 12 mei (ntb). Tot op heden zijn de volgende punten benoemd in het regieteam dan wel aangeleverd bij 10.2.e [redacted] en 10.2.e [redacted] 10.2.e [redacted]

- 75% regel en beperking tot EU afzet voor bedrijven die leveren aan foodservice (regieteam, moet nog nader onderbouwd door GFH)
- Bloembollenbedrijven die gedurende de afgelopen 3 jaren intensiverden kunnen op grond van de regeling geen omzetsderving aantonen ten opzichte van de voorgaande 3 jaren) – KAVB
- Uitgangsmaterialen reikwijdte regeling en licenties: al opgelost?

- 3- effecten naar regime van de banken inzake (her) financiering
- 4- overige regelingen en maatregelen (oa BL-C , BMKB, en Go-C,)
- 5 - stand van zaken overige fiscale /financiële regelingen

Mede namens 10.2.e [redacted] en Ruud,

Met vriendelijke groet,

10.2.e [redacted]
10.2.e [redacted] Topsector Tuinbouw & Uitgangsmaterialen

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Concept: 11 mei 2020

Overzicht na overleg van: 11 mei 2020

Aanwezigen: 10.2.e (VZ) 10.2.e (RVO en mede namens LNV), Carin van Huet (Rabo), Gert Mulder (GFH), 10.2.e (RFH), Thijs Cuijpers (LTO), Matthijs Mesken VGB, 10.2.e (LNV ipv 10.2.e 10.2.e (Rabo), 10.2.e (ABNAMRO), 10.2.e (ING) Henk Westerhof (Anthos) en 10.2.e (verslag).

Afgemeld: Ruud Paauw

Volgend overleg: Woensdag 20 mei 10 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
44	11 mei	<p>Thijs Cuijpers heeft brief van Minfinancien gedeeld. Deze wordt morgen besproken in de kamer. LTO heeft twee aandachtspunten benoemd mbt Corona reserve en verliesverrekening over 3 jaren conform motie (zie mail 20 mei 10.2.e aan TFF) .</p> <p>Actie: aanvullende punten die rechtstreeks ingestoken worden bij kamerleden ook even delen met TFF leden.</p>	Allen
43	11 mei	<p>Steunmaatregel afgelopen vrijdag gepubliceerd in staatcourant.</p> <p>Crisisoverleg monitort de uitvoering en heeft wekelijks contact met LNV en RVO over knelpunten. Knelpunten kunnen nog steeds ingediend worden bij 10.2.e en 10.2.e.</p> <p>Een rondje langs het overleg levert de volgende punten op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tekst op RVO website mbt hoe omgaan met de NOW bij schadeberekening is niet duidelijk. - Niet duidelijk of beredderingskosten (bv accountantsverklaring of inhuur intermediair) bij de kosten opgeteld kunnen worden; - Intensivering of vergroten bedrijven (teelt en handel) meenemen in vaststellen van de schade? <p>10.2.e en 10.2.e nemen bovenstaand punten mee naar overleg RVO en LNV.</p> <p>Verder was er een vraag naar de periode waarop de regeling betrekking heeft (deze is minder flexibel dan de NOW). Toegelicht wordt hoe deze tot stand kwam.</p>	10.2.e en 10.2.e

		Seminar GTNL, RFH en Rabo: 350 deelnemers. Veel Inhoudelijke vragen (bv hoe rekenen met de 30%drempel), weinig emotie pos. of negatief.	
43	11 mei	<p>Kredietverschaffing:</p> <p>Insteek bij de banken is zoveel mogelijk de klant te helpen. De lijntjes zijn kort tussen front office en Risk afdelingen.</p> <p>Rabobank het mogelijk maakt om gelden ontvangen uit het noodfonds te gebruiken voor boetevrije vervroegde aflossingen van de BL-C. Dit geeft lucht aan bedrijven. Banken melden in volgend overleg hoe ze omgaan met vervroegde aflossingen.</p> <p>Notie: Kamerbrief van 7 mei geeft minder BLC aanvragen dan bij de banken in administratie staat.</p> <p>Vraag is of banken voldoende info geven aan grote bedrijven (handel, veredeling) over verschillende kredietmogelijkheden (BMKB, GO) en of de wisselwerking banken-kredietverzekeraars goed genoeg is. Acties: banken gaan na of ze handige wegwijzers hebben over toepassing van de regelingen en delen deze.</p>	<p>banken</p> <p>banken</p>

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: maandag 11 mei 2020 16:08
Aan: 10.2.e Adri Bom-Lemstra; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Gert Mulder; 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e 10.2.e @kavb.nl;
 10.2.e @gmail.com; Carin Huet; 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e -
 10.2.e
Onderwerp: Agenda voor overleg regie groep; zo meteen om 16.30 uur
Bijlagen: 200511 - met opm GP - 1505Coronafase2.pptx

- Opening en mededelingen
- extra steunmaatregel, opzet monitoring
- input vanuit TF financien
- agenda voorstel bijpraat/ vervolg 15 mei as (zie powerpoint)

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
 NEDERLAND

Tuinbouw

Afstemmingsoverleg- fase 2

Corona crises

15 mei 2020

Agenda

1. **Opening en welkom - 10 uur**

Door Jaap Bond

2. Terugkoppeling fase 1

Door voorzitters Taskforces en Regiegroep

3. Voortzetting met fase 2

Rondje langs aangesloten organisaties

4. Overige onderwerpen

- a. Inzet van de NL-tuinbouw dialoog (25 juni as)

- b. Wat verder ter tafel komt

5. Vervolgafspraken en sluiting - 11 uur

Agenda

1. Opening en welkom - 10 uur
Door Jaap Bond
2. **Terugkoppeling fase 1**
Door voorzitters Taskforces en Regiegroep
3. Voortzetting met fase 2
Rondje langs aangesloten organisaties
4. Overige onderwerpen
  - a. Inzet van de NL-tuinbouw dialoog (25 juni as)
  - b. Wat verder ter tafel komt
5. Vervolgafspraken en sluiting - 11 uur

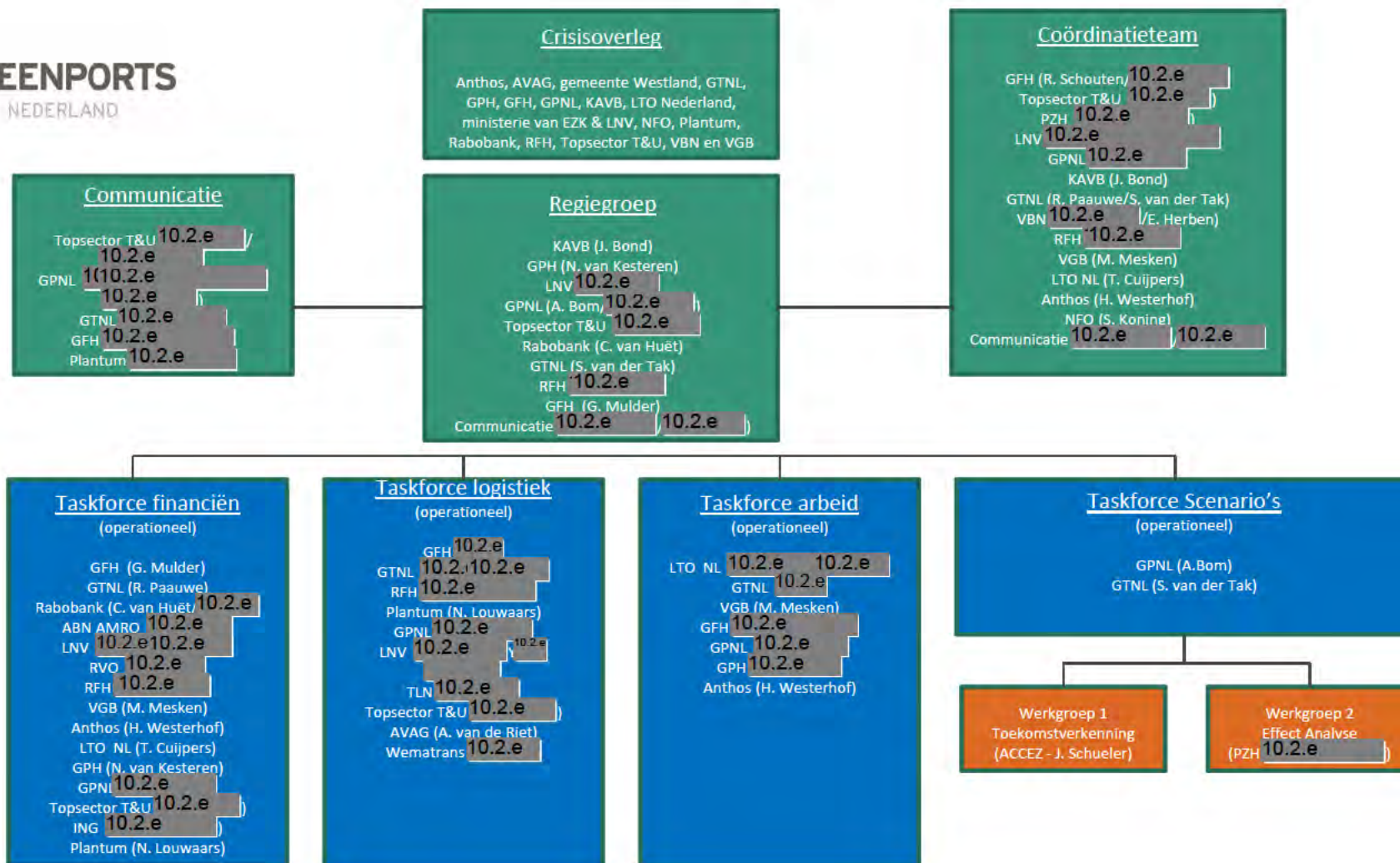
Informatiekaart

- Doelen crisisaanpak
- Uitgangspunten en belangen
- Kernboodschap en kerncijfers
- Organisatie
- Afbakening; wie doet wat
  - Communicatie
  - Overlegstructuur en info-voorziening

Informatiekaart van de Crisisorganisatie

Informatiekaart van de Crisisorganisatie		
Uitgangspunten en belangen		
Kernboodschap en kerncijfers		
Organisatie		
Afbakening; wie doet wat		
Communicatie		
Overlegstructuur en info-voorziening		

Realisatie fase 1

1. Crisis organisatie; tuinbouw werkt samen
2. Oplossingen voor diverse (praktische) knelpunten
  - Arbeid, Financiën en Logistiek (zie hierna)
3. Steunpakket voor ondernemers
  - Generiek en specifiek (eerste 3 maanden)
4. Opstart fase 2
  - Ideeën voor extra steun volgende periode (juli t/m oktober)
  - Enquête voor fase 2; via branches en GP's (korte termijn)
  - Scenario verkenning (lange termijn)

TF Arbeit

TF Financiën

TF Logistiek

Agenda

1. Opening en welkom - 10 uur
Door Jaap Bond
2. Terugkoppeling fase 1
Door voorzitters Taskforces en Regiegroep
3. **Voortzetting met fase 2**
Rondje langs aangesloten organisaties
4. Overige onderwerpen
  - a. Inzet van de NL-tuinbouw dialoog (25 juni as)
  - b. Wat verder ter tafel komt
5. Vervolgafspraken en sluiting - 11 uur

Agenda opbouw voor fase 2

- Verdieping vervolgschade
- Vermijden schade
  - O.a. aanvullende maatregelen voor productie beperking
- Versterking internationale positie
  - O.a. exportkredieten
- De (weder)opbouw van fondsen
- Beleid technologie en handel
- ....

Agenda

1. Opening en welkom - 10 uur
Door Jaap Bond
2. Terugkoppeling fase 1
Door voorzitters Taskforces en Regiegroep
3. Voortzetting met fase 2
Rondje langs aangesloten organisaties
4. **Overige onderwerpen**
  - a. Inzet van de NL-tuinbouw dialoog (25 juni as)
  - b. Wat verder ter tafel komt
5. Vervolgafspraken en sluiting - 11 uur

Overige onderwerpen

1. Inzet NL-tuinbouw dialoog (25 juni a.s.)
2. Wat verder ter tafel komt

Agenda

1. Opening en welkom - 10 uur
Door Jaap Bond
2. Terugkoppeling fase 1
Door voorzitters Taskforces en Regiegroep
3. Voortzetting met fase 2
Rondje langs aangesloten organisaties
4. Overige onderwerpen
  - a. Inzet van de NL-tuinbouw dialoog (25 juni as)
  - b. Wat verder ter tafel komt
5. **Vervolgafspraken en sluiting - 11 uur**

Afsluiting

Vervolgafspraken

Dank voor aanwezigheid en bijdrage

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e Jaap Bond; 10.2.e @groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Iak; 10.2.e @rabobank.nl; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: IBABS EN AGENDA PV: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 11 mei 2020
Datum: dinsdag 12 mei 2020 10:26:49
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 11 mei 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gistermiddag.

Het eerstvolgend overleg vindt onder voorbehoud op **woensdag 13 mei plaats om 16.30 uur**. Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl

Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 11 mei 2020

Aanwezig: Adri Bom (GPNL), Jaap Bond, 10.2.e (LNV), 10.2.e (GPNL), Gert Mulder (GFH), 10.2.e (RFH) en Sjaak van der Tak (GT NL)

Agendalid: 10.2.e (Topsector T&U,) 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e (actielijst)

Afwezig: Carin van Huet (Rabobank) en Niek Jan van Kesteren (GPH)

Gasten: -

Volgend overleg: 13 mei 2020, 16.30 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	11/5	<p>Aanvraag Noodfonds Sierteelt</p> <ul style="list-style-type: none"> RVO heeft op 7/5 loket opengesteld tbv bevoorschottingen Nog geen bericht van EU CIE Persbericht wordt met aanvullingen van de Regiegroep verder uitgewerkt. <p>Actie: Inventariseren knelpunten in de regeling. Overzicht wordt woensdag 13/5 om 12.00 uur gedeeld ter voorbereiding op Regiegroep op 13/5 om 16.30 uur. Donderdagmiddag 14/5 verdere afstemming met LNV en RVO.</p> <p>De teksten zijn zeer juridisch van aard. Behoeftte aan duiding van de teksten om onjuiste interpretatie te voorkomen. Vragen bundelen en in twee tranches (op woensdag en donderdag) via 10.2.e^{10.2.e} onder de aandacht brengen van RVO/LNV.</p> <p>Dank aan LNV voor de open dialoog en het vele werk dat is en wordt verzet.</p> <p>Tweede noodpakket VNO-NCW acteert hierop. Aandachtspunt: zijn we goed aangesloten op de regels en lopen de tijdlijnen nog parallel?</p>	

56	22/4	<p>NOW-regeling 10.2.e geeft een toelichting op de aanpassing van de NOW bij concerns: concerns met minder dan 20% omzetverlies wordt het mogelijk gemaakt dat individuele werkmaatschappijen subsidie voor hun loonkosten aanvragen op basis van de omzetsdaling van de werkmaatschappij. Aan deze mogelijkheid worden extra voorwaarden verbonden, ad (1) door eisen te stellen aan het dividend en bonusbeleid en aan het overleg met de vakbeweging en ad (2) door aanvullende accountantscontroles te vereisen.</p> <p>Actie: gevolgen van deze regeling nader bestuderen.</p>	
59	22/4	<p>TLN Minister Schouten heeft besloten dat transporteurs van sierteelt mee gaan liften op de € 600 miljoen.</p> <p>Actie: uitwerken scenario's. Zeer terughoudende communicatie ten aanzien van dit onderwerp.</p>	Jaap
60	21/4	<p>Motie D66 duurzaamheidseisen aan bedrijven die een bijdrage ontvangen uit het fonds. Andere coalitiepartijen lijken hier vooralsnog geen voorstander van.</p>	
61	11/5	<p>Taskforce Scenario's</p> <p><i>Werkgroep 1 – Toekomstvekenning olv ACCEZ, J. Schueler</i> Judith Schueler geeft een toelichting op de Scenarioanalyse Tuinbouw.</p> <ul style="list-style-type: none"> - aanbod Rabobank: onderzoeken toegevoegde waarde - aandacht voor gebruik cluster / sector - verbinding met de thematafels GPNL en de verschillende Greenports in NL - aansturing door opdrachtgevers en terugkoppeling aan Regiegroep met behulp van MS Teams. <p><i>Werkgroep 2 – Effectanalyse olv PZH, 10.2.e</i> 10.2.e licht het proces rond de enquête voor. Vormt een bouwsteen voor het traject van opdracht 1. Verschaft de Regiegroep inzicht voor het vervolg.</p> <ul style="list-style-type: none"> - snelheid - keep it simple - goede afstemming over verzending met RVO/LNV 	Adri / Sjaak
62	11/5	<p>15 mei om 10.00 uur Terugkoppeling fase + doorstart fase 2 met totale crisisgroep.</p> <p>Actie: Doornemen en aanvullen conceptpresentatie.</p>	
63	11/5	<p>Economische veiligheid (opkopers uit buitenland): vinger aan de pols houden en kijken of er maatregelen zijn te nemen (o.a. via kapitaal). Meenemen met scenario-analyse</p>	Adri

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: dinsdag 12 mei 2020 15:05
Aan: Beens, drs. M.C. (Marije); 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 Gert Mulder; Richard Schouten; 10.2.e Burg, M.M. van der (René);
 Jaap Bond; 10.2.e Ruud Paauwe; 10.2.e
Onderwerp: Vragen mbt regeling de casussen KAVB
Bijlagen: QA Noodfonds - nav webinar 12 mei LC_JKgpnl-1.pdf; Fwd Noodfonds.eml; Fwd gevolgen corona.eml; Re Corona Crisis 2020 10.2.e Fwd schade corona.eml

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste allen,

Bijgaand de eerste set aan vragen, deze we hebben opgesteld samen met input van Glastuinbouw NL , RFH (vanuit het webinar van vorige week) aangevuld met opmerkingen vanuit de betrokken organisaties.

De in document QA Noodfonds in rood geschreven vragen en door ons geformuleerde antwoorden (in groen) willen we bespreken donderdag 14 mei as . De overige vragen zijn ter info willen we graag delen zodat deze zowel bij RVO als de diverse branches op de website gezet kunnen worden.

De andere documenten zijn vragen/ casuïstiek vanuit de bollensector, veel gaan over groei van de bedrijfsactiviteiten.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
 NEDERLAND

Q&A Noodfonds (versie 12 mei 2020)

Het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) komt de sierteeltsector, specifieke onderdelen van de voedingstuinbouw tegemoet voor geleden schade door de uitbraak van COVID-19. Voor de sierteelt en specifieke onderdelen voedingstuinbouw is een [omzetschaderegeling](#) ter hoogte van 600 miljoen euro opengesteld. De regeling is voor bedrijven in deze sectoren die te maken hebben met een forse omzetsdaling. Tegelijkertijd kan de sector een teelt en oogst niet zomaar stilleggen. Daardoor hebben bedrijven te maken met doorlopende vaste lasten, maar ook met doorlopende productiekosten. Uitgangspunt is dat de eerste 30% van de omzetderving voor ondernemers is en de overheid de resterende 70% van de schade voor een aanzienlijk deel compenseert.

Onderstaand de meest gestelde vragen die per 8 mei 2020 zijn binnengekomen bij Glastuinbouw Nederland.

1) Hoe ziet de nieuwe steunmaatregel/regeling er precies uit ?

De regeling vergoedt een deel van de schade die bedrijven uit de sierteeltsector als gevolg van de coronacrisis hebben geleden. De eerste 30 procent van het omzetverlies in de periode 12 maart tot en met 11 juni 2020 is voor eigen risico van getroffen bedrijven. Van de overige 70 procent van het omzetverlies wordt 70 procent vergoed met een maximum bedrag dat gerelateerd is aan de jaaromzet van het bedrijf, met aftrek van eerder ontvangen noodhulp. Bij elkaar gaat het in veel gevallen om een uitkering van 49% van omzetverlies en bij de handel wordt er gerekend met de (bruto)winstmarge. De financiële gevolgen zijn nog altijd enorm. Deze regeling stelt hopelijk veel ondernemers in staat hun bedrijf voort te zetten. De Regeling tegemoetkoming land- en tuinbouwondernemers COVID-19 is gepubliceerd in de [Staatscourant](#).

2) Welke bedrijven komen daarvoor in aanmerking ?

De regeling vooral gericht op ondernemers in de sierteelt & voedingstuinbouw, en wordt getoetst doormiddel van SBI codes Het gaat dan met name om teeltbedrijven, groothandelaren, wegtransporteurs en veilingen in de sierteelt. Ook enkele onderdelen van de voedingstuinbouw vallen onder de regeling, te weten telers en groothandelaren van producten uit bijlage I, deel IX van verordening 1308/2013 die specifiek zijn bestemd voor bedrijven die in het handelsregister staan ingeschreven onder een hoofdactiviteit die in de bijlage bij deze regeling is opgenomen, met de daarbij behorende code van de Standaard Bedrijfsindeling of een vergelijkbare unieke aanduiding als het een andere lidstaat betreft.

Uw bedrijf moet op 12 maart 2020 ingeschreven staan in het Handelsregister van KVK. U heeft een fysieke vestiging in Nederland en zit niet in faillissement. Ook heeft uw bedrijf geen verzoek gedaan bij de rechtbank om uitstel van betaling.

Op de [RVO website](#) staat een bedrijvenlijst opgesomd en kunt u zien om welke bedrijven het gaat.

- Nu lijkt het erop dat bedrijven die buiten de GMO verordening vallen, niet mee doen. Dit conflicteert met het doel van de regeling. Het is gewenst dat de gehele voedingstuinbouw mee kan doen.

3) Wat is omzetschade ?

De omzet bestaat uit de inkomsten die u had door de verkoop van producten. De koper heeft de leveringen al betaald. Voor de omzet van 2020 heeft u de producten al wel geleverd, maar kan de klant ook nog in de post Debiteuren staan.

U berekent het gemiddelde van de 3 vorige jaren. U bepaalt dan het verschil met 2020 en haalt daar 30% af. De uitkomst is uw omzetschade. De tegemoetkoming is 70% van dit bedrag, tot het ingestelde plafond.

- Zie vraag 26

4) Wat is brutowinstmarge ?

Heeft u een groothandelsbedrijf? Dan rekent u niet met de omzet, maar met de brutowinstmarge. U berekent dan hoeveel lager uw brutowinst is. Dat doet u door de inkoopwaarde van het product af te halen van de omzet. De uitkomst is uw brutowinstmarge. De tegemoetkoming is 70% van dit bedrag, tot het ingestelde plafond.

Door de handel kan geen omzetschade worden opgegeven, omdat er anders dubbelingen ontstaan met telersomzetten en er 'dubbel' wordt uitgekeerd met belastinggeld.

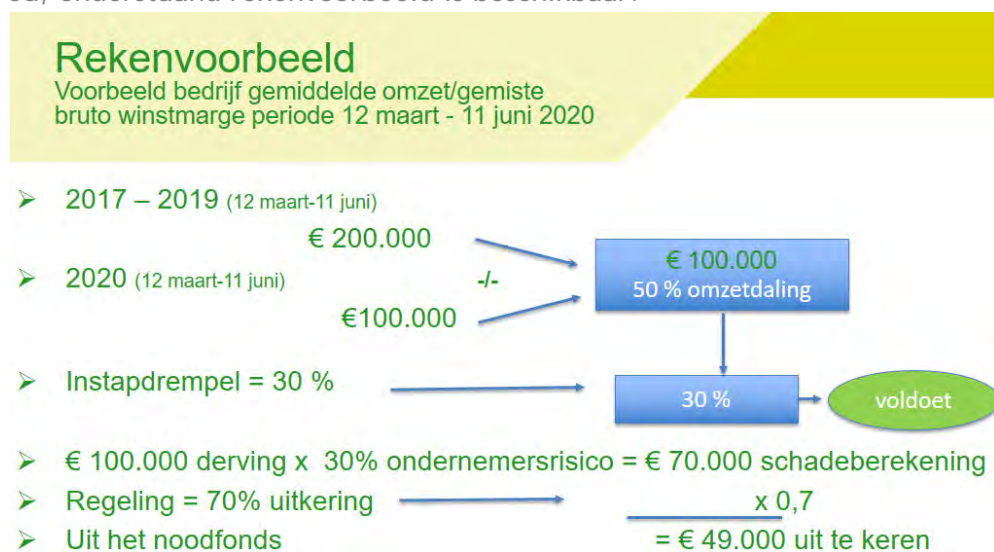
5) Hoe wordt de omzetschade bepaald ?

Het gaat om de periode van 12 maart tot en met 11 juni 2020, ten opzichte van de gemiddelde omzet in dezelfde periode in de drie voorgaande jaren 2017-2019. De omzet bestaat uit de inkomsten die u had door de verkoop van producten. De koper heeft de leveringen al betaald. Voor de omzet van 2020 heeft u de producten al wel geleverd, maar kan de klant ook nog in de post Debiteuren staan. U berekent het gemiddelde van de 3 vorige jaren. U bepaalt dan het verschil met 2020 en haalt daar 30% af. De uitkomst is uw omzetschade. De tegemoetkoming is 70% van dit bedrag.

Heeft u een groothandelsbedrijf? Dan rekent u niet met de omzet, maar met de brutowinstmarge. U berekent dan hoeveel lager uw brutowinst is. Dat doet u door de inkoopwaarde van het product af te halen van de omzet.

6) Is er een rekenvoorbeeld beschikbaar hoe de omzetschade wordt bepaald?

Ja, onderstaand rekenvoorbeeld is beschikbaar:

7) Heeft u een overzicht van het plafond dat is vastgesteld

Er is daarnaast in de regeling een plafond vastgesteld, onderstaand het overzicht. Indien u boven dit plafond uit komt kan het zijn dat een extra liquiditeitstekort ontstaat, mocht u dit nog niet gefinancierd hebben, is het advies contact op te nemen met uw bank om samen naar de oplossing hiervan te kijken

Gemiddelde omzet / bruto winst van een onderneming over de periode 12 maart tot 11 juni in 2017, 2018, 2019	plafond per onderneming
< € 200.000,-	€ 100.000,-
€ 200.000,- tot € 500.000,-	€ 250.000,-
500.000,- tot € 3.000.000	€ 500.000,-
⇒ € 3.000.000,-	€ 1.000.000

De aanvraag

8) Waar kan ik de aanvraag indienen ?

Het (voorlopige) aanvraagformulier kunt u [hier](#) vinden.

9) Kan ik nu al een aanvraag indienen ?

Aanvragen kan van 7 mei tot en met 4 juni 2020. U dient dan in een [\(voorlopige\) aanvraag in](#). U maakt een berekening van uw omzetverlies en dient deze berekening in bij

uw (voorlopige) aanvraag in bij RvO. Voor deze berekening kunt u het schaderegistratieformulier gebruiken.

10) Is er een instructievideo beschikbaar hoe ik de aanvraag moet indienen ?

Een korte instructievideo voor het (voorlopig) aanvraagformulier is beschikbaar. U kunt onderstaande video ook via de RVO website bekijken, de video staat onderaan de pagina van deze [link](#).

rvo-rvo-20200507-idqzrf8zn-bron.mp4

11) Welke gegevens zijn er nodig voor het voorschot bij aanvraag ?

De volgende gegevens zijn benodigd:

- [eHerkenning](#) niveau 1 (of hoger);
- KVK-nummer van uw bedrijf. Let op: niet het vestigingsnummer/RSIN;
- bankrekeningnummer van uw bedrijf of het rekeningnummer waarmee u de zakelijke betalingen doet. Let op: Het rekeningnummer dat u bij uw aanvraag invult, is de rekening waar u de tegemoetkoming op krijgt;
- Correspondentie- en bezoekadres van uw bedrijf;
- Omzet of brutowinst van uw bedrijf met de periode 12 maart t/m 11 juni, over de jaren 2017, 2018 en 2019;
- Verwachting omzet of brutowinst over de periode 12 maart t/m 11 juni 2020;
- uw contactgegevens: naam, telefoonnummer, e-mailadres.
- Hou rekening dat bij bewijsvoering eindafrekening ook kosten moeten worden opgevoerd en dat dan de tegemoetkoming lager uitvalt, (bijv NOW eraf trekken e.d.)

Verder hoeft u bij deze voorschot aanvraag geen bijlagen mee te sturen. De bewijsstukken die horen bij de vaststelling stuurt later op.

12) Waar kan ik de NOW en andere kosten aftrekken ?

In het (voorlopig) aanvraagformulier voert u onder 'omzetgegevens' alle cijfers in. Vervolgens kunt u onder C. besparingen op operationele kosten opvoeren, zoals besparingen op de elektriciteit, gas, inputs als zaaizaad/pootgoed, meststoffen, gewasbescherming, seizoensarbeid, NOW, etc. Leningen, borgstellingen en fiscale maatregelen tellen niet mee.

- Wij zien graag dat dit bedrag wordt afgetrokken van de omzetderving en niet van tegemoetkoming

Omzetgegevens

Selecteer in welke categorie de gemiddelde omzet of brutowinst in de jaren 2017, 2018 en 2019 over de periode van 12 maart tot en met 11 juni hoort. *	€ 200.000 tot € 500.000	▼
A. Wat is de gemiddelde omzet of brutowinst in de jaren 2017, 2018 en 2019 over de periode van 12 maart tot en met 11 juni. *	€ 300.000,00	?
B. Welke omzet of brutowinst verwacht de organisatie omzet of brutowinst voor het jaar 2020 over de periode van 12 maart tot en met 11 juni. *	€ 20.000,00	?
C. Hoeveel zijn de kosten minder geworden door de maatregelen tegen het coronavirus. *	€ 18.000,00	?
Vul hier de uitkomst in van de volgende berekening: U doet Bedrag A. - Bedrag B. - Bedrag C. *	€ 262.000,00	?
Vul hier 70% van de uitkomst hierboven in. U doet het bedrag x 0,7. Dit is de schade van de organisatie. U vult dit bedrag hieronder in om de tegemoetkoming te berekenen. *	€ 183.400,00	?

13) Ik heb meerdere bedrijven, mag ik de tegemoetkoming vaker aanvragen?

Voldoet een bedrijf aan de voorwaarden, zoals dat elk bedrijf een kvk nummer van voor 12 maart 2020 heeft en de schadedrempel van 30% behaald? Dan kunt u voor elk bedrijf één keer de tegemoetkoming aanvragen. Ook het plafond geldt per bedrijf.

14) Ik teel voor voedingstuinbouw in Nederland en verkoop aan het buitenland (buitenland = EU in deze regeling). Kom ik dan voor deze regeling in aanmerking?

Ja, u komt dan in aanmerking voor de tegemoetkoming indien u levert aan EU. Voor buiten EU wordt nog druk doende overlegd met LNV aangezien dit nog een hiaat in de regeling is.

- Bij de omzetzijde ook wordt meegerekend kanalen die buiten de genoemde SBI codes (zoals levering van voedingsproducten cruiseschepen), ofwel;
- SBI codes toevoegen
- Derde landen uitbreiden

Hoe ga ik de bewijslast voeren op indirecte levering aantonen?

- Gewenst afnemer; verklaring afnemer dat de levering 'out of home' betreft (indirecte levering: simpele bewijslast & vertrouwensprincipe)

15) Ik heb een Nederlands paspoort en produceer mijn gewassen in Spanje. Komt mijn kwekerij ook in aanmerking?

Nee, u heeft geen Nederlandse kvk inschrijving en voldoet niet aan de voorwaarden.

16) Wat wordt verstaan onder een financieel gezond bedrijf ?

In de regeling staat omschreven dat uw bedrijf niet in faillissement mag zijn. Ook heeft uw bedrijf geen verzoek gedaan bij de rechtbank om uitstel van betaling.

17) Is voor een bedrijfsvorm eenmanszaak aanmelden via E-Herkenning nodig of is DigID voldoende ?

De regeling werkt alleen met [e-Herkenning](#) (niveau 1 of hoger). Heeft u deze nog niet, vraag deze dan meteen aan. Dat kan relatief snel, maar u moet wel met uw bedrijf ingeschreven staan bij de Kamer van Koophandel om eHerkenning aan te kunnen schaffen.

18) Ik heb een fout gemaakt, kan ik de aanvraag nog wijzigen?

Ja, zolang het verzoek nog niet is beoordeeld, kunt u de aanvraag nog veranderen.

U gaat naar [Tegemoetkoming sierteelt en onderdelen voedingstuinbouw](#) op mijn.rvo.nl. Klik onder Direct regelen op Aanvragen en log in. Hier ziet u bij Mijn overzicht onder Mijn zaken uw aanvraag. Achter de naam van de aanvraag ziet u de status van uw verzoek. Als hier nog niet staat vermeld dat uw aanvraag in behandeling is, kunt u de aanvraag nog veranderen.

Hiervoor klikt u onder Optionele taken op Corrigeren.

19) Wanneer krijg ik de tegemoetkoming ?

Als u de [aanvraagprocedure bij RvO](#) heeft doorlopen, ontvangt u binnen 5 werkdagen een voorschot. Dit is de helft van de te verwachten tegemoetkoming. Daarna vraagt u de definitieve tegemoetkoming (vaststelling) aan, weer via RvO. U krijgt de rest van het bedrag binnen 8 weken nadat de complete vaststellingsaanvraag met

bewijsstukken is ontvangen voor RvO. Overigens kan deze termijn kan langer worden als de aanvraag niet compleet is en moet worden aangevuld.

- Ja, de 5 dagen worden behaald

20) Is de berekende tegemoetkoming ook het bedrag dat ik krijg?

Voor de tegemoetkoming is in totaal een budget van € 600 miljoen beschikbaar. Wordt er in totaal meer aangevraagd? Dan krijgen alle aanvragers een vastgesteld percentage minder. Dan kan uw tegemoetkoming dus lager worden dan het berekende bedrag. Zodra hier meer over bekend is, wordt dit uitgebreid gecommuniceerd op onze website.

De vaststelling

21) Moet ik nog meer invullen, naast het (voorlopig) aanvraagformulier?

Nadat u het (voorlopig) aanvraagformulier heeft ingevuld, ontvangt binnen 5 werkdagen een voorschot. Dit is de helft van de tegemoetkoming. Daarna vraagt u de definitieve tegemoetkoming (vaststelling) aan. U krijgt de rest van het bedrag binnen 8 weken nadat RVO de complete vaststellingsaanvraag met bewijsstukken heeft ontvangen. Deze termijn kan langer worden als de aanvraag niet compleet is en moet worden aangevuld.

- Geen vraag bij

22) Hoe vraag ik de vaststelling aan en welke documenten moet ik daarvoor invullen?

Enige tijd nadat u het (voorlopig) aanvraagformulier heeft ingevuld, krijgt u van RVO een e-mail waarin staat vanaf wanneer u de vaststellingsaanvraag met bijlagen kunt versturen. Dat doet u uiterlijk 31 augustus 2020. Voor de vaststellingsaanvraag stuurt u bewijsstukken mee. Zodra bekend is welke documenten dat zijn, zal dit op onze website gecommuniceerd worden.

23) Moet ik een accountantsverklaring aanleveren voor de vaststelling?

Het bewijs waaruit blijkt wat de daadwerkelijke derving is, wordt geleverd door middel van een:

- controleverklaring van een accountant, of;
- door de minister ter beschikking gesteld model, of;
- door de minister geaccepteerd vergelijkbaar document (georganiseerde afzet).

Het schaderegistratieformulier betreft een door de minister beschikbaar gesteld model. Het advies is om in het beschikbaar gestelde schaderegistratieformulier nauwgezet alle geleden schades te registreren door niet-georganiseerde telers, want algemeen geldt: *'Hoe beter de registratie, hoe groter de kans op succesvolle declaratie.'*

23 a) kan RFH de bewijslast leveren voor kleineren ondernemers

“De bewijsstukken ten aanzien van de omzetsderving/bruto winst derving/ kunnen voorzien van een controleverklaring van een accountant worden ingediend tot en met 31 augustus 2020”.

In de gesprekken die zijn gevoerd werd aan mij aangegeven dat RFH ook voor kleinere ondernemingen de bewijslast kan aanleveren en dat de accountant verklaring dan alleen voor de RFH

berekening nodig is. Dat zou veel schelen in de kosten voor kleinere kwekers. Is dat nog steeds het geval?

Antwoord; ja, dat zou veel kosten schelen

Hiaten regeling

24) Ik heb een stuk aangebouwd. Mijn omzet verwachting voor 2020 is aanzienlijk gestegen. Hierdoor heb ik volgens de regeling geen derving, terwijl de schade aanzienlijk is. Hoe wordt hiermee omgegaan?

De hoogte van de omzetderving wordt vastgesteld op 70% van het verschil tussen het gemiddelde van de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni over de jaren 2017, 2018 en 2019 en de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni 2020, nadat dit verschil is verminderd met het bedrag waarmee de kosten van de ondernemer als gevolg van COVID-19 zijn afgenomen.

Krimp-/groeiscenario's is een van de nog onduidelijke hiaten waarover deze week nog met LNV spoed overleg wordt gevoerd aangezien de intentie vooraf was hier wel rekening mee te houden. De regeling zoals deze nu is en als deze rigide wordt gevolgd zou dit betekenen dat deze specifieke situaties buiten de regeling vallen. Dit betreft een hiaat in de regeling, waarvan LNV/RVO de uitvoerder is. Crisisteam tuinbouw gaat hierover nog in spoedoverleg met LNV./RVO om ongewenste restricties rechtstreeks te bespreken.

➤ Rekening houden met groei/krimp scenario's

25) Mijn omzet verwachting is aanzienlijk gestegen, doordat ik duurdere cultivars ben gaan telen. Hierdoor heb ik volgens de regeling geen derving, terwijl de schade aanzienlijk is. Hoe wordt hiermee omgegaan?

De hoogte van de omzetderving wordt vastgesteld op 70% van het verschil tussen het gemiddelde van de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni over de jaren 2017, 2018 en 2019 en de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni 2020, nadat dit verschil is verminderd met het bedrag waarmee de kosten van de ondernemer als gevolg van COVID-19 zijn afgenomen.

Krimp-/groeiscenario's is een van de nog onduidelijke hiaten waarover deze week nog met LNV spoed overleg wordt gevoerd aangezien de intentie vooraf was hier wel rekening mee te houden. De regeling zoals deze nu is en als deze rigide wordt gevolgd zou dit betekenen dat deze specifieke situaties buiten de regeling vallen. Dit betreft een hiaat in de regeling, waarvan LNV/RVO de uitvoerder is. Crisisteam tuinbouw gaat hierover nog in spoedoverleg met LNV./RVO om ongewenste restricties rechtstreeks te bespreken.

➤ Rekening houden met groei/krimp scenario's & wijziging gewassen

26) Ik heb een nieuw bedrijf met kvk inschrijven per 1 januari 2018. Ik beschik niet over omzetgegevens van 2017. Hoe moet ik hiermee omgaan?

De hoogte van de omzetderving wordt vastgesteld op 70% van het verschil tussen het gemiddelde van de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni over de jaren 2017, 2018 en 2019 en de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni 2020, nadat dit verschil is verminderd met het bedrag waarmee de kosten van de ondernemer als gevolg van COVID-19 zijn afgenomen.

Voor ondernemingen die gedurende de periode van 12 maart tot en met 11 juni over de jaren 2017, 2018 of 2019 zijn gestart, wordt de omzet, bruto winst of opbrengst berekend vanaf het moment dat er omzet is gegenereerd.

Onduidelijk hoe aantonen over bedrijven die gestart zijn tussen 1 januari 2020 en 12 maart 2020

- Maatwerk creëren voor uitzonderingen

27) Mijn omzet verwachting is hoger dan het plafond, waarom is dit ingesteld?

Voor de aan de gedupeerde onderneming te verstrekken tegemoetkoming is een maximum plafond ingesteld, dat afhankelijk is van de bedrijfsomvang. Hiertoe is besloten om alle bedrijven die passen binnen de voorwaarden voor tegemoetkoming op basis van de regeling ook daadwerkelijk proportionele steun te kunnen verlenen. Het uitgangspunt van de regeling is ondernemers aanzienlijk tegemoet te komen voor de geleden schade, maar beoogt geen volledige schadeloosstelling. De maximale plafonds zijn gekozen om aan dit gelijkwaardigheidsprincipe invulling te kunnen geven. De consequentie van deze keuze is dat de grote groep kleinere ondernemers (naar verwachting ca. 2000) voor een groter aandeel van hun schade tegemoet gekomen wordt dan de kleine groep grote ondernemers (naar verwachting ca. 100).

Het ingestelde plafond betreft een restrictie in de regeling, waarvan RVO de uitvoerder is. Ons advies is om ongewenste restricties rechtstreeks aan RvO te melden

28) Doordat de voedingstuinbouw extra beperkingen krijgt opgelegd, voldoe ik nu niet aan de eisen. Hoe moet ik hiermee omgaan?

Voor ondernemers in de voedingstuinbouw dienen de omzetsderving en omzet die betrekking hebben op directe of indirecte leveringen aan ondernemers met goedgekeurde SBI-code, minimaal 75% van de gehele omzet vormen.

Deze ingestelde beperking betreft een restrictie in de regeling, waarvan RVO de uitvoerder is. Ons advies is om ongewenste restricties rechtstreeks aan RvO te melden.

- Voor voedingstuinbouw geen andere criteria dan sierteelt (afzet derde landen, GMO regeling, aantoonbaarheid afzet, 75%)

29) Wij telen glasgroenten en een beetje sierteelt. Mag ik de derving van mijn gehele bedrijf opvoeren?

Glasgroenten vallen onder onderdelen van de voedingstuinbouw maar kunnen enkel worden meegenomen indien afgezet wordt aan out of home market conform de regeling.

Deze ingestelde beperking betreft een restrictie in de regeling, waarvan RVO de uitvoerder is. Ons advies is om ongewenste restricties rechtstreeks aan RvO te melden.

30) Wordt de regeling nog aangepast ?

Wij doen ons best daar waar hiaten zijn dat de regeling wordt aangepast als blijkt dat deze niet werkt. Dat is met andere regelingen (TOZO en TOGS) ook gebeurd. Zodra hier meer informatie over is, wordt dit uitgebreid gecommuniceerd op onze website.

Ons advies is om hiaten, beperkingen en andere problemen rechtstreeks aan RvO te melden, omdat RVO de uitvoerder van deze regeling is. Evenals vraag 24 en 25 geldt dat wij deze week nog in spoed overleg zijn met LNV/RVO over de hiaten.

Overige

31) Komt er een nieuwe regeling na 11 juni 2020 ?

Crisisteam Tuinbouw gaat met de gezamenlijk belangenbehartigers waaronder dus ook Glastuinbouw Nederland aan een 2de tranche (of 2^e fase ,benaming moet nog worden vastgesteld) , voor de periode na 11 juni 2020. Hier valt de huidige €600 miljoen niet onder. Zodra hier meer over bekend is, wordt dit uitgebreid gecommuniceerd op onze website.

32) Kan het zijn dat mijn bedrijf wel voor NOW in aanmerking komt, maar niet voor deze regeling ?

Ja, dat kan. Het zijn aparte regelingen (elk met specifieke voorwaarden) die ook apart aangevraagd moeten worden.

33) Als ik winst maak dit jaar, moet ik over deze gift dan inkomstenbelasting betalen ?

Er is in deze regeling geen uitzondering gemaakt voor vrijstelling van inkomstenbelasting. Het klopt dat uitkering van deze regeling een gift is.

Disclaimer

Aan deze Q&A kan geen enkel recht worden ontleend. Voor concrete informatie over de regeling, verwijzen we u naar de website van het RVO: www.RVO.nl.

Tevens zullen wij de lijst met Q&A wekelijks updaten omdat er telkens nieuwe vragen bij zullen komen, wij starten nu met versie 8 mei 2020

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: dinsdag 12 mei 2020 16:39
Aan: 10.2.e
Onderwerp: Maatwerk schadeberekening.pdf;; irt groei
Bijlagen: GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg; ATT00001.htm; Maatwerk schadeberekening.pdf; ATT00002.htm

Hallo 10.2.e

Zie bijgaande pdf met voorstel cases van een kweker die de laatste jaren zijn bedrijf ontwikkeld heeft. Met zowel een uitbreiding als een herplant, Maw de historische gegevens zeggen onvoldoende over schade die nu geleden wordt.

Ons voorstel is om de schade te bepalen op de daadwerkelijke schade door:

- schade te laten onderbouwen adv schade registratie (de formulieren hebben we samen met RVO opgezet en ter beschikking gesteld aan de kwekers)
- een accountsverklaring (simpele uitvoering) te vragen, ter validatie

RFH ondersteunt deze benadering en zal meewerken om relevante data ter beschikking te stellen.

Miss is deze casus ook al eerder gedeeld met LNV. ....

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e; Adri Bom-Lemstra; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e
 10.2.e; Gert Mulder; 10.2.e; @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e; 10.2.e @kavb.nl;
 10.2.e @gmail.com; Cam Huet; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e
Onderwerp: Regiegroep vandaag 16.30 uur; s
Datum: woensdag 13 mei 2020 14:03:37
Bijlagen: [GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)
[QA Noodfonds - nav webinar 12 mei LC JKapnl-1.pdf](#)
[Maatwerk schadeberekening.pdf](#)
[Fwd Noodfonds.eml.msg](#)
[Fwd gevolgen corona.eml.msg](#)
[Re Corona Crisis 2020 10.2.e .eml.msg](#)
[corona tulp.xlsx](#)
[Fwd schade corona.eml.msg](#)
[GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)

Beste allen,

Vanmiddag gaat de regiegroep door, bij deze de vragen en casuïstiek, die gisteren is voorgelegd aan LNV/RVO.

Metname de Qen A en de maatwerk-schade berekening zullen vanmiddag worden toegelicht en besproken.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e <10.2.e @greenports-nederland.nl>
Onderwerp: Vragen mbt regeling de casussen KAVB
Datum: 12 mei 2020 om 15:04:39 CEST
Aan: "drs. M. C. Beens" <10.2.e @minlnv.nl>, 10.2.e
 <10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e <10.2.e @topsectortu.nl>,
 "10.2.e 10.2.e @minlnv.nl", 10.2.e
 <10.2.e @royalfloraholland.com>, Gert Mulder
 <10.2.e @groentenfruihuis.nl>, Richard Schouten
 <10.2.e @groentenfruihuis.nl>, 10.2.e
 10.2.e @minlnv.nl, "10.2.e @rvo.nl"
 <10.2.e @rvo.nl>, Jaap Bond <10.2.e @kavb.nl>, "10.2.e
 <10.2.e Ruud Pauwe
 <10.2.e @glastuinbouwnederland.nl>, 10.2.e
 <10.2.e @plantum.nl>

Beste allen,

Bijgaand de eerste set aan vragen, deze we hebben opgesteld samen met input

van Glastuinbouw NL , RFH (vanuit het webinar van vorige week) aangevuld met opmerkingen vanuit de betrokken organisaties.

De in document QA Noodfonds in rood geschreven vragen en door ons geformuleerde antwoorden (in groen) willen we bespreken donderdag 14 mei as . De overige vragen zijn ter info willen we graag delen zodat deze zowel bij RVO als de diverse branches op de website gezet kunnen worden.

De andere documenten zijn vragen/ casuïstiek vanuit de bollensector, veel gaan over groei van de bedrijfsactiviteiten.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
10.2.e
M 10.2.e
Greenports Nederland

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: woensdag 13 mei 2020 14:05
Aan: 10.2.e Adri Bom-Lemstra; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Gert Mulder; 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e 10.2.e @kavb.nl;
 10.2.e @gmail.com; Carin Huet; 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e -
 10.2.e
Onderwerp: Regiegroep vandaag 16.30 uur; s
Bijlagen: QA Noodfonds - nav webinar 12 mei LC_JKgpnl-1.pdf; Maatwerk schadeberekening.pdf; Fwd
 Noodfonds.eml; Fwd gevolgen corona.eml; Re Corona Crisis 2020 10.2.e
 10.2.e Fwd schade corona.eml
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste allen,

Vanmiddag gaat de regiegroep door, bij deze de vragen en casuïstiek, die gisteren is voorgelegd aan LNV/RVO.

Metname de Qen A en de maatwerk-schade berekening zullen vanmiddag worden toegelicht en besproken.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
NEDERLAND

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Onderwerp: Vragen mbt regeling de casussen KAVB
Datum: 12 mei 2020 om 15:04:39 CEST
Aan: "drs. M. C. Beens" <10.2.e @minlnv.nl>, 10.2.e 10.2.e @rvo.nl>, 10.2.e
 <10.2.e @topsectortu.nl>, 10.2.e

110.2.e <10.2.e @minlnv.nl>, 10.2.e <10.2.e @royalfloraholland.com>, Gert
Mulder <10.2.e @groentenfruihuis.nl>, Richard Schouten <10.2.e @groentenfruihuis.nl>, 10.2.e
<10.2.e @minlnv.nl>, 10.2.e @rvo.nl" <10.2.e @rvo.nl>, Jaap
Bond <10.2.e @kavb.nl>, 10.2.e <10.2.e Ruud Paauwe
<10.2.e @glastuinbouwnederland.nl>, 10.2.e 10.2.e @plantum.nl>

Beste allen,

Bijgaand de eerste set aan vragen, deze we hebben opgesteld samen met input van
Glastuinbouw NL , RFH (vanuit het webinar van vorige week) aangevuld met opmerkingen
vanuit de betrokken organisaties.

De in document QA Noodfonds in rood geschreven vragen en door ons geformuleerde
antwoorden (in groen) willen we bespreken donderdag 14 mei as . De overige vragen zijn ter
info willen we graag delen zodat deze zowel bij RVO als de diverse branches op de website
gezet kunnen worden.

De andere documenten zijn vragen/ casuïstiek vanuit de bollensector, veel gaan over groei van
de bedrijfsactiviteiten.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
10.2.e
M 10.2.e Greenports Nederland

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: donderdag 14 mei 2020 08:44
Aan: Beens, drs. M.C. (Marije); 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Richard Schouten; Gert Mulder; Burg, M.M. van der (René);
 Jaap Bond; Ruud Paauwe; 10.2.e
Onderwerp: Fwd: Noodfonds 'weeffouten'/ ter bespreking vanmiddag
Urgentie: Hoog
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste allen,

Onderstaande mail is gisteren vanuit de VBG toegestuurd, (zie onder)

Volgens mij hebben de vragen / opmerkingen grotendeels al opgenomen in het document Q/A noodfonds

Punten 1 en 2 ,vragen wellicht nog extra aandacht:

- Er zijn bedrijven die in het afgelopen jaar andere bedrijven hebben overgenomen en hebben geïntegreerd (dus geen holding structuur) in hun eigen bedrijf. Omdat zij de gemiddelde omzet over drie jaren moeten meenemen komen zij nu heel ongunstig uit. Het gaat dus 'mis' met het middelen van gegevens uit bepaalde jaren.
- Hoe om te gaan met de voorraden die vernietigd zijn. Deze voorraden zijn aangelegd voor 12 maart (ingekocht en afgerekend) en bedoeling was om deze na 12 maart te verkopen. Helaas moest een groot deel vernietigd worden (voor hele sector kwamen wij uit op 10 miljoen euro). Strikt genomen kunnen de kosten voor deze inkoop niet verrekend worden omdat dit voor 12 maart plaatsvond.
- Het bedrag waarmee de kosten van de ondernemer als gevolg van COVID-19 zijn afgenomen dienen van de 'derving' afgetrokken te worden. Welke kosten zijn dat?

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
 NEDERLAND

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Matthijs Mesken <10.2.e @vgb.nl>

Onderwerp: Noodfonds 'weeffouten'

Datum: 13 mei 2020 om 16:07:05 CEST

Aan: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>

Beste 10.2.e

Na mijn oproep aan de leden van de VGB komen er nogal wat praktische vragen binnen. Een aantal kunnen wij zelf beantwoorden, een aantal niet en voor die vragen verwijzen wij naar de helpdesk van de RVO. Vragen gaan over de ongelukkige periode (halve maand), buitenlandse vestigingen, welke kosten wel of niet in mindering brengen, vernietiging van product, en ook nog NOW.

Algemene opmerking is dat veel bedrijven niet in aanmerking zullen komen. Het verlies ik kleiner dan de genoemde 30% en er moet enorm veel afgetrokken worden voordat je aan het 'derving bedrag' komt (NOW, TOGS, etc.).

Een paar inhoudelijke vragen die wat ons betreft met RVO/LNV besproken moeten worden:

- Er zijn bedrijven die in het afgelopen jaar andere bedrijven hebben overgenomen en hebben geïntegreerd (dus geen holding structuur) in hun eigen bedrijf. Omdat zij de gemiddelde omzet over drie jaren moeten meenemen komen zij nu heel ongunstig uit. Het gaat dus 'mis' met het middelen van gegevens uit bepaalde jaren.
- Hoe om te gaan met de voorraden die vernietigd zijn. Deze voorraden zijn aangelegd voor 12 maart (ingekocht en afgerekend) en bedoeling was om deze na 12 maart te verkopen. Helaas moest een groot deel vernietigd worden (voor hele sector kwamen wij uit op 10 miljoen euro). Strikt genomen kunnen de kosten voor deze inkoop niet verrekend worden omdat dit voor 12 maart plaatsvond.
- Het bedrag waarmee de kosten van de ondernemer als gevolg van COVID-19 zijn afgenomen dienen van de 'derving' afgetrokken te worden. Welke kosten zijn dat?

Verder krijg ik nu vragen over de NOW en eerder dit jaar verstrekte bonussen. Dit heeft ook in het FD gestaan. Veel bedrijven hebben zoals te doen gebruikelijk in januari of februari bonussen uitgekeerd aan hun medewerkers. Zij zouden bij nader inzien niet in aanmerking komen voor NOW.

Ik hoop dat bovenstaande nog meegenomen wordt in jullie overleg met RVO/LNV

Met vriendelijke groet,

Ir. Matthijs Mesken

Directeur / Managing director

Vereniging van Groothandelaren

in Bloemkwekerijprodukten

Dutch Association of Wholesalers

in Floricultural Products

10.2.e

+31 10.2.e

10.2.e

10.2.e @vgb.nl

www.vgb.nl

volg ons op: LinkedIn

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e Jaap Bond; 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Iak; 10.2.e @rabobank.nl; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: IN IBABS PV REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 13 mei 2020
Datum: donderdag 14 mei 2020 08:51:10
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 13 mei 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gistermiddag.

Het eerstvolgend overleg vindt **vandaag 14 mei plaats om 17.00 uur**. Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
Namens Gert en 10.2.e

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl

Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 13 mei 2020

Aanwezigen: Adri Bom (GPNL), Jaap Bond, 10.2.e (LNV), 10.2.e (GPNL), Gert Mulder (GFH), 10.2.e (RFH) en Sjaak van der Tak (GT NL)

Agendalid: 10.2.e (Topsector T&U,) 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e (actielijst)

Afwezig: Carin van Huet (Rabobank) en Niek Jan van Kesteren (GPH)

Gasten: -

Volgend overleg: 14 mei 2020, 17.00 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	11/5	<p>Aanvraag Noodfonds Sierteelt</p> <ul style="list-style-type: none"> RVO heeft op 7/5 loket opengesteld tbv bevoorschottingen Nog geen bericht van EU CIE ~~Persbericht wordt met aanvullingen van de Regiegroep verder uitgewerkt.~~ <p>Actie:</p> <p>~~Inventariseren knelpunten in de regeling. Overzicht wordt woensdag 13/5 om 12.00 uur gedeeld ter voorbereiding op Regiegroep op 13/5 om 16.30 uur.~~ De inventarisatie is gemaakt en richting LNV en RVO gestuurd. Ook is voor een aantal knelpunten een extra onderbouwing gemaakt om LNV en RVO in zicht te geven in de omvang van deze punten. Donderdagmiddag 14/5 verdere afstemming met LNV en RVO.</p> <p>De teksten zijn zeer juridisch van aard. Behoeftte aan duiding van de teksten om onjuiste interpretatie te voorkomen. Vragen bundelen en in twee tranches (op woensdag en donderdag) via 10.2.e^{10.2.e} onder de aandacht brengen van RVO/LNV.</p> <p>Dank aan LNV voor de open dialoog en het vele werk dat is en wordt verzet.</p> <p>Tweede noodpakket</p>	

		VNO-NCW acteert hierop. Aandachtspunt: zijn we goed aangesloten op de regels en lopen de tijdlijnen nog parallel?	
61	11/5	Taskforce Scenario's <i>Werkgroep 1 – Toekomstvekenning olv ACCEZ, J. Schueler</i> Judith Schueler geeft een toelichting op de Scenarioanalyse Tuinbouw. - aanbod Rabobank: onderzoeken toegevoegde waarde - aandacht voor gebruik cluster / sector - verbinding met de thematafels GPNL en de verschillende Greenports in NL - aansturing door opdrachtgevers en terugkoppeling aan Regiegroep met behulp van MS Teams. <i>Werkgroep 2 – Effectanalyse olv PZH, 10.2.e</i> 10.2.e licht het proces rond de enquête voor. Vormt een bouwsteen voor het traject van opdracht 1. Verschaft de Regiegroep inzicht voor het vervolg. - snelheid - keep it simple - goede afstemming over verzending met RVO/LNV De enquête wordt op 26 mei verstuurd naar de ondernemers, eerste analyse voor de regiegroep is op 3 juni beschikbaar.	Adri / Sjaak
62	11/5	15 mei om 10.00 uur Terugkoppeling fase + doorstart fase 2 met totale crisisgroep. Actie: Doornemen en aanvullen conceptpresentatie.	
63	11/5	Economische veiligheid (opkopers uit buitenland): vinger aan de pols houden en kijken of er maatregelen zijn te nemen (o.a. via kapitaal). Meenemen met scenario-analyse	Adri
64	13/5	10.2.e vraagt of het artikel van de NOS (de sierteelt krabbelt op) geduid kan worden. Sjaak en 10.2.e geven hier een mondelinge uitleg. Deze zal ook schriftelijk aan 10.2.e worden verstrekt	Sjaak/10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: donderdag 14 mei 2020 13:45
Aan: Niels Louwaars; Adri Bom-Lemstra; 10.2.e@gemeentewestland.n 10.2.e 10.2.e
 Annie Riet Van De; Carin Huet; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Eveline Herben; 10.2.e - 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Gerard Anker; Gert Mulder; 10.2.e Henk Westerhof; 10.2.e
 Jaap Bond; 10.2.e 10.2.e Matthijs Mesken;
 10.2.e Niek Jan van Kesteren; 10.2.e ; 10.2.e@groentenfruihuis.nl;
 Ruud Paauwe; Siep Koning; 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; Thijs Cuijpers; 10.2.e
Onderwerp: IN IBABS PV: Bijpraat /vervolg bijeenkomst Corana Crisis Tuinbouw; agenda morgen 10-11 uur
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste allen,

Met dank aan Plantum voor het inzetten van "teams" als drager voor ons overleg morgen. (uitnodigingsmail hebben jullie van Niels Louwaars ontvangen)

Bij deze de agenda opzet voor morgen,

1. Opening en welkom - 10 uur, Door Jaap Bond
2. Terugkoppeling fase 1, Door voorzitters Taskforces en Regiegroep
3. Voortzetting met fase 2, Rondje langs aangesloten organisaties
4. Overige onderwerpen

a. a. Inzet van de NL-tuinbouw dialoog (25 juni as.).

b. Wat verder ter tafel komt

5. Vervolgafspraken en sluiting - 11 uur

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Op 14 mei 2020, om 11:58 heeft Niels Louwaars <10.2.e @plantum.nl> het volgende geschreven:

Beste allen,

Hierbij de link voor het overleg.

Met vriendelijke groet,

Niels Louwaars

[Deelnemen aan Microsoft Teams-vergadering](#)

Meer informatie over Teams | Opties voor vergadering

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e Jaap Bond; 10.2.e @groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Iak; 10.2.e @rabobank.nl; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: IN IBABS PV REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 14 mei 2020
Datum: vrijdag 15 mei 2020 19:16:28
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 14 mei 2020 \(1\).docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van gistermiddag.

Het eerstvolgend overleg vindt **dinsdag 19 mei plaats om 17.00 uur.** Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 14 mei 2020

Aanwezig: Adri Bom (GPNL), Jaap Bond, 10.2.e (LNV), 10.2.e (GPNL), Gert Mulder (GFH), 10.2.e (RFH) en Sjaak van der Tak (GT NL)

Agendalid: 10.2.e (Topsector T&U), 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e (actielijst)

Afwezig: Carin van Huet (Rabobank) en Niek Jan van Kesteren (GPH)

Gasten: -

Volgend overleg: 19 mei 2020, 17.00 uur

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	14/5	Aanvraag Noodfonds Sierteelt <ul style="list-style-type: none"> RVO heeft op 7/5 loket opengesteld tbv bevoorschottingen <p>Vanmiddag heeft afstemming met LNV en RVO plaatsgevonden over de geïnventariseerde knelpunten.</p> <p>Zoeken naar een haakje irt bedrijven die groei hebben gekend in de afgelopen jaren en vaak investeringen hebben gedaan op gebied van verduurzaming. Het haakje startersoptie is voorsnog juridisch afgewezen. 10.2.e gaat onderbouwing na. Toewerken naar besluitvorming door de minister en voorkomen dat teruggegaan dient te worden naar Brussel.</p> <p>Tweede noodpakket VNO-NCW acteert hierop. Aandachtspunt: zijn we goed aangesloten op de regels en lopen de tijdlijnen nog parallel?</p>	
61	11/5	Taskforce Scenario's De enquête voor de effectanalyse wordt op 26 mei verstuurd naar de ondernemers, eerste analyse voor de regiegroep is op 3 juni beschikbaar.	Adri / Sjaak
62	11/5	15 mei om 10.00 uur Terugkoppeling fase + doorstart fase 2 met totale crisisgroep. <p>Actie: Doornemen en aanvullen conceptpresentatie.</p>	

63	11/5	Economische veiligheid (opkopers uit buitenland): vinger aan de pols houden en kijken of er maatregelen zijn te nemen (o.a. via kapitaal). Meenemen met scenario-analyse	Adri
64	13/5	10.2.e vraagt of het artikel van de NOS (de sierteelt krabbelt op) geduid kan worden. Sjaak en 10.2.e geven hier een mondelinge uitleg. Deze zal ook schriftelijk aan 10.2.e worden verstrekt	Sjaak/10.2.e
66	13/5	10.2.e meldt dat topsectoren en LNV een uitvraag gaan doen richting branches welke internationale inzet nodig is voor bedrijfsleven. Sluit ook aan bij internationale actieagenda VNO-NCW.	10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: maandag 18 mei 2020 09:14
Aan: Beens, drs. M.C. (Marije); 10.2.e
CC: 10.2.e Ruud Pauwe
Onderwerp: Voorstel groei inzake regeling
Bijlagen: notitie groeiV2.docx; ATT00001.htm; GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg; ATT00002.htm

Geachte minister Schouten,

Wij willen u als minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit complimenteren met de daadkracht die u heeft getoond bij het tot stand komen van de 'Regeling tegemoetkoming land- en tuinbouwondernemers COVID-19'. Deze regeling geeft vele bedrijven uit de sierteelt en voedingstuinbouw de mogelijkheid om hun bedrijf te kunnen continueren.

Tegelijkertijd is er veel zorg over het buiten de regeling vallen van 30 vooraanstaande sierteeltbedrijven. Deze bedrijven vallen nu buiten de boot door de wijze waarop de 30 % omzetverlies aangetoond moet worden. Niet het verlies, maar de overblijvende omzet is daarbij leidend. Bij een sterk gestegen omzet voorafgaand aan de corona crisis leidt deze wijze van berekenen tot problemen.

Omschrijving problematiek bij groei

Bedrijven moeten de gemiddelde omzet uit 2017 - 2019 vergelijken met die van 2020 en dan minder dan 70 % van hun gemiddelde omzet over houden.

Bedrijven die in de afgelopen jaren fors gegroeid zijn hebben een omzet die fors hoger ligt dan het gemiddelde van de omzet in 2017 - 2019. Zij hebben daardoor een grotere omzetsdaling dan 30 % nodig om in aanmerking te komen voor de regeling.

Als voorbeeld:

- Een bedrijf van 6 ha. is in 2020 uitgebreid met 3 ha. Oftewel een 50 % uitbreiding
- Ervan uitgaande dat zijn gemiddelde omzet evenveel stijgt heeft hij een omzetstijging van 50 %
- Zonder corona crisis zou zijn omzet in 2020 dan 150 % zijn van de gemiddelde omzet over de periode 2017 – 2019
- Uit artikel 2.1 van de regeling blijkt dat een bedrijf in 2020 (tussen 12 maart en 11 juni) minimaal 30 % omzetverlies moet hebben geleden
- In artikel 2.2 wordt bepaald dat de 30 % omzetverlies aangetoond moet worden door de overdracht van een berekening waaruit blijkt dat de omzet in 2020 70 % of lager is dan die van het gemiddelde over de periode 2017 – 2019
- Een bedrijf toont dus niet aan dat hij 30 % omzetverlies heeft, maar dat hij maximaal 70 % van de omzet heeft die hij eerder had. Deze 'gespiegelde' manier van aantonen pakt voor bedrijven dit bedrijf met groei echter volledig verkeerd uit.
- Als hij 30 % omzetverlies heeft (wat eigenlijk bedoeld is als drempelwaarde) komt hij uit op 120 % van de gemiddelde omzet van 2017 – 2019. Hij komt dan – ondanks de 30 % omzetsdaling - niet in aanmerking voor het noodfonds.
- Om wel in aanmerking te komen moet hij in 2020 minimaal 80 % omzetverlies geleden hebben ($150 \% - 80 \% = 70 \%$)
- Als hij 79 % of minder omzet verlies heeft geleden komt hij niet in aanmerking voor het noodfonds.

Volgens ons is dit nooit de bedoeling van de regeling geweest. Sterker, we hebben – om de discussie die nu speelt te voorkomen – dit groeiscenario de afgelopen weken meerdere malen onder de aandacht gebracht.

Welke bedrijven betreft het ?

In de sierteelt gaat het over 30 vooraanstaande bedrijven (zie bijlage 1) die substantieel bijdragen aan het klimaatbeleid van het kabinet (bijlage 2). Deze bedrijven gaan nu op basis van de berekening over het omzetverlies niet in aanmerking komen voor de regeling.

De totale omzet van deze groep bedraagt ca. 250 miljoen per jaar (bron: Royal Flora Holland)

- 10 bedrijven met een omzet tussen de 10 en 30 miljoen per jaar (omzet basis 2019)
- 10 bedrijven tussen de 5 en 10 miljoen per jaar (omzet basis 2019)
- 10 bedrijven tussen de 5 miljoen per jaar en lager (omzet basis 2019)

Juridisch kader

In de regeling zoals deze in de Staatscourant is gepubliceerd is de volgende tekst van belang:

Artikel 2 (verstrekking en hoogte tegemoetkoming)

- 1. De minister verstrekt op aanvraag een tegemoetkoming aan een gedupeerde onderneming die in de periode van 12 maart 2020 tot en met 11 juni 2020:
  - a. meer dan 30% aan omzetderving lijdt als gevolg van de maatregelen ter bestrijding van de verdere verspreiding van COVID-19;
  - b. geconfronteerd wordt met een combinatie van de volgende situaties:
    - – de productie gaat door terwijl er nauwelijks omzet wordt gemaakt;
    - – producten zijn slecht of niet houdbaar vanwege bederfelijkheid en er zijn geen of beperkte alternatieve toepassingsmogelijkheden; en
    - – in de periode maart, april en mei is een grote seizoenspiek in productie, personele bezetting en omzet.
- 2. De hoogte van de omzetderving wordt vastgesteld op 70% van het verschil tussen het gemiddelde van de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni over de jaren 2017, 2018 en 2019 en de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni 2020, nadat dit verschil is verminderd met het bedrag waarmee de kosten van de ondernemer als gevolg van COVID-19 zijn afgenomen.

Advies hoe om te gaan met juridische kader

Uit de tekst van de regeling, zoals gepubliceerd in de Staatscourant blijkt dus dat het verplicht is om de omzet in 2020 te vergelijken met de gemiddelde omzet in de periode 2017 – 2019. Er staat verder nergens uitgelegd hoe die gemiddelde omzet berekend moet worden. Dat biedt volgens ons ruimte om daar een nadere invulling aan te geven door middel van een Nederlandse toevoeging.

Wij stellen voor om voor bedrijven die sterk gegroeid zijn een berekening te maken die uitgaat van de omzet per vierkante meter netto teeltoppervlak.

De omzet per vierkante meter in 2020 vergelijken we met de gemiddelde omzet per vierkante meter over de periode 2017 – 2019.

Daaruit komt een omzetverlies per vierkante meter. Heeft een bedrijf minder dan 70 % omzet per vierkante meter in 2020 in vergelijking met het gemiddelde van 2017 - 2019 dan mag een bedrijf meedoen aan de regeling voor het noodfonds.

De hoogte van het omzetverlies voor deze bedrijven is het omzetverlies per vierkante meter maal het aantal vierkante meters van het bedrijf (netto teeltoppervlak!).

Controleerbaarheid

Wij zijn van mening dat de bovenstaande wijze van berekenen goed te controleren is:

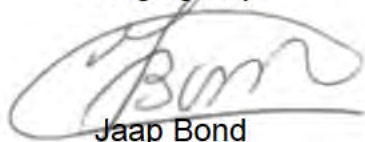
- De uitbreiding van het bedrijf moet aangetoond worden door middel van een accountantsverklaring
- De omzetgroei moet aangetoond worden door een accountantsverklaring, ondersteund met de omzetcijfers zoals deze bij RFH bekend zijn (leden van RFH moet 100 % van hun omzet via RFH doen).

Tenslotte

Uiteraard zijn wij bereid om ons voorstel nader toe te lichten. Daarnaast willen wij ook graag onze hulp aanbieden bij de verdere uitwerking van de regeling voor deze groei bedrijven.

Met vriendelijke groet,
Namens de Regiegroep Coronacrisis Tuinbouw (waarin hieronder genoemde organisaties uit de sierteelketen participeren),

Regiegroep

Jaap Bond
Voorzitter

Regiegroep

Niek Jan van Kesteren
Greenport Holland

Regiegroep

Adri Bom-Lemstra
Greenports Nederland

Royal FloraHolland

Steven van Schilfgaarde
CEO

Rabobank

Carin van Huët
Rabobank

Bijlage 1 groep siertelers areaaluitbreiding en teeltwisseling in de jaren 2017, 2018 en 2019

Telers met areaaluitbreiding en teeltwisseling in de jaren 2017, 2018 en 2019, met meer dan 30% omzet verlies en met huidige interpretatie omzet vergelijk buiten regeling vallen.				
Bedrijfsnaam	Uitbreiding (in hectares)	Jaar	Teelt	beschrijving
10.2.g	3,6	2019	10.2.g	geschakeld van 10.2.g naar 10.2.g
10.2.g	4	2019	10.2.g 10.2.g	teeltwisseling
10.2.g	5	2019	10.2.g	nieuwbouw
10.2.g	5	2019	10.2.g	schakel van 10.2.g' naar 10.2.g
10.2.g	4	2018	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	3	2019	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	8	2019	10.2.g	locatie gekocht 10.2.g
10.2.g	12	2019	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	4,7	2019	10.2.g	nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	4	2019	10.2.g	locatie gekocht 10.2.g plus uitbreiding
10.2.g	9	2018	10.2.g	Locatie gekocht van 10.2.g
10.2.g 10.2.g	4	2018	10.2.g	Nieuwe locatie in 10.2.g
10.2.g	3	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2018	10.2.g	nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	3	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	4	2018	10.2.g	Nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g			10.2.g	

10.2.g	1	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	3,6	2018	10.2.g	Locatie gekocht van 10.2.g
10.2.g	4	2018	10.2.g	Locatie gekocht 10.2.g
10.2.g	0,5	2019	10.2.g	plus uitbreiding teeltcellen
10.2.g	2,5	2019	10.2.g	Nieuwe locatie
10.2.g	3	2018	10.2.g	Nieuwe locatie plus uitbreiding
10.2.g	1,1	2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	1,5	2019	10.2.g	Nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	2,5	2018	10.2.g	
10.2.g	3	2018 en 2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	5	2081	10.2.g	Uitbreiding en teeltwisseling

Bijlage 2 berekening met toelichting van een van de bedrijven binnen de groep groei/krimp.

Maatwerk
schadeberekening.p

Bijlage 3 Duurzaamheidsmaatregelen die genomen zijn door de getroffen bedrijven

Deze 29 bedrijven hebben de afgelopen volop geïnvesteerd in bijdrage aan het klimaatbeleid en de verduurzaming/vergroening transitie:

Energie

- Fossiel vrij (kas zonder gas); Geothermie (veel in collectief verband zoals bijv. Trias Westland) en warmtelevering aan woonwijken, seizoensopslag warmte; energiebesparing

door Het Nieuwe Telen (HNT) en deelname aan het programma “Kas als Energiebron” (i.s.m. met LNV)

Water en omgeving

- Rainleveler; luchtbehandelingstechniek
- hybride verlichting; LED verlichting; aanleg van zonneparken; Diffuus glas op kasdek
- Ondergrondse waterberging

Plantgezondheid

- Allen geïnvesteerd en verhoging inzet natuurlijke vijanden voor bestrijding plagen en ziekten, een van de bedrijven werkt al nagenoeg biologisch

Zoetermeer, mei 2020

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: maandag 18 mei 2020 12:48
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e Niels Louwaars;
 10.2.e@vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond; Ruud Paauwe; 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e
 10.2.e @groentenfruihuis.nl; 10.2.e 10.2.e @anthos.org
CC: 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 15 mei 2020
Bijlagen: 20200512 coördinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-15-mei-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

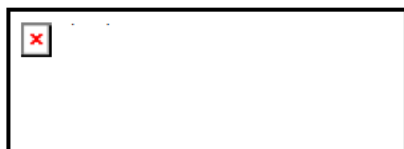
Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van afgelopen vrijdag 15 mei.

Het eerstvolgend overleg vindt **woensdag 20 mei plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw
Concept: 15 mei 2020

Overzicht na overleg van:

15 mei 2020

Aanwezigen:

 Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e
 (GFhuis), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e (LNV), 10.2.e
 (PZH), N. Louwaars (Plantum), 10.2.e 10.2.e
 (verslag) (GP NL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:
Woensdag 20 mei 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
126	15/5	<p>Er is een volgend overleg (op 19 mei) met LNV en RVO gepland om urgente knelpunten in de regeling verder te bespreken. Dit geldt bijvoorbeeld voor de voedingstuinbouw en bedrijven die gegroeid zijn.</p> <p>De volgende fase wordt belangrijk voor partijen die nu niet van de regeling gebruik kunnen maken.</p> <p>Matthijs geeft aan dat de handel in bloemen en planten is aangetrokken, veel handelsbedrijven zullen dus geen gebruik maken van het steunfonds.</p> <p>Jaap; We gaan ons er op richten om bij onder uitputting van het fonds het overgebleven bedrag beschikbaar te houden voor het tuinbouwcluster. Zodat gevolgschades voor partijen die nu er geen gebruik van kunnen maken misschien ook nog compensatie kunnen krijgen.</p>	
125	12/5	Overleg Brussel over flexibilisering mededingingsregels. Betreft verruiming regels, geen budget. Toegezegde 76 mln betreft steun voor private opslag vlees en zuivel; geen plantaardig product. Lobby voor gewenste aanpassing loopt door	Allen
124	12/5	Bij Rabo is bedrag tegemoetkoming te gebruiken voor boetevrij aflossen. Navraag gedaan bij andere banken naar hun beleid	TF Fin
~~123~~	~~12/5~~	~~Donderdag 12.30 uur tweede webinar GT NL, Rabo en RFH. Leden KAVB en Plantum kunnen aanhaken.~~	
~~122~~	~~12/5~~	~~Vrijdag 15/05 is een videoconferentie met (aanwezigen eerste) crisisonderleg. Agenda: terugkoppeling activiteiten en resultaten~~	10.2.e

		tot nu toe en blik vooruit op 'next step'. Met inbreng voorzitters TF's; zij zijn al gevraagd. 10.2.e zorgt voor uitnodiging 10.2.e	
121	12/5	Minister Koolmees (SZW) is bezig met aanpassing NOW. Via LTO en VNO/NCW zorgen aangehaakt te zijn	Allen/Jaap
120	12/5	Sjaak stelt voor TF Financiën als 'experts' de knelpunten te laten beoordelen. Heeft weinig vertrouwen in afhandeling bij RVO. Jaap geeft aan suggestie over te nemen. Op verzoek van Niels wordt 10.2.e (Plantum) toegevoegd.	TF Fin/10.2.e
119	12/5	Jaap meldt dat afspraken zijn gemaakt over monitoring van knelpunten (kaders 'knellen') en interpretatie (uitleg over wat er in regeling staat) bij extra steunmaatregel. Aan te leveren bij 10.2.e en 10.2.e zij verzamelen en leveren dagelijks aan bij LNV. Donderdagmiddag heeft crisisorganisatie overleg met LNV en RVO. Vandaag is er overleg over opzet aan te leveren overzicht. Regiegroep heeft woensdag en donderdagmiddag overleg, op vrijdagochtend is volgend overleg Coördinatieteam	Allen/10.2.e & 10.2.e
118	8/5	Richard geeft aan dat bij de voedingstuinbouw bedrijven die aan de foodservice leveren buiten de regeling dreigen te vallen. Dit is onacceptabel. Jaap geeft aan dat in de regiegroep is besproken dat casussen worden verzameld waarbij dit het geval is. Hij roept iedereen op om deze zsm aan te leveren bij 10.2.e en 10.2.e Hierover zal op zeer korte termijn een gesprek met LNV en RVO georganiseerd worden.	Allen/10.2.e
117	8/5	Wanneer de uitvoeringsregeling bekend is zal deze naar het Regieteam en vervolgens in het coördinatieteam behandeld worden.	
116	29/4	Casustiek inzake mededeling kan ingediend worden bij ACM. De partijen kunnen separaat doen. Afgesproken is om elkaar te informeren en nader af te stemmen of een gezamenlijk overleg met ACM een meerwaarde heeft	Allen/10.2.e
114	29/4	Sjaak; er zijn geluiden dat banken een nieuw regiem op na houden qua verstrekken van leningen, klopt dit? TF financiën zal dit zsm bij 10.2 navragen. Wordt 6/5 besproken	TF Financiën
113	29/4	Jaap schets het proces van de uitvoeringsregeling. LNV en RVO hebben de ambitie om het loket op 7 mei open te stellen. Tot die tijd roept hij iedereen op om niets over de regeling te communiceren. De regeling gaat vandaag naar EC. 10.2.e men wil ook geen communicatie omdat vanuit andere sectoren hierop een reactie kan komen, met name over de plafonds. Als het loket open gaat zal er ook de instructie voor de ondernemers centraal worden verspreid	Communicatie

111	24/4	10.2.e ¹⁰² - een aantal regelingen zijn lastig voor bedrijven zoals de BMKB regeling. Bespreekpunt in de TF Financiën 6/5	TF Financiën
109	24/4	10.2.e - er komen signalen dat bedrijven die aan de horeca leveren problemen hebben met banken. Oppakken in TF financiën 6/5	TF Financiën
94	9/4	10.2.e kabinet heeft een bedrag beschikbaar voor startups en scale ups. In hoeverre zijn bepaalde regelingen stapelbaar? Moet worden uitgezocht. Er wordt uitgezocht of deze regeling ook toepasbaar is voor de primaire sector. Wordt besproken 6/5	TF Financiën

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: maandag 18 mei 2020 13:51
Aan: Beens, drs. M.C. (Marije); 10.2.e
CC: 10.2.e Ruud Pauwe; 10.2.e
Onderwerp: Notitie "Voorstel groei inzake regeling "
Bijlagen: notitie groei inclusief teeltwisselV2.pdf

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste Marije en 10.2.e

Bijgaand de beloofde notitie, deze is aangepast nav het overleg van vanochtend

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Op 18 mei 2020, om 09:14 heeft 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl> het volgende geschreven:

Hallo 10.2.e en Marije,

Deze notitie is zoals afgesproken opgesteld nav gesprekken van vorige week inzake groei / krimp voorstel.

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Notitie

Aan: Marije Beens, 10.2.e (LNV)
Van: Crisis organisatie Tuinbouw (10.2.e Ruud Paauwe Glastuinbouw
Nederland, 10.2.e GreenportsNederland)
Betreft: voorstellen voor verdieping van de regeling inzake groei bij bedrijven.

Beste Marije en 10.2.e

Bijgaand de voorstellen, inzake het verbeteren van de regeling voor die bedrijven die de laatste jaren op een duurzame wijze gegroeid zijn. Wij willen deze bedrijven op reële gronden onder te brengen in de kaders van de regeling.

Allereerst willen we de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit complimenteren met de getoonde daadkracht bij het tot stand komen van de 'Regeling tegemoetkoming land- en tuinbouwondernemers COVID-19'. Deze regeling geeft vele bedrijven uit de sierteelt en voedingstuinbouw de mogelijkheid om hun bedrijf te kunnen continueren.

Tegelijkertijd is er veel zorg over het buiten de regeling vallen van 30 vooraanstaande sierteeltbedrijven. Deze bedrijven vallen nu buiten de boot door de wijze waarop de 30 % omzetverlies aangetoond moet worden. Niet het verlies, maar de overblijvende omzet is daarbij leidend. Bij een sterk gestegen omzet voorafgaand aan de corona crisis of bij een teeltwissel van rozen leidt deze wijze van berekenen tot problemen.

Omschrijving problematiek bij groei

Bedrijven moeten de gemiddelde omzet uit 2017 - 2019 vergelijken met die van 2020 en dan minder dan 70 % van hun gemiddelde omzet over houden.

Bedrijven die in de afgelopen jaren fors gegroeid zijn hebben een omzet die fors hoger ligt dan het gemiddelde van de omzet in 2017 - 2019. Zij hebben daardoor een grotere omzetsdaling dan 30 % nodig om in aanmerking te komen voor de regeling.

Als voorbeeld:

- Een bedrijf van 6 ha. is in 2020 uitgebreid met 3 ha. Oftewel een 50 % uitbreiding
- Ervan uitgaande dat zijn gemiddelde omzet evenveel stijgt heeft hij een omzetsijging van 50 %
- Zonder corona crisis zou zijn omzet in 2020 dan 150 % zijn van de gemiddelde omzet over de periode 2017 – 2019
- Uit artikel 2.1 van de regeling blijkt dat een bedrijf in 2020 (tussen 12 maart en 11 juni) minimaal 30 % omzetverlies moet hebben geleden
- In artikel 2.2 wordt bepaald dat de 30 % omzetverlies aangetoond moet worden door de overdracht van een berekening waaruit blijkt dat de omzet in 2020 70 % of lager is dan die van het gemiddelde over de periode 2017 – 2019

- Een bedrijf toont dus niet aan dat hij 30 % omzetverlies heeft, maar dat hij maximaal 70 % van de omzet heeft die hij eerder had. Deze 'gespiegelde' manier van aantonen pakt voor bedrijven dit bedrijf met groei echter volledig verkeerd uit.
- Als hij 30 % omzetverlies heeft (wat eigenlijk bedoeld is als drempelwaarde) komt hij uit op 120 % van de gemiddelde omzet van 2017 – 2019. Hij komt dan – ondanks de 30 % omzetsdaling - niet in aanmerking voor het noodfonds.
- Om wel in aanmerking te komen moet hij in 2020 minimaal 80 % omzetverlies geleden hebben ($150 \% - 80 \% = 70 \%$)
- Als hij 79 % of minder omzet verlies heeft geleden komt hij niet in aanmerking voor het noodfonds.

Volgens ons is dit nooit de bedoeling van de regeling geweest. Sterker, we hebben – om de discussie die nu speelt te voorkomen – dit groeiscenario de afgelopen weken meerdere malen onder de aandacht gebracht.

Omschrijving teeltwissel rozen

Voor rozen geldt dat het een gewas is dat langjarig gebruikt wordt (tussen de 10 en 12 jaar). Bij een teeltwissel wordt het oude gewas vervangen door nieuwe planten. Het duurt enkele jaren voordat het gewas optimaal rendeert. De eerste periode zijn er nog geen bloemen, de planten hebben anderhalf a twee jaar voor ontwikkeling nodig, pas dan is de plant vol in productie en levert ze voldoende bloemen. Dat betekent dat de omzet (per m²) ook sterk stijgt in deze jaren.

Als je in 2017 of 2018 aangeplant hebt (bij nieuwe uitbreiding of in bestaande kas) is de omzet nog erg laag. De gemiddelde omzet (per m²) over de jaren 2017 – 2019 is daarmee ook relatief laag. In het jaar 2020 is de omzet optimaal.

Het is daardoor in deze gevallen reëel dat je in 2020 een omzet hebt van € 4,- per m² en je gemiddelde omzet over 2017 – 2019 slechts € 2,80 per m² was.

De omzetsdaling als gevolg van de corona crisis is hiermee niet aan te tonen, omdat een bedrijf in de corona crisis zelfs een hogere omzet (per m²) kan hebben dan in de jaren daarvoor.

Welke bedrijven betreft het ?

In de sierteelt gaat het over 30 vooraanstaande bedrijven (zie bijlage 1) die substantieel bijdragen aan het klimaatbeleid van het kabinet (bijlage 2). Deze bedrijven gaan nu op basis van de berekening over het omzetverlies niet in aanmerking komen voor de regeling.

De totale omzet van deze groep bedraagt ca. 250 miljoen per jaar (bron: Royal Flora Holland)

- 10 bedrijven met een omzet tussen de 10 en 30 miljoen per jaar (omzet basis 2019)
- 10 bedrijven tussen de 5 en 10 miljoen per jaar (omzet basis 2019)
- 10 bedrijven tussen de 5 miljoen per jaar en lager (omzet basis 2019)

Juridisch kader

In de regeling zoals deze in de Staatscourant is gepubliceerd is de volgende tekst van belang:

Artikel 2 (verstrekking en hoogte tegemoetkoming)

- 1. De minister verstrekt op aanvraag een tegemoetkoming aan een gedupeerde onderneming die in de periode van 12 maart 2020 tot en met 11 juni 2020:
  - a. meer dan 30% aan omzetsderving lijdt als gevolg van de maatregelen ter bestrijding van de verdere verspreiding van COVID-19;
  - b. geconfronteerd wordt met een combinatie van de volgende situaties:
    - – de productie gaat door terwijl er nauwelijks omzet wordt gemaakt;
    - – producten zijn slecht of niet houdbaar vanwege bederfelijkheid en er zijn geen of beperkte alternatieve toepassingsmogelijkheden; en
    - – in de periode maart, april en mei is een grote seizoenspiek in productie, personele bezetting en omzet.
- 2. De hoogte van de omzetsderving wordt vastgesteld op 70% van het verschil tussen het gemiddelde van de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni over de jaren 2017, 2018 en 2019 en de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni 2020, nadat dit verschil is verminderd met het bedrag waarmee de kosten van de ondernemer als gevolg van COVID-19 zijn afgenomen.

Advies hoe om te gaan met juridische kader

Uit de tekst van de regeling, zoals gepubliceerd in de Staatscourant blijkt dus dat het verplicht is om de omzet in 2020 te vergelijken met de gemiddelde omzet in de periode 2017 – 2019. Er staat verder nergens uitgelegd hoe die gemiddelde omzet berekend moet worden. Dat biedt volgens ons ruimte om daar een nadere invulling aan te geven door middel van een Nederlandse toevoeging.

➤ Bij groei

Wij stellen voor om voor bedrijven die sterk gegroeid zijn een berekening te maken die uitgaat van de omzet per vierkante meter netto teeltoppervlak.

De omzet per vierkante meter in 2020 vergelijken we met de gemiddelde omzet per vierkante meter over de periode 2017 – 2019.

Daaruit komt een omzetverlies per vierkante meter. Heeft een bedrijf minder dan 70 % omzet per vierkante meter in 2020 in vergelijking met het gemiddelde van 2017 - 2019 dan mag een bedrijf meedoen aan de regeling voor het noodfonds.

De hoogte van het omzetverlies voor deze bedrijven is het omzetverlies per vierkante meter maal het aantal vierkante meters van het bedrijf (netto teeltoppervlak!).

➤ Bij teeltwissel

Bij een teeltwissel wordt uitgegaan van de gemiddelde prijs die het bedrijf in 2017 – 2019 voor zijn product heeft gekregen. Voor het aantal stuks per m2 mag het bedrijf

uitgaan van het teeltoppervlak dat niet vernieuwd is of uitgaan van de gemiddelde productie die door de veredelaar / vermeerderaar wordt aangegeven.

Controleerbaarheid

Wij zijn van mening dat de bovenstaande wijze van berekenen goed te controleren is:

- De uitbreiding of de teeltwissel van het bedrijf moet aangetoond worden door middel van een accountantsverklaring waaruit de investering blijkt
- Bij een teeltwissel moet op basis van de gegevens over het gewas (afkomstig van de veredelaar / vermeerderaar) aangetoond worden hoe lang het duurt voordat een gewas in volle bloei staat en hoeveel stuks deze dan gemiddeld produceert.
- De omzetgroei moet aangetoond worden door een accountantsverklaring, ondersteund met de omzetcijfers zoals deze bij RFH bekend zijn (leden van RFH moet 100 % van hun omzet via RFH doen).

Tenslotte

Uiteraard zijn wij bereid om ons voorstel nader toe te lichten. Daarnaast willen wij ook graag onze hulp aanbieden bij de verdere uitwerking van de regeling voor deze groei bedrijven.

Bijlage 1 groep siertelers areaaluitbreiding en teeltwisseling in de jaren 2017, 2018 en 2019

Telers met areaaluitbreiding en teeltwisseling in de jaren 2017, 2018 en 2019, met meer dan 30% omzet verlies en met huidige interpretatie omzet vergelijk buiten regeling vallen.				
Bedrijfsnaam	Uitbreiding (in hectares)	Jaar	Teelt	beschrijving
10.2.g	3,6	2019	10.2.g	geschakeld van 10.2.g naar 10.2.g
10.2.g	4	2019	10.2.g	teeltwisseling
10.2.g	5	2019	10.2.g	nieuwbouw
10.2.g	5	2019	10.2.g	schakel 10.2.g naar 10.2.g
10.2.g	4	2018	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	3	2019	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	8	2019	10.2.g	locatie gekocht 10.2.g
10.2.g	12	2019	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	4,7	2019	10.2.g	nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	4	2019	10.2.g	locatie gekocht 10.2.g plus uitbreiding
10.2.g	9	2018	10.2.g	Locatie gekocht van 10.2.g
10.2.g	4	2018	10.2.g	Nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	3	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2018	10.2.g	nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	3	2018	10.2.g	Uitbreiding

10.2.g	4	2018	10.2.g	Nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g			10.2.g	
10.2.g	1	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	3,6	2018	10.2.g	Locatie gekocht 10.2.g 10.2.g
10.2.g	4	2018	10.2.g	Locatie gekocht v 10.2.g
10.2.g	0,5	2019	10.2.g	plus uitbreiding teeltcellen
10.2.g	2,5	2019	10.2.g	Nieuwe locatie
10.2.g	3	2018	10.2.g	Nieuwe locatie plus uitbreiding
10.2.g	1,1	2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	1,5	2019	10.2.g	Nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	2,5	2018	10.2.g	
10.2.g 10.2.g	3	2018 en 2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	5	2081	10.2.g	Uitbreiding en teeltwisseling

Bijlage 2 berekening met toelichting van een van de bedrijven binnen de groep groei/krimp.

Maatwerk
schadeberekening.p

Bijlage 3 Duurzaamheidsmaatregelen die genomen zijn door de getroffen bedrijven

Deze 29 bedrijven hebben de afgelopen volop geïnvesteerd in bijdrage aan het klimaatbeleid en de verduurzaming/vergroening transitie:

Energie

- Fossiel vrij (kas zonder gas); Geothermie (veel in collectief verband zoals bijv. Trias Westland) en warmtelevering aan woonwijken, seizoensopslag warmte; energiebesparing

door Het Nieuwe Telen (HNT) en deelname aan het programma “Kas als Energiebron” (i.s.m. met LNV)

Water en omgeving

- Rainleveler; luchtbehandelingstechniek
- hybride verlichting; LED verlichting; aanleg van zonneparken; Diffuus glas op kasdek
- Ondergrondse waterberging

Plantgezondheid

- Allen geïnvesteerd en verhoging inzet natuurlijke vijanden voor bestrijding plagen en ziekten, een van de bedrijven werkt al nagenoeg biologisch

Zoetermeer, mei 2020

10.2.e

Van: Ruud Paauwe <10.2.e@glastuinbouwnederland.nl>
Verzonden: maandag 18 mei 2020 15:55
Aan: Beens, drs. M.C. (Marije); 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 10.2.e
CC: 'Jaap Bond'; Sjaak van der Tak
Onderwerp: Aangepaste Notitie "Voorstel groei en teeltwisseling met langdurig karakter inzake regeling noodfonds sierteelt"
Bijlagen: notitie groei inclusief teeltwissel langdurig karakter.docx

Beste Marije, 10.2.e 10.2.e en Ingrid

In de vorige notitie van 10.2.e vanmorgen om 9.15 ontbrak nog een essentiële tekstuele toevoeging die nu wel opgenomen is in deze notitie. Zodat jullie nu het volledige document hebben voor jullie interne notitie vanuit LNV met overleg morgen met Minister Schouten. Bij inhoudelijke vragen kun je bij 10.2.e Ruud of 10.2.e uiteraard altijd terecht. En nu in Word anders kan bijlage 2 niet geopend worden in pdf.

Gr Ruud

Met vriendelijke groet,

Ing. R.M. (Ruud) Paauwe MSc.
Directeur

Glastuinbouw Nederland
 Louis Pasteurlaan 6, 2719 EE Zoetermeer
 Postbus 447, 2700 AK Zoetermeer

10.2.e
 10.2.e
 @10.2.e @glastuinbouwnederland.nl
 www.glastuinbouwnederland.nl

Glastuinbouw Nederland is de verkorte statutaire naam van LTO Glaskracht Nederland. Hierin werken LTO Noord, ZLTO en LLTB samen op de thema's Arbeid, Energie, Plantgezondheid, Water & Omgeving aan beleidsbeïnvloeding en innovatieprogramma's binnen het ondernemersnetwerk.

Bijlage 1 groep siertelers areaaluitbreiding en teeltwisseling in de jaren 2017, 2018 en 2019

Telers met areaaluitbreiding en teeltwisseling in de jaren 2017, 2018 en 2019, met meer dan 30% omzet verlies en met huidige interpretatie omzet vergelijk buiten regeling vallen.				
Bedrijfsnaam	Uitbreiding (in hectares)	Jaar	Teelt	beschrijving
10.2.g	3,6	2019	10.2.g	geschakeld van 10.2.g naar 10.2.g
10.2.g	4	2019	10.2.g	teeltwisseling
10.2.g	5	2019	10.2.g	nieuwbouw
10.2.g 10.2.g	5	2019	10.2.g	schakel van 10.2.g naar 10.2.g
10.2.g	4	2018	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	3	2019	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	8	2019	10.2.g	locatie gekocht 10.2.g
10.2.g	12	2019	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	4,7	2019	10.2.g	nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	4	2019	10.2.g	locatie gekocht van 10.2.g
10.2.g	9	2018	10.2.g	Locatie gekocht 10.2.g

10.2.g	4	2018	10.2.g	Nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	3	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2018	10.2.g	nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	3	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	4	2018	10.2.g	Nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g			10.2.g	
10.2.g	1	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	3,6	2018	10.2.g	Locatie gekocht 10.2.g 10.2.g
10.2.g	4	2018	10.2.g	Locatie gekocht 10.2.g 10.2.g
10.2.g	0,5	2019	10.2.g	plus uitbreiding teeltcellen
10.2.g	2,5	2019	10.2.g	Nieuwe locatie
10.2.g	3	2018	10.2.g	Nieuwe locatie plus uitbreiding
10.2.g	1,1	2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	1,5	2019	10.2.g	Nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	2,5	2018	10.2.g	
10.2.g	3	2018 en 2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	5	2081	10.2.g	Uitbreiding en teeltwisseling

Bijlage 2 berekening met toelichting van een van de bedrijven binnen de groep groei/krimp.

Maatwerk
schadeberekening.p

Bijlage 3 Duurzaamheidsmaatregelen die genomen zijn door de getroffen bedrijven

Deze 30 bedrijven hebben de afgelopen volop geïnvesteerd in bijdrage aan het klimaatbeleid en de verduurzaming/vergroening transitie:

Energie

- Fossiel vrij (kas zonder gas); Geothermie (veel in collectief verband zoals bijv. Trias

Westland) en warmtelevering aan woonwijken, seizoensopslag warmte; energiebesparing

door Het Nieuwe Telen (HNT) en deelname aan het programma “Kas als Energiebron” (i.s.m. met LNV)

Water en omgeving

- Rainleveler; luchtbehandelingstechniek
- hybride verlichting; LED verlichting; aanleg van zonneparken; Diffuus glas op kasdek
- Ondergrondse waterberging

Plantgezondheid

- Allen geïnvesteerd en verhoging inzet natuurlijke vijanden voor bestrijding plagen en ziekten, een van de bedrijven werkt al nagenoeg biologisch

Zoetermeer, mei 2020

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: maandag 18 mei 2020 16:13
Aan: 10.2.e 10.2.e @anthos.org; 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak;
 10.2.e @gmail.com; 10.2.e@groentenfruihuis.nl; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @rabobank.nl; 10.2.e 10.2.e Thijs Cuijpers;
 10.2.e@gemeentewestland.nl; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @hetnet.nl; Niels Louwaars; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @vbn.nl; 10.2.e 10.2.e @avag.nl; Jaap Bond; 10.2.e
 10.2.e Ruud Paauwe; 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e
CC: 10.2.e @groentenfruihuis.nl
 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Actielijst crisisorganisatie coronacrisis Tuinbouw d.d. 15 mei 2020
Bijlagen: 20200515 presentatie corona fase 2.pptx; 20200517 - Actielijst Crisisorganisatie Coronacrisis
 Tuinbouw 15 mei 2020.docx

Beste leden van de Crisisorganisatie,

Bijgaand de actielijst naar aanleiding van het overleg van afgelopen vrijdag 15 mei.

De presentatie die getoond is tijdens het overleg is ook bijgevoegd.

Hartelijke groet,

10.2.e

Secretariaat Greenports Nederland

a.

Tuinbouw Afstemmingsoverleg - fase 2 corona crises

15 mei 2020

Agenda

1. **Opening en welkom – 10.00 uur** (*door Jaap Bond*)
2. Terugkoppeling fase 1 (*door vz Taskforces en Regiegroep*)
3. Voortzetting met fase 2 (*rondje langs aangesloten organisaties*)
4. Overige onderwerpen
  - a. Inzet van de NL-tuinbouw dialoog (25 juni)
  - b. Wat verder ter tafel komt
5. Vervolgafspraken en sluiting – 11.00 uur

Agenda

1. Opening en welkom – 10.00 uur (*door Jaap Bond*)
2. **Terugkoppeling fase 1** (*door vz Taskforces en Regiegroep*)
3. Voortzetting met fase 2 (*rondje langs aangesloten organisaties*)
4. Overige onderwerpen
  - a. Inzet van de NL-tuinbouw dialoog (25 juni)
  - b. Wat verder ter tafel komt
5. Vervolgafspraken en sluiting – 11.00 uur

Informatiekaart

1. Doelen crisisaanpak
2. Uitgangspunten en belangen
3. Kernboodschap en kerncijfers
4. Organisatie
  - Afbakening; wie doet wat
5. Communicatie
  - Overlegstructuur en informatievoorziening

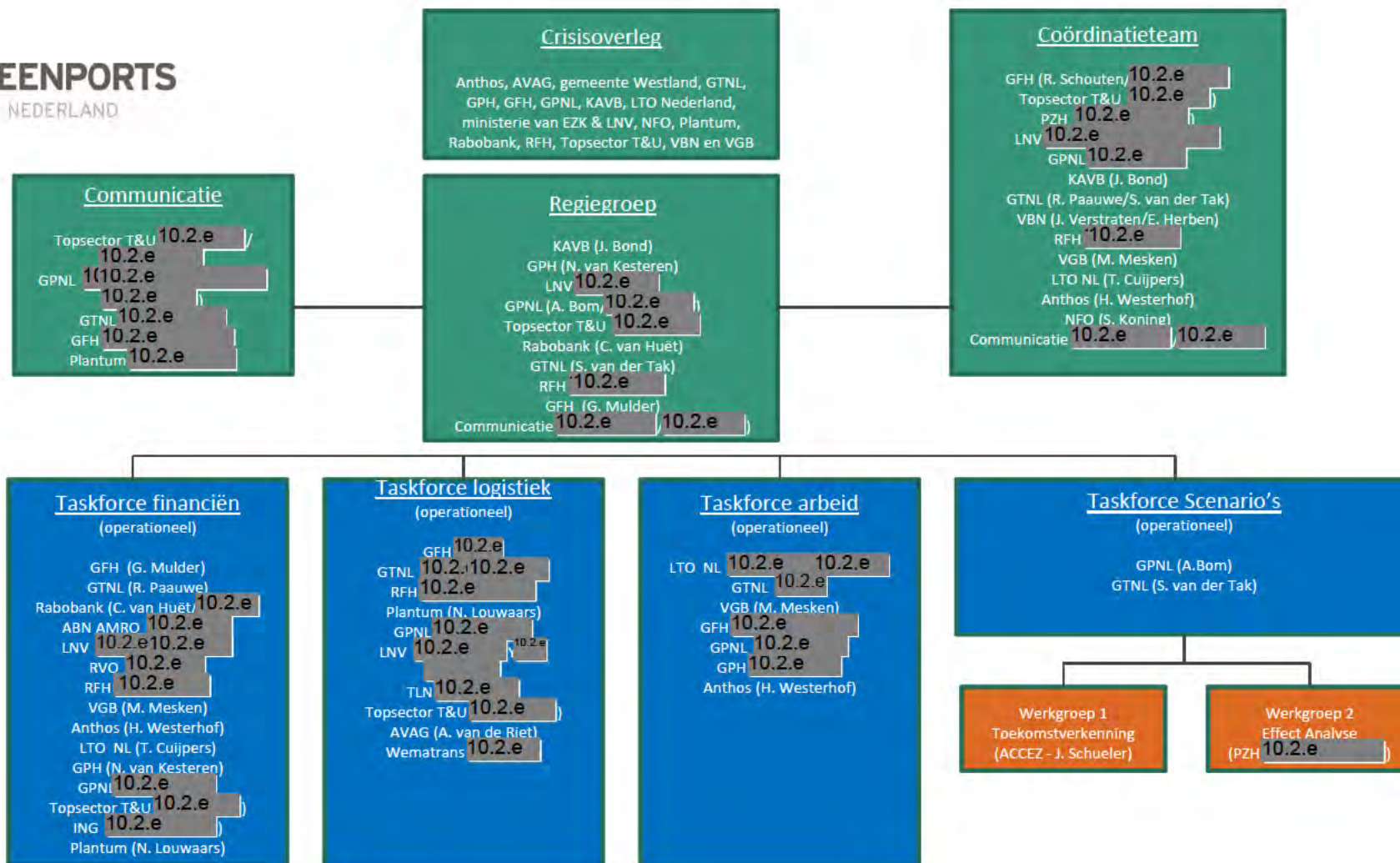
Informatiekaart

Informatiekaart-GP-NL-Coronacrisis-Tuinbouw

Status-07-05-2020		
<p>Doelen-crisisaanpak-GP-NL</p> <p>Impact-Coronacrisis-beperken-en-beschikbaarheid-voedsel-zeker-stellen-nu-en-in-nabije-toekomst, via:</p> <ul style="list-style-type: none"> → Regisseren-informatie-uitwisseling → Coördineren-maatregelen <p>Uitgangspunten</p> <ul style="list-style-type: none"> → GP-NL-brengt-kennis-en-netwerk-bijeen-en-faciliteert-afstemming-en-samenwerking-op-gedeelde-belangen-/onderwerpen → Maatregelen → Externe-contacten <ul style="list-style-type: none"> → Public affairs <ul style="list-style-type: none"> → LNV-eerste-ingang-Rijksoverheid (EZK-goed-aanhaken) → Woordvoering-/media → Publieksacties → Iedere-deelsector-heeft-eigen-crisisteam-en-heeft-lead-naar-eigen-achterban 	<p>Kernboodschap-Coronacrisis-Tuinbouw</p> <p>Wereldwijde-maatregelen-om-verspreiding-Coronavirus-in-te-dammen, zorgen-in-tuinbouw-voor-ontwrichting-van-de-cyclus-van-veredeling, vermeerdering, productie-en-verkoop-met-levend-materiaal-of-vers-product. De schade bedraagt miljarden-euro's. Als markt zich herstelt na drie maanden-ontwrichting, kent sierteelt schade van ruim 2,2 miljard-euro-en-voedingstuinbouw-van-ruim-1,2-miljard-euro, waarbij effecten minimaal 2 jaar doorwerken. In die drie maanden-omzetderving-geschat-op-ruim-960-miljoen-euro. Daarnaast sprake van uitwaai-er van effecten naar aanverwante-bedrijvigheid-van-cluster, zoals toelevering-en-techniek. Zij krijgen-ook-direct-te-maken-met-vraaguitval-hier-en-elders-in-de-wereld.</p> <p>Tuinbouworganisaties werken ieder hard-aan-oplossingen-voor-knelpunten-bij-hun-eigen-groep-ondernemers. Samen-pakken-ze-collectieve-knelpunten-op, bij thema's-als-arbeid, financiën-en-logistiek. Hiervoor-brengt-Greenports-Nederland-kennis-en-netwerk-bijeen. Zo-coördineert-en-faciliteert-zij-de-gezamenlijke-aanpak-van-de-crisisorganisatie-Coronacrisis-Tuinbouw.</p>	<p>Crisisorganisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> → Crisisoverleg → Regiegroep → Coördinatieteam → Communicatieteam → Taskforces <ul style="list-style-type: none"> → Arbeid → Financiën → Logistiek → Scenario's <p>Kerncijfers-tuinbouw</p> <ul style="list-style-type: none"> → 23.780-bedrijven → 350.000-werknemers; loonsom-2-miljard-euro-/jaar → Productieareaal-100.000-ha → Productiewaarde-jaarlijks-20-miljard-euro → Exportwaarde-jaarlijks-28-miljard-euro → Importwaarde-9,7-miljard-euro → Sterke-internationale-oriëntatie <ul style="list-style-type: none"> → Export-bereik-ruim-150-landen → Sourcing-import-ruim-130-landen
<p>Belangen-op-het-spel</p> <ul style="list-style-type: none"> → Volksgezondheid (incl.-voedselvoorziening) → Integriteit-/reputatie → Continuïteit-bedrijven-/sector (omvat-productie, arbeid, financiën) <p>Impact-op-hoofddlijnen</p> <p>Arbeid</p> <p>Beperken-impact-maatschappelijke-ontwrichting-in-relatie-tot-'arbeidsfilm'-in-sector-en-bijzondere-cyclus-productie, handel-en-verkoop</p> <ul style="list-style-type: none"> → Gezondheid-personeel 	<p>Communicatie</p> <p>Overlegstructuur</p> <ul style="list-style-type: none"> → Coördinatieteam <ul style="list-style-type: none"> → Ma, Wo-en-Vr, 09.00-uur → Regiegroep <ul style="list-style-type: none"> → Ma-en-Wo, 16.30-uur → Crisisoverleg <ul style="list-style-type: none"> → Continue-informatie-uitwisseling → Ad-hoc-overleg → Communicatieteam <ul style="list-style-type: none"> → Continue-informatie-uitwisseling → Ad-hoc-overleg 	<p>Wie-doet-wat</p> <p>(Bemensing-vanuit-deelnemers-crisisorganisatie; overheden (LNV)-zijn-als-adviseur-/toehoorder-toe-te-voegen; experts-op-issues-direct-te-betrekken)</p> <p>Taken-Coördinatieteam</p> <ul style="list-style-type: none"> → Uitwisseling-van-informatie-voor-gezamenlijk-beeld, probleemanalyse, oplossingen-en-besluiten → Secretariaat-'crisiscentrum' → Is-'schakelpunt'-tussen-geledingen-organisatie → Incl.-documentatie → Gevraagd-en-ongevraagd-adviseren-van-Regiegroep → Invulling-geven-aan-collectieve-acties

Realisatie fase 1

1. Crisisorganisatie; tuinbouw werkt samen
2. Oplossingen voor diverse (praktische) knelpunten
  - Arbeid, Financiën en Logistiek (zie hierna)
3. Steunpakket voor ondernemers
  - Generiek en specifiek (eerste 3 maanden)
4. Opstart fase 2
  - Ideeën voor extra steun volgende periode (juli t/m oktober)
  - Enquête voor fase 2; via branches en GP's (korte termijn)
  - Scenarioverkenning (lange termijn)

Taskforce Arbeid

1. Lid Taskforce Arbeid (TFA)
2. In TFA besproken thema's onder andere:
  - Situatie aan de grenzen
  - Protocol veilig werk, reizen en wonen
  - Bespreking knelpunten NOW (o.a. arbeidsfilms lobby LNV)
  - Imago Nederland bij arbeidsmigranten
  - Ontwikkeling/realisatie platforms vraag en aanbod
  - Directe communicatie met werkgevers via Werkgeverslijn land- en tuinbouw (webinars, nieuwsbrieven, coronadossier)

Taskforce Arbeid Greenports NL

1. Verbinding vanuit TFA andere ketensegmenten
2. Subsidie crisismanagement
3. Arbeidsmarkt lessons learned

Taskforce Logistiek

Wegtransport:

1. Snelle lobby LNV/I&W en verschillende kanalen in Brussel om ook sierteelt in de Green Lanes te krijgen: gelukt
2. Tekort aan (Oosteuropese) chauffeurs besproken – ook met Transport & Logistiek Nederland – dat loste zich in de eerste drie weken op
3. Vervoer van seizoensarbeiders (internationaal en lokaal) aanhangig gemaakt samen met Taskforce arbeid

Zeetransport

1. Wat afstemming geweest over gebrek aan lege containers (kortstondig)

Taskforce Logistiek

Luchtvracht

1. Inventariseren van beperkingen na uitval van passagiersvluchten
2. Contact met Evofenedex en AirCargo Nederland (10.2.e)
3. Ideeën om van KLM te verwachten dat essentiële luchtlijnen opgehouden zouden worden in ruil voor overheidssteun
4. Bijhouden van zich ontwikkelende cargo mogelijkheden en contact met relevante landbouwraden hierover
5. Probleem van enorm hoge vrachtprijzen doorgegeven aan Taskforce Financiën

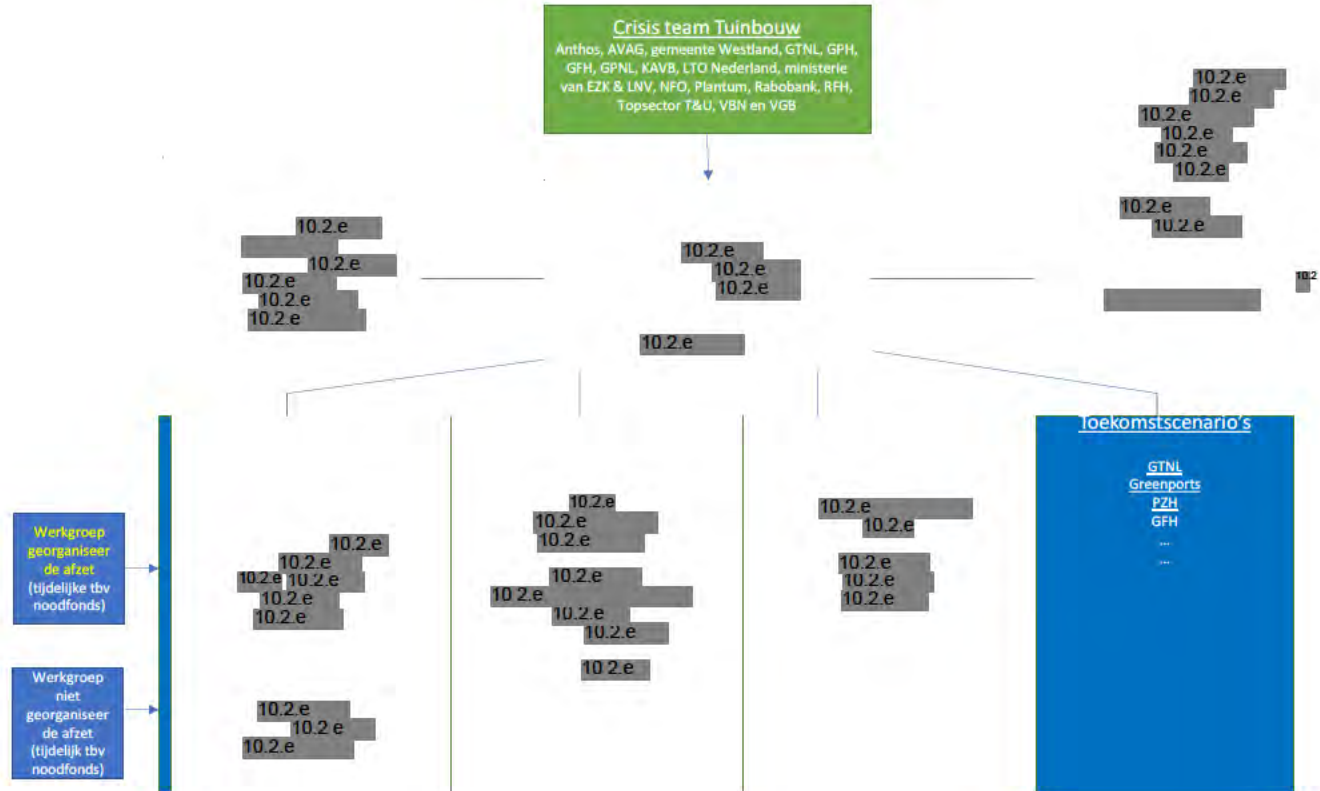
Proces totstandkoming Noodfonds (1)

- **Wo 12 maart:** Exportmarkten storten in door lockdown mondiaal
- **Do 13 maart:** Crisisteam Tuinbouw bijeen bespreken crisis
- Binnen een week de eerste brief bij de minister
- **Vr 20 maart:** Conceptaanvraag ingediend, inclusief inschatting impact crisis
- **Vr 27 maart:** Spoednota naar minister LNV
- **Za 4 april:** Conceptvoorstel uitvoeringsregeling noodfonds ingediend

Drie weken van onderhandelingen, continu extra gevraagde gegevens aanleveren,
5-hoeks overleg ministeries, politieke besluitvormingen over onze aanvraag, nog meer
onderhandelingen over voorwaarden.

- **Vr 1 mei:** Regeling ingediend bij EU
- **Do 7 mei:** Loket RVO geopend
- **Vr 8 mei:** Akkoord EU

Organogram Crisisteam Tuinbouw

Projectorganisatie Crisisteam

- Wat is tot op heden bereikt?
- 1. Noodkrediet maatregelen
  - Overheidsmaatregelen (NOW, opschortende en uitstelmaatregelen)
  - Liquiditeitsprognose format (basis voor indienen aanvraag bij bank)
  - Bankenvakket (borgstellingsleningen, tijdelijke kredieten, GO e.d.)
- 2. Noodfonds sierteelt en onderdelen voedingstuinbouw
  - Format invulformulier bewijsvoering schade
(m.n. voor niet-georganiseerde afzet en groei-krimp scenario)
  - Noodfonds sierteelt keten breed € 500 miljoen en € 100 miljoen overige
- 3. start 2^e fase noodfonds na 11 juni

Agenda

1. Opening en welkom – 10.00 uur (*door Jaap Bond*)
2. Terugkoppeling fase 1 (*door vz Taskforces en Regiegroep*)
3. Voortzetting met fase 2 (*rondje langs aangesloten organisaties*)
4. Overige onderwerpen
  - a. Inzet van de NL-tuinbouw dialoog (25 juni)
  - b. Wat verder ter tafel komt
5. Vervolgafspraken en sluiting – 11.00 uur

Agenda opbouw voor fase 2

1. Verdieping vervolgschade
2. Vermijden schade
  - Onder andere aanvullende maatregelen voor productiebepierking
3. Versterking internationale positie
  - Onder andere exportkredieten
4. De (weder)opbouw van fondsen
5. Beleid technologie en handel
6. ....

Agenda

1. Opening en welkom – 10.00 uur (*door Jaap Bond*)
2. Terugkoppeling fase 1 (*door vz Taskforces en Regiegroep*)
3. Voortzetting met fase 2 (*rondje langs aangesloten organisaties*)
4. Overige onderwerpen
  - a. Inzet van de NL-tuinbouw dialoog (25 juni)
  - b. Wat verder ter tafel komt
5. Vervolgafspraken en sluiting – 11.00 uur

Overige onderwerpen

- a. Inzet NL-tuinbouw dialoog (25 juni)
- b. Wat verder ter tafel komt

Agenda

1. Opening en welkom – 10.00 uur (*door Jaap Bond*)
2. Terugkoppeling fase 1 (*door vz Taskforces en Regiegroep*)
3. Voortzetting met fase 2 (*rondje langs aangesloten organisaties*)
4. Overige onderwerpen
  - a. Inzet van de NL-tuinbouw dialoog (25 juni)
  - b. Wat verder ter tafel komt
5. **Vervolgafspraken en sluiting** – 11.00 uur

Afsluiting

- Vervolgafspraken
- Dank voor uw aanwezigheid en bijdrage

Actielijst crisisorganisatie coronacrisis Tuinbouw 15 mei 2020

Tussentijdse evaluatie

- Jaap Bond blikt terug op de afgelopen periode. Dit overleg was basis voor de opzet van een goed functionerende crisisorganisatie. Heeft o.a. geleid tot een noodfonds voor sierteelt en delen van de voedingstuinbouw. Mooi resultaat maar we zijn er nog niet.
- Alle taskforces lichten de stand van zaken toe. Ruud Pauwe voor TF financiën, Niels Louwaars voor TF logistiek en 10.2.e voor TF arbeid. Veel resultaten bereikt. Resterende actie- en aandachtspunten, in ieder geval:
  - TF financiën
    - Allereerst: hiaten fase 1 oplossen
  - TF logistiek
    - Zorg over beschikbaarheid luchtlijnen (erg beperkend)
    - Zorg over prijzen van vrachtvervoer
    - Annie van de Riet: een aantal leden van AVAG heeft problemen met personeel wat moet reizen binnen de EU. Terecht punt, hier is aandacht voor bij TF logistiek en hoort erbij.
    - Andere problemen? Graag doorgeven.
  - TF arbeid
    - Structurele vraag: in welke mate hebben we arbeidsmigranten (nog) nodig?
    - Jaap Bond: huisvesting en carpoolen blijft aandachtspunt. Grote verantwoordelijkheid voor uitzendbureaus.
    - Albert Abee: week 21 komt recent aangestelde 'Aanjaagteam' naar Westland
      - Vergt goede voorbereiding
      - Verzoek Jaap Bond: deel alvast vragen die team gaat stellen
- 10.2.e licht de taskforce scenario's toe. Eind oktober oplevering resultaten van lange termijn verkenning. Op 25 juni zal een tussenstand worden gepresenteerd. Komende week zal een effecten analyse plaats vinden. Alle branches en regionale greenports zullen een enquête onder de leden verspreiden. Belangrijk is dat de respons hierop hoog is.
- Annie van de Riet; gevolgen voor AVAG leden is nu nog niet goed in te schatten.
  - Jaap Bond: dat speelt bij meer sectoren. Aandachtspunt: mogelijk onderuitputting bij budget van 600 miljoen euro van extra steunmaatregel
- Sjaak van der Tak; fase 2 is belangrijk. Aandachtspunt: sentiment is nu heel anders; wordt lastig weer goede (lobby)positie te verwerven. Hou de huidige structuur van de crisisorganisatie in stand. En blijf aangehaakt bij VNO NCW.
- Niek-Jan van Kesteren; De crisisorganisatie zoals deze nu functioneert is goed. Belangrijk dat wij een korte lijn hebben met ons eigen ministerie. Zij hebben de belangen van de sector goed behartigd. We blijven dus blij zoveel mogelijk apart opereren en bepaalde vlakken zoeken we samenwerking met VNO NCW. Wij moeten:
  - Zorgen dat als budget over blijft, dit voor sector behouden blijft

- Aan blijven tonen waarom wij bijzondere positie hebben en waarom wij ook in fase 2 moeten worden ondersteund.
  - Oog houden voor samenhang met generieke maatregelen zoals NOW
- **10.2.e** conclusie is dat we de structuur van de crisisorganisatie overeind houden. We gaan ervoor om de schade zoveel mogelijk te verminderen en de vervolgschade te inventariseren. De taskforces zijn nog niet klaar.
- Jaap Bond; de structuur van de regiegroep en het coördinatieteam blijft doorgaan. Frequentie van overleg zal wel verminderen. Eerder aangeleverde schriftelijke inbreng (Henk Westerhof) nemen we ook mee. Oproep aan allen: blijf met ons delen wat er speelt. Dank aan u allen voor uw aanwezigheid en bijdrage aan dit overleg.

De presentatie zal aan iedereen worden toegestuurd.

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: dinsdag 19 mei 2020 15:13
Aan: Richard Schouten; Beens, drs. M.C. (Marije); 10.2.e 10.2.e
 10.2.e 10.2.e @kavb.nl; 10.2.e 10.2.e Ruud Paauwe;
 10.2.e 10.2.e Burg, M.M. van der (René); Gert Mulder; 10.2.e
 GroentenFruit Huis
Onderwerp: Stukken voor zodadelijk
Bijlagen: notitie groei inclusief teeltwissel langdurig karakter.docx; Uitbreiding schaderegeling
 voedingstuinbouw 19 mei 2020.pdf; Inventarisatie SBI codes voedingstuinbouw 19 mei 2020.pdf
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste allen, bijgaande stukken wil ik zodadelijk bespreken,

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Gert Mulder <10.2.e@groentenfruihuis.nl>
Onderwerp: aanpassingen regeling voedingstuinbouw
Datum: 19 mei 2020 om 13:33:09 CEST
Aan: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Kopie: Richard Schouten <10.2.e@groentenfruihuis.nl>

Hoi 10.2.e
 hierbij onze inbreng voor vanmiddag.

Met vriendelijke groet,
Gert Mulder
Algemeen directeur (CEO)
GroentenFruit Huis

Bezoekadres: Louis Pasteurlaan 6, 2719 EE Zoetermeer

Postbus 5007, 2701 GA Zoetermeer

T + 31 79 368 11 00

E 10.2.e@groentenfruihuis.nl

Vertrouwelijk 10.2.e@groentenfruihuis.nl

W www.groentenfruihuis.nl

KvK nummer 59472111

Disclaimer:

1)De informatie, verzonden in of met dit e-mailbericht, is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in dit e-mailbericht verzonden informatie aan derden zonder toestemming van GroentenFruit Huis is niet toegestaan.

2)GroentenFruit Huis is in geen geval aansprakelijk voor enige schade, van welke aard ook, welke het directe of indirecte gevolg is van handelingen en/of beslissingen die gebaseerd zijn op de in of met dit e-mailbericht verstuurd informatie

a.

Bijlage 1 groep siertelers areaaluitbreiding en teeltwisseling in de jaren 2017, 2018 en 2019

Telers met areaaluitbreiding en teeltwisseling in de jaren 2017, 2018 en 2019, met meer dan 30% omzet verlies en met huidige interpretatie omzet vergelijk buiten regeling vallen.				
Bedrijfsnaam	Uitbreiding (in hectares)	Jaar	Teelt	beschrijving
10.2.g	3,6	2019	10.2.g	geschakeld van 10.2.g
10.2.g	4	2019	10.2.g	teeltwisseling
10.2.g	5	2019	10.2.g	nieuwbouw
10.2.g	5	2019	10.2.g	schakel van 10.2.g naar 10.2.g
10.2.g	4	2018	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	3	2019	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	8	2019	10.2.g	locatie gekocht 10.2.g
10.2.g	12	2019	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	4,7	2019	10.2.g	nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	4	2019	10.2.g	locatie gekocht v 10.2.g plus uitbreiding
10.2.g	9	2018	10.2.g	Locatie gekoch 10.2.g

10.2.g [redacted]	4	2018	10.2.g [redacted]	Nieuwe locatie 10.2.g [redacted]
10.2.g [redacted]	3	2018	10.2.g [redacted]	Uitbreiding
10.2.g [redacted]	2	2018	10.2.g [redacted]	nieuwe locatie 10.2.g [redacted]
10.2.g [redacted]	3	2018	10.2.g [redacted]	Uitbreiding
10.2.g [redacted]	4	2018	10.2.g [redacted]	Nieuwe locatie 10.2.g [redacted]
10.2.g [redacted]			10.2.g [redacted]	
10.2.g [redacted]	1	2018	10.2.g [redacted]	Uitbreiding
10.2.g [redacted]	2	2019	10.2.g [redacted]	Uitbreiding
10.2.g [redacted]	2	2018	10.2.g [redacted]	Uitbreiding
10.2.g [redacted]	3,6	2018	10.2.g [redacted]	Locatie gekocht 10.2.g [redacted]
10.2.g [redacted]	4	2018	10.2.g [redacted]	Locatie gekoch 10.2.g [redacted]
10.2.g [redacted]	0,5	2019	10.2.g [redacted]	plus uitbreiding teeltcellen
10.2.g [redacted]	2,5	2019	10.2.g [redacted]	Nieuwe locatie
10.2.g [redacted]	3	2018	10.2.g [redacted]	Nieuwe locatie plus uitbreiding
10.2.g [redacted]	1,1	2019	10.2.g [redacted]	Uitbreiding
10.2.g [redacted]	1,5	2019	10.2.g [redacted]	Nieuwe locatie 10.2.g [redacted]
10.2.g [redacted]	2,5	2018	10.2.g [redacted]	
10.2.g [redacted]	3	2018 en 2019	10.2.g [redacted]	Uitbreiding
10.2.g [redacted]	5	2081	10.2.g [redacted]	Uitbreiding en teeltwisseling

Bijlage 2 berekening met toelichting van een van de bedrijven binnen de groep groei/krimp.

Maatwerk
schadeberekening.p

Bijlage 3 Duurzaamheidsmaatregelen die genomen zijn door de getroffen bedrijven

Deze 30 bedrijven hebben de afgelopen volop geïnvesteerd in bijdrage aan het klimaatbeleid en de verduurzaming/vergroening transitie:

Energie

- Fossiel vrij (kas zonder gas); Geothermie (veel in collectief verband zoals bijv. Trias

Westland) en warmtelevering aan woonwijken, seizoensopslag warmte; energiebesparing

door Het Nieuwe Telen (HNT) en deelname aan het programma “Kas als Energiebron” (i.s.m. met LNV)

Water en omgeving

- Rainleveler; luchtbehandelingstechniek
- hybride verlichting; LED verlichting; aanleg van zonneparken; Diffuus glas op kasdek
- Ondergrondse waterberging

Plantgezondheid

- Allen geïnvesteerd en verhoging inzet natuurlijke vijanden voor bestrijding plagen en ziekten, een van de bedrijven werkt al nagenoeg biologisch

Zoetermeer, mei 2020

Inventarisatie SBI codes

Aanvragers komen onder verschillende codes voor

01.61	Dienstverlening voor de akker- en/of tuinbouw
01.63	Behandeling van gewassen na de oogst
46.11	Handelsbemiddeling in landbouwproducten
46.17	Handelsbemiddeling in voedings- en genotmiddelen
46.31.1	Groothandel in groenten en fruit
46.39	Groothandel in voedings- en genotmiddelen
10.39	Verwerking groenten en fruit
10.85	Vervaardigen van kant- en klaar maaltijden en snacks
46.38.3	Gespecialiseerde groothandel in overige voedings- en genotmiddelen

Dezelfde codes worden ook voor de indirecte leveringen gebruikt

Klantcodes (eindklanten)

Op gebied van catering (56.21) en ook 56.29 zal het afhankelijk zijn van de structuur van de organisatie of daar bijvoorbeeld afzonderlijke BVs voor zijn of dat deze zijn uitbesteed aan andere partijen onder de SBI code van de moeder vallen. Geen idee hoe de bedrijfsstructuur is bij bijvoorbeeld bij Ikea en Efteling of cruise schepen. In veel gevallen zal het uitbesteed zijn maar misschien niet overal en dat zou onder maatwerk kunnen vallen.

Vraag die bij me opkomt is of het echt nodig om de SBI codes in de regeling op te nemen of kan dat bij de uitvoering vallen onder de term indirect.

50.10 Zee- en kustvaart (passagiersvaart en veerdienst)

Toelichting:

Zee- en kustvaart (passagiersvaart en veerdiensten) Deze klasse omvat: - vervoer van personen (eventueel met hun vervoermiddel) en/of goederen met veerboten over zee; - passagiersvaart en cruises over zee; - verhuur van zeilschepen en motorjachten met bemanning bestemd voor de vaart over zee.

Inclusief **46.69.7** Groothandel in scheepsbenodigdheden en visserij-artikelen

90.04.02 evenementenhallen

Evenementenhallen Deze klasse omvat: - dagelijks beheer voeren over eigen accommodaties of accommodaties van derden welke bestaan uit minstens één ruimte die regelmatig gebruikt wordt voor zowel voorstellingen van podiumkunsten als sportbeoefening en eventueel recreatieve evenementen. Deze klasse omvat niet: - het dagelijks beheer voeren over sportaccommodaties (9311 x).

82.30 Organiseren van congressen en beurzen

Organiseren van congressen en beurzen Deze klasse omvat: - organiseren van beurzen en tentoonstellingen; - organiseren van weekmarkten; - organiseren van braderieën, rommelmarkten, ruilbeurzen e.d.; - organiseren van modeshows; - exploitatie van markten, markthallen en

tentoonstellingsgebouwen. Deze klasse omvat niet: - organiseren van veilingen (82991 , 82992); - organiseren van zuiver recreatieve evenementen (93195).

93299 Overige recreatie (rest, geen jachthavens)

Overige recreatie (rest, geen jachthavens) Deze klasse omvat: - organiseren van veelal eenmalige of periodiek terugkerende recreatieve evenementen; - organiseren van (personeels-)feesten, bruiloften, partijen, uitstapjes waarbij de verzorging zoals vervoer, horeca e.d. wordt uitbesteed; - organiseren van pokeravonden; - schutterijen; - exploitatie paintball-faciliteiten en escaperooms; - het verzorgen van vuurwerkshows; - Oranjeverenigingen; - het trainen van huisdieren; - overkoepelende, voorlichtende, adviserende en coördinerende activiteiten op het gebied van recreatie. Deze klasse omvat niet: - informatieverstrekking op het gebied van toerisme (7990); - voorlichtende, adviserende en coördinerende activiteiten op het gebied van sport (93196).

Horeca groothandels gebruiken:

46901 - Niet-gespecialiseerde groothandel in consumentenartikelen

47299 - Gespecialiseerde winkels in overige voedings- en genotmiddelen n.e.g.

1089 - Vervaardiging van overige voedingsmiddelen n.e.g.

Andere belangrijke SBI code's:

Bedrijfskantines: deze hebben allemaal een aparte SBI code

Restaurant in musea, pretparken en evenementenhallen: idem, geen aparte SBI code!

46312 - Groothandel in consumptie-aardappelen

46311 - Groothandel in groenten en fruit

4639 - Groothandel in voedings- en genotmiddelen algemeen assortiment

4634 - Groothandel in dranken (geen zuivel)

1089 - Vervaardiging van overige voedingsmiddelen n.e.g.

1085 - Vervaardiging van kant-en-klaarmaaltijden en snacks

93119 - Overige sportaccommodaties (restaurant in grote sportcomplexen, bijvoorbeeld Snowworld)

Daarnaast is er ook een partij die in de categorie Markthandel zit 47819 Markthandel in overige voedings- en genotmiddelen. Ik zie ook andere partijen die als tweede code markthandel hebben.

Wellicht veelal van oudsher????! Betreft het hier alleen markthandel?

Het probleem met deze codes is dat de ondernemer deze niet bepaald, maar wordt opgelegd door KVK op basis van de doelstelling in de oprichtingsakte. Dus je zou kunnen spreken van een interpretatie van de Kvk, dus subjectief? Daarnaast verschuiven wellicht oudere bedrijven van markthandel naar groothandel, zonder dat de KVK SBI codes worden aangepast.

Uitbreiding schaderegeling voedingstuinbouw

Op 15 mei 2020 is overleg gevoerd over aanpassing van de schaderegeling.

Uitgangspunten zijn:

1. Groenten en fruit
2. Omzetverlies > 30%
3. Voor de Foodservicemarkt (minimaal 75 % van de jaaromzet)

De volgende punten zijn besproken en geconcludeerd:

Omschrijving groenten en fruit

Moet alle verse producten die in het foodservicekanaal worden afgezet omvatten. Als richtsnoer kan gebruikt worden de wettelijke lijst is productbijlage van de MRL wetgeving Verordening (EU) 2018/62: Verse bederfelijke voedingstuinbouw producten vallen zijn duidelijk te onderscheiden in de hoofdproductgroepen verse groenten en fruit, paddenstoelen. Codes 0100000 tot 0290000 m.u.v. noten 0120000- 0120090-990

Klantprofiel

De markt van foodservice is zeer complex, Er zijn vele spelers die er voor zorgen dat de juiste producten in de juiste hoeveelheden op tienduizenden lokaties worden gebracht (fijndistributie). De groep SBI codes zal worden uitgebreid zodat alle soorten klanten er onder vallen waaronder de hospitality-branche (hotels, restaurants, etc.) , de catering (evenementen, bedrijfskantines, cruisevaart, etc.), de food-to-go (McDonalds, Subway, etc.). Grote klanten met eigen kantines vallen er ook onder. Deze groep wordt aangevuld met alle indirecte leveringen zoals horecagroothandel, verwerkers (wassen, snijden, portioneren), tussenhandel/importeurs, groothandelsmarkten en cash & carry en sommige bedrijven in het vervaardigen van kant- en klaar maaltijden en snacks. Uitgangspunt is dat aannemelijk moet worden gemaakt dat het om foodservice gaat.

Leveringsprofiel

De leveringen aan de foodservice hebben hun eigen kenmerken die dit soort leveringen onderscheiden van leveringen aan de retail en/of detailhandel. Veelal is sprake van bijzondere producten, mixorders met beperkte hoeveelheden per product, wijken verpakkingen af, wijkt de leverfrequentie af, etc. Aan de hand van klantprofiel in combinatie met leveringsprofiel kan bepaald worden dat het geleverde product bedoeld is voor de foodservice. Dit geldt dus ook bijvoorbeeld voor de tussenhandel/importeurs en de verwerkers waar niet direct te zien valt waar die klant het product naar toe verkoopt of verwerkt.

Bruto marge/winst

Voor de diverse berekeningen of voldaan wordt aan de criteria of de bepaling van de omvang van de schade kan nu volledig worden uitgegaan van de bruto marge/winst. Dus in het geval dat in het foodservice-assortiment meer marge wordt gemaakt dan in de niet onder de regeling vallende klanten/leveringen, dan zal eerder aan de criteria kunnen worden voldaan.

Effect van de verruiming

Om te bekijken wat het effect is van de aanpassingen is een onderzoek gedaan onder de leden van GroentenFruit Huis. De resultaten staan onderstaand overzicht:

Leden GFH Foodservice -30%	aantal	bestaand	aangepast
Foodservice Nederland	18	3	6
Foodservice export	9	2	3
Foodservice teelt	8	2	3
	35	7	12

Constateringen

1. De aanpassingen leiden er toe dat meer bedrijven van de regeling gebruik kunnen maken;
2. De norm van 75% is voor de meeste gespecialiseerde bedrijven een te hoge drempel. Met name de teeltbedrijven vallen af die werken binnen de collectieve afzet;
3. De periode van 12/3 t/m 11/6 is alleen met extrapolatie uit de administratie te halen;
4. Er zijn nog vele onzekerheden over de controle door de accountant. Door de complexiteit van de foodservicemarkt wordt betwijfeld of er ooit een verklaring zal worden afgegeven. Een praktisch ingericht en uit te voeren controle protocol is van essentieel belang.

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: woensdag 20 mei 2020 16:14
Aan: 10.2.e 10.2.e @anthos.org; 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak;
 10.2.e @gmail.com; 10.2.e@groentenfruihuis.nl; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @rabobank.nl; 10.2.e 10.2.e Thijs Cuijpers;
 10.2.e@gemeentewestland.nl; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 10.2.e 10.2.e @hetnet.nl; Niels Louwaars; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @vbn.nl; 10.2.e 10.2.e @avaq.nl; Jaap Bond; 10.2.e
 10.2.e Ruud Paauwe; 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e
 10.2.e @groentenfruihuis.nl
CC: 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Presentatie crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw d.d. 15 mei 2020
Bijlagen: 20200515-presentatie-corona-fase-2.pdf
Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste leden van de Crisisorganisatie,

Afgelopen maandag is per abuis de verkeerde presentatie rondgestuurd. Excuus!

Bijgaand de correcte presentatie die is getoond tijdens het overleg.

Hartelijke groet,

10.2.e

Secretariaat Greenports Nederland

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e; [Adri Bom-Lemstra](#); 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; [Gert Mulder](#); 10.2.e; [@glastuinbouwnederland.nl](#); 10.2.e; 10.2.e; [@kayb.nl](#); 10.2.e; [@10.2.e.com](#); 10.2.e; [@gmail.com](#); [Carin Huet](#); 10.2.e
Onderwerp: Regiegroep; agenda en stukken voor vanmiddag (16.30 U)
Datum: maandag 25 mei 2020 11:06:53
Bijlagen: [200522 -V1- Position paper Tuinbouw en coronacrisis.docx](#)
[Actielijst Crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw 15 mei 2020.docx](#)
[REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 14 mei 2020 \(1\).docx](#)
[GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)

Beste allen,

Bij deze de agenda met bespreek punten en stukken voor vanmiddag

Agenda:

- opening door Jaap Bond
- actielijst (14 mei jl)
- bespreken inzet crisis organisatie voor volgende fase en de opbouw van de agenda. (oa zie bijlagen)
- wat verder ter tafel komt

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e

Greenports Nederland

POSITION PAPER TUINBOUW EN CORONACRISIS

Versie 1.0 22-05-2020

Kengetallen

De tuinbouw is een Topsector van de Nederlandse economie

- 23.780 bedrijven; 350.000 werknemers (loonsom 2 miljard euro / jaar)
- Productieareaal: 100.000 ha; productiewaarde: jaarlijks 20 miljard euro
- Exportwaarde: jaarlijks 28 miljard euro; importwaarde: 9,7 miljard euro
- Sterke internationale oriëntatie én positie
  - o Export bereik: ruim 150 landen; sourcing import: ruim 130 landen
  - o Als internationale draaischijf cruciaal voor andere landen
    - Leverancier uitgangsmateriaal (wereldwijd; 40% uitgangsmateriaal groenten)
    - Leverancier van groenten en fruit (West-Europa en wereldwijd)
    - Leverancier van sierteeltproducten (Europa en wereldwijd)
    - Afnemer uitgangsmateriaal en eindproduct (draagt bij aan lokale economie)

Bijzonder karakter

De tuinbouw kenmerkt zich door een cyclus van veredeling, vermeerdering, productie- en verkoop met levend materiaal dat niet plots is uit of aan te zetten. Uitkomst cyclus is een continue stroom producten die in kort en efficiënt teeltproces als vers is te verkopen en te gebruiken. De planning, teelt en afzet vereist zorgvuldig en fijnmazige logistiek proces van zaad en plantgoed tot groente, fruit en sierteeltproduct bij consument.

Impact en aanpak coronacrisis

Wereldwijde maatregelen om verspreiding coronavirus in te dammen, zorgen voor ontwrichting van de productie cyclus en het logistieke proces. Dat heeft direct impact op de prijsvorming van het hele aanbod, met als direct gevolg (forse) omzetsderving, liquiditeitsproblemen en (handels)kredietbeperkingen bij bedrijven. Door het vers-karakter heeft teveel aan product direct (vrijwel) geen waarde. Het afvoeren ervan brengt extra kosten met zich mee. Tegelijkertijd is er de wetenschap dat bij groenten en fruit verstoring in het productieproces nu, impact heeft op de beschikbaarheid van gezond voedsel op de middellange termijn (2-4 maanden). In de sierteelt kennen veel bedrijven continu kort-cyclisch proces (van 6-10 weken) van aanplanten en oogsten om zo een stabiele factor in de markt te zijn.

Door acute vraaguitval (m.n. sierteelt en groenten voor horeca en catering) is de schade miljarden euro's. Daarnaast ontstaat een uitwaai van effecten naar aanverwante bedrijvigheid van tuinbouwcluster, zoals toelevering en techniek. Ook daar is vraaguitval wereldwijd. Sector werkte zelf hard aan oplossingen voor knelpunten; gezamenlijk in crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw.

Greenports Nederland coördineerde en faciliteerde aanpak door bijeen brengen kennis en netwerk.

Voornaamste thema's:

- Arbeid; *gezondheid en beschikbaarheid personeel*
  - o Protocollen voor coronamaatregelen bij huisvesting, vervoer en werkvloer
  - o Platforms matchen vraag en aanbod; Green Lanes voor arbeidsmigranten
- Financiën; *in de kern gezonde bedrijven mogen niet omvallen*
  - o Uitwerken en benutten noodmaatregelen (Noodkrediet, NOW, uitstel betalingen)
  - o Extra steunmaatregel voor de tuinbouw
  - o Overeind houden 'financiële dragers' import en export (beschikbaarheid en betaalbaarheid exportkredieten e.d.)
- Logistiek; *ontwrichting wereldwijde maatregelen beperken*
  - o Green Lanes voor vrachttransport binnen de EU
  - o Beschikbaarheid vrachtruimte luchtvaart voor in- en uitvoer hoogwaardig product
  - o Beschikbaarheid (koel)containers voor zeevrachten

- Betaalbaarheid risico's import en export (kredietverzekeringen e.d.)
- Lock downs elders (beperkt bereikbaarheid personeel en beschikbaarheid product)

Extra steunmaatregel tuinbouw

Acute vraaguitval resulteerde in enorme derving omzet (primaire sector) en bruto winst (handel). Circa derde bedrijven stond op omvallen. Generieke noodmaatregelen kabinet boden onvoldoende soelaas, door de benodigde continuïteit van de productiecycclus en cruciale periode (seizoenspiek in omzet en arbeid). Dit rechtvaardigde een extra steunmaatregel, specifiek voor tuinbouw. Budget van 600 miljoen euro lijkt afdoende, metname vanwege de inspanningen van de sector (tallose publieks- en afzetcampagnes) zelf en door het heropenen van de afzetkanalen laat de markt herstel laat zien. Geldt nog niet voor alle afzetmarkten en alle producten; herstel en dus voortdurend schade zal langer aanhouden dan periode waarvoor steunmaatregel nu geldt.

Vervolg

Inzet sector komende periode:

- Veilig blijven stellen gezondheid werkenden in de sector en financiële positie bedrijven
- Resterende knelpunten oplossen
  - Nauwkeurig in beeld te brengen met effectanalyse (enquête bij alle ondernemers)
  - Arbeid: gezondheid en beschikbaarheid personeel
  - Logistiek: m.n. vrachtcapaciteit luchtvaart, exportkredieten (en verzekering ervan) en wereldwijde beperkingen voor reizen personeel
  - Financiën
    - Optimaal benutten huidige steunmaatregel
      - Knelpunten oplossen voor bedrijven waarvoor regeling bedoeld
    - Verlengen steunmaatregel met drie maanden
      - Op basis van nu beschikbaar budget (restant 'oormerken')
- Veilig stellen ambities van het Nationaal Tuinbouwakkoord
  - Lange termijn verkenning bij Accez
  - Bij eventueel resterend budget gericht investeringen (in duurzaamheid) aanjagen
  - Let op: (extra) eisen aan steunmaatregel zijn niet nodig en ongewenst
    - Criteria zorgen ervoor dat geld terecht komt bij bedrijven met forse schade
    - Met het Nationaal Tuinbouwakkoord is sector al gecommitteerd aan vergaande ambities

Vraag aan politiek

- Erkenning voor eigen initiatief en inzet sector
- Erkenning voor positieve inzet ministerie van LNV en goede samenwerking met sector
- Erkenning voor belang van de sector- in NL , EU en elders in de wereld (werkgelegenheid, voedselzekerheid en innovatie op duurzaamheid)
- Erkenning voor cruciale functie extra steunmaatregel voor behoud bedrijven en cluster
  - In periode 12 maart t/m 11 juni en voor daarna
- Aandacht voor resterende knelpunten

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e; [Adri Bom-Lemstra](#); 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e
 10.2.e; [Gert Mulder](#); 10.2.e; [@glastuinbouwnederland.nl](#); 10.2.e; 10.2.e; [@kayb.nl](#);
 10.2.e; 10.2.e; [- Online Business Support](#); 10.2.e; [@gmail.com](#); [Carin Huet](#); 10.2.e
Onderwerp: Re: Regiegroep; agenda en stukken voor vanmiddag (16.30 U)
Datum: maandag 25 mei 2020 14:46:00
Bijlagen: [200520 REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 19 mei 2020.docx](#)
[GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)

Beste allen,

Bij deze actie lijst van 19 mei jl

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Op 25 mei 2020, om 11:06 heeft 10.2.e
 10.2.e [@greenports-nederland.nl](#)> het volgende geschreven:

Beste allen,

Bij deze de agenda met bespreek punten en stukken voor vanmiddag

Agenda:

- opening door Jaap Bond
- actielijst (14 mei jl)
- bespreken inzet crisis organisatie voor volgende fase en de opbouw van de agenda. (oa zie bijlagen)
- wat verder ter tafel komt

<200522 -V1- Position paper Tuinbouw en coronacrisis.docx>

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 19 mei 2020

Aanwezig: Adri Bom (GPNL), Jaap Bond (vz), 10.2.e (LNV), 10.2.e (GPNL), Gert Mulder (GFH), 10.2.e (RFH), Sjaak van der Tak (GT NL) en Carin van Huet (Rabobank)

Agendalid: 10.2.e (Topsector T&U,) 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e (actielijst)

Afwezig: Niek Jan van Kesteren (GPH)

Gasten: -

Volgend overleg: nog te bepalen

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
37	19/5	Volgend overleg: hangt deels samen met bekend worden NOW2. Uitnodiging volgt	Jaap / 10.2.e
36	19/5	Actiepunten komende periode: <ul style="list-style-type: none"> - Steunmaatregel 'vervolmaken' met oplossen knelpunten - Bij onderuitputting budget 600 mln, restbedrag zien te 'behouden' voor periode na 11 juni <ul style="list-style-type: none"> • Optie: voorwaarden (verduurzaming) koppelen aan aanvraag. Kan onontkoombaar zijn. Helpt om eerder gemaakte duurzaamheidsafspraken na te kunnen komen - Vergaderfrequentie overleg kan wellicht omlaag - Als Regiegroep nadenken over criteria om te bepalen wanneer we crisisperiode als 'afgesloten' beschouwen 	Allen
35	19/5	NOW2 in de maak, naar verwachting 20/05 publicatie. Aanpassing lijkt rekening te houden met onze sector: piekarbeid en -omzet. Na bekend worden effect regeling goed bestuderen met TF Arbeid en Financiën, ook om noodzaak vervolg van extra steunmaatregel scherp te krijgen	TF Arbeid en TF Financiën
34	19/5	Terugkoppeling gesprek met LNV / RVO <ul style="list-style-type: none"> - Goed gesprek, sfeer is oplossingsgericht - Intentie: knelpunten binnen huidige kaders oplossen, opdat regeling niet terug hoeft naar Brussel voor akkoord - Knelpunt bedrijven met groei in omzet: is op te lossen - Knelpunt afzet voedingstuinbouw: SBI-codes uitgebreid - Brutowinst piekperiode is te 'extrapoleren' naar periode 12 maart t/m 11 juni 	

		<ul style="list-style-type: none"> - Opbrengstderving licenties (nieuw knelpunt): wordt nog naar gekeken - Kwestie 75%-grens voedingstuinbouw blijft onopgelost - LNV werkt verder uit en zal met tekst komen waarin dit is bevestigd en correct geformuleerd. Afspraak: tot die tijd GEEN communicatie naar buiten. Bericht van LNV te benutten voor informeren achterban - Over gebruik loket (aantal vragen en aanvragen) geen specifieke informatie verkregen. Route is hiervoor: eerst brief naar Tweede Kamer, dan info naar anderen <p>Aandachtspunt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bewijslast is complex, maken accountants bezwaar tegen (maakt deadline ook lastig haalbaar) 	
33	14/5	<p>Aanvraag Noodfonds Sierteelt</p> <ul style="list-style-type: none"> • RVO heeft op 7/5 loket opengesteld tbv bevoorschottingen <p>Vanmiddag heeft afstemming met LNV en RVO plaatsgevonden over de geïnventariseerde knelpunten.</p> <p>Zoeken naar een haakje irt bedrijven die groei hebben gekend in de afgelopen jaren en vaak investeringen hebben gedaan op gebied van verduurzaming. Het haakje startersoptie is vooralsnog juridisch afgewezen. 10.2.e gaat onderbouwing na. Toewerken naar besluitvorming door de minister en voorkomen dat teruggegaan dient te worden naar Brussel.</p> <p>Tweede noodpakket VNO-NCW acteert hierop. Aandachtspunt: zijn we goed aangesloten op de regels en lopen de tijdlijnen nog parallel?</p>	
61	11/5	<p>Taskforce Scenario's De enquête voor de effectanalyse wordt op 26 mei verstuurd naar de ondernemers, eerste analyse voor de regiegroep is op 3 juni beschikbaar.</p>	Adri / Sjaak
62	11/5	<p>~~15 mei om 10.00 uur~~ Terugkoppeling fase + doorstart fase 2 met totale crisisgroep.</p> <p>~~Actie:~~ ~~Doornemen en aanvullen conceptpresentatie.~~</p>	
63	11/5	Economische veiligheid (opkopers uit buitenland): vinger aan de pols houden en kijken of er maatregelen zijn te nemen (o.a. via kapitaal). Meenemen met scenario-analyse	Adri
64	13/5	10.2.e vraagt of het artikel van de NOS (de sierteelt krabbelt op) geduid kan worden. Sjaak en 10.2.e geven hier een mondelinge uitleg. Deze zal ook schriftelijk aan 10.2.e worden verstrekt	Sjaak/10.2.e
66	13/5	10.2.e meldt dat topsectoren en LNV een uitvraag gaan doen richting branches welke internationale inzet nodig is voor bedrijfsleven. Sluit ook aan bij internationale actieagenda VNO-NCW.	10.2.e

10.2.e

Van: Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl>
Verzonden: maandag 25 mei 2020 17:20
Aan: 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e Thijs Cuijpers; 10.2.e 10.2.e Niels Louwaars;
 10.2.e@vbn.nl; 10.2.e Jaap Bond; Ruud Paauwe; 10.2.e@nfofruit.nl; 10.2.e
 10.2.e @groentenfruihuis.nl; 10.2.e 10.2.e @anthos.org
CC: 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: COORDINATIETEAM - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 20 mei 2020
Bijlagen: 20200520 coördinatieteam-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-20-mei-2020.docx

Beste leden van het Coördinatieteam,

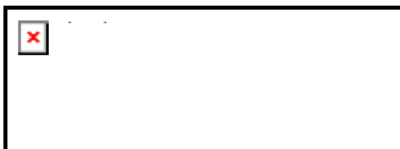
Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van afgelopen woensdag 20 mei.

Het eerstvolgend overleg vindt **woensdag 27 mei plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw
Concept: 20 mei 2020

Overzicht na overleg van:

20 mei 2020

Aanwezigen:

 Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e
 (GFhuis), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e (LNV), 10.2.e
 (PZH), N. Louwaars (Plantum), 10.2.e 10.2.e
 (verslag) (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:
Woensdag 27 mei 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
127	20/5	Jaap; de contouren van NOW2 worden duidelijk maar moet nog bestudeerd worden. Dit heeft invloed op de voorbereiding van fase 2. Als NOW 2 niet voldoet gaan we aan de slag met een tweede fonds. Henk vraagt of inzichtelijk is hoeveel gebruik er nu gemaakt wordt van het fonds en vraagt zich af of een tweede fonds realistisch is. Is ook niet goed voor je imago, kan op de lange termijn tegen je werken. Jaap geeft aan dat dit nog niet inzichtelijk is. Voorkeur heeft om het huidige fonds ook bij onderuitputting te behouden voor het tuinbouwcluster.	TF financiën
126	20/5	De urgente knelpunten zijn besproken met LNV en RVO, dit was een positief gesprek, oplossingsgericht. We willen niet terug hoeven naar Europa. LNV bereidt een persbericht voor, tot die tijd zal er geen communicatie zijn over het gesprek met LNV en RVO. Er is een nieuwe casus bijgekomen; bedrijven die licenties afgeven hebben nu geen inkomsten. Nieuwe casussen blijven doorgeven. ~~Er is een volgend overleg (op 19 mei) met LNV en RVO gepland om urgente knelpunten in de regeling verder te bespreken. Dit geldt bijvoorbeeld voor de voedingstuinbouw en bedrijven die gegroeid zijn.~~ ~~De volgende fase wordt belangrijk voor partijen die nu niet van de regeling gebruik kunnen maken.~~	

		<p>Matthijs geeft aan dat de handel in bloemen en planten is aangetrokken, veel handelsbedrijven zullen dus geen gebruik maken van het steunfonds.</p> <p>Jaap; We gaan ons er op richten om bij onder uitputting van het fonds het overgebleven bedrag beschikbaar te houden voor het tuinbouwcluster. Zodat gevolgschades voor partijen die nu er geen gebruik van kunnen maken misschien ook nog compensatie kunnen krijgen.</p>	
125	12/5	Overleg Brussel over flexibilisering mededingingsregels. Betreft verruiming regels, geen budget. Toegezegde 76 mln betreft steun voor private opslag vlees en zuivel; geen plantaardig product. Lobby voor gewenste aanpassing loopt door	Allen
124	12/5	Bij Rabo is bedrag tegemoetkoming te gebruiken voor boetevrij aflossen. Navraag gedaan bij andere banken naar hun beleid	TF Fin
121	12/5	Minister Koolmees (SZW) is bezig met aanpassing NOW. Via LTO en VNO/NCW zorgen aangehaakt te zijn	Allen/Jaap

10.2.e

Van: 10.2.e <10.2.e@topsectortu.nl>
Verzonden: maandag 25 mei 2020 15:40
Aan: 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: rekenvoorbeelden noodfonds en NWO

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste 10.2.e hierbij zoals besproken de rekenvoorbeelden die we vanuit de crisisoeverorganisatie hebben gecommuniceerd.

Deze voorbeelden zijn in het overleg met LNV/besproken. Graag even check of het goed is verwoord

Alvast bedankt

10.2.e

Voortgang overleg 'pijnpunten' Het overleg met LNV en RVO over vragen en pijnpunten bij de extra steunmaatregel vordert. De gesprekken verlopen in constructieve sfeer en blijven oplossingsgericht. Naar verwachting kan LNV begin volgende week uitsluitsel geven over hoe om te gaan met de criteria voor de bedrijven in de voedingstuinbouw en bedrijven die de afgelopen jaren (sterk) groeiden in omzet. In afwachting van de reactie van LNV is er nu inhoudelijk niets over te zeggen. Dat is wel het geval bij de vraag hoe om te gaan met verrekening van een NOW-uitkering met de tegemoetkoming uit de steunmaatregel. De NOW-uitkering wordt namelijk wel afgetrokken van de (berekende) tegemoetkoming. Uitzondering hierop vormen de bedrijven met een dusdanig hoge derving aan omzet of brutowinst, dat ze met een plafond in de tegemoetkoming te maken krijgen.

Toelichting aan de hand van twee fictieve rekenvoorbeelden: A: Een bedrijf met een omzet van € 200.000 en een omzetverlies van € 100.000, heeft recht op een maximale bijdrage vanuit het noodfonds van € 49.000. Immers: 30% is ondernemersrisico en van de resterende € 70.000 wordt 70% vergoed. Als in een eerder stadium NOW-subsidie is aangevraagd van € 20.000, dan wordt alleen de resterende € 29.000 bijgedragen vanuit het noodfonds. B: Een bedrijf met een omzetschade van € 2 miljoen, heeft een bijdrage van € 0,5 miljoen ontvangen vanuit NOW. Zijn omzetverlies komt daardoor uit op € 1,5 miljoen, waarmee hij boven het plafond blijft van € 1 miljoen schade. Daardoor hoeft de NOW-subsidie niet van dat bedrag te worden afgetrokken.

10.2.e

Van: Beens, drs. M.C. (Marije)
Verzonden: dinsdag 26 mei 2020 17:39
Aan: 10.2.e 10.2.e
CC: 10.2.e
Onderwerp: Fwd: schade voor vermeerderaars/veredelaars
Bijlagen: image003.gif; ATT00001.htm; notitie regeling COVID19 - sierteeltvermeerderaars.docx; ATT00002.htm

Hoi 10.2.e en 10.2.e

Hier is de notitie. Ik heb nog niet gekeken. Ben wel heel benieuwd, want bij de laatste toelichting klonk het niet zonder meer als iets wat past, maar wie weet....
 Kijken jullie hier naar?
 Bedankt weer,

Groet, Marije

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: Niels Louwaars <10.2.e @plantum.nl>
Datum: 26 mei 2020 om 17:36:03 CEST
Aan: "Beens, drs. M.C. (Marije)" <10.2.e @minlnv.nl>
Kopie: 10.2.e <10.2.e @plantum.nl>, Jaap Bond <10.2.e @topsectortu.nl>
Onderwerp: schade voor vermeerderaars/veredelaars

Beste Marije,
 Mijn collega 10.2.e gaf mij vanmiddag aan, dat het document waarin we uitleggen waarom bepaalde Plantum-leden schade lijden, al bij jou binnen had moeten zijn om betrokken te worden bij aanpassing voor de regeling. Dat was hem eerder niet duidelijk, daarom hier bijgaand. Ik weet niet of het noodzakelijk is dat Brussel naar dit aspect van de schade kijkt – ik denk dat het niet meer is dan een logische interpretatie van de regeling. Zowel Jaap Bond als Niek-Jan van Kesteren hebben in het crisisteam meermalen bevestigd dat schade aan het begin van de keten ook onder de regeling zou moeten vallen.
 Het leek in het begin veel erger, maar nu blijkt slechts enkele bedrijven boven de 30% uitkomen. Ik hoop van harte dat zij ookal zijn het er niet veel buiten het net vissen en grote risico's gaan lopen wat betreft hun voortbestaan.

Met vriendelijke groet,

Niels Louwaars
 Directeur
 Plantum

Schade in de sierteelt met betrekking tot verlies aan Licentie-inkomsten

Vermeerderaars/ veredelaars hebben net als andere partijen in de keten te lijden van de Covid19 crisis. Deze bedrijven worden geconfronteerd met een combinatie van de volgende situaties, zoals genoemd in artikel 2 lid van Regeling Tegemoetkoming land- en tuinbouwondernemers COVID-19:

- de productie gaat door terwijl er nauwelijks omzet wordt gemaakt;
- producten zijn slecht of niet houdbaar vanwege bederfelijkheid en er zijn geen of beperkte alternatieve toepassingsmogelijkheden; en
- in de periode maart, april en mei is een grote seizoenspiek in productie, personele bezetting en omzet.

Net als in de andere schakels van de ketens zijn de gevolgen verschillend per product omdat elk gewas zijn specifieke teelt en afzetperiode en -regio kent. Vermeerdering van jonge planten en stekmateriaal organiseren Nederlandse bedrijven deels op het eigen bedrijf en deels onder licentie bij derden. Afhankelijk van het gewas en het bedrijf ligt de nadruk bij deze inkomstenbronnen verschillend. De totale omzetschade is vaak een combinatie van niet geleverd plantmateriaal en minder tot geen licentie inkomsten.

Er zijn verschillende vormen van licentiesystemen, de belangrijkste zijn:

- Licentieverplichting gebaseerd op de aantallen geplante stekken/plantgoed
- Licentieverplichting gebaseerd op de aantallen geproduceerd eindproduct
- Licentieverplichting gebaseerd op het areaal aangeplant product

Wanneer de licentienemer de geproduceerde producten (bloemen en planten) als gevolg van de COVID19 crises niet kan verkopen en moet vernietigen, dan is er vaak ook geen basis om licenties af te dragen aan de licentiegever.

Er zijn twee uitdagingen met betrekking tot de **Regeling nr. WJZ/20120212 van 8 mei jongstleden**.

Allereerst is de schade van de vermeerderaars wel degelijk onderdeel van de schade in de tuinbouwketens, maar houden mogelijk niet direct verband met de levering van materiaal. Dit is wel indirect het geval omdat het een contract is op basis van eerder geleverde moederplanten.

Ten tweede is schade vaak niet in juni met zekerheid op te geven. De verklaring daarvoor is als volgt:

De licentieopgave vinden per maand, kwartaal of (half) jaar plaats. De definitieve schade kan daarom pas later worden vastgesteld. Bijvoorbeeld bij een kwartaalopgave over het tweede kwartaal 2020 wordt regulier in het 3e kwartaal ingestuurd en daarna volgt de facturatie. Op basis van tussentijdse informatie kan wel een schatting van de schade worden gemaakt.

De licentieschade moet nadrukkelijk gerelateerd zijn aan de periode 12 maart – 11 juni 2020. Enkele voorbeelden:

- Licentieverplichting gebaseerd op de aantallen geplante stekken/plantgoed.
De licentienemer vermeerderd Chrysant in licentie en heeft in december geplant. Vervolgens worden de bloemen niet geoogst in de periode 12 maart tot 11 juni wat leidt tot niet-betaling van de licentiegelden. Dat is dus omzetschade voor het vermeerderings/veredelingsbedrijf die logischerwijs in aanmerking komt voor de regeling. (Chrysanten die in Italië, waar de Corona-epidemie eerder begon begin maart niet geoogst zijn, leiden wel omzetverlies voor het Nederlandse licentieverlener, maar vallen buiten de regeling).

- Licentieverplichting gebaseerd op het areaal aangeplant product. Licenties op de vermeerdering van 10.2.e worden vaak op basis van areaal op jaarbasis betaald. Wanneer de bloemen in de periode 12 maart tot 11 juni of een deel daarvan niet geoogst worden dan is de omzet in deze periode nihil en zal over dat deel van het jaar geen licentie worden gefactureerd. Deze omzetzijning moet in aanmerking komen voor een bijdrage van de regeling. Valt de periode dat niet wordt geoogst buiten de periode van 12 maart tot 11 juni dan komt die omzetzijning niet in aanmerking voor een bijdrage uit regeling.

Het is natuurlijk belangrijk dat de schade met voldoende bewijsmateriaal wordt onderbouwd. De bedrijven staan daarvoor aan de lat. Op dit moment kan slechts een schatting worden overlegd, in een aantal gevallen op basis van die van een agent.

Op dit moment is ons beeld dat het verlies aan licentie-omzet bij slechts enkele bedrijven verenigd binnen Plantum meer dan 30% zal bedragen in de periode van 12 maart – 11 juni 2020. Dit betreft vooral bedrijven die actief zijn in één gewas. Een concreet voorbeeld betreft een bedrijf actief in 10.2.e Dat bedrijf schat in dat de normale omzet van 1,5 miljoen euro over de periode 11 maart – 12 juni is gehalveerd. Deze halvering wordt voor een klein deel veroorzaakt door minder inkomsten als gevolg van niet geleverde planten maar voor het grootste deel door het niet kunnen innen van de licenties.

Ook al is het een beperkt aantal bedrijven, dan nog is het van groot belang dat de regeling voor de gehele keten uniform wordt toegepast.

We hopen dat deze uitleg mogelijke verwarring met betrekking tot de vermeerderers wegneemt.

10.2.e

Van: Niels Louwaars <10.2.e@plantum.nl>
Verzonden: woensdag 27 mei 2020 09:28
Aan: Beens, drs. M.C. (Marije)
CC: 10.2.e Jaap Bond; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: RE: schade voor vermeerderaars/veredelaars

Dank je wel, Marije,

Het is vanmorgen ok even in het crisisteam geweest met de conclusie van Jaap dat dit volgens hem past binnen de zaken die naar Brussel zijn gegaan m.b.t. consistentie van definities), dus ik ga ervan uit dat dit op zijn pootjes terecht komt.

Maar ik hoor jullie analyse natuurlijk ook heel graag !

Met vriendelijke groet,

Niels Louwaars
 Directeur
 Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda
 telephone +31 182 68 86 68 reg. no. Rotterdam 24319599
 fax +31 182 68 86 67 VAT NL809984738B01
 website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

Van: Beens, drs. M.C. (Marije)
Verzonden: dinsdag 26 mei 2020 17:38
Aan: Niels Louwaars
CC: 10.2.e ; Jaap Bond ; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Re: schade voor vermeerderaars/veredelaars

Beste Niels,

We gaan het bekijken en komen er op terug!

Groet, Marije

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 26 mei 2020 om 17:36 heeft Niels Louwaars <10.2.e@plantum.nl> het volgende geschreven:

Beste Marije,

Mijn collega 10.2.e gaf mij vanmiddag aan, dat het document waarin we uitleggen waarom bepaalde Plantum-leden schade lijden, al bij jou binnen had moeten zijn om betrokken te worden bij aanpassing voor de regeling. Dat was hem eerder niet duidelijk, daarom hier bijgaand.

Ik weet niet of het noodzakelijk is dat Brussel naar dit aspect van de schade kijkt – ik denk dat het niet meer is dan een logische interpretatie van de regeling. Zowel Jaap Bond als Niek-Jan van Kesteren hebben in het crisisteam meermalen bevestigd dat schade aan het begin van de keten ook onder de regeling zou moeten vallen.

Het leek in het begin veel erger, maar nu blijkt slechts enkele bedrijven boven de 30% uitkomen. Ik hoop van harte dat zij ookal zijn het er niet veel buiten het net vissen en grote risico's gaan lopen wat betreft hun voortbestaan.

Met vriendelijke groet,

Niels Louwaars
Directeur
Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda
telephone +31 182 68 86 68 reg. no. Rotterdam 24319599
fax +31 182 68 86 67 VAT NL809984738B01
website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e; [Adri Bom-Lemstra](#); 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e
 10.2.e; [Gert Mulder](#); 10.2.e; [@glastuinbouwnederland.nl](#); 10.2.e; 10.2.e; [@kayb.nl](#);
 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; [@gmail.com](#); [Carin Huet](#); 10.2.e
Onderwerp: IN AGENDA EN IBABS PV:Regiegroep Crisis organisatie morgen 16.00 uur- 17.30 uur
Datum: dinsdag 9 juni 2020 08:14:07
Bijlagen: [GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)

Beste allen,

Iom vz Jaap Bond wil ik morgenmiddag een telefonische vergadering van de regiegroep beleggen. Daarbij komen de volgende agendapunten aarde orde;

- reactie vanuit “Brussel” op wijzigingsvoorstellen steunmaatregel vanuit LNV/RVO,
- verlenging steunmaatregel voor komende 6 maanden (motivatie vanuit verschillende sectoren verwacht ik uiterlijk morgen, ik zal deze zsm nasturen)
- 1e resultaten vanuit de enquête “impact coronacrisis voor de tuinbouw”, samenvatting wordt zsm toegestuurd. (mmv 10.2.e PZH)
- Reactie vanuit tuinbouw op het advies van het aanjaagteam “arbeidsmigranten” (mmv 10.2.e Glastuinbouw NL)

Ik zsm zal een vergaderverzoek toesturen.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e; Adri Bom-Lemstra; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; Gert Mulder; 10.2.e; @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e; 10.2.e; @kayb.nl; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; @gmail.com; Carin Huet; 10.2.e
Onderwerp: Regiegroep Crisis organisatie vandaag 16.00 uur- 17.30 uur ; stukken ter voorbereiding
Datum: woensdag 10 juni 2020 11:23:28
Bijlagen: [REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 25 mei 2020.docx](#)
[200609 - position paper - Steunmaatregel tuinbouw vereist verlenging.pdf](#)
[200610 - met opm GP RL - Opzet 25 juni.docx](#)
[Bloembollenhandel - onderbouwing verlenging steunmaatregel fase 2.pdf](#)
[LTO - onderbouwing verlenging steunmaatregel fase 2.pdf](#)
[200610 - met opm GP RL - Opzet 25 juni.docx](#)

Beste allen,

Bij deze nogmaals de agenda en stukken ter voorbereiding,

Agenda ;

- opening en actielijst

- bespreken reactie vanuit “ Brussel” op wijzigingsvoorstellen steunmaatregel vanuit LNV/RVO,

- 1e resultaten vanuit de enquête “ impact coronacrisis voor de tuinbouw”, samenvatting wordt zsm toegestuurd. (mmv 10.2.e PZH)

- Reactie vanuit de tuinbouw op het advies van het aanjaagteam “ arbeidsmigranten” (mmv 10.2.e Glastuinbouw NL)

-verlenging steunmaatregel voor komende 6 maanden (motivatie vanuit verschillende sectoren)

- wat verder ter tafel komt

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 25 mei 2020

Aanwezigen: Adri Bom (GPNL), Jaap Bond (vz), 10.2.e (LNV), 10.2.e (GPNL), Gert Mulder (GFH), 10.2.e (RFH), Sjaak van der Tak (GT NL) en Carin van Huet (Rabobank)

Agendalid: 10.2.e (Topsector T&U,) 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e (actielijst)

Afwezig: Niek Jan van Kesteren (GPH)

Gasten: -

Volgend overleg: 10 juni 2020

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	14/5	Noodfonds Sierteelt Morgenmiddag nadere afstemming over knelpunten met LNV. Daarna communicatie over de regeling, eventuele verlenging etc. Reactietermijn van 14 dagen door ondernemers als te lang ervaren. 10.2.e gaat dit intern na. Morgen volgt uitsluitel over verlengen van de deadline van 14 juni met 10 tot 14 dagen. Tweede noodpakket VNO-NCW acteert hierop. Aandachtspunt: zijn we goed aangesloten op de regels en lopen de tijdlijnen nog parallel?	10.2.e
61	11/5	Taskforce Scenario's De enquête voor de effectanalyse wordt op 26 mei verstuurd naar de ondernemers, eerste analyse voor de regiegroep is op 3 juni beschikbaar.	Adri / Sjaak
63	11/5	Economische veiligheid (opkopers uit buitenland): vinger aan de pols houden en kijken of er maatregelen zijn te nemen (o.a. via kapitaal). Meenemen met scenario-analyse	Adri
64	13/5	10.2.e vraagt of het artikel van de NOS (de sierteelt krabbelt op) geduid kan worden. Sjaak en 10.2.e geven hier een mondelinge uitleg. Deze zal ook schriftelijk aan 10.2.e worden verstrekt	Sjaak/ 10.2.e
66	13/5	10.2.e meldt dat topsectoren en LNV een uitvraag gaan doen richting branches welke internationale inzet nodig is voor bedrijfsleven. Sluit ook aan bij internationale actieagenda VNO-NCW.	10.2.e

67	19/5	Volgend overleg: hangt deels samen met bekend worden NOW2. Uitnodiging volgt	Jaap / 10.2.e
68	19/5	Actiepunten komende periode: <ul style="list-style-type: none"> - Steunmaatregel 'vervolmaken' met oplossen knelpunten - Bij onderuitputting budget 600 mln, restbedrag zien te 'behouden' voor periode na 11 juni <ul style="list-style-type: none"> • Optie: voorwaarden (verduurzaming) koppelen aan aanvraag. Kan onontkoombaar zijn. Helpt om eerder gemaakte duurzaamheidsafspraken na te kunnen komen - Vergaderfrequentie overleg kan wellicht omlaag - Als Regiegroep nadenken over criteria om te bepalen wanneer we crisisperiode als 'afgesloten' beschouwen 	Allen
69	25/5	NOW2 is op 20/05 gepubliceerd. Deze houdt beter rekening met de sector: piekarbeid en -omzet. Na bekend worden effect regeling goed bestuderen met TF Arbeid en Financiën, ook om noodzaak vervolg van extra steunmaatregel scherp te krijgen	TF Arbeid en TF Financiën
70	19/5	Terugkoppeling gesprek met LNV / RVO <ul style="list-style-type: none"> - Goed gesprek, sfeer is oplossingsgericht - Intentie: knelpunten binnen huidige kaders oplossen, opdat regeling niet terug hoeft naar Brussel voor akkoord - Knelpunt bedrijven met groei in omzet: is op te lossen - Knelpunt afzet voedingstuinbouw: SBI-codes uitgebreid - Brutowinst piekperiode is te 'extrapoleren' naar periode 12 maart t/m 11 juni - Opbrengstderving licenties (nieuw knelpunt): wordt nog naar gekeken - Kwestie 75%-grens voedingstuinbouw blijft onopgelost - LNV werkt verder uit en zal met tekst komen waarin dit is bevestigd en correct geformuleerd. Afspraak: tot die tijd GEEN communicatie naar buiten. Bericht van LNV te benutten voor informeren achterban - Over gebruik loket (aantal vragen en aanvragen) geen specifieke informatie verkregen. Route is hiervoor: eerst brief naar Tweede Kamer, dan info naar anderen Aandachtspunt: <ul style="list-style-type: none"> - Bewijslast is complex, maken accountants bezwaar tegen (maakt deadline ook lastig haalbaar) 	
71	25/5	Huisvesting, vervoer en besmettingsrisico's zijn binnen de sector vergelijkbaar aan de uitdagingen bij de slachterijen. Actueel: Kamerdebat dat op dit moment gevoerd wordt. Verzoek aan Taskforce Arbeid hierop de acteren ism LTO.	TF Arbeid
72	25/5	Enquête Effectenanalyse is verzonden aan meer dan 7000 mailadressen. Inmiddels zijn 177 reacties ontvangen.	

STEUNMAATREGEL TUINBOUW VEREIST VERLENGING

Kernboodschap

De coronacrisis treft teelt- en handelsbedrijven tuinbouw hard. Door actief en inventief inspelen op marktontwikkelingen, totale schade sector beperkt gebleven. Herstel blijft uit bij aantal markten en producten. Schade duurt voort, liquiditeitsproblemen houden aan en investeringen (in verduurzaming) uitgesteld. Daarom noodzakelijk steunmaatregel te verlengen, op basis van huidige budget dat forse onderuitputting kent.

Kengetallen

De tuinbouw is een Topsector van de Nederlandse economie

- 23.780 bedrijven; 350.000 werknemers (loonsom 2 miljard euro / jaar)
- Productieareaal: 100.000 ha; productiewaarde: jaarlijks 20 miljard euro
- Exportwaarde: jaarlijks 28 miljard euro; importwaarde: 9,7 miljard euro
- Sterke internationale oriëntatie én positie
  - o Export bereik: ruim 150 landen; sourcing import: ruim 130 landen
  - o Als internationale draaischijf cruciaal voor andere landen

Bijzonder karakter

De tuinbouw kenmerkt zich door een cyclus van veredeling, vermeerdering, productie- en verkoop met levend materiaal dat niet plots is uit of aan te zetten. Uitkomst cyclus is een continue stroom producten die in kort en efficiënt teeltproces als vers is te verkopen en te gebruiken. De planning, teelt en afzet vereist zorgvuldig en fijnmazige logistiek proces van zaad en plantgoed tot groente, fruit en sierteeltproduct bij consument.

Impact en aanpak coronacrisis

Wereldwijde maatregelen om verspreiding coronavirus in te dammen, zorgen voor ontwrichting van productie cyclus en het logistieke proces. Dit heeft direct impact op prijsvorming van hele aanbod, met als direct gevolg (forse) omzetsdaling, liquiditeitsproblemen en (handels)kredietbeperkingen bij bedrijven. Door het vers-karakter heeft teveel aan product direct (vrijwel) geen waarde. Het afvoeren ervan brengt extra kosten met zich mee. Tegelijkertijd is er de wetenschap dat bij groenten en fruit verstoring in het productieproces nu, impact heeft op de beschikbaarheid van gezond voedsel op de middellange termijn (2-4 maanden). In de sierteelt kennen veel bedrijven continu kort-cyclisch proces (van 6-10 weken) van aanplanten en oogsten om zo een stabiele factor in de markt te zijn. Door acute vraaguitval (m.n. sierteelt en groenten voor horeca en catering) is de schade miljarden euro's. Daarnaast ontstaat uitwaai van effecten naar verwante bedrijvigheid in tuinbouwcluster, zoals toelevering en techniek. Ook daar is vraaguitval wereldwijd. Sector werkte zelf hard aan oplossingen voor knelpunten; gezamenlijk in crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw. Greenports Nederland coördineerde en faciliteerde aanpak door bijeen brengen kennis en netwerk. Thema's:

- **Arbeid; gezondheid en beschikbaarheid personeel**
  - o Protocollen voor coronamaatregelen bij huisvesting, vervoer en werkvloer
  - o Platforms matchen vraag en aanbod; Green Lanes voor arbeidsmigranten
- **Financiën; in de kern gezonde bedrijven mogen niet omvallen**
  - o Uitwerken en benutten noodmaatregelen (Noodkrediet, NOW, uitstel betalingen)
  - o Extra steunmaatregel voor de tuinbouw
  - o Overeind houden 'financiële dragers' import en export (beschikbaarheid en betaalbaarheid exportkredieten e.d.)
- **Logistiek; ontwrichting wereldwijde maatregelen beperken**
  - o Green Lanes voor vrachttransport binnen de EU
  - o Beschikbaarheid vrachtruimte luchtvaart voor in- en uitvoer hoogwaardig product
  - o Betaalbaarheid risico's import en export (kredietverzekeringen e.d.)
  - o Lock downs elders (beperkt bereikbaarheid personeel en beschikbaarheid product)

Extra steunmaatregel tuinbouw

Acute vraaguitval resulteerde in enorme derving omzet (primaire sector) en bruto winst (handel). Circa derde bedrijven stond op omvallen. Generieke noodmaatregelen kabinet boden onvoldoende soelaas, door benodigde continuïteit van productiecycclus en cruciale periode (seizoenspiek in omzet en arbeid). Dit rechtvaardigde extra steunmaatregel, specifiek voor tuinbouw. Budget 600 miljoen euro afdoende; met name vanwege inspanningen van sector (talloze publieks- en afzetcampagnes) zelf en door heropenen afzetkanalen laat markt herstel zien. Geldt niet voor alle afzetmarkten en alle producten; herstel en dus voortduren schade houdt langer aan dan huidige periode steunmaatregel.

Vervolg

Inzet sector komende periode:

- Veilig blijven stellen gezondheid werkenden in de sector en financiële positie bedrijven
- Resterende knelpunten oplossen
  - o Nauwkeurig in beeld gebracht met effectanalyse (enquête bij ondernemers)
    - Essentie: aanhoudende liquiditeitsproblemen, uitstel investeringen
  - o Arbeid
    - Gezondheid en beschikbaarheid personeel
  - o Logistiek
    - Vrachtcapaciteit luchtvaart
    - Exportkredieten (en verzekering ervan)
    - Wereldwijde beperkingen voor reizen personeel
  - o Financiën
    - Optimaal benutten huidige steunmaatregel
      - Knelpunten oplossen voor bedrijven waarvoor regeling bedoeld
    - **Verlengen steunmaatregel**
      - Op basis van nu beschikbaar budget (restant 'oormerken')
      - Let op: (extra) eisen aan steunmaatregel niet nodig en ongewenst
        - o Met Tuinbouwakkoord commitment aan vergaande ambitie
    - Sprake van onderuitputting huidig budget van 600 miljoen euro (circa 50%)
      - Vooral door actief en inventief inspelen op marktontwikkelingen
        - o Leidt tot minder schade dan begin april te voorzien
        - o Sector gaat er dus prudent mee om!
      - Door politieke keuzes met criteria in steunmaatregel
        - o Drempel van 30% schade eigen risico; tegemoetkoming maximaal 70% van restant (= 49% geheel); plafonds in tegemoetkoming; aanvullende criteria voedingstuinbouw (m.n. minimaal 75% afzet in horeca / catering); verrekening met uitkering uit NOW
        - Tot 18 juni nog forse aanvragen te verwachten (aantal en omvang)
          - o Bedrijven wachten op verduidelijking / aanpassing criteria
  - Veilig stellen ambities van het Nationaal Tuinbouwakkoord (lange termijn verkenning loopt)

Vraag aan politiek

- Erkenning voor eigen initiatief en inzet sector
- Erkenning voor positieve inzet ministerie van LNV en goede samenwerking met sector
- Erkenning voor cruciale functie extra steunmaatregel voor behoud bedrijven en cluster
  - o In periode 12 maart t/m 11 juni
  - o **Noodzaak voor verlenging**
- Aandacht voor resterende knelpunten
- Erkenning voor belang van de sector; in Nederland, EU en elders in de wereld
  - o Werkgelegenheid, voedselzekerheid en innovatie op duurzaamheid
  - o Ook in tijd van omvangrijke crisis blijkt: **sector draagt bij aan gezondheid en geluk!**

Webinair “Van corona naar crescendo”

Opname; 25 juni: 12-15 uur

Doelgroep: netwerken GPNL, GPH en Topsector,

Verhaallijn Webinair “Van corona naar crescendo”;

- Tuinbouwakkoord zet pad uit voor periode 2019 -2030
(dagvoorzitter; welkom, heel beknopte introductie; 3 min)
  - o Verdere uitwerking in zeven tafels
- Na eerste jaar forse interruptie: coronacrisis (“Events, dear boy, events”)
(dagvoorzitter naar eerste ‘gasten’ -> NJvK, AB en JB; 15 min; essentie: duiding !)
  - o Welke inbreuk pleegt crisis -> ervaringen en duiding Regiegroep
    - Wat legt crisissituatie bloot?
      - Arbeid, financiën en logistiek
    - Welke lessen trekken we uit periode crisismangement?
      - Samenwerking (breed netwerk), expertise (kennis), snel schakelen (slagvaardigheid; korte lijntjes tussen bedrijfsleven onderling en tussen bedrijfsleven en LNV) -> opmaat voor meer?
      - Impact crisis bij ondernemers -> resultaten enquête (AB)
      - Ook: actief én inventief inspelen op ontwikkelingen, ook indien onverwachts en ingrijpend
        - o Lees: advies commissie Remkes over stikstof
      - Welk ‘na-ijl-effect’ te verwachten?
- Kracht van het cluster -> divers, weerbaar en flexibel
(dagvoorzitter naar volgende gast -> CBS-woordvoerder; 10 min)
  - o Beschrijving cluster -> presentatie cijfers CBS
  - o Doornemen voornaamste kenmerken cluster
- Reactie vanuit NJvK , JB en AB op deze cijfers.
- Vervolg van Tuinbouwakkoord
(dagvoorzitter met nieuwe gast -> Judith Schueler van ACCEZ; 10 min)
  - o Scenario studie
    - Proces, denklijnen, ondernemers groepen, verbinding met regio’s, transitietafels en Verbinding met transitie thema’s/ tafel(s Wat gaan de transitietafels de komende maanden doen?)
  - o (dagvoorzitter met korte reflectie van AB, (2 minuten)
(dagvoorzitter met AB ; 5 min)
    - o Aankondiging Nationaal Tuinbouw Congres
      - Wat dan te verwachten
        - Presentatie inhoud vanuit scenario aanpak
        - Presentatie resultaten thematafels
        - Doorkijkje naar de toekomst
      - U bent alvast van harte uitgenodigd

Totaal: 55 min; met vijf minuten ‘schakeltijd’ -> in totaal een uur

10.2.e @greenports-nederland.nl

Fwd: Coronaschade bloembollenhandel in de komende 6 maanden; fase 2

Secretariaat I Greenports Nederland 10.2.e@greenports-nederland.nl
 Aan: 10.2.e 10.2.e@greenports-nederland.nl

Van: Henk Westerhof 10.2.e@anthos.org
 Onderwerp: FW: Coronaschade bloembollenhandel in de komende 6 maanden
 Datum: 9 juni 2020 om 13:20:06 CEST
 Aan: 10.2.e 10.2.e@greenports-nederland.nl
 Kopie: Alfons Zwetsloot 10.2.e@anthos.org

Beste 10.2.e

Telefonisch heb ik je al laten weten dat de handelsbedrijven in de bloembollensector later dit jaar geconfronteerd worden met stevige problemen die het gevolg zijn van de coronavirus. Dit gaat in het bijzonder op voor de bedrijven in de leliemarkt. Ter toelichting, hun situatie is de volgende: leliebollen worden geoogst in het najaar. In areaal groeiovername het op één na grootste bolgewas (tulp is het grootst). De handelsbedrijven kopen het overgrote deel al in voordat de oogst heeft plaatsgevonden. De bloembollens afspraken in relatie tot leverings- en betalingstermijnen. Als gevolg daarvan zijn de leliekwekers in januari (vrijwel) geheel betaald en dus lopen zij voor oogst 2019 geen en daarentegen draagt het voorraadrisico. Ter info., afhankelijk van de afzetmarkt is nu plm. 40 á 50% uitgeleverd en de rest volgt in de komende maanden.

Naar schatting wordt ongeveer 80% van het lelieareaal gebruikt voor de export en dan in het bijzonder naar landen buiten de EU. China is de grootste afzetmarkt (275 mln. VS, Mexico, Vietnam, Japan en Columbia. De afnemers van de handel zijn professionele bloemenkwekers, die de bollen gebruiken als uitgangsmateriaal voor de productie v bestemd zijn voor de export (Columbia → VS) óf afgezet worden voor de thuismarkt (Japan, Mexico).

Als gevolg van de uitbraak van het virus is er bij de bloemenkwekers in de betreffende landen een grote onzekerheid ontstaan over de afzet van hun bloemen en hebben zij klappen opgelopen door het ontbreken van afzet. Ter illustratie, de uitbraak van het virus in China was ten tijde van de viering van het Chinees Nieuwjaar. De lelie is in relat belangrijk product, maar door het virus sloten de Chinese bloemenveilingen, was er dus geen aanvoer naar de markten en dus bleven de bloemenkwekers m voorraden zitten. Gevolg geen inkomsten en mede daarom staan reeds lang gesloten orders voor oogst 2019 (die in belangrijke mate) in de komende maanden worden uitg druk. Orders worden geannuleerd, uitgesteld, eenzijdig aangepast en uitgeleverde orders worden niet of ten dele betaald. Het risico bij de handelsbedrijven loopt als gevolg.

Wij schatten momenteel in dat de totale schade voor deze bedrijven (gaat om plm. 10 á 15 bedrijven) op kan lopen tot 40, misschien wel 60 miljoen euro! Zoals gezegd, ze onverkochte, geannuleerde voorraden zitten en zullen die aan het einde van het seizoen waarschijnlijk moeten vernietigen. Om uniformiteit aan te brengen in aanvragen v; wij in samenspraak met hen een staatje gemaakt dat als uitgangspunt zou kunnen dienen voor het indienen ervan. Hierin ontbreken het debiteurenrisico en de extra kosten moeten maken als gevolg van de uitbraak van het virus, omdat ons signalen bereikten dat die niet voor een vergoeding in aanmerking komen. Hoewel ik beseft dat het debi een ondernemersrisico wordt beschouwd, breek ik toch een lans om deze schadepost mee te nemen in het totale schadebeeld vanwege het effect ervan op de brutomarge

Ik hoop dat het geschetste beeld duidelijk maakt waarom wij om een verlenging van zes maanden vragen!

Groetjes,

Henk

Anthos

H. Westerhof | voorzitter | phone 10.2.e fax 10.2.e | 10.2.e@anthos.org | www.anthos.org

De inhoud van dit bericht en de eventueel daarbij behorende bijlagen zijn persoonlijk gericht aan en derhalve uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Zij kunnen gegevens met bevatten. De ontvanger die niet geadresseerde is, noch bevoegd is dit bericht namens geadresseerde te ontvangen, wordt verzocht de afzender onmiddellijk op de hoogte te stellen van de de inhoud slechts voor eigen gebruik raadplegen. Elk gebruik van de inhoud van dit bericht en/of van de daarbij behorende bijlagen door een ander dan de geadresseerde is onrecht respectievelijk de geadresseerde. Alle e-mail berichten worden op virussen gescand voor het verzenden.

Hoewel uiterste zorgvuldigheid wordt betracht bij het verzamelen en verstrekken van informatie, kunnen wij daarvoor geen aansprakelijkheid aanvaarden.

Bloembollenhandel	12-06-2017 12-12-2017	12-06-2018 12-12-2018	12-06-2019 12-12-2019	Gemiddeld	12-06-2020 12-12-2020	
Verkoop	Invullen	Invullen	Invullen	Gemiddeld	Invullen	
Af: Inkoop	Invullen	Invullen	Invullen	Gemiddeld	Invullen	
Af: Vernietigde voorraad	Invullen	Invullen	Invullen	Gemiddeld	Invullen	
Af: Kosten vernietigen voorraad	Invullen	Invullen	Invullen	Gemiddeld	Invullen	
Bruto marge	Totaal	Totaal	Totaal	Totaal	Totaal	

10.2.e @greenports-nederland.nl>

Fwd: onderbouwing verlenging steunmaatregel; fase 2

1 bericht

10.2.e <10.2.e@greenports-nederland.nl>
Aan: 10.2.e @greenports-nederland.nl>

9 juni 2020 om 14:47

Met vriendelijke groet,

10.2.e

Greenports Nederland

GREENPORTS
NEDERLAND

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e @lto.nl>
Onderwerp: onderbouwing verlenging steunmaatregel
Datum: 5 juni 2020 om 11:42:28 CEST
Aan: 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Kopie: Thijs Cuijpers 10.2.e @lto.nl>

Beste 10.2.e

Verlenging van de steunmaatregel met 6 maanden voor de sector bomen, vaste planten en zomerbloemen zou heel welkom zijn. Na aanvankelijk een zeer sterke terugval in de omzet in maart, het sluiten van tuincentra en grensovergangen, vreesden we een sterke omzetsdaling ook in april en mei, met name van producten die via retail en tuincentra worden afgezet. Gelukkig is later de markt weer aangetrokken en zijn de omzetverliezen minder groot dan aanvankelijk geraamd. De komende maanden groeien de producten op het veld, er is wel afzet, maar dit is in de zomermaanden altijd minder dan in de andere maanden van het jaar. Vanaf augustus (na de zomervakantie) neemt meestal de afzet voor de particuliere markt weer toe. Vanaf oktober neemt de afzet voor de institutionele markt (overheden) weer toe. We verwachten dat de omzet voor de particuliere markt, minder zal zijn de afgelopen jaren. Dit voorjaar zijn mensen met tuin en terras bezig geweest. We verwachten dat de belangstelling na de zomervakantie naar andere zaken uitgaat. Voor de institutionele markt, vooral gemeenten, provincies en andere overheden wordt een terugval in vraag verwacht. De overheden hebben het financieel zwaar door de coronamaatregelen en we vrezen dat de besteding aan 'groen' achter blijft. Hoewel we natuurlijk weten dat 'groen' ook heel goed is voor welbevinden van de mensen.

Het is voor ons nu niet mogelijk om deze verwachtingen met cijfers te onderbouwen. Maar hopelijk kun je hier ook al verder mee.

Met vriendelijke groet | Best regards,

10.2.e

LTO Nederland

Bezuidehouthoutseweg 105 | 2594 AC Den Haag

10.2.e

10.2.e @lto.nl | www.lto.nl en www.lto.bomenenvastepplanten.nl

Van: Communicatieteam | Crisisorganisatie Corona Tuinbouw 10.2.e@greenports-nederland.nl>
Verzonden: woensdag 27 mei 2020 18:28
Aan: 10.2.e@to.nl>
Onderwerp: Interne Update #33 - Crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw

[Deze e-mail online lezen](#)

Informatie voor u (dus niet voor verdere verspreiding)

Voortgang overleg 'pijnpunten'

Het is nog wachten op uitsluitsel uit het overleg met LNV en RVO over vragen en pijnpunten bij de extra steunmaatregel. Wel werd in een vervolgesprek met LNV en RVO deze week duidelijk dat de openstelling met twee weken wordt verlengd. Aanvragen voor een tegemoetkoming zijn mogelijk tot en met 18 juni (deadline was 4 juni). In het gesprek is aandacht gevraagd voor de incidenteel lange reactietijd bij RVO. Dit is en blijft drie tot vijf werkdagen. Daar waar een vraag juist betrekking heeft op één van de pijnpunten, is het antwoord nog niet te geven in afwachting van het besluit erover.

Volgende fase

Geef op basis van de huidige marktsituatie en (mogelijke) prognoses voor de komende maanden een gedegen onderbouwing voor het verzoek om de extra steunmaatregel met drie (of zes) maanden te verlengen. En houd bij de argumentatie rekening met het huidige maatregelenpakket en de bijgestelde NOW-regeling. De onderbouwing moet uiterlijk 8 juni aangeleverd worden. Dit verzoek van de Regiegroep is uitgezet bij de organisaties die participeren in de crisisorganisatie. De komende weken is de inzet gericht op het optimaal benutten van de extra steunmaatregel (oplossen pijnpunten), het in beeld brengen van de impact van de crisis (onder meer via de enquête) en het streven naar 'een regeling' voor de volgende fase. Daarbij lijkt het (politiek) onhaalbaar om een nieuwe regeling voor te stellen en heeft het de voorkeur om de huidige maatregel te verlengen. Dit vereist wel gedegen onderbouwing, zeker na de recente bijstelling van de NOW-regeling. Maar ook die komt niet geheel tegemoet aan de problemen in de tuinbouw. Daarnaast is geen sprake van herstel van de markt bij alle afzetmarkten en producten. Derving van omzet en brutowinst houdt naar verwachting langer aan dan de periode waarvoor de maatregel nu geldt (12 maart t/m 11 juni).

Position paper

De tuinbouw zet de komende maanden in op:

- Het veilig blijven stellen van de gezondheid van de werkenden in de sector en van de financiële positie van de bedrijven
- Het oplossen van resterende knelpunten veroorzaakt door de coronacrisis(maatregelen)
- Het veilig stellen van de ambities van het Nationaal Tuinbouwakkoord

Die boodschap met verdere uitwerking geeft de crisisorganisatie desgevraagd met een position paper af aan politici. De organisatie vraagt daarbij erkenning voor:

- Het eigen initiatief en de inzet van de sector zelf bij de coronacrisis
- De positieve inzet van het ministerie van LNV en de goede samenwerking met de sector
- Het belang van de sector in Nederland, de EU en elders in de wereld (werkgelegenheid, voedselzekerheid en innovatie op duurzaamheid)
- De cruciale functie van de extra steunmaatregel voor behoud van bedrijven en het cluster

Het position paper is op te vragen bij het secretariaat van Greenports Nederland 10.2.e@greenports-nederland.nl).

Enquête effecten Coronacrisis in de tuinbouw

Vanmiddag stond de teller van de respons op de enquête op 375 ingevulde formulieren. Die enquête is maandagochtend via de brancheorganisaties en regionale Greenports verspreid bij ondernemers. Morgenochtend gaat een reminder uit.

Informatie om te delen

Steun EU voor export kredieten

De Europese Commissie geeft goedkeuring aan de Nederlandse garantieregeling die is

bedoeld om de kredietverzekeringsmarkt voor de handel te ondersteunen tijdens de coronacrisis. Het bericht met het groene licht kwam maandag af. Lees [hier](#) het persbericht van de Europese Commissie, met de toelichting van uitvoerend vicevoorzitter Margrethe Vestager, belast met het mededingingsbeleid.

Luchtvrachtcapaciteit nu opschroeven

Het gebrek aan luchtvrachtcapaciteit en hoge tarieven blijft de internationale handel voor de tuinbouw ontwrichten. Het is gewenst de capaciteit snel op te schroeven om wereldwijd handelsrelaties te behouden, bepleit de Taskforce Logistiek van de crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw. Naar de mening van de Taskforce moet de Nederlandse overheid meer investeren om het proces van internationale handel weer op gang te brengen en stabiel te maken. Die boodschap is aan het eind van de middag [per persbericht](#) kenbaar gemaakt.

De interne Updates zijn bestemd voor iedereen die direct of indirect bij het werk van de GP NL Crisisorganisatie Tuinbouw is betrokken. Het is niet de bedoeling deze e-mails te publiceren of naar externen door te sturen; ze hebben een vertrouwelijk karakter.

[Deze e-mails niet meer ontvangen?](#)

Webinair “Van corona naar crescendo”

Opname; 25 juni: 12-15 uur

Doelgroep: netwerken GPNL, GPH en Topsector,

Verhaallijn Webinair “Van corona naar crescendo”;

- Tuinbouwakkoord zet pad uit voor periode 2019 -2030
(dagvoorzitter; welkom, heel beknopte introductie; 3 min)
  - o Verdere uitwerking in zeven tafels
- Na eerste jaar forse interruptie: coronacrisis (“Events, dear boy, events”)
(dagvoorzitter naar eerste ‘gasten’ -> NJvK, AB en JB; 15 min; essentie: duiding !)
  - o Welke inbreuk pleegt crisis -> ervaringen en duiding Regiegroep
    - Wat legt crisissituatie bloot?
      - Arbeid, financiën en logistiek
    - Welke lessen trekken we uit periode crisismangement?
      - Samenwerking (breed netwerk), expertise (kennis), snel schakelen (slagvaardigheid; korte lijntjes tussen bedrijfsleven onderling en tussen bedrijfsleven en LNV) -> opmaat voor meer?
      - Impact crisis bij ondernemers -> resultaten enquête (AB)
      - Ook: actief én inventief inspelen op ontwikkelingen, ook indien onverwachts en ingrijpend
        - o Lees: advies commissie Remkes over stikstof
      - Welk ‘na-ijl-effect’ te verwachten?
- Kracht van het cluster -> divers, weerbaar en flexibel
(dagvoorzitter naar volgende gast -> CBS-woordvoerder; 10 min)
  - o Beschrijving cluster -> presentatie cijfers CBS
  - o Doornemen voornaamste kenmerken cluster
- Reactie vanuit NJvK , JB en AB op deze cijfers.
- Vervolg van Tuinbouwakkoord
(dagvoorzitter met nieuwe gast -> Judith Schueler van ACCEZ; 10 min)
  - o Scenario studie
    - Proces, denklijnen, ondernemers groepen, verbinding met regio’s, transitietafels en Verbinding met transitie thema’s/ tafel(s Wat gaan de transitietafels de komende maanden doen?)
  - o (dagvoorzitter met korte reflectie van AB, (2 minuten)
(dagvoorzitter met AB ; 5 min)
  - o Aankondiging Nationaal Tuinbouw Congres
    - Wat dan te verwachten
      - Presentatie inhoud vanuit scenario aanpak
      - Presentatie resultaten thematafels
      - Doorkijkje naar de toekomst
    - U bent alvast van harte uitgenodigd

Totaal: 55 min; met vijf minuten ‘schakeltijd’ -> in totaal een uur

10.2.e

Van: 10.2.e namens 10.2.e
Verzonden: woensdag 10 juni 2020 14:41
Aan: 10.2.e PAV
Onderwerp: FW: Regiegroep Crisis organisatie vandaag 16.00 uur- 17.30 uur ; stukken ter voorbereiding
Bijlagen: Tweede periode noodfonds.docx

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: woensdag 10 juni 2020 11:26
Aan: 10.2.e 10.2.e @minlv.nl; Adri Bom-Lemstra <10.2.e @pzh.nl>; 10.2.e <10.2.e 10.2.e 10.2.e @minlv.nl>; 10.2.e <10.2.e @topsectortu.nl>; Gert Mulder <10.2.e@groentenfruihuis.nl>; 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e <10.2.e @royalfloraholland.com>; 10.2.e @kavb.nl; 10.2.e 10.2.e <10.2.e @10.2.e com>; 10.2.e @gmail.com; Carin Huet <10.2.e @rabobank.nl>; 10.2.e <10.2.e @greenports-nederland.nl>
Onderwerp: Regiegroep Crisis organisatie vandaag 16.00 uur- 17.30 uur ; stukken ter voorbereiding

Allen,

Deze bijlage hoort bij agenda punt" verlenging steunmaatregel"

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e Greenports Nederland
 M 10.2.e

Op 10 jun. 2020, om 11:22 heeft 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl> het volgende geschreven:

Beste allen,

Bij deze nogmaals de agenda en stukken ter voorbereiding,

Agenda ;

- opening en actielijst

<REGIEGROEP Concept besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 25 mei 2020.docx>

- bespreken reactie vanuit “ Brussel” op wijzigingsvoorstellen steunmaatregel vanuit LNV/RVO,

- 1e resultaten vanuit de enquête “ impact coronacrisis voor de tuinbouw”, samenvatting wordt zsm toegestuurd. (mmv 10.2.e PZH)

- Reactie vanuit de tuinbouw op het advies van het aanjaagteam “ arbeidsmigranten” (mmv 10.2.e Glastuinbouw NL)

-verlenging steunmaatregel voor komende 6 maanden (motivatie vanuit verschillende sectoren)

<200609 - position paper - Steunmaatregel tuinbouw vereist verlenging.pdf>

<200610 - met opm GP_RL - Opzet 25 juni.docx>

- <Bloembollenhandel - onderbouwing verlenging steunmaatregel_ fase 2.pdf>

<LTO - onderbouwing verlenging steunmaatregel_ fase 2.pdf>

-

- wat verder ter tafel komt

<200610 - met opm GP_RL - Opzet 25 juni.docx>

Met vriendelijke groet,

10.2.e
10.2.e Greenports Nederland
M 10.2.e 10.2.e

<GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg>

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: woensdag 10 juni 2020 17:56
Aan: Sonnema, drs. M. (Marjolijn)
CC: 10.2.e Jaap Bond; Niek Jan van Kesteren; Adri Bom-Lemstra; Sjaak van der Tak; 10.2.e Gert Mulder; Carin Huet; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Verzoek verlenging steunmaatregel
Bijlagen: 200609 - position paper - Steunmaatregel tuinbouw vereist verlenging.pdf

Beste Marjolijn,

Vanuit de regiegroep van de crisisorganisatie Tuinbouw, stuur ik je het position paper waarin we pleiten voor verlenging van de extra steunmaatregel.

Wij verwachten dat dit morgenochtend ter sprake komt in het debat met Minister Schouten van LNV inzake 2e en 3e incidentele suppletoire begroting en over de gevolgen van de coronacrisis op LNV-terrein.

Wij achten van belang van de Minister op de hoogte is van de inhoud van deze position paper en voorbereid is op mogelijke vragen.

De regie-groepleden,

Jaap Bond (vz)
 Adri Bom Lemstra (Greenports Nederland)
 Niek Jan van Kesteren (Greenports Holland)
 Sjaak van der Tak (Glastuinbouw Nederland)
 Gert Mulder (GroentenFruitHuis)
 10.2.e (Royal FloraHolland)
 Carin van Huet (Rabobank Nederland)

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e Greenports Nederland
 M 10.2.e

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: vrijdag 12 juni 2020 15:37
Aan: 10.2.e Richard Schouten; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e Thijs
 Cuijpers; 10.2.e 10.2.e Niels Louwaars; Eveline Herben; 10.2.e
 Jaap Bond; Ruud Paauwe; Siep Koning; 10.2.e 10.2.e
 ; Matthijs Mesken; 10.2.e @anthos.org; 10.2.e ; 10.2.e ; 10.2.e
Onderwerp: Coördinatie team meeting maandag 15 juni; 9.00 uur
Bijlagen: Coördinatie team-besluiten-en-actiepuntenlijst-gp-nl-coronacrisis-tuinbouw-d.d.-27-mei-2020
 (1).docx

Beste allen,

Bij deze wil ik eenieder uitnodigen voor het eerstvolgende overleg. Voor maandag 15 juni as om 9.00 uur. Jullie kunnen inbellen via Powwownow 10.2.e toegangscode 10.2.e

Het agenda verzoek komt zsm naar jullie toe.

We willen vooral met jullie het net ophalen en richting geven aan de inzet van de crisis organisatie voor de komende periode.

Daarbij zal orde komen:

- enquête uitslag van 600 ondernemers
- verlenging van de extra steunmaatregel, terugblik op kamerdebat, verwachtingen en stand van zaken
- wat verder ter tafel komt,

Bijgaande laatste actiepunten lijst.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
 NEDERLAND

Op 25 mei 2020, om 17:19 heeft Secretariaat | Greenports Nederland <info@greenports-nederland.nl> het volgende geschreven:

Beste leden van het Coördinatieteam,

Bijgaand de actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van afgelopen woensdag 20 mei.

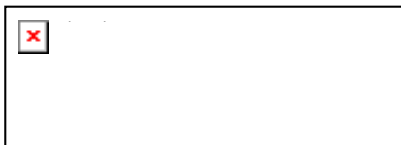
Het eerstvolgend overleg vindt **woensdag 27 mei plaats om 9.00 uur**. Jullie kunnen inbellen via Powwownow **10.2.e** toegangscode **10.2.e**

Hartelijke groet,
Namens **10.2.e** en **10.2.e**

10.2.e
Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl

Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw
Concept: 27 mei 2020

Overzicht na overleg van:

Aanwezigen:

27 mei 2020

 Jaap Bond, Ruud Paauwe en Sjaak van der Tak (GTNL), 10.2.e
 (GFhuis), Matthijs Mesken (VGB), 10.2.e (LNV), 10.2.e
 (PZH), N. Louwaars (Plantum), 10.2.e 10.2.e
 (verslag) (GPNL) en 10.2.e (Topsector T&U)

Volgend overleg:
15 juni 2020 9.00 uur

(inbellen op Powwow 10.2.e – code 10.2.e

Nr.	Datum	Besluiten/acties	Wie
130	27/5	Richard: De bedrijven die aan de foodservice leveren hebben grote schade en dit loopt nog steeds niet. Dit komt in de huidige regeling niet terug. GFH wil een gesprek met de minister hierover, wij voelen ons niet gehoord. Jaap; ik ga een gesprek regelen met het ministerie, minister of de DG's.	Jaap
129	27/5	Jaap: we gaan aan de slag met fase 2. Hiervoor is de onderbouwing erg belangrijk. Waarom moet het fonds worden verlengd met 3 maanden. Dit moet vanuit de brancheorganisaties komen. Dit moet voor 8 juni bij 10.2.e worden ingeleverd. Henk; bij ons gaat het om de lange termijn schade, dus voorkeur zou hebben om het naar 6 maanden te verlengen. Het wordt lastig om dit te onderbouwen met harde cijfers.	branches
128	27/5	10.2.e De reactietermijn van het loket zou te lang duren (meer dan 3 dagen) dit is alleen voor complexe vragen.	
127	20/5	Jaap; de contouren van NOW2 worden duidelijk maar moet nog bestudeerd worden. Dit heeft invloed op de voorbereiding van fase 2. Als NOW 2 niet voldoet gaan we aan de slag met een tweede fonds. Henk vraagt of inzichtelijk is hoeveel gebruik er nu gemaakt wordt van het fonds en vraagt zich af of een tweede fonds realistisch is. Is ook niet goed voor je imago, kan op de lange termijn tegen je werken. Jaap geeft aan dat dit nog niet inzichtelijk is. Voorkeur heeft om het huidige fonds ook bij onderuitputting te behouden voor het tuinbouwcluster.	TF financiën
126	27/5	Het loket van RVO blijft langer open. Gesprek met RVO en LNV was positief, hopelijk komt men binnen een week terug met een uitkomst over de aangegeven knelpunten.	

		<p>~~De urgente knelpunten zijn besproken met LNV en RVO, dit was een positief gesprek, oplossingsgericht. We willen niet terug hoeven naar Europa.~~ LNV bereidt een persbericht voor, tot die tijd zal er geen communicatie zijn over het gesprek met LNV en RVO.</p> <p>Er is een nieuwe casus bijgekomen; bedrijven die licenties afgeven hebben nu geen inkomsten. Nieuwe casussen blijven doorgeven.</p> <p>Matthijs: het berekenen van de schade voor handelsbedrijven met halve maanden is erg ingewikkeld. Jaap: dit is ook meegenomen richting LNV.</p> <p>Niels: het lijkt er op dat niet veel veredelingsbedrijven gebruik kunnen maken van de regeling.</p> <p>Richard: Het punt over de bewijsvoering is nog niet opgelost.</p>	
125	12/5	Overleg Brussel over flexibilisering mededingingsregels. Betreft verruiming regels, geen budget. Toegezegde 76 mln betreft steun voor private opslag vlees en zuivel; geen plantaardig product. Lobby voor gewenste aanpassing loopt door	Allen
124	12/5	Bij Rabo is bedrag tegemoetkoming te gebruiken voor boetevrij aflossen. Navraag gedaan bij andere banken naar hun beleid	TF Fin
121	12/5	Minister Koolmees (SZW) is bezig met aanpassing NOW. Via LTO en VNO/NCW zorgen aangehaakt te zijn	Allen/Jaap

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: maandag 15 juni 2020 13:21
Aan: 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Fwd: steunmaatregel sierteelt

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
NEDERLAND

Begin doorgestuurd bericht:

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Onderwerp: Antw: steunmaatregel sierteelt
Datum: 12 juni 2020 om 11:18:20 CEST
Aan: Niels Louwaars <10.2.e @plantum.nl>
Kopie: Jaap Bond <10.2.e @topsectortu.nl>, 10.2.e
 <10.2.e @plantum.nl>

Hi Niels,

We hadden elkaar gisteren en zojuist aan de lijn, ik lees het ook met verbazing." Met verschillende sectoren gesproken"

Het is voor mij een raadsel hoe deze tekst ontstaat. ...

De enige redenering die ik kan volgen is die van : er zijn politieke keuzes gemaakt, in de benadering van seizoensmatig schade (= mijn vertaling)" dwz verlies aan stek productie wordt wel gezien als seizoensschade en verlies aan royalties niet.

Naar mijn mening is dat een vertaling geweest van de regeling door de juristen van LNV/RVO.

Daarnaast merkte we in het proces dat aanvullingen / vragen (tussen Plantum en RVO/LNV) in het tijdsframe niet aansloten. (oa laatste calls 14 mei en 26 mei)

Vind je reactie richting Greenports Nederland, niet terecht. Wij faciliteren de crisis organisatie. De crisis organisatie is het gehele georganiseerde netwerk ,GPH en GPNL ism Topsector.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
10.2.e
M 10.2.e Greenports Nederland

Op 12 jun. 2020, om 09:38 heeft Niels Louwaars <10.2.e @plantum.nl> het volgende geschreven:

Jaap,

De Minister gisteren:

"De heer Weverling vroeg nog specifiek naar de overweging om de plantveredelaars niet in aanmerking te laten komen. Dat hebben we destijds ook besproken met de verschillende sectoren die bij het steunpakket betrokken waren. Maar in maart bleek de situatie vooral acuut bij de vermeerderders die aan de uitgangspunten van de regeling voldoen. Er moet sprake zijn van eigen productie, waarbij kosten tijdens het piekseizoen doorlopen, terwijl sprake is van acute vraaguitval bij producten die slecht of niet houdbaar zijn. Daar voldoen de telers allemaal wel aan, maar dat is niet specifiek het geval bij de veredelaars. Dat staat ook gewoon in de voorwaarden van de regeling."

Julie snappen, dat ik hier helemaal niet blij van werd – ik heb me in het logistieke team flink ingezet voor de hele tuinbouwketen, en mocht, dacht ik, toch wel verwachten dat in de andere thema-groepen en zeker ook het regieteam de problemen van de hele keten in beschouwing genomen zou worden. Dit kan ik niet uitleggen naar mijn bedrijven.

Dit schaadt mijn vertrouwen in het gezamenlijk optreden heel serieus, dus ik ga bekijken en met mijn leden bespreken hoeveel energie ik nog in GreenPorts Nederland ga steken.

Met vriendelijke groet,

Niels Louwaars

Directeur
Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda
telephone +31 182 68 86 68 reg . no. Rotterdam 24319599
fax +31 182 68 86 67 VAT NL809984738B01
website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

---

Van: Niek van Kesteren <10.2.e [redacted]@gmail.com>

Verzonden: donderdag 4 juni 2020 18:53

Aan: Niels Louwaars <10.2.e [redacted]@plantum.nl>

CC: Jaap Bond <10.2.e [redacted]@topsectortu.nl>; 10.2.e [redacted]
<10.2.e [redacted]@plantum.nl>

Onderwerp: Re: steunmaatregel sierteelt

Niels, hier moeten we induiken. Ik neem contact op met Jaap. Je hoort zsm. Hg Niek Jan

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 4 jun. 2020 om 18:01 heeft Niels Louwaars
<10.2.e [redacted]@plantum.nl> het volgende geschreven:

Jaap, Niek-Jan,

Mijn collega Jaap 10.2.e [redacted] heeft nog eens met 10.2.e [redacted] gesproken, Hij meldt aan mij:

Vanmiddag 10.2.e [redacted] gesproken. Bleef bij de afwijzing dat licentie inkomsten niet te maken hebben met de productie hier in Nederland en niet in aanmerking kunnen komen. Ze melde ook dat aangegeven was dat Veredeling er niet onder hoorde te vallen.

De hele sierteelt keten geholpen maar veredeling in de kou?

Dat leert me dat ook bij de eventuele uitbreiding naar het volgende kwartaal we nog steeds buiten de boot vallen. Hebben jullie een idee hoe dit rechtgezet kan worden?

Met vriendelijke groet,

Niels Louwaars
Directeur
Plantum

address Vossenburchkade 68, 2805 PC Gouda
telephone +31 182 68 86 68 reg . no. Rotterdam 24319599
fax +31 182 68 86 67 VAT NL809984738B01
website www.plantum.nl

De informatie in dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Indien u dit bericht ten onrechte ontvangt, wordt u verzocht de inhoud niet te gebruiken en de afzender direct te informeren door het bericht te retourneren en het daarna te

verwijderen. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van de in de e-mail ontvangen informatie aan derden is niet toegestaan.

The information contained in this e-mail is intended solely for the use of the individual or the entity to whom it is addressed. If you are not the intended recipient, you are requested not to use the content of this message, and to inform the sender by returning the message and deleting it. The disclosure, copying, distribution or providing of the information contained

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: woensdag 17 juni 2020 11:14
Aan: 10.2.e Ruud Paauwe; Niels Louwaars; Alfons Zwetsloot; Prisca Kleijn; Richard Schouten;
 10.2.e 10.2.e
CC: Jaap Bond; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Opzet werkgroep fase 2 , extra steunmaatregel

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste allen,

Vanochtend is in het coördinatie team een proces- aanpak voor het vervolg besproken.

1. Er zal een oriënterend gesprek plaatsvinden over de haalbaarheid en de insteek van een "fase-2 extra steunmaatregel" met de top van LNV. Jaap Bond zal dit vanuit de regiegroep zsm organiseren.
2. Onderwijl formeren we een werkgroep die een brief/ notitie voorbereid voor de motivatie van deze steunmaatregel , dit met een stevige onderbouwing vanuit de branches. Daarvoor is al wat materiaal aangereikt, maar deze moet op onderdelen verder verdiept worden.

Ik stel voor om morgen of maandag as een eerste call te organiseren. Met elkaar te beoordelen wat binnen is en vervolgsafspraken te maken. Zie graag dat LNV zsm hierbij aansluit om te voorkomen dat in de opbouw van onze onderbouwing essentiële onderdelen gaan missen.

Graag jullie beschikbaarheid, ik zal daarvoor zsm een datum prikker uitsturen,

Donderdag 18 juni as : 9.00 uur
 Donderdag 18 juni : 14.00 uur
 Maandag 22 juni ; 12.00 uur
 Maandag 22 juni : 14.00 uur

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Van: Secretariaat | Greenports Nederland
Aan: 10.2.e @gmail.com; 10.2.e 10.2.e Jaap Bond; 10.2.e @groentenfruihuis.nl; Sjaak van der Iak; 10.2.e @rabobank.nl; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Cc: 10.2.e ; Secretariaat Adri Bom; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: REGIEGROEP - Concept Actie- en Besluitenlijst d.d. 10 juni 2020
Datum: woensdag 17 juni 2020 14:08:02
Bijlagen: [Regiegroep concept besluiten en actiepuntenlijst GPNL Coronacrisis Tuinbouw d.d. 10 juni 2020.docx](#)

Beste leden van de Regiegroep,

Bijgaand de concept actie- en besluitenlijst naar aanleiding van het overleg van woensdag 10 juni.

Het eerstvolgend overleg vindt **vandaag plaats om 16.30 uur**.
 Mogelijkheid tot inbellen via Powwownow 10.2.e
 toegangscode 10.2.e

Hartelijke groet,
 Namens 10.2.e en 10.2.e

10.2.e
 Secretariaat Greenports Nederland

E: info@greenports-nederland.nl
 Tel. 010 - 30 767 94 (tijdens werkdagen van 9.00 - 12.00 uur)

REGIEGROEP

- **VERTROUWELIJK** -

Voortschrijdende besluiten- en actiepuntenlijst GP NL Coronacrisis Tuinbouw

Overleg van: 10 juni 2020

Aanwezig: Adri Bom (GPNL), Jaap Bond (vz), 10.2.e (LNV), 10.2.e (GPNL), Gert Mulder (GFH), 10.2.e (RFH), Sjaak van der Tak (GT NL) en Carin van Huet (Rabobank)

Agendalid: 10.2.e (Topsector T&U), 10.2.e, 10.2.e en 10.2.e (actielijst)

Afwezig: Niek Jan van Kesteren (GPH)

Gasten: 10.2.e en 10.2.e

Volgend overleg: 17 juni 2020

Nr.	Datum	Besluit / Actiepunt	Wie
33	14/5	Noodfonds Sierteelt Morgenmiddag nadere afstemming over knelpunten met LNV. Daarna communicatie over de regeling, eventuele verlenging etc. Reactietermijn van 14 dagen door ondernemers als te lang ervaren. 10.2.e gaat dit intern na. Morgen volgt uitsluitel over verlengen van de deadline van 14 juni met 10 tot 14 dagen. Tweede noodpakket VNO-NCW acteert hierop. Aandachtspunt: zijn we goed aangesloten op de regels en lopen de tijdlijnen nog parallel?	10.2.e
63	11/5	Economische veiligheid (opkopers uit buitenland): vinger aan de pols houden en kijken of er maatregelen zijn te nemen (o.a. via kapitaal). Meenemen met scenario-analyse	Adri
66	13/5	10.2.e meldt dat topsectoren en LNV een uitvraag gaan doen richting branches welke internationale inzet nodig is voor bedrijfsleven. Sluit ook aan bij internationale actieagenda VNO-NCW.	10.2.e
68	19/5	Actiepunten komende periode: <ul style="list-style-type: none"> - Steunmaatregel 'vervolmaken' met oplossen knelpunten - Bij onderuitputting budget 600 mln, restbedrag zien te 'behouden' voor periode na 11 juni <ul style="list-style-type: none"> • Optie: voorwaarden (verduurzaming) koppelen aan aanvraag. Kan onontkoombaar zijn. Helpt om eerder gemaakte duurzaamheidsafspraken na te kunnen komen 	Allen

		<ul style="list-style-type: none"> - Als Regiegroep nadenken over criteria om te bepalen wanneer we crisisperiode als 'afgesloten' beschouwen 	
69	25/5	NOW2 is op 20/05 gepubliceerd. Deze houdt beter rekening met de sector: piekarbeid en -omzet. Na bekend worden effect regeling goed bestuderen met TF Arbeid en Financiën, ook om noodzaak vervolg van extra steunmaatregel scherp te krijgen	TF Arbeid en TF Financiën
73	10/6	<p>Morgenavond geeft Roemer zijn (korte en lange termijn) advies aan Koolmees over arbeidsmigratie in de volle breedte. Donderdag of vrijdag gaat het advies naar de Kamer waarna de kamer 14 dagen heeft om te reageren. 10.2.e geeft een toelichting.</p> <p>Het team van Roemer heeft een drietal bezoeken gebracht te weten aan Westland, Brabant en Limburg en nog één in de planning in het Rivierengebied.</p> <p>Belangrijke aandachtspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - invulling geven aan het begrip gezamenlijke huishouding - bepalen van de handhavende bevoegdheid (werkgever, uitzendbureau of gemeente). Voor gezamenlijke huishouding zal dit de gemeente zijn. Denk aan het verstrekken van vergunningen. - Inspectie controleert de RIVM-richtlijn en niet de privaat ontwikkelde protocollen. - vaststellen van de besmettingshaard in de vleessector en de mogelijke gevolgen voor de agrarische sector. - in kaart brengen van verantwoordelijkheden tussen inlener (opdrachtgever), uitzendbureau (werkgever) en de uitzendkracht. - publieke opinie <p>Actie:</p> <p>Taskforce Arbeid bereidt een gezamenlijk concept persbericht voor van LTO en Greenports NL. Concepttekst gaat via 10.2.e en 10.2.e naar Regiegroep. Vervolgens in overleg met LTO NL snel met ministerie in overleg over vervolgstappen</p>	
74	10/6	<p>Enquête Effectanalyse</p> <p>Begin komende week wordt het definitief rapport overhandigd aan de Regiegroep ter vaststelling.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 600 respondenten nav 6000 mailadressen (inclusief dubbelingen) - boomkwekerij, volle grondsgroente en fruitproductiebedrijven onvoldoende respondenten om conclusies te kunnen trekken. <p>Conclusies op hoofdlijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Worden goede omzetten gemaakt vergelijkbaar aan vorig jaar in deze periode. Hoewel de eerste gevolgen achter de rug zijn, is de rek er wel uit en kunnen op korte of langere termijn liquiditeitsproblemen ontstaan (denk aan de 	

		<p>terugbetalingsverplichting) . Een tweede coronagolf zou desastreus zijn.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Huidige crisis lijkt gepaard te gaan met een groot na-ijleffect. - Wordt goed gebruik gemaakt van de huidige steunmaatregelen, maar deze zijn ook op langere termijn nodig. <p>Concept aanbevelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zorgvuldige communicatie: grote weerbaarheid betekent niet dat de gevolgen van corona niet desastreus zijn - Informatie uit enquête ‘verrijken’ met informatie van RVO en banken - Verlenging van de steunmaatregelen tot in 2021 (onderuitputting, rek in de regeling) - Maatwerk binnen subsectoren - Resultaten van de enquête worden gebruikt als bouwsteen voor de lange termijn. - Verwachting is dat innovatie m.n. op het gebied van verduurzaming stil komt te liggen. - Het onderzoek nogmaals uitvoeren op een later moment om vinger aan de pols te houden <p>10.2.e → impulsagenda RVO met ruimte voor meer maatwerk. Hier aandacht voor vanuit de tafel Internationalisering. Goed om daar de resultaten van de enquête te bespreken.</p> <p>Actie: 10.2.e stemt met 10.2.e tekst af die in de Update is mee te nemen over de uitkomst van de enquête</p>	
75	10/6	<p>Nog geen definitieve bevestiging uit Brussel. Openstelling loket nu tot 18 juni. Mocht uitsluitel uit Brussel nog even op zich laten wachten dan verzoekt Jaap of openstelling van kracht kan blijven t/m 24 juni.</p> <p>Zodra bericht uit Brussel is ontvangen komt de Regiegroep bij elkaar indien Jaap dat nodig acht (bij akkoord op ‘alle punten’ is overleg niet nodig en volstaat een app-bericht).</p>	
76	10/6	<p>Tweede termijn Noodfonds De branches zijn uitgenodigd een motivatie in te dienen. Nog niet alle reacties zijn ontvangen. Position paper benoemt de onder uitputting en de redenen om de openstelling van het noodfonds te verlengen. De Regiegroep stemt in met de inhoud. 10.2.e verzorgt verzending aan de minister. Morgen vindt het plenair debat plaats. Er zijn korte lijnen met de minister.</p> <p>Actie: Vorbereiden persbericht.</p>	

		Veredelingsbedrijven kunnen geen aanspraak maken op de regeling (valt buiten de kaders). Kwestie is bekend, is al enkele keren besproken met LNV. Betreft m.n. het uitblijven van licentiebetalingen. Argumentatie LNV: geen sprake van 'piek', maar gelijkmatig over jaar te innen omzet. Dus, wel reactie gehad, maar die is niet bevredigend. Er is intensief overleg met LNV over geweest	
77	10/6	Volgende week weer overleg regiegroep; onderwerpen o.m. uitkomst Kamerdebat, reactie van de minister op onze oproep en uitkomst enquête	
78	10/6	Er is bij gemeenten sprake van 'wildgroei' bij wijze waarop ze omgaan met huisvesting arbeidsmigranten (staat los van corona). Kwestie is bekend en blijft punt om aan te werken. Dit raakt ons altijd in de beeldvorming	

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: woensdag 17 juni 2020 14:28
Aan: 10.2.e Niels Louwaars; Adri Bom-Lemstra; 10.2.e Henk
 Westerhof; 10.2.e 10.2.e Gert Mulder;
 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e 10.2.e @kavb.nl;
 10.2.e @gmail.com; Carin van Huët
CC: 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Agenda en stukken voor regiegroep 16.30 uur
Bijlagen: 200617 - concept - Liquiditeitsproblemen houden aan in tuinbouw, herstel fragiel.docx;
 Enqueterapport effecten coronacrisis op de tuinbouw in Nederland - definitief.pdf; 20200616
 EINDRAPPORTAGE enquête Effecten Coronacrisis op de tuinbouw in Nederland
 DEF_CONCEPT.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste regiegroep,

Bijgaand de agenda voor regiegroep van vanmiddag 16.30 u

- opening en mededelingen
- besluiten lijst vorig overleg
- besluit vorming over persbericht en communicatie proces mbt de resultaten en de verspreiding , zie bijlagen (10.2.e en 10.2.e
- vervolg proces voor extra steunmaatregel
- wat verder ter tafel komt

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

PERSBERICHT

VERTROUWELIJK; concept, versie 17-06-2020

Liquiditeitsproblemen houden aan in tuinbouw, herstel fragiel

In de tweede helft van 2020 houden liquiditeitsproblemen aan in de tuinbouw. Een groot deel van de bedrijven voorziet ook dan (fors) lagere omzet. De sector toonde veerkracht, maar het herstel geldt niet voor alle bedrijven en blijkt fragiel. Dit beeld rijst op uit de enquête die de crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw uitzette. Verder wijst de enquête uit dat 85% van de bedrijven preventieve maatregelen nodig had om verspreiding van het virus te voorkomen. Een beperkt deel ondervond problemen met de beschikbaarheid van arbeidsmigranten (15%).

De veiligheid en beschikbaarheid van personeel lijkt onder controle. De financiële situatie is kritisch en herstel is ongewis. De coronacrisis bracht en brengt circa 30% van de bedrijven in liquiditeitsproblemen. Dit is een fors aantal, gezien het brede pakket noodmaatregelen. Het aantal bedrijven met (toekomstige) problemen zal samenhangen met het marktherstel en de omzetverwachting voor de tweede helft van 2020. Een grote groep ondernemers is daarin niet optimistisch. Zowel in het derde als in het vierde kwartaal verwacht bijna 30% van de bedrijven tot 25% lagere omzet dan in 2019. Een nog grotere omzetsdaling ligt in het verschiet, verwacht 20% voor het derde kwartaal en ruim 10% voor het vierde kwartaal. Dit terwijl een algemene economische recessie op de loer ligt.

Noodmaatregelen

Een minderheid van de bedrijven maakte gebruik van het pakket noodmaatregelen van de overheid (NOW: 45%, TOGS: 12% en extra steunmaatregel voor de tuinbouw: 34%). Een deel stelt ze niet nodig te hebben (gehad), terwijl gemiddeld circa een derde aangeeft er niet voor in aanmerking te komen. Ruim 35% geeft aan nog niet te weten of in 2020 een vergelijkbare regeling nodig is; bijna 15% geeft nu al aan van wel. De getallen geven weer dat het marktherstel dat voor een groot aantal producten optrad nog niet de 'financiële ravage' van de crisis herstelt. Bijna een kwart van de bedrijven geeft nu al aan investeringen in onder meer verduurzaming uit te stellen. De verwachting is dat de crisis na ijlt; een 'tweede golf' met nieuwe *lock downs* in binnen- of buitenland zal de situatie snel verslechteren.

Effect peilen

De crisisorganisatie peilde in de week van 25 mei t/m 2 juni het effect van de coronacrisis op de tuinbouw. Gevraagd werd naar welke maatregelen zijn of nog worden genomen en welke verwachtingen ondernemers hebben. Er stuurden 572 ondernemers het vragenformulier in. De crisisorganisatie gebruikt de enquêteresultaten bij haar vervolgaanpak van de coronacrisis bij de tuinbouw.

Met opmerkingen [GPI]: Link naar resultaat enquête

Coronacrisis Tuinbouw

Greenports Nederland coördineert en faciliteert voor tuinbouworganisaties de aanpak van de Coronacrisis. Hierbij inventariseren deelnemende organisaties de impact en het schadebeeld in de sector als gevolg van wereldwijde maatregelen om de Coronapandemie in te dammen. Ze werken vervolgens samen aan oplossingen voor collectieve knelpunten.

Noot voor de redactie, niet voor publicatie:

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met 10.2.e van Greenports Nederland: 10.2.e / 10.2.e @greenports-nederland.nl.

Aan het GP NL overleg Coronacrisis Tuinbouw nemen de volgende organisaties deel: ABN AMRO, Anthos, AVAG, Glastuinbouw Nederland, Greenport Holland, GroentenFruit Huis, Greenports Nederland, KAVB, LTO Nederland, ministerie van EZK & LNV, NFO, Plantum, Rabobank, Royal FloraHolland, Topsector Tuinbouw & Uitgangsmateriaal, VBN en VGB.

provincie
ZUID HOLLAND

Uitkomst enquête ‘Effecten coronacrisis op de tuinbouw in Nederland’

Enquête gehouden in de periode van 25 mei t/m 2 juni 2020

Opdrachtgever

Namens de crisisorganisatie Corona Tuinbouw,
Adri Bom-Lemstra, Voorzitter Greenports Nederland
Sjaak van der Tak, Voorzitter Glastuinbouw Nederland

Opdrachtnemer

Eenheid Audit en Advies van de provincie Zuid-Holland,
10.2.e

Onderzoekers

10.2.e met bijdragen van 10.2.e
en 10.2.e

Definitief

10 juni 2020

Inhoudsopgave

INLEIDING, VERANTWOORDING, RESPONS EN LEESWIJZER	4
1 WAT IS DE HOOFDACTIVITEIT VAN UW BEDRIJF?	6
2 OMZET EN FTE VAN UW BEDRIJF	7
2.1 Wat was de omzet van uw bedrijf in 2019?	7
2.2 Hoeveel medewerkers heeft uw bedrijf in vaste dienst, uitgedrukt in FTE?	7
2.3 Hoeveel medewerkers, omgerekend naar FTE, huurt uw bedrijf in voor seizoenswerk in een regulier jaar?	7
3 IN WELKE GREENPORT IS UW BEDRIJF (GROTENDEELS) GEVESTIGD?.....	8
4 DE OVERHEID KONDIGDE MAATREGELEN AF OM DE VERSPREIDING VAN HET CORONAVIRUS ZOVEEL MOGELIJK TE VOORKOMEN. WELKE AANPASSINGEN HEEFT UW BEDRIJF DOORGEVOERD?.....	9
5 WAT IS DE IMPACT VAN DE 1,5 METER MAATREGEL OP HET VERVOER VAN UW PERSONEEL?	10
6 IN WELKE MATE KAN UW BEDRIJF BESCHIKKEN OVER VOLDOENDE ARBEIDSMIGRANTEN?.....	11
7 IN WELKE MATE ONDERVINDT UW BEDRIJF PROBLEMEN MET CONTRACT- VERPLICHTINGEN MET UITZENDBUREAUS OF PAYROLLINGBEDRIJVEN?.....	12
8 HOE IS UW BEDRIJFSOMZET EN HOE ONTWIKKELT DEZE ZICH NAAR VERWACHTING TEN OPZICHTE VAN HETZELFDE KWARTAAL IN 2019?.....	13
9 HEEFT U OF VERWACHT U PROBLEMEN TE KRIJGEN MET DE LIQUIDITEIT VAN UW BEDRIJF?.....	15
10 WELKE MAATREGELEN HEEFT UW BEDRIJF GETROFFEN OF ZULLEN DE KOMENDE MAANDEN WORDEN GETROFFEN OM DE BEDRIJFSECONOMISCHE SITUATIE TE VERBETEREN?	16
11 IS UW BEDRIJF INTERNATIONAAL ACTIEF DOOR MIDDEL VAN IMPORT EN/OF EXPORT?	17
11.1 In welke mate heeft uw bedrijf problemen met het importeren van goederen?	17
11.2 In welke mate heeft uw bedrijf problemen met het exporteren van goederen?	17
11.3 In welke mate heeft uw bedrijf problemen met het internationale transport?	18
11.4 Verwacht u hulp nodig te hebben bij het opstarten of op het oude niveau brengen van uw internationale activiteiten zodra dit weer mogelijk is?	18

12	IN HOEVERRE HEEFT DE CORONACRISIS INVLOED OP INVESTERINGEN IN UW BEDRIJF?	19
13	VAN WELKE REGELINGEN HEEFT UW BEDRIJF GEBRUIK GEMAAKT OF VERWACHT GEBRUIK TE MAKEN?	20
14	VERWACHT U DAT VOOR UW BEDRIJF, NA AFLOOP VAN DEZE REGELINGEN, VERGELIJKBARE REGELINGEN IN 2020 NODIG BLIJVEN?	22
15	DE OVERHEID HEEFT VOOR BEDRIJVEN DIE IN LIQUIDITEITSPROBLEMEN ZIJN GERAAKT EEN AANTAL NOODKREDIETMAATREGELEN GETROFFEN. HEEFT U EEN OF MEERDERE VAN DEZE REGELINGEN AANGEVRAAGD, OF BENT U VAN PLAN DIT TE DOEN?	23
16	ONDERVINDT UW BEDRIJF PROBLEMEN BIJ HET AANVRAGEN VAN EXTRA KREDIET?	24
17	MAAKT UW BEDRIJF GEBRUIK VAN ANDERE REGELINGEN DAN DE HIERVOOR GENOEMDE REGELINGEN, BIJVOORBEELD UITSTEL VAN BETALING BTW?	25
18	KUNT U DE DRIE BELANGRIJKSTE MAATREGELEN AANVINKEN DIE UW BEDRIJF HEEFT GETROFFEN OF BINNENKORT ZAL TREFFEN?	26
19	OPEN VRAAG: WELKE KANSEN ZIET U VOOR UW BEDRIJF IN RELATIE TOT DE CORONACRISIS?	27
20	OPEN VRAAG: WAT WILT U VERDER IN HET KADER VAN DIT ONDERZOEK MEEGEVEN?	29

Inleiding, verantwoording, respons en leeswijzer

Inleiding

De landelijke crisisorganisatie Corona Tuinbouw heeft behoefte om inzicht te krijgen in de effecten van de Coronacrisis op de tuinbouw in Nederland. De onder de crisisorganisatie opererende Taskforce Scenario's heeft vervolgens de Eenheid Audit en Advies van de Provincie Zuid-Holland gevraagd ondersteuning te verlenen bij het verkrijgen van het verlangde inzicht door middel van een enquête onder de Nederlandse tuinbouwbedrijven.

Verantwoording

Enquêtevragen zijn vanuit verschillende partijen aangereikt en na meerdere bewerkingen en filteringen vastgesteld door de Taskforce Scenario's op 19 mei 2020. Verzending vanuit een centraal punt werd door de Taskforce niet tot de mogelijkheden gerekend en daarom is gekozen voor decentrale verspreiding door middel van een algemene link naar de enquête.

Dit heeft als nadeel dat er geen directe regie is op de adresbestanden (verschillende personen binnen hetzelfde bedrijf kunnen de link ontvangen of naar elkaar doorspelen, waardoor het betreffende bedrijf meerdere keren in de uitslag kan voorkomen). Daarnaast is er geen zicht op wie de enquête heeft ingevuld en wie nog niet (dit maakt het onmogelijk om gerichte reminders te versturen).

Het is niet nauwkeurig bekend geworden aan hoeveel bedrijven of personen de enquête is verzonden. Wel is een inschatting gemaakt en die komt uit op ca. 7.000 e-mailadressen. Het staat vast dat hierin een aantal e-mailadressen dubbel is opgenomen, alleen kan niet aangegeven worden hoeveel. Op grond van het voorgaande kan geen zuiver responspercentage worden gegeven.

Respons en representativiteit

Maandagochtend 25 mei is de enquête uitgezet door de tuinbouworganisaties en de Greenports onder de leden. Op donderdag 28 mei is een algemene reminder verzonden naar alle geënquêteerden. Na ruim 1 week opengestaan te hebben is de enquête gesloten op dinsdag 2 juni met een respons van 572.

Voor een aantal vragen is een uitsplitsing gemaakt in sectoren, die door de Taskforce is bepaald. Deze uitsplitsing is afwijkend van de CBS-indeling. Er zijn 3 sectoren waarvoor minder dan 10 enquêtes zijn ingevuld. Dit zijn 'Veredeling groente en fruit', 'Vollegrondsgroenten productiebedrijf' en 'Fruit productiebedrijf'. Voor de duidelijkheid is bij de uitsplitsing in sectoren steeds het aantal respondenten per sector vermeld. De vraag rijst hoe representatief de uitkomsten zijn voor de relatief weinig genoemde sectoren.

Aan de respondenten is gevraagd of zij de resultaten van de enquête willen ontvangen door middel van het invullen van het e-mailadres. Van de respondenten heeft 37% (212) het e-mailadres ingevuld.

De invultijd van de enquête was vooraf bepaald op 15 minuten op basis van proefinvullingen. In werkelijkheid heeft 54% (309) van de respondenten de enquête ingevuld in 10 minuten of korter. Exact 10% hiervan heeft de enquête in 5 minuten of korter ingevuld.

Leeswijzer

In vraag 1 van de enquête is geïnformeerd naar de hoofdactiviteit - of als het niet anders kan de hoofdactiviteiten - van het bedrijf. De hoofdactiviteit is van belang om te kunnen bepalen hoe het gesteld is met de verschillende sectoren binnen de tuinbouw. Meerdere respondenten hebben meer dan 1 hoofdactiviteit (sector) aangegeven. Per saldo is 677 keer een sector genoemd door de 572 respondenten. Waar dit relevant is zijn vragen zowel op het niveau van sectoren als op het niveau van respondenten geanalyseerd. Dit betekent wel dat er afrondingsverschillen zijn, waardoor niet altijd de cijfers exact op elkaar aansluiten.

Ook bij andere meerkeuzevragen is het aantal keuzes en het aantal respondenten naast elkaar geplaatst.

Voor de leesbaarheid zijn in de tabellen de opvallende afwijkingen naar boven **donker oranje** gemarkeerd en de opvallende afwijkingen naar beneden **licht oranje**. Omdat de antwoordcategorieën per vraag verschillen, is voor het definiëren van de 'opvallende afwijkingen' geen vaste norm gehanteerd, maar zijn de afwijkingen telkens per vraag bepaald.

Aan elke enquêtevraag is een hoofdstuk gewijd, te beginnen met hoofdstuk 1. Voorafgaand aan de vraag werd steeds aangegeven om het antwoord te relateren aan de Coronaproblematiek. Zie de inhoudsopgave voor alle vragen.

1 Wat is de hoofdactiviteit van uw bedrijf?

(meerdere antwoorden mogelijk, alleen als er meerdere hoofdactiviteiten zijn)

	Aantal keer genoemd	% van totaal aantal respondenten	% van totaal aantal keer genoemd
Veredeling sierteelt	28	5%	4%
Veredeling groente en fruit	7	1%	1%
Vermeerdering en opkweek	23	4%	3%
Boomkwekerij	27	5%	4%
Bollenkwekerij	42	7%	6%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	263	46%	39%
Glasgroenten productiebedrijf	77	13%	11%
Vollegrondsgroenten productiebedrijf	9	2%	1%
Fruit productiebedrijf	8	1%	1%
Handelsbedrijf sierteelt	57	10%	8%
Handelsbedrijf groenten en fruit	49	9%	7%
(Technische) toelevering tuinbouw	35	6%	5%
Overig	52	9%	8%
Totaal aantal sectoren genoemd	677		100%
Totaal aantal respondenten	572	118%	

Nota bene: Het percentage bij 'totaal aantal respondenten' is hoger dan 100%, omdat er respondenten zijn die meerdere sectoren hebben ingevuld.

- Als in de volgende vragen geen uitsplitsing wordt gemaakt in sectoren, dan zegt de uitkomst van de enquête met name iets over de sector 'Sierteelt productiebedrijf onder glas', omdat bijna de helft (46%) van de respondenten deze sector heeft genoemd. De volgende 'grote' sector is 'Glasgroenten productiebedrijf' met 13%.
- Onder 'overig' zijn onder andere genoemd: sierteelt op volle grond (7x), bollen op pot (3x), snijheesters (2x), zaadveredeling (2x) en vervolgens veel verschillende aanpalende bedrijfstakken zoals detailhandel, groothandelsbedrijf, adviesorgaan, tuinbouwcoöperatie, loonbedrijf en logistiek.

2 Omzet en FTE¹ van uw bedrijf

2.1 Wat was de omzet van uw bedrijf in 2019?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Minder dan € 500.000	86	15%
Tussen € 500.000 en € 1.000.000	86	15%
Tussen € 1.000.000 en € 5.000.000	179	31%
Tussen € 5.000.000 en € 10.000.000	75	13%
Tussen € 10.000.000 en € 25.000.000	57	10%
Meer dan € 25.000.000	89	16%
Totaal	572	100%

- Bijna drie kwart van de respondenten geeft aan dat het bedrijf in 2019 een omzet had van minder dan € 10.000.000.

2.2 Hoeveel medewerkers heeft uw bedrijf in vaste dienst, uitgedrukt in FTE?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Minder dan 5 FTE	224	39%
Tussen 5 en 10 FTE	102	18%
Tussen 10 en 25 FTE	86	15%
Tussen 25 en 50 FTE	67	12%
Tussen 50 en 100 FTE	41	7%
Meer dan 100 FTE	52	9%
Totaal	572	100%

- Ruim 80% van de respondenten geeft aan dat er minder dan 50 FTE in vaste dienst is.

2.3 Hoeveel medewerkers, omgerekend naar FTE, huurt uw bedrijf in voor seizoenswerk in een regulier jaar?

	Aantal respondenten	% van aantal respondenten
Minder dan 5 FTE	262	46%
Tussen 5 en 10 FTE	87	15%
Tussen 10 en 25 FTE	98	17%
Tussen 25 en 50 FTE	50	9%
Tussen 50 en 100 FTE	37	6%
Meer dan 100 FTE	38	7%
Totaal	572	100%

- Bijna 80% van de respondenten geeft aan dat er minder dan 25 fte wordt ingehuurd voor seizoenswerk in een regulier jaar.

---

¹ Fulltime-equivalent

3 In welke Greenport is uw bedrijf (grotendeels) gevestigd?

(als uw bedrijf niet grotendeels onder één gebied valt, dan kunt u voor meerdere opties kiezen)

	Aantal keer genoemd	% van totaal aantal respondenten	% van totaal aantal keer genoemd
Greenport Aalsmeer	79	14%	13%
Greenport Boskoop	16	3%	3%
Greenport Duin- en Bollenstreek	44	8%	7%
Greenport Gelderland	21	4%	4%
Greenport Noord-Holland Noord	46	8%	8%
Greenport Venlo	43	8%	7%
Greenport West-Holland	220	38%	37%
Het bedrijf valt buiten een Greenport	129	23%	22%
Totaal aantal keer genoemd	598		100%
Totaal aantal respondenten	572	105%	

Nota bene: Het percentage bij 'totaal aantal respondenten' is hoger dan 100%, omdat er respondenten zijn die meerdere Greenports hebben ingevuld.

- Als een bedrijf buiten een Greenport valt, dan kon de respondent de naam van een gemeente invullen. De volgende gemeenten zijn 3 of meer keer genoemd:

6 x Westland
 6 x Breda
 4 x Noordoostpolder
 4 x Pijnacker Nootdorp
 4 x Andijk
 3 x Bleiswijk
 3 x Deurne
 3 x Meierijstad
 3 x Zaltbommel

Het buitenland is 6 keer als vestigingsgebied genoemd.

- Voor de respondenten die Westland en Andijk hebben ingevuld, was het niet duidelijk dat zij onder een Greenport vallen, respectievelijk Greenport West-Holland en Greenport Noord-Holland Noord. Zonder aanzienlijke inspanningen was het niet mogelijk deze respondenten onder de betreffende Greenport te scharen.

4 De overheid kondigde maatregelen af om de verspreiding van het coronavirus zoveel mogelijk te voorkomen. Welke aanpassingen heeft uw bedrijf doorgevoerd?

(meerdere antwoorden mogelijk)

	Aantal keer genoemd	% van totaal aantal respondenten	% van totaal aantal keer genoemd
Er waren geen aanpassingen nodig	85	15%	5%
Personeel werkt (meer) in ploegdienst	95	17%	5%
Er is minder personeel tegelijk aan het werk	153	27%	8%
Beschikbaar stellen van persoonlijke beschermingsmiddelen	206	36%	11%
Instructies voor het personeel ter preventie van coronabesmetting	415	73%	23%
Kantoormedewerkers werken zoveel als mogelijk thuis	147	26%	8%
Inrichting van kantoor is aangepast	107	19%	6%
Inrichting van bedrijfsruimte is aangepast	198	35%	11%
Inrichting van kantine is aangepast	344	60%	19%
Nog niet alle noodzakelijke aanpassingen zijn doorgevoerd	18	3%	1%
Andere doorgevoerde aanpassingen	62	11%	3%
Totaal aantal keer genoemd	1830		100%
Totaal aantal respondenten	572	320%	

Nota bene: Het percentage bij 'Totaal aantal respondenten' is hoger dan 100%, omdat er respondenten zijn die meerdere aanpassingen hebben ingevuld.

- 15% van de respondenten geeft aan dat er geen aanpassingen nodig waren.
- Onder 'Andere doorgevoerde aanpassingen' zijn genoemd:
  - 16 x Werkroosters aanpassen (pauzes spreiden, eerder beginnen en later eindigen)
  - 10 x Attentie voor 1,5 meter afstand
  - 7 x Geen derden meer op het bedrijf, ook uitzendkrachten naar huis gestuurd
  - 7 x Vaker schoonmaken
  - 5 x Persoonlijke hygiëne
  - 4 x Schermen bij machines e.d.
  - 2 x Productiebeperking
  - 2 x Looproutes aangebracht en sensoren geplaatst ter vervanging van knoppen
  - 9 x Verschillende overige punten (1 x genoemd)

5 Wat is de impact van de 1,5 meter maatregel op het vervoer van uw personeel?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Geen	179	31%
Beperkt	311	54%
Ernstig	38	7%
Niet van toepassing	44	8%
Totaal	572	100%

- 85% van de respondenten geeft aan dat de 1,5 meter maatregel geen of een beperkte impact heeft op het vervoer van personeel.
- Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden komt naar voren dat de 1,5 meter maatregel voor het vervoer van personeel een probleem vormt (15x). Respondenten geven aan dat hierdoor uitzendorganisaties meer busjes hebben moeten inzetten, worden bedrijfsvoertuigen voor personenvervoer gebruikt en is aan personeel gevraagd om met eigen vervoer (auto of fiets) naar het bedrijf te komen.

Uitgesplitst naar sector

	Aantal keren genoemd	Geen	Beperkt	Ernstig	Niet van toepassing	Totaal
Veredeling sierteelt	28	18%	71%	4%	7%	100%
Veredeling groente en fruit	7	0%	71%	14%	14%	100%
Vermeerdering en opkweek	23	22%	65%	9%	4%	100%
Boomkwekerij	27	44%	41%	0%	15%	100%
Bollenkwekerij	42	21%	64%	10%	5%	100%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	263	39%	50%	4%	8%	100%
Glasgroenten productiebedrijf	77	16%	74%	6%	4%	100%
Vollegrondsgroenten productiebedrijf	9	22%	33%	22%	22%	100%
Fruit productiebedrijf	8	0%	38%	63%	0%	100%
Handelsbedrijf sierteelt	57	30%	54%	4%	12%	100%
Handelsbedrijf groenten en fruit	49	29%	41%	18%	12%	100%
(Technische) toelevering tuinbouw	35	23%	66%	9%	3%	100%
Overig, te weten:	52	38%	48%	4%	10%	100%
Totaal gemiddeld		30%	55%	7%	8%	100%

Nota bene: De percentages bij 'Totaal gemiddeld' kunnen afwijken van de percentages uit de voorgaande tabel, omdat een respondent meerdere sectoren kon kiezen bij de eerste vraag uit de enquête, over de aard van het bedrijf.

- Vijf respondenten (63%) uit de sector 'Fruit productiebedrijf' geven aan dat het effect van de 1,5 meter maatregel op het vervoer van personeel 'ernstig' is. Voor de overige sectoren is het steeds een kleine minderheid die dat aangeeft.

6 In welke mate kan uw bedrijf beschikken over voldoende arbeidsmigranten?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Voldoende	283	49%
Beperkt	69	12%
Onvoldoende	15	3%
Niet van toepassing	205	36%
Totaal	572	100%

- Van de respondenten maakt 36% geen gebruik van arbeidsmigranten. 15% kan beperkt of onvoldoende over arbeidsmigranten beschikken.
- Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden geven enkele respondenten aan dat het lastig is om ervaren mensen, waarvoor tijdelijk geen werk was, weer terug te krijgen. Er worden nu meer scholieren en studenten ingezet. Een enkele respondent geeft aan geen migranten op het bedrijf te willen in verband met bescherming van het eigen personeel tegen besmetting met het Coronavirus.

Uitgesplitst naar sector

	Aantal keer genoemd	Voldoende	Beperkt	Onvoldoende	Niet van toepassing	Totaal
Veredeling sierteelt	28	50%	14%	4%	32%	100%
Veredeling groente en fruit	7	0%	29%	0%	71%	100%
Vermeerdering en opkweek	23	57%	13%	0%	30%	100%
Boomkwekerij	27	44%	7%	0%	48%	100%
Bollenkwekerij	42	43%	21%	5%	31%	100%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	263	51%	13%	2%	35%	100%
Glasgroenten productiebedrijf	77	79%	10%	3%	8%	100%
Vollegrondsgroenten productiebedrijf	9	22%	22%	0%	56%	100%
Fruit productiebedrijf	8	75%	13%	0%	13%	100%
Handelsbedrijf sierteelt	57	37%	14%	5%	44%	100%
Handelsbedrijf groenten en fruit	49	43%	6%	2%	49%	100%
(Technische) toelevering tuinbouw	35	20%	11%	6%	63%	100%
Overig, te weten:	52	42%	12%	2%	44%	100%
Totaal gemiddeld		49%	13%	3%	36%	100%

Nota bene: De percentages bij 'Totaal gemiddeld' kunnen afwijken van de percentages uit de voorgaande tabel, omdat een respondent meerdere sectoren kon kiezen bij de eerste vraag uit de enquête, over de aard van het bedrijf.

- Voor alle sectoren geldt dat er relatief zeer weinig respondenten zijn die aangeven dat het bedrijf onvoldoende kan beschikken over arbeidsmigranten.

7 In welke mate ondervindt uw bedrijf problemen met contractverplichtingen met uitzendbureaus of payrollbedrijven?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Geen problemen	341	60%
Beperkt	30	5%
Ernstig	9	2%
Niet van toepassing	192	34%
Totaal	572	100%

- Van de respondenten geeft 7% aan beperkte of ernstige problemen te ondervinden met de betreffende contractverplichtingen.
- Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden blijkt een aantal respondenten problemen te hebben met de contracten wegens onvoldoende werk voor het afgesproken aantal in te huren arbeidskrachten (10x), te weinig goede arbeidskrachten (10x) en te hoge kosten voor het vervoer van arbeidskrachten omdat er minder in een busje mogen (10x).

Uitgesplitst naar sector

	Aantal keer genoemd	Geen problemen	Beperkt	Ernstig	Niet van toepassing	Totaal
Veredeling sierteelt	28	71%	7%	0%	21%	100%
Veredeling groente en fruit	7	57%	29%	0%	14%	100%
Vermeerdering en opkweek	23	70%	4%	0%	26%	100%
Boomkwekerij	27	52%	4%	4%	41%	100%
Bollenkwekerij	42	57%	7%	0%	36%	100%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	263	61%	4%	2%	33%	100%
Glasgroenten productiebedrijf	77	82%	6%	3%	9%	100%
Vollegrondsgroenten productiebedrijf	9	22%	22%	0%	56%	100%
Fruit productiebedrijf	8	63%	25%	0%	13%	100%
Handelsbedrijf sierteelt	57	53%	7%	2%	39%	100%
Handelsbedrijf groenten en fruit	49	53%	4%	0%	43%	100%
(Technische) toelevering tuinbouw	35	40%	6%	0%	54%	100%
Overig	52	54%	2%	4%	40%	100%
Totaal gemiddeld		60%	6%	1%	33%	100%

Nota bene: De percentages bij 'Totaal gemiddeld' kunnen afwijken van de percentages uit de voorgaande tabel, omdat een respondent meerdere sectoren kon kiezen bij de eerste vraag uit de enquête, over de aard van het bedrijf.

- Voor alle sectoren geldt dat het merendeel van de respondenten aangeeft dat het bedrijf geen problemen ondervindt met contractverplichtingen met uitzendbureaus of payrollbedrijven.

8 Hoe is uw bedrijfsomzet en hoe ontwikkelt deze zich naar verwachting ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2019?

In aantallen

	1e kwartaal 2020	2e kwartaal 2020	3e kwartaal 2020	4e kwartaal 2020	Totaal
Meer dan 50 % daling	27	94	25	15	161
25 – 50 % daling	67	132	66	41	306
Tot 25 % daling	153	121	138	132	544
Nagenoeg gelijk	233	149	212	240	834
Tot 25 % stijging	60	51	26	24	161
25 – 50 % stijging	2	7	1	1	11
Meer dan 50 % stijging	3	1	1	2	7
Totaal	545	555	469	455	2024

Nota bene: De totalen onderaan zijn lager dan het totaal aantal respondenten (572), omdat er respondenten zijn die deze vraag of delen ervan niet hebben ingevuld. Deze vraag kon om systeemtechnische redenen niet verplicht worden gemaakt.

In percentages

	1e kwartaal 2020	2e kwartaal 2020	3e kwartaal 2020	4e kwartaal 2020	Totaal gemiddeld
Meer dan 50 % daling	5%	17%	5%	3%	8%
25 – 50 % daling	12%	24%	14%	9%	15%
Tot 25 % daling	28%	22%	29%	29%	27%
Nagenoeg gelijk	43%	27%	45%	53%	41%
Tot 25 % stijging	11%	9%	6%	5%	8%
25 – 50 % stijging	0%	1%	0%	0%	1%
Meer dan 50 % stijging	1%	0%	0%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

- De helft van de respondenten geeft aan dat er een daling (te verwachten) is in de bedrijfsomzet over 2020 t.o.v. 2019. De daling is relatief groot in het tweede kwartaal
- Ruim 40% van de respondenten geeft aan dat de bedrijfsomzet over 2020 nagenoeg gelijk zal blijven aan 2019
- 9% van de respondenten verwacht een stijging in de bedrijfsomzet over 2020 ten opzichte van 2019

Uitgesplitst naar sector: Hoe is uw bedrijfsomzet en hoe ontwikkelt deze zich naar verwachting ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2019?

		1e kwartaal			2e kwartaal			3e kwartaal			4e kwartaal		
	Aantal keer genoemd	Daling	Gelijk	Stijging	Daling	Gelijk	Stijging	Daling	Gelijk	Stijging	Daling	Gelijk	Stijging
Veredeling sierteelt	28	38%	31%	31%	79%	18%	4%	56%	40%	4%	48%	48%	4%
Veredeling groente en fruit	7	17%	17%	67%	29%	43%	29%	33%	50%	17%	33%	50%	17%
Vermeerdering en opkweek	23	43%	43%	14%	43%	48%	9%	38%	57%	5%	32%	68%	0%
Boomkwekerij	27	59%	33%	7%	42%	35%	23%	37%	53%	11%	37%	58%	5%
Bollenkwekerij	42	69%	28%	3%	76%	24%	0%	69%	31%	0%	68%	32%	0%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	263	58%	37%	5%	77%	18%	5%	48%	48%	4%	40%	55%	4%
Glasgroenten productiebedrijf	77	16%	71%	13%	28%	55%	16%	30%	67%	3%	28%	69%	3%
Vollegrondsgroenten productiebedrijf	9	44%	44%	11%	33%	44%	22%	50%	33%	17%	50%	50%	0%
Fruit productiebedrijf	8	0%	50%	50%	13%	13%	75%	0%	83%	17%	0%	67%	33%
Handelsbedrijf sierteelt	57	62%	22%	16%	73%	18%	9%	48%	38%	15%	39%	48%	13%
Handelsbedrijf groenten en fruit	49	23%	42%	35%	32%	28%	40%	35%	40%	26%	28%	53%	19%
(Technische) toelevering tuinbouw	35	37%	46%	17%	69%	26%	6%	77%	20%	3%	65%	29%	6%
Overig	52	46%	42%	12%	61%	29%	10%	63%	33%	5%	56%	38%	5%
Totaal gemiddeld		47%	40%	13%	62%	27%	11%	48%	45%	7%	42%	52%	6%

- De sector 'Sierteelt productiebedrijf onder glas' is verreweg met het grootste aantal respondenten vertegenwoordigd. Dat geeft een extra dimensie aan de percentages voor deze sector.
- De sector 'Bollenkwekerij' laat over nagenoeg alle kwartalen de grootste relatieve omzetsdaling zien.

9 Heeft u of verwacht u problemen te krijgen met de liquiditeit van uw bedrijf?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Ja, op dit moment of op korte termijn (voor 1 juli)	54	9%
Ja, in het derde kwartaal van 2020	69	12%
Ja, in het vierde kwartaal van 2020	57	10%
Nee, geen problemen met de liquiditeit (tot eind 2020)	392	69%
Totaal	572	100%

Uitgesplitst naar sector

	Aantal keer genoemd	Ja, op dit moment of op korte termijn (voor 1 juli)	Ja, in het derde kwartaal van 2020	Ja, in het vierde kwartaal van 2020	Nee, geen problemen met de liquiditeit in 2020	Totaal
Veredeling sierteelt	28	14%	7%	14%	64%	100%
Veredeling groente en fruit	7	29%	0%	0%	71%	100%
Vermeerdering en opkweek	23	4%	13%	9%	74%	100%
Boomkwekerij	27	4%	4%	15%	78%	100%
Bollenkwekerij	42	12%	21%	31%	36%	100%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	263	14%	15%	11%	60%	100%
Glasgroenten productiebedrijf	77	1%	4%	5%	90%	100%
Vollegrondsgroenten productiebedrijf	9	11%	11%	22%	56%	100%
Fruit productiebedrijf	8	0%	0%	13%	88%	100%
Handelsbedrijf sierteelt	57	7%	9%	11%	74%	100%
Handelsbedrijf groenten en fruit	49	4%	10%	6%	80%	100%
(Technische) toelevering tuinbouw	35	9%	11%	9%	71%	100%
Overig, te weten:	52	13%	12%	8%	67%	100%
Totaal gemiddeld		10%	12%	11%	67%	100%

Nota bene: De percentages bij 'Totaal gemiddeld' kunnen afwijken van de percentages uit de voorgaande tabel, omdat een respondent meerdere sectoren kon kiezen bij de eerste vraag uit de enquête, over de aard van het bedrijf.

- Van de respondenten heeft 33% problemen met de liquiditeit of verwacht deze in 2020 te krijgen. Dit treft met name de sector 'Bollenkwekerij' en 'Vollegrondsgroenten productiebedrijf', gevolgd door de sectoren 'Sierteelt productiebedrijf onder glas' en 'Veredeling sierteelt'.
- De sectoren die relatief weinig liquiditeitsproblemen (verwachten te) ervaren zijn de Glasgroenten productiebedrijven, de Fruitproductiebedrijven en de Handelsbedrijven groenten en fruit. Het betreft bedrijven die etenswaren produceren.

10 Welke maatregelen heeft uw bedrijf getroffen of zullen de komende maanden worden getroffen om de bedrijfseconomische situatie te verbeteren?

(meerdere antwoorden mogelijk)

	Aantal keer genoemd	% van totaal aantal respondenten	% van totaal aantal keer genoemd
Geen	178	31 %	13%
Vacaturestop	80	14%	6%
Verkleinen of afschaffen van de flexibele schil arbeidskrachten	120	21%	9%
Niet verlengen tijdelijke contracten	60	10%	4%
Ontslag van medewerkers in eigen dienst	13	2%	1%
Korting op salarissen	8	1%	1%
Herinrichting van processen	100	17%	7%
Uitstel levering materiaal	42	7%	3%
Productiebeperking	107	19%	8%
Energiebesparing	71	12%	5%
Het schrappen of uitstellen van investeringen	247	43%	18%
Extra financiering aanvragen	128	22%	9%
Nieuwe afzetmarkten bedienen	83	15%	6%
Nieuwe of andere producten/diensten produceren en leveren	60	10%	4%
Samenwerken of fuseren met ander bedrijf	26	5%	2%
Sluiten van één of meerdere vestigingen	11	2%	1%
Andere maatregelen	41	7%	3%
Totaal aantal keer genoemd	1375		100%
Totaal aantal respondenten	572	240%	

Nota bene: Het percentage bij 'Totaal aantal respondenten' is hoger dan 100%, omdat er respondenten zijn die meerdere maatregelen hebben ingevuld.

- Bij 'Andere maatregelen' zijn meer dan 1 keer genoemd:
  - 10 x Strakker sturen op de bedrijfsvoering
  - 6 x Uitstel van betalingen
  - 2 x Overuren later uitbetalen/geen overuren meer draaien
  - 2 x Kapitaal van derden
  - 2 x Schaalvergroting
  - 2 x Geen dividend uitkeren en bonussen schrappen
  - 2 x Bedrijfspromotie

In een enkele reactie klinkt door dat het belangrijk is om positief te blijven en te zorgen dat je in goede jaren reserves opbouwt.

11 Is uw bedrijf internationaal actief door middel van import en/of export?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Nee of zeer beperkt	250	44%
Ja, maar overwegend binnen de EU	171	30%
Ja, mondiaal	151	26%
Totaal	572	100%

Nota bene: De volgende (sub)vragen zijn alleen beantwoord door de 322 respondenten die die 'Ja, ...' hebben geantwoord op de bovenstaande vraag.

11.1 In welke mate heeft uw bedrijf problemen met het importeren van goederen?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Niet tot zeer beperkt	139	43%
Beperkt	89	28%
Ernstig	19	6%
Niet van toepassing	75	23%
Totaal	322	100%

11.2 In welke mate heeft uw bedrijf problemen met het exporteren van goederen?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Niet tot zeer beperkt	132	41%
Beperkt	80	25%
Ernstig	86	27%
Niet van toepassing	24	7%
Totaal	322	100%

- Ruim 40% van de respondenten geeft aan niet tot zeer beperkt problemen te hebben met het importeren en het exporteren van goederen.
- 27% van de respondenten geeft aan dat het (internationaal actieve) bedrijf in ernstige mate problemen heeft met het exporteren van goederen. Ten aanzien van het importeren van goederen is dit percentage veel lager, namelijk 6%.
- In de enquête is ook gevraagd met welke landen er problemen zijn voor zowel de export als de import. Dit zou op deze plaats leiden tot een uitgebreide opsomming, maar de kern is dat problemen ondervonden worden met landen die in 'lockdown' zijn.

11.3 In welke mate heeft uw bedrijf problemen met het internationale transport?

In aantallen

	Niet tot zeer beperkt	Beperkt	Ernstig	Niet van toepassing	Totaal
Luchttransport	64	53	77	128	322
Zeetransport	93	58	6	165	322
Wegtransport	179	80	17	46	322
Totaal	336	191	100	339	966

In percentages

	Niet tot zeer beperkt	Beperkt	Ernstig	Niet van toepassing	Totaal
Luchttransport	20%	16%	24%	40%	100%
Zeetransport	29%	18%	2%	51%	100%
Wegtransport	56%	25%	5%	14%	100%
Totaal	35%	20%	10%	35%	100%

- Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden komt het volgende naar voren:
 20 x luchttransport door beperkt passagiersvluchten, daardoor hoge kosten
 6 x grenzen op slot
 5 x hoge kosten van (ander) vervoer
 4 x havens dicht
 3 x onvoldoende beschikbaarheid van containers

11.4 Verwacht u hulp nodig te hebben bij het opstarten of op het oude niveau brengen van uw internationale activiteiten zodra dit weer mogelijk is?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Nee	285	89%
Ja	37	11%
Totaal	322	100%

- Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden komen de volgende punten naar voren die van belang worden geacht: subsidies (12x), verlaging kosten luchtvracht (4x), extra PR voor Nederlandse producten (2x) en stimulerende overheidsmaatregelen (2x).

12 In hoeverre heeft de coronacrisis invloed op investeringen in uw bedrijf?

In aantallen

Investerings in	Worden versneld	Worden vertraagd	Geen invloed	Niet van toepassing	Totaal
Productinnovaties	52	132	254	134	572
Bedrijfsinnovaties	44	205	220	103	572
Verduurzaming van gewasbescherming	9	106	292	165	572
Verduurzaming van energie	15	171	258	128	572
Watermanagement	6	99	290	177	572
Opleiding van personeel	32	110	289	141	572
Verduurzaming van verpakkingen	12	133	249	178	572
Verduurzaming van logistiek	21	118	253	180	572
Totaal	191	1074	2105	1206	4576

In percentages

Investerings in	Worden versneld	Worden vertraagd	Geen invloed	Niet van toepassing	Totaal
Productinnovaties	9%	23%	44%	23%	100%
Bedrijfsinnovaties	8%	36%	38%	18%	100%
Verduurzaming van gewasbescherming	2%	19%	51%	29%	100%
Verduurzaming van energie	3%	30%	45%	22%	100%
Watermanagement	1%	17%	51%	31%	100%
Opleiding van personeel	6%	19%	51%	25%	100%
Verduurzaming van verpakkingen	2%	23%	44%	31%	100%
Verduurzaming van logistiek	4%	21%	44%	31%	100%
Totaal gemiddeld	4%	23%	46%	26%	100%

- Van de respondenten geeft 26% aan dat deze vraag niet van toepassing is. Deze respondenten hebben blijkbaar geen investeringen in 2020 gepland.
- Van de respondenten geeft 23% aan dat investeringen in het bedrijf worden vertraagd. Dit geldt relatief vaak voor investeringen in bedrijfsinnovaties en verduurzaming van energie. De volgende sectoren vertragen de investeringen bovengemiddeld.

Veredeling sierteelt	30%
Bollenkwekerij	37%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	28%
Vollegrondsgroenten productiebedrijf	32%

- De uitkomst van 23% voor vertraging van investeringen sluit onvoldoende aan bij het genoemde percentage van 43% voor uitstel of vertraging van investeringen bij vraag 10.
- Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden komt naar voren dat investeringen worden belemmerd door het gebrek aan liquide middelen (12x).

13 Van welke regelingen heeft uw bedrijf gebruik gemaakt of verwacht gebruik te maken?

In aantallen

	Ja, gedaan of wordt binnenkort gedaan	Nee, kom hiervoor niet in aanmerking	Nee, niet nodig	Totaal
Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). Betreft tegemoetkoming in loonkosten bij omzetsdaling van > 20 % in 3 maanden in maart t/m juli.	260	114	198	572
Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren (TOGS). Eenmalige uitkering van €4000 bij schade door noodgedwongen sluiting, inperking van bijeenkomsten en/of negatief reisadvies naar buitenland.	66	272	234	572
Extra Steunmaatregel (Aanvullende tegemoetsregeling Sierteelt en onderdelen Voedingstuinbouw)	192	166	214	572
Totaal	518	552	646	1716

In percentages

	Ja, gedaan of wordt binnenkort gedaan	Nee, kom hiervoor niet in aanmerking	Nee, niet nodig	Totaal
Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). Betreft tegemoetkoming in loonkosten bij omzetsdaling van > 20 % in 3 maanden in maart t/m juli.	45%	20%	35%	100%
Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren (TOGS). Eenmalige uitkering van €4000 bij schade door noodgedwongen sluiting, inperking van bijeenkomsten en/of negatief reisadvies naar buitenland.	12%	48%	41%	100%
Extra Steunmaatregel (Aanvullende tegemoetsregeling Sierteelt en onderdelen Voedingstuinbouw)	34%	29%	37%	100%
Totaal gemiddeld	30%	32%	38%	100%

- Bijna de helft van de respondenten maakt (binnenkort) gebruik van de NOW en ruim een derde van de respondenten van de Extra Steunmaatregel. De respondenten maken in mindere mate gebruik van de TOGS.
- Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden komt naar voren dat men door minder daling dan 30% van de omzet als gevolg van investeringen geen bijdrage krijgt. Dat wordt niet als redelijk gezien, omdat de kosten wel zijn toegenomen (ca. 25x). Ook is genoemd dat seizoensinvloeden niet worden meegerekend (4x) en geen vergoeding voor uitzendkrachten wordt verstrekt (3x). Tenslotte zijn aanvragen niet gehonoreerd omdat de SBI code bij de KvK niet correct is opgenomen (4x).

Uitgesplitst naar sector: Van welke regelingen heeft uw bedrijf gebruik gemaakt of verwacht gebruik te maken?

	Aantal keer genoemd	Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW)			Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren (TOGS)			Extra Steunmaatregel (Aanvullende tegemoetsregeling Sierteelt en onderdelen Voedingstuinbouw)		
		Ja, gedaan of wordt binnenkort gedaan	Nee, kom hiervoor niet in aanmerking	Nee, niet nodig	Ja, gedaan of wordt binnenkort gedaan	Nee, kom hiervoor niet in aanmerking	Nee, niet nodig	Ja, gedaan of wordt binnenkort gedaan	Nee, kom hiervoor niet in aanmerking	Nee, niet nodig
Veredeling sierteelt	28	46%	25%	29%	7%	64%	29%	39%	36%	25%
Veredeling groente en fruit	7	29%	0%	71%	29%	0%	71%	14%	0%	86%
Vermeerdering en opkweek	23	22%	30%	48%	9%	43%	48%	13%	43%	43%
Boomkwekerij	27	26%	37%	37%	15%	44%	41%	33%	30%	37%
Bollenkwekerij	42	60%	21%	19%	7%	67%	26%	38%	40%	21%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	263	61%	21%	18%	10%	64%	27%	55%	25%	20%
Glasgroenten productiebedrijf	77	4%	27%	69%	3%	25%	73%	4%	27%	69%
Vollegrondsgroenten productiebedrijf	9	11%	22%	67%	33%	22%	44%	22%	22%	56%
Fruit productiebedrijf	8	0%	0%	100%	0%	0%	100%	0%	0%	100%
Handelsbedrijf sierteelt	57	54%	18%	28%	39%	30%	32%	42%	25%	33%
Handelsbedrijf groenten en fruit	49	27%	20%	53%	12%	31%	57%	12%	24%	63%
(Technische) toelevering tuinbouw	35	66%	0%	34%	9%	40%	51%	0%	46%	54%
Overig, te weten:	52	42%	13%	44%	17%	33%	50%	21%	27%	52%
Totaal gemiddeld		45%	20%	34%	12%	47%	40%	34%	28%	38%

- De sector 'Sierteelt productiebedrijf onder glas' is verreweg met het grootste aantal respondenten vertegenwoordigd. Deze sector maakt relatief veel gebruik van de NOW en de extra steunmaatregel. Het percentage respondenten dat aangeeft deze twee regelingen niet nodig te hebben, is bij deze sector het laagst (en voor TOGS het op één na laagst).
- De sector 'Fruit productiebedrijf' heeft geen van de regelingen nodig, maar door het relatief geringe aantal respondenten rijst de vraag in hoeverre deze uitkomst representatief is.
- De sector 'Glasgroenten productiebedrijf' maakt over het algemeen geen gebruik van de regelingen; volgens ruim tweedertee van de respondenten zijn deze niet nodig en circa een kwart zegt er niet voor in aanmerking te komen.

14 Verwacht u dat voor uw bedrijf, na afloop van deze regelingen, vergelijkbare regelingen in 2020 nodig blijven?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Nee	280	49%
Ja	79	14%
Weet ik nog niet	213	37%
Totaal	572	100%

- Bij 37% van de respondenten is sprake van onzekerheid. Zij weten niet of regelingen nodig blijven.
- Van de respondenten geeft 14% aan dat regelingen nodig blijven. Als een uitsplitsing naar sectoren wordt gemaakt, vinden de volgende sectoren het bovengemiddeld belangrijk dat regelingen blijven.

Veredeling sierteelt	21%
Vermeerdering en opkweek	17%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	16%
Technische toelevering	20%

- Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden komt naar voren dat de noodzaak van steunmaatregelen sterk afhankelijk is van de marktontwikkelingen (16x).

15 De overheid heeft voor bedrijven die in liquiditeitsproblemen zijn geraakt een aantal noodkredietmaatregelen getroffen. Heeft u een of meerdere van deze regelingen aangevraagd, of bent u van plan dit te doen?

In aantallen

	Ja, gedaan of wordt binnenkort gedaan	Nee, kom hiervoor niet in aanmerking	Nee, niet nodig	Totaal
Borgstellingskrediet voor MKB (BMKB-C)	32	113	427	572
Borgstellingskrediet voor de Landbouw (BL-C)	54	91	427	572
Staatsgarantie op middelgrote leningen (GO-regeling)	32	105	435	572
Overbruggingsregeling (TOZO) Kleine ondernemingen kunnen lening van ruim €10.000 aanvragen	11	126	435	572
Totaal	129	435	1724	2288

In percentages

	Ja, gedaan of wordt binnenkort gedaan	Nee, kom hiervoor niet in aanmerking	Nee, niet nodig	Totaal
Borgstellingskrediet voor MKB (BMKB-C)	6%	20%	75%	100%
Borgstellingskrediet voor de Landbouw (BL-C)	9%	16%	75%	100%
Staatsgarantie op middelgrote leningen (GO-regeling)	6%	18%	76%	100%
Overbruggingsregeling (TOZO) Kleine ondernemingen kunnen lening van ruim €10.000 aanvragen	2%	22%	76%	100%
Totaal gemiddeld	6%	19%	75%	100%

- Drie kwart van de respondenten geeft aan dat het niet nodig is (geweest) om noodkredietmaatregelen aan te vragen vanwege liquiditeitsproblemen.
- 6% geeft aan wel regelingen te hebben aangevraagd of is van plan dit te doen. Dit betreft relatief vaak de BL-C en in mindere mate de TOZO.
- Een vijfde van de respondenten komt niet in aanmerking voor de regelingen.

16 Ondervindt uw bedrijf problemen bij het aanvragen van extra krediet?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Nee	508	89%
Ja	64	11%
Totaal	572	100%

Nota bene: In de enquête is verzuimd de optie 'niet van toepassing' op te nemen. Hierdoor kan het aantal respondenten dat 'nee' heeft ingevuld een te grote rol spelen bij de onderstaande analyse. Het heeft overigens geen invloed op percentages in de kolom 'Ja'.

Uitgesplitst naar sector

	Aantal respondenten	Nee	Ja
Veredeling sierteelt	28	89%	11%
Veredeling groente en fruit	7	71%	29%
Vermeerdering en opkweek	23	83%	17%
Boomkwekerij	27	85%	15%
Bollenkwekerij	42	86%	14%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	263	85%	15%
Glasgroenten productiebedrijf	77	97%	3%
Vollegrondsgroenten productiebedrijf	9	78%	22%
Fruit productiebedrijf	8	100%	0%
Handelsbedrijf sierteelt	57	84%	16%
Handelsbedrijf groenten en fruit	49	94%	6%
(Technische) toelevering tuinbouw	35	94%	6%
Overig	52	88%	12%
Totaal gemiddeld		88%	12%

- In de sector 'Veredeling groente en fruit' en 'Vollegrondsgroenten productiebedrijf' ondervindt respectievelijk 29% en 22% problemen bij het aanvragen van extra krediet. Dit is relatief veel t.o.v. het gemiddelde. Bij 'Verdeling van groente en fruit' gaat het om een acuut probleem. Bij 'Vollegrondsgroenten productiebedrijf' wordt vooral in het 4^e kwartaal van 2020 een probleem verwacht. Zie hoofdstuk 9.
- Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden komt naar voren dat de problemen als volgt zijn:
  - 18 x Bank doet moeilijk
  - 17 x Aanvraag kost veel geld/tijd
  - 11 x Bedrijf heeft geen goede cijfers
  - 6 x Twijfels of het wel goed komt
  - 2 x Rente relatief te hoog

17 Maakt uw bedrijf gebruik van andere regelingen dan de hiervoor genoemde regelingen, bijvoorbeeld uitstel van betaling BTW?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Nee	404	71%
Ja	168	29%
Totaal	572	100%

- In hoofdstuk 9 komt naar voren dat aan het einde van 2020 33% naar verwachting liquiditeitsproblemen zal hebben. Uit het bovenstaande overzicht komt naar voren dat 29% zich inspent om (tijdelijk) over meer liquide middelen te kunnen beschikken.
- Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden komt naar voren dat van de volgende andere regelingen gebruik is gemaakt:
  - 46 x Uitstel van betaling BTW
  - 38 x Uitstel van betaling van Loonheffing
  - 32 x Uitstel aflossingen op leningen
  - 29 x Uitstel van betaling van (andere) belastingen
  - 10 x Uitstel van betaling van Vennootschapsbelasting
  - 9 x Uitstel betaling energie/energiebelasting
  - 3 x Uitstel van betaling van inkomstenbelasting
  - 2 x Uitstel van betaling van gemeentelijke heffingen

18 Kunt u de drie belangrijkste maatregelen aanvinken die uw bedrijf heeft getroffen of binnenkort zal treffen?

Kunt u de drie belangrijkste maatregelen aanvinken die uw bedrijf heeft getroffen of binnenkort zal treffen?	Aantal keer genoemd	% van totaal aantal respondenten	% van totaal aantal keer genoemd
Investerings om coronabesmetting binnen het bedrijf te voorkomen of te beperken	180	31%	15%
Afslanken van het bedrijf, productiebeperking, sluiten van één of meerdere vestigingen, herinrichting van processen	87	15%	7%
Investerings vertragen of versnellen	225	39%	18%
Nieuwe afzetmarkten vinden	121	21%	10%
Nieuwe of andere producten/diensten	77	13%	6%
Rijksmaatregelen (NOW, TOGS, Steunmaatregelen)	210	37%	17%
Kredietregelingen (Borgstellingskrediet MKB-C, BL-C, GO-regeling, TOZO)	60	10%	5%
Andere regelingen dan de rijks- en kredietmaatregelen	34	6%	3%
Samenwerken of fuseren met ander bedrijf	50	9%	4%
Andere eerder door u genoemde maatregelen (zie eerdere vraag over maatregelen ter verbetering van de bedrijfseconomische situatie)	56	10%	5%
Geen	128	22%	10%
Totaal aantal keer genoemd	1228		100%
Totaal aantal respondenten	572	215%	

Nota bene: Het percentage bij 'Totaal aantal respondenten' is hoger dan 100%, omdat respondenten meerdere maatregelen hebben ingevuld.

- De drie meest genoemde maatregelen betreffen het versnellen of vertragen van investeringen, het gebruik maken van de Rijksmaatregelen en het doen van investeringen om coronabesmetting binnen het bedrijf te voorkomen of te beperken.
- Respondenten hebben de enquête niet altijd nauwgezet ingevuld. Dit blijkt uit de aantallen die in deze tabel zijn opgenomen. Zo is bij 'Nieuwe afzetmarkten vinden' een aantal van 120 genoemd, terwijl eerder een aantal van 83 is genoemd. Dit aantal van 83 is daarmee het maximum dat bovenstaand ingevuld had kunnen worden. Ook bij 'Samenwerken of fuseren met een ander bedrijf' en 'Andere eerder door u genoemde maatregelen' doen zich een vergelijkbare situatie voor. Zie de tabel in hoofdstuk 10.

19 Open vraag: Welke kansen ziet u voor uw bedrijf in relatie tot de Coronacrisis?

Ca. 60% van de respondenten heeft deze vraag niet ingevuld of ziet geen kansen. De kansen die door de resterende ca. 40% zijn ingevuld, zijn in de onderstaande tabel opgenomen. Het aantal keer dat een kans is genoemd is opgenomen in kolom '#'.

Hoofdgroep	Detailering en uitleg	#
Vergroting afzet en uitbreiding afzetmarkt	Mensen blijven meer thuis en dit heeft positief effect op afzet tuinproducten en bloemen. Afzet van nieuwe producten en diensten, duidelijker verschil met concurrentie, vervangingsvraag van import bloemen, meer vraag naar voorverpakt eten, nieuwe exportlanden, nieuwe afzetmarkten, meer verkoop aan particulieren. Meer afzet van groenten en fruit door meer bewustzijn gezonde voeding.	53
Innovatie processen en producten	De beste leverancier worden door procesinnovatie en professionalisering, vertical farming, efficiënter werken, nieuwe producten en diensten ontwikkelen en daardoor nieuwe afzetmarkt vinden, duurzamer, minder inleenkrachten/arbeidsbesparing, automatisering en robotisering, kostenbesparingen, andere wijze van productverpakking.	31
Minder concurrenten op de markt	Sanering van de markt door faillissementen.	20
Meer aandacht voor gezonde voeding en duurzaamheid	Trend van gezonde en veilige voeding leidt tot toegenomen vraag naar (biologische) groenten en fruit.	17
Online verkoop en dienstverlening neemt toe	Verkoop en dienstverlening gebeurt meer online.	16
Werken op afstand	Zaken doen op afstand i.p.v. (internationale) reizen, deelname aan beurzen. Efficiënter werken vanuit huis. Meer overlaten aan medewerkers, saamhorigheid.	13
Dwingt om te veranderen	Veranderingen worden versneld, dwingt om kritisch te kijken naar bedrijfsmodel en strategie. Makkelijkere acceptatie van plannen, vergroot creatief denken, meer efficiency.	11
Verschuiving naar meer lokale markt	Local for local en particuliere verkoop, meer Nederlandse handel.	11
Andere relatie met de klant	Betere relatie met de klant, meer begrip en commitment, meer samenwerking met afnemers, customer intimacy en goodwill.	7
Meer beschikbaarheid personeel	Betere onderhandelingspositie op de arbeidsmarkt, binden vast en flexibel personeel, loonkosten stijgen minder hard, personeel makkelijker te vinden.	7
Minder aanbod op de markt	Minder aanbod vanuit het buitenland door dure luchtvracht (met name rozen uit Afrika). Zie ook code "Minder concurrenten op de markt".	6

Hoofdgroep	Detailering en uitleg	#
Betere prijsvorming doorerschikkingmarkt	Door veranderingen in de markt (bv. minder concurrenten) is een betere prijs mogelijk, minder produceren tegen een hogere prijs.	5
Meer waardering voor de sector en de kwaliteit product	Meer waardering voor kwaliteit van producten en daardoor hogere prijs mogelijk, meer waardering bij overheid en consument voor de sector.	4
Wijziging in verkoopwijze (van klok naar...)	Verschuiving van klok naar retail/bemiddeling. Aanbodplafond instellen voor klok.	4
Fusies van bedrijven	Mogelijkheden om bedrijf over te nemen, meer bereidheid en openheid tot overnames en samenwerking.	3
Leerervaring opgedaan	Geleerd door te helpen in de operatie, inzicht gekregen in consumentenverkoop.	3
Grondstoffen voordeliger en sneller leverbaar	Betreft grondstoffen voor de teelt en ook energieprijzen.	2
Meer samenwerking	Niet aangegeven met wie de samenwerking wordt gezien.	2
Bewustwording bij personeel van schaarste	Personeel wordt bewuster dat de gouden eeuw voorbij is en op de kleintjes moet worden gelet.	1
Gelijk speelveld in de markt door zelfde omstandigheden	De omstandigheden gelden voor alle bedrijven, ook in het buitenland.	1
Opslagruimte verhuren	Mogelijkheid om meer opslagruimte te verhuren doordat er meer vraag is naar ruimte.	1
Productie verplaatst op termijn naar buitenland	Buiten Nederland gaan produceren waardoor ook het bedenken van patenten naar het buitenland verschuift	1
Stop groene projecten	Stopzetten groene geldslurpende projecten zoals energietransitie	1
Tijd voor onderhoud	Tijd om onderhoud te doen	1
Vermindering milieubelasting	Beperking files e.d.	1
Versterken import positie	Versterken import positie vanuit Azië	1

20 Open vraag: Wat wilt u verder in het kader van dit onderzoek meegeven?

Ca. 80% van de respondenten heeft deze vraag niet ingevuld. De punten die de resterende ca. 20% hebben genoemd, zijn in de onderstaande tabel opgenomen.
Het aantal keer dat een kans is genoemd is opgenomen in kolom '#'.
#

Hoofdgroep	Detailing en uitleg	#
Tijdelijke regeling: verbetering regeling	Diverse suggesties voor aanpassing van de regelingen: NOW niet verrekenen met noodfonds, regelingen baseren op BTW-aangifte, regelingen voor VOF's en eenmanszaken, groei meenemen, aanpassen grens van 30%, noodfonds voor voedingstuinbouw die levert aan horeca, noodfonds voor stoppers.	33
Rol Overheid	Uiteenlopende meningen over de rol van de overheid. Lof voor de snelheid van handelen en de getroffen maatregelen (NOW en noodfonds), maar ook respondenten die buiten de maatregelen vallen en de maatregelen overdreven vinden.	22
Tijdelijke ondersteuning: niet voor in aanmerking	Respondenten komen niet in aanmerking voor de steunmaatregelen door bijvoorbeeld 30% grens. Gevoel dat bedrijven die proactief handelen minder worden gecompenseerd dan bedrijven die dit niet doen.	20
Omzetvermindering	Respondenten ervaren omzetvermindering die niet voldoende wordt gecompenseerd door de steunmaatregelen die worden gegeven.	19
Negatief effect op bedrijfsvoering	Respondenten ondervinden grote financiële gevolgen: omzetverlies, onverkoopbaarheid producten, kleine winstmarges, facturen worden niet betaald, uitstel van investeringen van afnemers, opvangen van meerdere tegenslagen is moeilijk, steunmaatregelen zijn onvoldoende.	17
Invloed van seizoenen	Jammer dat geen rekening wordt gehouden met invloed seizoenen. Gemiste omzet in periode waarin normaal een piek is. Geïnvesteed voor feestdagen (Pasen, Moederdag) die niet worden terugverdiend. Geen leveranties gedurende het jaar. Piek in januari, maar door crisis annuleringen. Piek in augustus, onzekerheid over afzet. Invloed regentekort.	11
Rol Brancheorganisaties	Overwegend positieve meningen over de inzet van brancheorganisaties. Ook is er kritiek op LTO (enkele keren).	11
Het gaat goed	Geen gevolgen van de Coronacrisis ondervonden. Respondent zit in sector die nog goed draait (groente, perkplanten). Tevreden met handelen veiling.	10
Kans voor innovatie	Innovatie-instrumentarium van de overheid is nodig om te blijven innoveren. Er moet worden nagedacht over: toekomst megabedrijven, veilingsysteem, mono cultuur, wat belangrijk is (luxe producten belangrijk?), duurzaamheid hele keten, promotie van de sector, aanleggen van financiële buffers voor crises. Innovatieve producenten verliezen door teruggang investeringen.	9

Hoofdgroep	Detailering en uitleg	#
Rol Veiling	Lof voor het handelen van de veiling (Royal Flora Holland). Wel kritiek op de aanvoerrestricties.	8
Tijdelijke ondersteuning: investeringen	Bedrijven die eerder hebben geïnvesteerd vallen buiten de regelingen.	6
Rol banken	Banken denken onvoldoende mee, hanteren hoge rentes.	5
Tijdelijke ondersteuning: grote bedrijven	Gevoel dat grotere bedrijven meer profiteren dan kleinere van de steunmaatregelen.	5
Tijdelijke ondersteuning: personeel	Geen compensatie voor loonkosten uitzendkrachten. Tussentijdse verandering van NOW regeling ten aanzien van loonkosten.	5
Tijdelijke ondersteuning: misbruik	De 30% drempel voor het noodfonds leidt tot misbruik.	4
Tijdelijke ondersteuning: belastingvoordeel	Voorstel om bedrijven die geen steun willen ontvangen, belastingvoordeel te geven.	1

Effecten Coronacrisis op de tuinbouw in Nederland

Eindrapportage

EFFECTANALYSE VAN CORONA OP DE TUINBOUW IN NEDERLAND

Eindrapportage uitkomsten enquête Effecten Coronacrisis op de tuinbouw in Nederland

Projectteam Effectanalyse Landelijke Crisisorganisatie Corona Tuinbouw, maandag 15 juni 2020.

1. Inleiding

Door middel van een Enquête voor ondernemers in het tuinbouwcluster heeft het Team Effectanalyse van de landelijke crisisorganisatie Corona voor de tuinbouw inzichtelijk gemaakt wel effecten er zijn in de tuinbouwsector, welke maatregelen er zijn of nog worden genomen, en wat de verwachtingen zijn voor tuinbouwbedrijvigheid voor de rest van dit jaar.

In totaal hebben 572 respondenten de enquête voor de effectanalyse Coronacrisis Tuinbouw ingevuld. Deze respons is gerealiseerd op een populatie van meer dan 6.000 adressen, waarbij rekening moet worden gehouden dat er ook sprake is geweest van een onbekend aantal dubbellingen in het mailingbestand. Bij sommige sectoren is het aantal respondenten te laag om uitspraken over te kunnen doen, te weten de subsectoren boomkwekerij, het vollegrondsgroenten productiebedrijf en het fruit productiebedrijf.

Dit memo is als volgt opgebouwd. In paragraaf twee treft u de hoofdconclusies die door het projectteam zijn gemaakt op basis van de analyse van de Eenheid Audit en Advies van de provincie Zuid-Holland (zie bijlage).¹ Paragraaf 3 geeft een detaillistisch overzicht hiervan per thema waarop de respondenten zijn bevraagd. Paragraaf 4 doet tenslotte aanbevelingen voor het vervolg op deze effectanalyse.

2. Conclusies op hoofdlijnen: een veerkrachtige sector, maar...

Ten tijde van deze Coronacrisis toont de tuinbouwsector eens te meer zijn veerkracht. Er worden door de bank genomen momenteel weer redelijk goede omzetten gerealiseerd, die af lijken te stevenen op het niveau van voor de crisis. Dit wil echter niet zeggen dat de crisis er niet flink heeft ingehakt. Ruim 30% van de respondenten geeft aan dit jaar in liquiditeitsproblemen te zijn gekomen, of nog te geraken.

Ondanks dat de eerste klappen zijn opgevangen, er gebruik gemaakt wordt van de steunmaatregelen van het Rijk², bedrijven op zoek zijn gegaan naar alternatieve afzetkanalen en hun bedrijfsvoering

¹ EAA is de onafhankelijke audit- en onderzoekseenheid van de provincie Zuid-Holland.

² Hierbij moet worden opgemerkt, dat de extra steunmaatregel nog openstaat tot 18 juni 2020, en dat nog niet iedereen in de looptijd van deze enquête de aanvraag heeft gedaan of kunnen doen. Tijdens de analyseperiode van het onderzoek werd duidelijk dat er aanspraak is gemaakt op €156miljoen op het totaal beschikbare budget van €600miljoen voor het tuinbouwcluster.

kostenefficiënter maken , lijkt het vet wel van de botten. Daarbij zijn verschillen zichtbaar in de diverse subsectoren. (met name de sierteelt en zeker de bollenkwekerijen springen momenteel in het oog in negatieve zin). De draagbare pijngrens is bereikt. Een tweede pandemiegolf zou desastreus zijn voor grote delen van het Nederlandse tuinbouwcluster, een verscherping van lockdowns bij buitenlandse handelspartners en het wegvallen of duurder worden van luchtvrachten zal voor veel bedrijven ernstige gevolgen hebben.

In het samenspel van de thema's waarnaar ondernemers is gevraagd, komt ondanks de veerkracht en de overlevingsdrang die er is, het beeld naar voren dat de huidige crisis voor de tuinbouw, net als voor andere sectoren, een na-ijleffect zal hebben. Het lijkt nog lang te gaan duren voordat ook investeringen (23% van de ondervraagden verwacht een daling hiervan), in bijvoorbeeld innovaties, energiehuishouding en verduurzaming weer op peil gaan komen.

Van de huidige steunmaatregelen wordt gebruik gemaakt, maar daarvan wordt ook aangegeven dat ze wellicht langer of in een andere vorm nodig zijn. Gegeven de diversiteit van de Nederlandse tuinbouw ontstaat uit de enquête het beeld van een behoefte aan meer maatwerk per subcluster, of type ondernemer.

De liquiditeitsproblematiek is een belangrijk signaal. In de sierteelt is de situatie ernstig te noemen. Informatie vanuit de banken en RvO kan helpen bij het scherper valideren van het liquiditeitsprobleem. Het is vanzelfsprekend dat de liquiditeit sterk afhankelijk is van de marktvraag, nationaal en internationaal; hier is maar beperkt op te sturen.

De liquiditeitsproblematiek en de relatieve lage solvabiliteit³ in de sector (hoewel de spreiding groot is) zorgt voor veel bedrijven voor een spannende, onzekere toekomst.

3

Bron: Agrimatie

<https://www.agrimatie.nl/ThemaResultaat.aspx?subpubID=2232&themaID=2265&sectorID=7228&indicatorID=2009>

3. Bevindingen van het projectteam op de enquête-thema's

Onderstaande biedt een overzicht van concluderende uitspraken van het projectteam op de thema's waarop de ondernemers in de tuinbouw zijn bevraagd. Deze lijst is niet uitputtend; de vragen waarop de respons niet leidde tot een resultaat op basis waarvan uitspraken gedaan kunnen worden, zijn hierin weggelaten. De volgorde van de thema's is aangehouden, zoals deze in de enquête is uitgevraagd. De eerste basisgegevens waarnaar is gevraagd, zijn in concluderende zin minder relevant en zij in onderstaand overzicht weggelaten.

A) De overheid kondigde maatregelen af om de verspreiding van het coronavirus zoveel mogelijk te voorkomen. Welke aanpassingen heeft uw bedrijf doorgevoerd?

De meeste bedrijven zijn goed bezig, en hebben maatregelen om verspreiding van het virus tegen te gaan op het bedrijf zo goed mogelijk doorgevoerd.

B) Wat is de impact van de 1,5 meter maatregel op het vervoer van uw personeel?

Ondernemers geven aan, dat de impact van de 1,5 meter maatregel op het vervoer geen of beperkt zijn. En dit heeft dus relatief weinig impact. De verantwoordelijkheid van het vervoer ligt ook vaak bij uitzendbureaus; dit gegeven is niet meegenomen in de enquête.

C) In welke mate kan uw bedrijf beschikken over voldoende arbeidsmigranten?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Voldoende	283	49%
Beperkt	69	12%
Onvoldoende	15	3%
Niet van toepassing	205	36%
Totaal	572	100%

Hier valt op, dat 36 % geen gebruik maakt van arbeidsmigranten. De ondernemers die wel gebruik maken van arbeidsmigranten, kunnen hierover in 15% van de respondenten onvoldoende beschikken. De crisis heeft een beperkte impact gehad op de beschikbaarheid van arbeidsmigranten voor de tuinbouw.

Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden geven enkele respondenten aan dat het lastig is om ervaren mensen, waarvoor tijdelijk geen werk was, weer terug te krijgen. Er worden nu meer scholieren en studenten ingezet. Een enkele respondent geeft aan geen migranten op het bedrijf te willen in verband met bescherming van het eigen personeel tegen besmetting met het Coronavirus.

D) In welke mate ondervindt uw bedrijf problemen met contractverplichtingen met uitzendbureaus of payrollbedrijven?

De ondernemers die gebruik maken van uitzendbureaus of payrolling ondervinden door de bank genomen weinig problemen. Slechts 7% van de geënquêteerden geeft aan hier wel problemen mee te hebben.

E) Hoe is uw bedrijfsomzet en hoe ontwikkelt deze zich naar verwachting ten opzichte van hetzelfde kwartaal in 2019?

In percentages

	1e kwartaal 2020	2e kwartaal 2020	3e kwartaal 2020	4e kwartaal 2020	Totaal gemiddeld
Meer dan 50 % daling	5%	17%	5%	3%	8%
25 – 50 % daling	12%	24%	14%	9%	15%
Tot 25 % daling	28%	22%	29%	29%	27%
Nagenoeg gelijk	43%	27%	45%	53%	41%
Tot 25 % stijging	11%	9%	6%	5%	8%
25 – 50 % stijging	0%	1%	0%	0%	1%
Meer dan 50 % stijging	1%	0%	0%	0%	0%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

De helft van de respondenten geeft aan dat er een daling (te verwachten) is in de bedrijfsomzet over 2020 t.o.v. 2019. De daling is relatief groot in het tweede kwartaal.

En 9% van de respondenten verwacht een stijging in de bedrijfsomzet over 2020 ten opzichte van 2019.

Voor de ontwikkeling van de bedrijfsomzet per kwartaal springen met name de bollenkwekerij en sierteelt onder glas eruit in negatief opzicht, waarbij de verwachtingen voor de bollenkwekerij zelfs dramatisch kunnen worden genoemd.⁴ Wat hier ook opvalt, is dat de technische toelevering in het 3^e kwartaal een daling verwacht. Verdiepende onderzoek kan verklaren welke impact uiteindelijk tijdelijk opgeschorte betalingen van facturen, maar ook kostenefficiënt handelen in de productie hebben op het cluster; ook investeringen in teelttechniek en verduurzaming lijken nu voor een deel uitgesteld of zelfs geschrapt.

Een deel van de handelsbedrijven in groenten en fruit, te weten 40%, is positiever gestemd. Zij verwachten een stijging voor het 2^e kwartaal. Het wegvallen van de horeca komt hier onvoldoende in tot uiting. Het algemene beeld is dat de tuinbouw een tik heeft gekregen in het 2^e kwartaal, en dat het gevoel leeft dat ook in het 3^e en 4^e kwartaal nog effecten van de crisis op zullen treden. De markt trekt weer aan, maar de sector heeft nog zijn zorgen; ook hier geldt dat verdiepend onderzoek voor de hand ligt om meer zicht te krijgen op de effecten.

F) Heeft u of verwacht u problemen te krijgen met de liquiditeit van uw bedrijf?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Ja, op dit moment of op korte termijn (voor 1 juli)	54	9%
Ja, in het derde kwartaal van 2020	69	12%
Ja, in het vierde kwartaal van 2020	57	10%
Nee, geen problemen met de liquiditeit (tot eind 2020)	392	69%
Totaal	572	100%

⁴ Voor een uitsplitsing naar sector verwijzen wij u naar de bijlage, en wel de dwarse tabel op pagina 14 van het rapport van de Eenheid Audit en Advies van de provincie Zuid-Holland, *Uitkomsten enquête coronacrisis op de tuinbouw in Nederland*, versie 0.3, 10 juni 2020.

Uitgesplitst naar sector

	Aantal keer genoemd	Ja, op dit moment of op korte termijn (voor 1 juli)	Ja, in het derde kwartaal van 2020	Ja, in het vierde kwartaal van 2020	Nee, geen problemen met de liquiditeit in 2020	Totaal
Veredeling sierteelt	28	14%	7%	14%	64%	100%
Veredeling groente en fruit	7	29%	0%	0%	71%	100%
Vermeerdering en opkweek	23	4%	13%	9%	74%	100%
Boomkwekerij	27	4%	4%	15%	78%	100%
Bollenkwekerij	42	12%	21%	31%	36%	100%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	263	14%	15%	11%	60%	100%
Glasgroenten productiebedrijf	77	1%	4%	5%	90%	100%
Vollegrondsgroenten productiebedrijf	9	11%	11%	22%	56%	100%
Fruit productiebedrijf	8	0%	0%	13%	88%	100%
Handelsbedrijf sierteelt	57	7%	9%	11%	74%	100%
Handelsbedrijf groenten en fruit	49	4%	10%	6%	80%	100%
(Technische) toelevering tuinbouw	35	9%	11%	9%	71%	100%
Overig, te weten:	52	13%	12%	8%	67%	100%
Totaal gemiddeld		10%	12%	11%	67%	100%

Nota bene: De percentages bij 'Totaal gemiddeld' kunnen afwijken van de percentages uit de voorgaande tabel, omdat een respondent meerdere sectoren kon kiezen bij de eerste vraag uit de enquête, over de aard van het bedrijf.

Een derde van de bedrijven heeft of verwacht liquiditeitsproblemen te krijgen in 2020. Dit is een serieus knelpunt voor de sector, de rek is eruit en klappen kunnen niet meer worden opgevangen. De liquiditeitsproblemen, gekoppeld aan de reeds eerder genoemde beperktere solvabiliteit, gelden met name voor de productiebedrijven in de sierteeltsector, waarbij de bollenkwekers er het meest negatief uit springen.

G) Welke maatregelen heeft uw bedrijf getroffen of zullen de komende maanden worden getroffen om de bedrijfseconomische situatie te verbeteren?

	Aantal keer genoemd	% van totaal aantal respondenten	% van totaal aantal keer genoemd
Geen	178	31 %	13%
Vacaturestop	80	14%	6%
Verkleinen of afschaffen van de flexibele schil arbeidskrachten	120	21%	9%
Niet verlengen tijdelijke contracten	60	10%	4%
Ontslag van medewerkers in eigen dienst	13	2%	1%
Korting op salarissen	8	1%	1%
Herinrichting van processen	100	17%	7%
Uitstel levering materiaal	42	7%	3%
Productiebeperking	107	19%	8%
Energiebesparing	71	12%	5%
Het schrappen of uitstellen van investeringen	247	43%	18%
Extra financiering aanvragen	128	22%	9%
Nieuwe afzetmarkten bedienen	83	15%	6%
Nieuwe of andere producten/diensten produceren en leveren	60	10%	4%
Samenwerken of fuseren met ander bedrijf	26	5%	2%
Sluiten van één of meerdere vestigingen	11	2%	1%
Andere maatregelen	41	7%	3%
Totaal aantal keer genoemd	1375		100%
Totaal aantal respondenten	572	240%	

Nota bene: Het percentage bij 'Totaal aantal respondenten' is hoger dan 100%, omdat er respondenten zijn die meerdere maatregelen hebben ingevuld.

Wat opvalt is dat investeringen worden uitgesteld of geschrapt. Dit kan tot na-ijleffecten van de crisis in de sector leiden. Ook de vraag en naar extra financiering is aanwezig of wordt verwacht: 22% van de bedrijven maakt hier reeds gebruik van, of verwacht hier gebruik van te moeten maken. Van de respondenten geeft 21% ook aan in de flexibele arbeidsschil te snijden.

H) Is uw bedrijf internationaal actief door middel van import en/of export?

De grootste problemen bij het internationaal zaken doen worden ondervonden met luchtvracht. Het is duidelijk dat dit komt omdat landen in een lockdown situatie zitten en vanwege de beschikbaarheid van vrachtcapaciteit, waarvan wij ook weten dat de kosten ervan enorm zijn gestegen. Deze vraag heeft in een volgende fase meer verdieping nodig.

Helder is, dat op lockdowns van andere landen, net zoals een mogelijke tweede pandemiegolf, niet of nauwelijks is te sturen. De relatie met het Rijk, en het gezamenlijk als cluster inzetten op het openhouden van de grenzen is hier wel van belang.

I) In hoeverre heeft de coronacrisis invloed op investeringen in uw bedrijf?

Investerings in	Worden versneld	Worden vertraagd	Geen invloed	Niet van toepassing	Totaal
Productinnovaties	9%	23%	44%	23%	100%
Bedrijfsinnovaties	8%	36%	38%	18%	100%
Verduurzaming van gewasbescherming	2%	19%	51%	29%	100%
Verduurzaming van energie	3%	30%	45%	22%	100%
Watermanagement	1%	17%	51%	31%	100%
Opleiding van personeel	6%	19%	51%	25%	100%
Verduurzaming van verpakkingen	2%	23%	44%	31%	100%
Verduurzaming van logistiek	4%	21%	44%	31%	100%
Totaal gemiddeld	4%	23%	46%	26%	100%

Met name de verduurzaming van energie wordt vertraagd, maar ook bedrijfsinnovaties en verduurzaming blijven nu achterwege. Dit geldt ook in aanzienlijke mate voor de sierteeltveredeling en sierteeltproductiebedrijven onder glas. Waarschijnlijk zullen bedrijven die liquiditeitsproblemen hebben investeringen, die niet direct noodzakelijk zijn, uitstellen of hebben uitgesteld. Vier sectoren springen hier uit: de veredeling van de sierteelt, de bollenkwekerij, het sierteelt productiebedrijf onder glas en het vollegrondsgroente productiebedrijf.

J) Van welke regelingen heeft uw bedrijf gebruik gemaakt of verwacht gebruik te maken?

	Ja, gedaan of wordt binnenkort gedaan	Nee, kom hiervoor niet in aanmerking	Nee, niet nodig	Totaal
Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW). Betreft tegemoetkoming in loonkosten bij omzetsdaling van > 20 % in 3 maanden in maart t/m juli.	45%	20%	35%	100%
Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren (TOGS). Eenmalige uitkering van €4000 bij schade door noodgedwongen sluiting, inperking van bijeenkomsten en/of negatief reisadvies naar buitenland.	12%	48%	41%	100%
Extra Steunmaatregel (Aanvullende tegemoetsregeling Sierteelt en onderdelen Voedingstuinbouw)	34%	29%	37%	100%
Totaal gemiddeld	30%	32%	38%	100%

Wat opvalt is dat 45 % de NOW regeling heeft aangevraagd; dit is meer dan verwacht, gegeven het feit dat de regeling nog onvoldoende was ingericht op seizoensarbeid. Daarnaast is het logisch om de informatie van de respondenten op de maatregelen en de liquiditeitspositie te vergelijken met de informatie van de RvO en de banken.

Ook geeft een 32% aan geen gebruik te kunnen maken van de regelingen. Ten aanzien van de extra steunmaatregel geldt, dat gegeven het relatief snelle herstel van de markt in termen van omzet, veel bedrijven weer onder de grens van 30% omzet terecht zijn gekomen. Uit de facultatieve toelichting

die bij deze vraag mogelijk was, is vijftientig maal de 30%-grens genoemd als belemmerend voor de aanvraag. Dit wordt onredelijk gevonden, omdat de kosten wel zijn toegenomen. Ook de NOW-regeling lijkt nog suboptimaal te zijn als het gaat om werknemers (veel seizoensgebonden) werkzaam in de Nederlandse tuinbouw.

Het uiteindelijke percentage dat gebruik maakt van de regeling kan nog iets hoger komen te liggen. Bij het uitvoeren van de analyse was de mogelijkheid voor aanvragen nog niet gesloten.

K) Verwacht u dat voor uw bedrijf, na afloop van deze regeling, vergelijkbare regelingen in 2020 nodig blijven?

	Aantal respondenten	% van totaal aantal respondenten
Nee	280	49%
Ja	79	14%
Weet ik nog niet	213	37%
Totaal	572	100%

- Bij 37% van de respondenten is sprake van onzekerheid. Zij weten niet of regelingen nodig blijven.
- Van de respondenten geeft 14% aan dat regelingen nodig blijven. Als een uitsplitsing naar sectoren wordt gemaakt, vinden de volgende sectoren het bovengemiddeld belangrijk dat regelingen blijven.

Veredeling sierteelt	21%
Vermeerdering en opkweek	17%
Sierteelt productiebedrijf onder glas	16%
Technische toelevering	20%

- Uit de facultatieve toelichting op de antwoorden komt naar voren dat de noodzaak van steunmaatregelen sterk afhankelijk is van de marktontwikkelingen (16x).

Het percentage 'ja' op deze vraag, te weten 14 % lijkt hier erg laag, maar het percentage 'weet niet' is met 37 % erg hoog. Ondernemers zijn ook niet allemaal tevreden met de huidige regeling, wat het hoge percentage nee (49 %) kan verklaren.

L) De overheid heeft voor bedrijven die in liquiditeitsproblemen zijn geraakt een aantal noodkredietmaatregelen getroffen. Heeft u één of meerdere van deze regelingen aangevraagd, of bent u dit van plan te doen?

Bij deze vraag is het van belang om de antwoorden te vergelijken met de RVO en de banken, hetgeen door de Taskforce Financiën van het landelijk crisisteam kan worden meegenomen. Daarnaast zal het vergeleken moeten worden met wat er in een 'normaal' jaar aan financieringen wordt aangevraagd waardoor het lastig is hier vergaande conclusies aan te verbinden.

M) Ondervindt uw bedrijf problemen bij het aanvragen van extra krediet?

Waar er op deze vraag 'ja' is ingevuld, is het moeilijk te bepalen in hoeverre kredieten al dan niet terecht niet worden verstrekt. Wel wordt door een aantal ondernemers aangegeven, dat de houding

van de banken niet altijd bereidwillig en medewerkend is, dat men zo nu en dan schrikt van de rentepercentages en dat het soms lang duurt voordat er kan worden uitbetaald.

N) Maakt uw bedrijf gebruik van andere regelingen dan de hiervoor genoemde regelingen, bijvoorbeeld uitstel van betaling BTW?

Uit de enquête komt naar voren, dat aan het einde van 2020 naar verwachting 33% van de respondenten liquiditeitsproblemen zal hebben. Ook komt naar voren, dat 29% zich inspant om (tijdelijk) over meer liquide middelen te kunnen beschikken.

O) Kunt u de drie belangrijkste maatregelen aanvinken die uw bedrijf heeft getroffen of binnenkort zal treffen?

Kunt u de drie belangrijkste maatregelen aanvinken die uw bedrijf heeft getroffen of binnenkort zal treffen?	Aantal keer genoemd	% van totaal aantal respondenten	% van totaal aantal keer genoemd
Investerings om coronabesmetting binnen het bedrijf te voorkomen of te beperken	180	31%	15%
Afslanken van het bedrijf, productiebeperking, sluiten van één of meerdere vestigingen, herinrichting van processen	87	15%	7%
Investerings vertragen of versnellen	225	39%	18%
Nieuwe afzetmarkten vinden	121	21%	10%
Nieuwe of andere producten/diensten	77	13%	6%
Rijksmaatregelen (NOW, TOGS, Steunmaatregelen)	210	37%	17%
Kredietregelingen (Borgstellingskrediet MKB-C, BL-C, GO-regeling, TOZO)	60	10%	5%
Andere regelingen dan de rijks- en kredietmaatregelen	34	6%	3%
Samenwerken of fuseren met ander bedrijf	50	9%	4%
Andere eerder door u genoemde maatregelen (zie eerdere vraag over maatregelen ter verbetering van de bedrijfseconomische situatie)	56	10%	5%
Geen	128	22%	10%
Totaal aantal keer genoemd	1228		100%
Totaal aantal respondenten	572	215%	

Nota bene: Het percentage bij 'Totaal aantal respondenten' is hoger dan 100%, omdat respondenten meerdere maatregelen hebben ingevuld.

Ook hier komt het uitstellen van investeringen weer naar voren. Vervolgens scoren ook de rijksmaatregelen, coronapreventiemaatregelen en het vinden van nieuwe afzetmarkten hoog. Echter is bij dat laatste niet goed duidelijk wat hiermee wordt bedoeld: zijn dat grote alternatieve afzetkanalen, of is het de bekende kar of kraam aan de straatkant? Wel geeft dit de veerkracht van de sector weer. De financiële rijksmaatregelen springen er ook uit met 37%: er wordt dus van de regelingen gebruik gemaakt zoals ook strookt met de vragen over het gebruikmaken van de regelingen.

P) Welke kansen ziet u voor uw bedrijf in relatie tot de coronacrisis?

Op deze open vraag is de top 5 qua antwoorden:

- Vergroten afzet en uitbreiding afzetmarkt
- Innovatie processen en producten
- Minder concurrenten op de markt
- Meer aandacht voor gezonde voeding en duurzaamheid
- Online verkoop en dienstverlening neemt toe

Q) Wat wilt u verder in het kader van dit onderzoek meegeven?

Op deze open vraag is de top 5 qua antwoorden:

- Tijdelijke regeling; verbeter de regeling
- Rol van de overheid (het antwoord hierop is heel divers)
- Tijdelijke ondersteuning; niet aanmerking komen voor de steunmaatregelen levert veel problemen op
- Omzetvermindering wordt niet voldoende gecompenseerd
- Negatief effect op bedrijfsvoering; de crisis heeft grote financiële gevolgen

4. Aanbevelingen

Deze enquête is midden in de crisis, twee maanden na de uitbraak, om precies te zijn van 25 mei tot 2 juni, uitgevoerd. De studie moet inzicht geven in de effecten van de coronacrisis op de tuinbouw en de maatregelen die er binnen en voor de Nederlandse tuinbouw zijn genomen om als sector de crisis het hoofd te kunnen bieden.

Ondanks dat de sector zich weerbaar toont en de omzetten weer stijgen, verkeert nog steeds een groot deel van de ondernemingen in liquiditeitsproblemen, die ook nog voor het derde en vierde kwartaal van 2020 worden verwacht. Daarom is het nodig dat er voorlopig nog in enige vorm een crisisorganisatie actief blijft, die in gezamenlijkheid zich hard maakt voor het herstel van het tuinbouwcluster in Nederland. Vanuit dit perspectief, en op basis van deze analyse, doen we aan de Landelijke Crisisorganisatie Corona Tuinbouw de volgende aanbevelingen.

1. Het verdient aanbeveling, mede gegeven de na-ijleffecten van de huidige pandemie en de langdurige slechte liquiditeitspositie van veel ondernemers, de lobby in te zetten voor verlenging van de extra steunmaatregel tot in 2021.
2. We adviseren stellig om verdiepende analyses uit te voeren, naar:
  - de na-ijleffecten van de huidige pandemie en
  - helderheid in specifieke omzetsdalingen als het gevolg van het opschorten van investeringen, het scherp dalen van licentie-inkomsten, en de langdurige slechte liquiditeitspositie van veel ondernemers
  - en de betekenis van bovenstaande analyses voor verlenging en/of bijstelling van de extra steunmaatregel.
3. Aanbevolen wordt, in het verlengde van aanbeveling 2, nader te onderzoeken of er extra maatregelen, dan wel een aanpassing van de bestaande maatregelen mogelijk is om meer maatwerk binnen subsectoren mogelijk te maken. De grens van 30% omzetsderving binnen de extra steunmaatregel lijkt voor veel ondernemers te hoog, en ook de NOW voldoet niet altijd voor alle ondernemers die die steun wel nodig zouden hebben. De Coronacrisis pakt niet voor iedereen hetzelfde uit, en slaat ook niet voor iedereen toe op hetzelfde moment. Daarnaast zijn er wellicht andere bronnen denkbaar die de positie van het Nederlandse tuinbouwcluster kunnen versterken.
4. Het verdient aanbeveling om de aanvragen voor steunmaatregelen en kredieten, maar ook de liquiditeitspositie van ondernemingen zoals in dit rapport genoemd, te verrijken met informatie vanuit de RvO en de banken.
5. Het strekt ter aanbeveling deze effectenanalyse te gebruiken als een bouwsteen voor de lange termijn scenario's die in de gelijknamige taskforce worden uitgevoerd, met name daar waar het gaat om de na-ijleffecten van uitgestelde of afgestelde investeringen, consequenties in de im- en export en de activiteiten ten aanzien van nieuwe afzet (keteninnovatie), en mogelijke gevolgen van bedrijfsbeëindigingen voor het totale tuinbouwcluster.
6. De landelijke crisisorganisatie blijft in zijn gezamenlijke actie nodig in relatie met het Rijk, Europa en daarbuiten, als het gaat om het open houden van de grenzen voor vervoer van

handel en personen. Deze activiteit is niet mogelijk vanuit een enkele stakeholder of brancheorganisatie.

7. Voor veel ondervraagden geldt dat er in het vierde kwartaal van 2020 nog de nodige ontwikkelingen worden verwacht. Het is daarom aan te raden om, wellicht in kleinere of gewijzigde vorm, een analyse als deze in oktober 2020 te herhalen. Hiermee wordt een monitoring op korte termijn bewerkstelligd.

Landelijke Corona Cisisorganisatie Tuinbouw,

Projectteam Effectanalyse,

Dinsdag 16 juni 2020

Colofon

EFFECTANALYSE VAN CORONA OP DE TUINBOUW IN NEDERLAND

Den Hoorn, Juni 2020.

Opdrachtgever: Landelijke Crisisorganisatie Corona Tuinbouw, Greenports Nederland

Adri Bom-Lemstra, voorzitter Greenports Nederland

Sjaak van der Tak, voorzitter Glastuinbouw Nederland

Opdrachtnemer: Projectteam effectanalyse Taskforce Scenario's:

- 10.2.e 10.2.e Glastuinbouw Nederland
- 10.2.e provincie Zuid-Holland (projectleider)
- 10.2.e, 10.2.e Greenport West-Holland
- 10.2.e provincie Zuid-Holland
- 10.2.e 10.2.e Greenports Nederland
- 10.2.e
- 10.2.e Greenport Noord-Holland Noord
- 10.2.e Wageningen Economic Research (WEcR)
- 10.2.e, 10.2.e Greenports Nederland

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: dinsdag 19 mei 2020 15:24
Aan: 10.2.e Adri Bom-Lemstra; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
 Gert Mulder; 10.2.e @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e 10.2.e @kavb.nl;
 10.2.e @gmail.com; Carin Huet; 10.2.e ; 10.2.e 10.2.e -
 10.2.e

Onderwerp: Agenda en Stukken regie groep 16.30 uur
Bijlagen: notitie groei inclusief teeltwissel langdurig karakter.docx; Inventarisatie SBI codes voedingstuinbouw 19 mei 2020.pdf; Uitbreiding schaderegeling voedingstuinbouw 19 mei 2020.pdf; 20200517 - Actielijst Crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw 15 mei 2020.docx

Beste regiegroep,

Bij deze de stukken voor onze meeting van vanmiddag

Agenda

1. Terugkoppeling gesprekken met LNV inzake "extra steunmaatregel"

Oa adv volgende Bijlage

2. Actiepunten en vervolg richting fase 2 voor de crisis organisatie uit brede overleg met crisis organisatie 15 mei jl

Samengevat:

- Herstellen van hiaten / pijnpunten in extra steunmaatregel
- Het 'veiligstellen' van het oormerk aan de 600 mln euro
- Het (verder) onderbouwen van de bijzondere positie van de tuinbouw
- Het verder invullen van de agenda voor fase 2 (mede op basis van resultaten Effectenanalyse)
- Wanneer zien we 'crisis' als beëindigd? Wat zijn daarbij onze "indicatoren" (wanneer is sprake van nieuwe normaal en is acute ontwrichting markt afdoende hersteld / voorbij en ebt urgentie weg), en we als crisisorganisatie met de evaluatie en nazorg van start kunnen gaan en langzaam maar zeker taken overdragen aan 'staande organisaties' en eigen organisatie afbouwen. (Ondertussen niet vergeten: mijlpalen markeren en successen vieren)

3. Vergader frequentie komende weken.

4. Wat verder ter tafel komt

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Notitie

Aan: Marije Beens, 10.2.e van LNV
Van; Crisis organisatie Tuinbouw (10.2.e RFH, Ruud Paauwe Glastuinbouw Nederland, 10.2.e GreenportsNederland)

Betreft; voorstellen voor verdieping van de regeling inzake groei bij bedrijven.

Beste allen,

Bijgaand de voorstellen, inzake het verbeteren van de regeling om bedrijven die de laatste jaren op een duurzame wijze gegroeid zijn op reële gronden onder te brengen in de kaders van de regeling.

Allereerst willen we de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit complimenteren met de getoonde daadkracht bij het tot stand komen van de 'Regeling tegemoetkoming land- en tuinbouwondernemers COVID-19'. Deze regeling geeft vele bedrijven uit de sierteelt en voedingstuinbouw de mogelijkheid om hun bedrijf te kunnen continueren.

Tegelijkertijd is er veel zorg over het buiten de regeling vallen van 30 vooraanstaande sierteeltbedrijven. Deze bedrijven vallen nu buiten de boot door de wijze waarop de 30 % omzetverlies aangetoond moet worden. Niet het verlies, maar de overblijvende omzet is daarbij leidend. Bij een sterk gestegen omzet voorafgaand aan de corona crisis of bij een teeltwissel met langdurig karakter (zoals bijvoorbeeld rozen) leidt deze wijze van berekenen tot problemen.

Omschrijving problematiek bij groei

Bedrijven moeten de gemiddelde omzet uit 2017 - 2019 vergelijken met die van 2020 en dan minder dan 70 % van hun gemiddelde omzet over houden.

Bedrijven die in de afgelopen jaren fors gegroeid zijn hebben een omzet die fors hoger ligt dan het gemiddelde van de omzet in 2017 - 2019. Zij hebben daardoor een grotere omzetdaling dan 30 % nodig om in aanmerking te komen voor de regeling.

Als voorbeeld:

- Een bedrijf van 6 ha. is in 2020 uitgebreid met 3 ha. Oftewel een 50 % uitbreiding
- Ervan uitgaande dat zijn gemiddelde omzet evenveel stijgt heeft hij een omzetstijging van 50 %
- Zonder corona crisis zou zijn omzet in 2020 dan 150 % zijn van de gemiddelde omzet over de periode 2017 – 2019
- Uit artikel 2.1 van de regeling blijkt dat een bedrijf in 2020 (tussen 12 maart en 11 juni) minimaal 30 % omzetverlies moet hebben geleden
- In artikel 2.2 wordt bepaald dat de 30 % omzetverlies aangetoond moet worden door de overdracht van een berekening waaruit blijkt dat de omzet in 2020 70 % of lager is dan die van het gemiddelde over de periode 2017 – 2019

- Een bedrijf toont dus niet aan dat hij 30 % omzetverlies heeft, maar dat hij maximaal 70 % van de omzet heeft die hij eerder had. Deze 'gespiegelde' manier van aantonen pakt voor bedrijven dit bedrijf met groei echter volledig verkeerd uit.
- Als hij 30 % omzetverlies heeft (wat eigenlijk bedoeld is als drempelwaarde) komt hij uit op 120 % van de gemiddelde omzet van 2017 – 2019. Hij komt dan – ondanks de 30 % omzetsdaling - niet in aanmerking voor het noodfonds.
- Om wel in aanmerking te komen moet hij in 2020 minimaal 80 % omzetverlies geleden hebben ($150 \% - 80 \% = 70 \%$)
- Als hij 79 % of minder omzet verlies heeft geleden komt hij niet in aanmerking voor het noodfonds.

Volgens ons is dit nooit de bedoeling van de regeling geweest. Sterker, we hebben – om de discussie die nu speelt te voorkomen – dit groeiscenario de afgelopen weken meerdere malen onder de aandacht gebracht.

Omschrijving teeltwissel langdurig karakter zoals bijvoorbeeld rozen)

Voor teeltwissel met een langdurig karakter (zoals bijvoorbeeld rozen) geldt dat het een gewas is dat langjarig gebruikt wordt (tussen de 5 en 10 jaar afhankelijk van gewas). Bij een teeltwissel wordt het oude gewas vervangen door nieuwe planten. Het duurt enkele jaren voordat het gewas optimaal rendeert. De eerste periode zijn er nog geen bloemen, de planten hebben anderhalf a twee jaar voor ontwikkeling nodig, pas dan is de plant vol in productie en levert ze voldoende bloemen. Dat betekent dat de omzet (per m²) ook sterk stijgt in deze jaren.

Als je in 2017 of 2018 aangeplant hebt (bij nieuwe uitbreiding of in bestaande kas) is de omzet nog erg laag. De gemiddelde omzet (per m²) over de jaren 2017 – 2019 is daarmee ook relatief laag. In het jaar 2020 is de omzet optimaal.

Het is daardoor in deze gevallen reëel dat je in 2020 een omzet hebt van € 4,- per m² en je gemiddelde omzet over 2017 – 2019 slechts € 2,80 per m² was.

De omzetsdaling als gevolg van de corona crisis is hiermee niet aan te tonen, omdat een bedrijf in de corona crisis zelfs een hogere omzet (per m²) kan hebben dan in de jaren daarvoor.

Welke bedrijven betreft het ?

In de sierteelt gaat het over 30 vooraanstaande bedrijven (zie bijlage 1) die substantieel bijdragen aan het klimaatbeleid van het kabinet (bijlage 2). Deze bedrijven gaan nu op basis van de berekening over het omzetverlies niet in aanmerking komen voor de regeling.

De totale omzet van deze groep bedraagt ca. 250 miljoen per jaar (bron: Royal Flora Holland)

- 10 bedrijven met een omzet tussen de 10 en 30 miljoen per jaar (omzet basis 2019)
- 10 bedrijven tussen de 5 en 10 miljoen per jaar (omzet basis 2019)

- 10 bedrijven tussen de 5 miljoen per jaar en lager (omzet basis 2019)

Juridisch kader

In de regeling zoals deze in de Staatscourant is gepubliceerd is de volgende tekst van belang:

Artikel 2 (verstrekking en hoogte tegemoetkoming)

- 1. De minister verstrekt op aanvraag een tegemoetkoming aan een gedupeerde onderneming die in de periode van 12 maart 2020 tot en met 11 juni 2020:
  - a. meer dan 30% aan omzetderving lijdt als gevolg van de maatregelen ter bestrijding van de verdere verspreiding van COVID-19;
  - b. geconfronteerd wordt met een combinatie van de volgende situaties:
    - – de productie gaat door terwijl er nauwelijks omzet wordt gemaakt;
    - – producten zijn slecht of niet houdbaar vanwege bederfelijkheid en er zijn geen of beperkte alternatieve toepassingsmogelijkheden; en
    - – in de periode maart, april en mei is een grote seizoenspiek in productie, personele bezetting en omzet.
- 2. De hoogte van de omzetderving wordt vastgesteld op 70% van het verschil tussen het gemiddelde van de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni over de jaren 2017, 2018 en 2019 en de omzet in de periode van 12 maart tot en met 11 juni 2020, nadat dit verschil is verminderd met het bedrag waarmee de kosten van de ondernemer als gevolg van COVID-19 zijn afgenomen.

Advies hoe om te gaan met juridische kader

Uit de tekst van de regeling, zoals gepubliceerd in de Staatscourant blijkt dus dat het verplicht is om de omzet in 2020 te vergelijken met de gemiddelde omzet in de periode 2017 – 2019. Er staat verder nergens uitgelegd hoe die gemiddelde omzet berekend moet worden. Dat biedt volgens ons ruimte om daar een nadere invulling aan te geven door middel van een Nederlandse toevoeging.

➤ Bij groei

Wij stellen voor om voor bedrijven die sterk gegroeid zijn een berekening te maken die uitgaat van de omzet per vierkante meter netto teeltoppervlak.

De omzet per vierkante meter in 2020 vergelijken we met de gemiddelde omzet per vierkante meter over de periode 2017 – 2019.

Daaruit komt een omzetverlies per vierkante meter. Heeft een bedrijf minder dan 70 % omzet per vierkante meter in 2020 in vergelijking met het gemiddelde van 2017 - 2019 dan mag een bedrijf meedoen aan de regeling voor het noodfonds.

De hoogte van het omzetverlies voor deze bedrijven is het omzetverlies per vierkante meter maal het aantal vierkante meters van het bedrijf (netto teeltoppervlak!).

➤ Bij teeltwissel met langdurig karakter

Bij een teeltwissel wordt uitgegaan van de gemiddelde prijs die het bedrijf in 2017 – 2019 voor zijn product heeft gekregen. Voor het aantal stuks per m2 mag het bedrijf

Bijlage 1 groep siertelers areaaluitbreiding en teeltwisseling in de jaren 2017, 2018 en 2019

Telers met areaaluitbreiding en teeltwisseling in de jaren 2017, 2018 en 2019, met meer dan 30% omzet verlies en met huidige interpretatie omzet vergelijk buiten regeling vallen.				
Bedrijfsnaam	Uitbreiding (in hectares)	Jaar	Teelt	beschrijving
10.2.g	3,6	2019	10.2.g	geschakeld van 10.2.g naar 10.2.g
10.2.g	4	2019	teeltwisseling in 2019	teeltwisseling
10.2.g	5	2019	10.2.g	nieuwbouw
10.2.g	5	2019	10.2.g	schakel van 10.2.g naar 10.2.g
10.2.g	4	2018	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	3	2019	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	8	2019	10.2.g	locatie gekocht 10.2.g
10.2.g	12	2019	10.2.g	nieuwe locatie
10.2.g	4,7	2019	10.2.g	nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	4	2019	10.2.g	locatie gekocht 10.2.g
10.2.g	9	2018	10.2.g	Locatie gekocht 10.2.g

10.2.g	4	2018	10.2.g	Nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	3	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2018	10.2.g	nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	3	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	4	2018	10.2.g	Nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g			10.2.g	
10.2.g	1	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	2	2018	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	3,6	2018	10.2.g	Locatie gekocht 10.2.g
10.2.g	4	2018	10.2.g	Locatie gekoch 10.2.g
10.2.g	0,5	2019	10.2.g	10.2.e uitbreiding 10.2.g
10.2.g	2,5	2019	10.2.g	Nieuwe locatie
10.2.g	3	2018	10.2.g	Nieuwe locatie plus uitbreiding
10.2.g	1,1	2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	1,5	2019	10.2.g	Nieuwe locatie 10.2.g
10.2.g	2,5	2018	10.2.g	
10.2.g	3	2018 en 2019	10.2.g	Uitbreiding
10.2.g	5	2081	10.2.g	Uitbreiding en teeltwisseling

Bijlage 2 berekening met toelichting van een van de bedrijven binnen de groep groei/krimp.

Maatwerk
schadeberekening.p

Bijlage 3 Duurzaamheidsmaatregelen die genomen zijn door de getroffen bedrijven

Deze 30 bedrijven hebben de afgelopen volop geïnvesteerd in bijdrage aan het klimaatbeleid en de verduurzaming/vergroening transitie:

Energie

- Fossiel vrij (kas zonder gas); Geothermie (veel in collectief verband zoals bijv. 10.2.g

Westland) en warmtelevering aan woonwijken, seizoensopslag warmte; energiebesparing

door Het Nieuwe Telen (HNT) en deelname aan het programma “Kas als Energiebron” (i.s.m. met LNV)

Water en omgeving

- Rainleveler; luchtbehandelingstechniek
- hybride verlichting; LED verlichting; aanleg van zonneparken; Diffuus glas op kasdek
- Ondergrondse waterberging

Plantgezondheid

- Allen geïnvesteerd en verhoging inzet natuurlijke vijanden voor bestrijding plagen en ziekten, een van de bedrijven werkt al nagenoeg biologisch

Zoetermeer, mei 2020

Uitbreiding schaderegeling voedingstuinbouw

Op 15 mei 2020 is overleg gevoerd over aanpassing van de schaderegeling.

Uitgangspunten zijn:

1. Groenten en fruit
2. Omzetverlies > 30%
3. Voor de Foodservicemarkt (minimaal 75 % van de jaaromzet)

De volgende punten zijn besproken en geconcludeerd:

Omschrijving groenten en fruit

Moet alle verse producten die in het foodservicekanaal worden afgezet omvatten. Als richtsnoer kan gebruikt worden de wettelijke lijst is productbijlage van de MRL wetgeving Verordening (EU) 2018/62: Verse bederfelijke voedingstuinbouw producten vallen zijn duidelijk te onderscheiden in de hoofdproductgroepen verse groenten en fruit, paddenstoelen. Codes 0100000 tot 0290000 m.u.v. noten 0120000- 0120090-990

Klantprofiel

De markt van foodservice is zeer complex, Er zijn vele spelers die er voor zorgen dat de juiste producten in de juiste hoeveelheden op tienduizenden lokaties worden gebracht (fijndistributie). De groep SBI codes zal worden uitgebreid zodat alle soorten klanten er onder vallen waaronder de hospitality-branche (hotels, restaurants, etc.) , de catering (evenementen, bedrijfskantines, cruisevaart, etc.), de food-to-go (McDonalds, Subway, etc.). Grote klanten met eigen kantines vallen er ook onder. Deze groep wordt aangevuld met alle indirecte leveringen zoals horecagroothandel, verwerkers (wassen, snijden, portioneren), tussenhandel/importeurs, groothandelsmarkten en cash & carry en sommige bedrijven in het vervaardigen van kant- en klaar maaltijden en snacks. Uitgangspunt is dat aannemelijk moet worden gemaakt dat het om foodservice gaat.

Leveringsprofiel

De leveringen aan de foodservice hebben hun eigen kenmerken die dit soort leveringen onderscheiden van leveringen aan de retail en/of detailhandel. Veelal is sprake van bijzondere producten, mixorders met beperkte hoeveelheden per product, wijken verpakkingen af, wijkt de leverfrequentie af, etc. Aan de hand van klantprofiel in combinatie met leveringsprofiel kan bepaald worden dat het geleverde product bedoeld is voor de foodservice. Dit geldt dus ook bijvoorbeeld voor de tussenhandel/importeurs en de verwerkers waar niet direct te zien valt waar die klant het product naar toe verkoopt of verwerkt.

Bruto marge/winst

Voor de diverse berekeningen of voldaan wordt aan de criteria of de bepaling van de omvang van de schade kan nu volledig worden uitgegaan van de bruto marge/winst. Dus in het geval dat in het foodservice-assortiment meer marge wordt gemaakt dan in de niet onder de regeling vallende klanten/leveringen, dan zal eerder aan de criteria kunnen worden voldaan.

Effect van de verruiming

Om te bekijken wat het effect is van de aanpassingen is een onderzoek gedaan onder de leden van GroentenFruit Huis. De resultaten staan onderstaand overzicht:

Leden GFH Foodservice -30%	aantal	bestaand	aangepast
Foodservice Nederland	18	3	6
Foodservice export	9	2	3
Foodservice teelt	8	2	3
	35	7	12

Constateringen

1. De aanpassingen leiden er toe dat meer bedrijven van de regeling gebruik kunnen maken;
2. De norm van 75% is voor de meeste gespecialiseerde bedrijven een te hoge drempel. Met name de teeltbedrijven vallen af die werken binnen de collectieve afzet;
3. De periode van 12/3 t/m 11/6 is alleen met extrapolatie uit de administratie te halen;
4. Er zijn nog vele onzekerheden over de controle door de accountant. Door de complexiteit van de foodservicemarkt wordt betwijfeld of er ooit een verklaring zal worden afgegeven. Een praktisch ingericht en uit te voeren controle protocol is van essentieel belang.

Inventarisatie SBI codes

Aanvragers komen onder verschillende codes voor

01.61	Dienstverlening voor de akker- en/of tuinbouw
01.63	Behandeling van gewassen na de oogst
46.11	Handelsbemiddeling in landbouwproducten
46.17	Handelsbemiddeling in voedings- en genotmiddelen
46.31.1	Groothandel in groenten en fruit
46.39	Groothandel in voedings- en genotmiddelen
10.39	Verwerking groenten en fruit
10.85	Vervaardigen van kant- en klaar maaltijden en snacks
46.38.3	Gespecialiseerde groothandel in overige voedings- en genotmiddelen

Dezelfde codes worden ook voor de indirecte leveringen gebruikt

Klantcodes (eindklanten)

Op gebied van catering (56.21) en ook 56.29 zal het afhankelijk zijn van de structuur van de organisatie of daar bijvoorbeeld afzonderlijke BVs voor zijn of dat deze zijn uitbesteed aan andere partijen onder de SBI code van de moeder vallen. Geen idee hoe de bedrijfsstructuur is bij bijvoorbeeld bij Ikea en Efteling of cruise schepen. In veel gevallen zal het uitbesteed zijn maar misschien niet overal en dat zou onder maatwerk kunnen vallen.

Vraag die bij me opkomt is of het echt nodig om de SBI codes in de regeling op te nemen of kan dat bij de uitvoering vallen onder de term indirect.

50.10 Zee- en kustvaart (passagiersvaart en veerdienst)

Toelichting:

Zee- en kustvaart (passagiersvaart en veerdiensten) Deze klasse omvat: - vervoer van personen (eventueel met hun vervoermiddel) en/of goederen met veerboten over zee; - passagiersvaart en cruises over zee; - verhuur van zeilschepen en motorjachten met bemanning bestemd voor de vaart over zee.

Inclusief **46.69.7** Groothandel in scheepsbenodigdheden en visserij-artikelen

90.04.02 evenementenhallen

Evenementenhallen Deze klasse omvat: - dagelijks beheer voeren over eigen accommodaties of accommodaties van derden welke bestaan uit minstens één ruimte die regelmatig gebruikt wordt voor zowel voorstellingen van podiumkunsten als sportbeoefening en eventueel recreatieve evenementen. Deze klasse omvat niet: - het dagelijks beheer voeren over sportaccommodaties (9311 x).

82.30 Organiseren van congressen en beurzen

Organiseren van congressen en beurzen Deze klasse omvat: - organiseren van beurzen en tentoonstellingen; - organiseren van weekmarkten; - organiseren van braderieën, rommelmarkten, ruilbeurzen e.d.; - organiseren van modeshows; - exploitatie van markten, markthallen en

tentoonstellingsgebouwen. Deze klasse omvat niet: - organiseren van veilingen (82991 , 82992); - organiseren van zuiver recreatieve evenementen (93195).

93299 Overige recreatie (rest, geen jachthavens)

Overige recreatie (rest, geen jachthavens) Deze klasse omvat: - organiseren van veelal eenmalige of periodiek terugkerende recreatieve evenementen; - organiseren van (personeels-)feesten, bruiloften, partijen, uitstapjes waarbij de verzorging zoals vervoer, horeca e.d. wordt uitbesteed; - organiseren van pokeravonden; - schutterijen; - exploitatie paintball-faciliteiten en escaperooms; - het verzorgen van vuurwerkshows; - Oranjeverenigingen; - het trainen van huisdieren; - overkoepelende, voorlichtende, adviserende en coördinerende activiteiten op het gebied van recreatie. Deze klasse omvat niet: - informatieverstrekking op het gebied van toerisme (7990); - voorlichtende, adviserende en coördinerende activiteiten op het gebied van sport (93196).

Horeca groothandels gebruiken:

46901 - Niet-gespecialiseerde groothandel in consumentenartikelen

47299 - Gespecialiseerde winkels in overige voedings- en genotmiddelen n.e.g.

1089 - Vervaardiging van overige voedingsmiddelen n.e.g.

Andere belangrijke SBI code's:

Bedrijfskantines: deze hebben allemaal een aparte SBI code

Restaurant in musea, pretparken en evenementenhallen: idem, geen aparte SBI code!

46312 - Groothandel in consumptie-aardappelen

46311 - Groothandel in groenten en fruit

4639 - Groothandel in voedings- en genotmiddelen algemeen assortiment

4634 - Groothandel in dranken (geen zuivel)

1089 - Vervaardiging van overige voedingsmiddelen n.e.g.

1085 - Vervaardiging van kant-en-klaarmaaltijden en snacks

93119 - Overige sportaccommodaties (restaurant in grote sportcomplexen, bijvoorbeeld Snowworld)

Daarnaast is er ook een partij die in de categorie Markthandel zit 47819 Markthandel in overige voedings- en genotmiddelen. Ik zie ook andere partijen die als tweede code markthandel hebben.

Wellicht veelal van oudsher????! Betreft het hier alleen markthandel?

Het probleem met deze codes is dat de ondernemer deze niet bepaald, maar wordt opgelegd door KVK op basis van de doelstelling in de oprichtingsakte. Dus je zou kunnen spreken van een interpretatie van de Kvk, dus subjectief? Daarnaast verschuiven wellicht oudere bedrijven van markthandel naar groothandel, zonder dat de KVK SBI codes worden aangepast.

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: woensdag 17 juni 2020 17:25
Aan: 10.2.e Ruud Paauwe; Niels Louwaars; Alfons Zwetsloot; Prisca Kleijn; Richard Schouten;
 10.2.e 10.2.e
CC: Jaap Bond; 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Re: Opzet werkgroep fase 2 , extra steunmaatregel

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste allen,

Zojuist is in het regie team de (mogelijke) procesgang voor een verzoek aan de minister besproken.(gezien het zomerreces zou een verzoek uiterlijk 26 juni gedaan moeten worden)

Dit heb ik vertaald in de volgende planning voor ons als werkgroep / schrijfteam :

- morgen 18 juni eerste aanzet voor brief (motivatie) en format voor schade (door branches in te vullen) opstellen
- maandag 22 juni input vanuit de branches binnen, resultaten bespreken en concept notitie maken
- woe 24 juni bespreken in coördinatie team en regie groep
- donderdag 25 juni , indien alle signalen op " groen" , brief en onderbouwing naar de minster van LNV sturen .

Ik ga jullie een vergaderverzoek sturen voor morgenochtend 9.00 uur .

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

GREENPORTS
NEDERLAND

Op 17 jun. 2020, om 11:13 heeft 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl> het volgende geschreven:

Beste allen,

Vanochtend is in het coördinatie team een proces- aanpak voor het vervolg besproken.

1. Er zal een oriënterend gesprek plaatsvinden over de haalbaarheid en de insteek van een "fase-2 extra steunmaatregel" met de top van LNV. Jaap Bond zal dit vanuit de regiegroep zsm organiseren.

2. Onderwijl formeren we een werkgroep die een brief/ notitie voorbereid voor de motivatie van deze steunmaatregel , dit met een stevige onderbouwing vanuit de branches. Daarvoor is al wat materiaal aangereikt, maar deze moet op onderdelen verder verdiept worden.

Ik stel voor om morgen of maandag as een eerste call te organiseren. Met elkaar te beoordelen wat binnen is en vervolgafspraken te maken. Zie graag dat LNV zsm hierbij aansluit om te voorkomen dat In de opbouw van onze onderbouwing essentiële onderdelen gaan missen.

Graag jullie beschikbaarheid, ik zal daarvoor zsm een datum prikker uitsturen,

Donderdag 18 juni as : 9.00 uur

Donderdag 18 juni : 14.00 uur

Maandag 22 juni ; 12.00 uur

Maandag 22 juni : 14.00 uur

Met vriendelijke groet,

10.2.e
10.2.e
M 10.2.e Greenports Nederland

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: dinsdag 23 juni 2020 11:53
Aan: 10.2.e 10.2.e
CC: Jaap Bond
Onderwerp: Update werkproces steun maatregel fase 2
Bijlagen: 22062020extramaatregelfase2.docx; 200623 - concept - Dringende oproep tot verlenging extra steunmaatregel tuinbouw.docx

Opvolgingsvlag: Opvolgen
Vlagstatus: Met vlag

Beste 10.2.e en 10.2.e

De werkgroep "fase 2" heeft haar motivatie en onderbouwing opgezet.

Bij deze tkn de concept notities, die morgen besproken tijdens overleg met het coördinatie team en de regiegroep.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
10.2.e
M 10.2.e Greenports Nederland

Betreft: Onderbouwing “extra steunmaatregel Tuinbouw fase -2”

Aan: werkgroep uitwerking extra steunmaatregel (LNV/RVO en Crisis organisatie)

Van: Regiegroep Crisis organisatie Tuinbouw

Dd; 22 juni 2020

Notitie onderbouwing extra steunmaatregel Tuinbouw fase-2

In navolging van de onderbouwing voor Fase 1 (12 maart tm 11 juni) voorziet de crisis organisatie dat onderdelen van het tuinbouw cluster het komend kwartaal aanzienlijke schade blijven houden. Dit vanwege aanhoudende en verwachte vraaguitval, al dan niet in combinatie met teelt-cycli die reeds voor corona al waren opgestart en niet zonder schade afgebroken kunnen worden.

De crisis organisatie pleit ervoor om de bestaande regeling te verlengen met een duur van 3 maanden van, dit willen zeggen over de periode van 12 juni t/m 11 september 2020.

Ze komt met input van de verschillende branche-organisaties, tot een totale schade benadering van.... miljoen euro , verdeelt over de onderstaande sectoren.

Benadering schade-tegemoetkomingen per sector (12 juni tm 11 september) op de hoofd en sub-sectoren (x miljoen euro)

	Teelt	Handel	Veredeling& vermeerdering	Totaal
Bloemen en planten	45 (691)	--	3,0 (5)	48
Voedingstuinbouw	... (...)	... (...)	--	...
Bollensector	22,5 (....)	14,5 (20)	--	37
Totaal				....

Grondslag voor de berekening is een drempelwaarde van 30%

(..) = aantal bedrijven boven schade drempel van > 30 %

CONCEPT

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. de minister, mevrouw C.J. Schouten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum: 26 maart 2020
E-mail: 10.2.e @greenports-nederland.nl
Onderwerp: Dringende oproep tot verlenging extra steunmaatregel tuinbouw

Geachte mevrouw Schouten, Beste Carola,

De afgelopen periode vervulde de extra steunmaatregel voor de tuinbouw een cruciale functie om in de kern gezonde bedrijven te redden en banen te behouden in de tuinbouw. Bij deze doen wij een dringende oproep voor uw inzet om de steunmaatregel te verlengen, zoals het kabinet met andere noodmaatregelen ook doet. Ons inziens laten de ontwikkelingen in afzetmarkten en de impact ervan op de financiële resultaten en positie van bedrijven zien dat een tweede tranche noodzakelijk is.

Intentie

De intentie van de steunmaatregel zoals deze gold bij de start, is onverkort van kracht. Een belangrijk deel van de tuinbouwbedrijven kan geen beroep doen op het pakket generieke noodmaatregelen van het kabinet. In aanvulling op dit pakket blijft de extra steunmaatregel cruciaal om bedrijven en banen te redden, maar ook om de diversiteit en kracht van het tuinbouwcluster veilig te stellen. Dit cluster bestaat uit een samenhangend complex van innovatie en ontwikkeling, productie van en internationale handel in hoogwaardige tuinbouwproducten en toelevering.

Motivatie

Ook de motivatie voor de extra steunmaatregel geldt onverminderd. Cijfers van organisaties in de branche en uit een brede peiling onder ondernemers in het cluster laten zien dat bij een omvangrijk deel van de bedrijven de derving aan omzet en bruto winst aanhoudt tot eind 2020. Consequentie is dat liquiditeitsproblemen aanhouden, de financiële positie van deze bedrijven uitholt (met dalende solvabiliteit) en dat investeringen terug vallen. Ook bij het complete pakket aan steunmaatregelen dragen de bedrijven het overgrote deel van de schade zelf! Er valt nu al te voorzien dat vernieuwing en verduurzaming stil gaan vallen. Dit zal snel ten koste gaan van de concurrentiekracht en daarmee van de positie van het Nederlandse tuinbouwcluster in het internationale speelveld.

Lange doorwerking

De oorzaak van dit vooruitzicht blijft dezelfde als die van medio maart: acute vraaguitval na de wereldwijde coronapandemie en overheidsmaatregelen om verspreiding van dit virus te beteugelen.

Dit ligt buiten de schuld en invloedssfeer van ondernemers, die er blijk van geven alle zeilen bij te zetten om in te spelen op de mogelijkheden die markten wél bieden. Nu is echter zichtbaar welke lange doorwerking coronamaatregelen hebben en hoe dat ingrijpt op het cyclische productieproces in de tuinbouw. Dit valt niet stil te zetten. Investerings moeten zelfs doorgaan om in te spelen op (beperkte) kansen die (nieuwe en/of herstelde) afzetmarkten mogelijk bieden. De aanhoudende vraaguitval treft ondernemers die in internationale ketens actief zijn én ondernemers die zich specialiseerden in korte ketens. Juist dit samenspel van diversiteit in ondernemers en producten kenmerkt het bouwwerk van het tuinbouwcluster, dat een multinational van MKB-bedrijven vormt. Elk onderdeel draagt bij aan de kracht van het cluster en verdient steun om de crisis door te komen. Forse sanering van (groepen van) bedrijven ondermijnt de concurrentiekracht van het hele cluster. Terwijl het toonaangevend en wereldspeler is en kan blijven, met haar bakermat in ons land. De tuinbouw kan een belangrijke steunpilaar zijn om de economische malaise van de BV Nederland bij de aanstaande recessie te beperken en bij te dragen aan een sneller herstel.

Criteria gelden nog steeds

De coronacrisis toont aan dat ook in tijden van crises, consumenten onze kwalitatief hoogwaardige producten nodig hebben. Dat laat onverlet dat overheidsmaatregelen, die overigens op zich terecht zijn om de volksgezondheid veilig te stellen, voor marktontwikkeling zorgen en schade veroorzaken. De eerder vermelde criteria bij het instellen van de extra steunmaatregelen, gelden nog steeds. Het gaat om ondernemingen die zich geconfronteerd zien met een combinatie van de volgende situaties:

- de productie gaat door terwijl er nauwelijks omzet wordt gemaakt;
- producten zijn slecht of niet houdbaar vanwege bederfelijkheid en er zijn geen of beperkte alternatieve toepassingsmogelijkheden;
- er is sprake van een seizoenspiek in productie, personele bezetting en/of omzet.

Ook geldt nog dat de tegemoetkoming is te zien als aanvulling op andere overheidsondersteuning uit het noodpakket banen en economie die het kabinet nam in verband met COVID-19. Het kabinet verlengt andere maatregelen; daar hoort verlenging van de extra steunmaatregel voor de tuinbouw bij. Die verlenging is ruimschoots te financieren uit de onderuitputting van het gereserveerde bedrag voor de eerste tranche. Volgens onze berekeningen volstaat een bedrag van xx miljoen euro voor de tweede tranche.

Tot slot

Uiteraard zijn wij als vertegenwoordigers van het tuinbouwcluster bereid om bovenstaande oproep en bijgaande cijfermatige onderbouwing nader toe te lichten. We vernemen graag op korte termijn uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Namens de Regiegroep Crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw,

Regiegroep

Regiegroep

Regiegroep

Jaap Bond
Voorzitter

Niek Jan van Kesteren
Greenport Holland

Adri Bom-Lemstra
Greenports Nederland

Bijlage

Cijfermatige onderbouwing van deze oproep

Tabel in te voegen

CONCEPT

Van: 10.2.e
Aan: 10.2.e; Niels Louwaars; Adri Bom-Lemstra; 10.2.e; Henk Westerhof;
 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; @groentenfruihuis.nl; Gert Mulder; 10.2.e
 10.2.e; @kayb.nl; 10.2.e; 10.2.e; 10.2.e; @glastuinbouwnederland.nl; 10.2.e; @gmail.com;
 Carrn van Huët; 10.2.e
Onderwerp: Regiegroep GPNL; vanmiddag 17.00 uur
Datum: woensdag 24 juni 2020 15:13:26
Bijlagen: [200624extramaatregelfase2v3.docx](#)
[200624 - concept - Dringende oproep tot verlenging extra steunmaatregel tuinbouwV2.docx](#)
[GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)

Beste allen,

Bij deze de concept brief en onderbouwing. Dit ter bespreking vanmiddag.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e

Greenports Nederland

Betreft: Onderbouwing “extra steunmaatregel Tuinbouw fase -2”

Aan: werkgroep uitwerking extra steunmaatregel (LNV/RVO en Crisis organisatie)

Van: Regiegroep Crisis organisatie Tuinbouw

Dd; 24 juni 2020

Notitie onderbouwing extra steunmaatregel Tuinbouw fase-2

In navolging van de onderbouwing voor Fase 1 (12 maart t/m 11 juni) voorziet de crisisorganisatie dat onderdelen van het tuinbouwcluster het komend kwartaal aanzienlijke schade blijven houden. Dit vanwege aanhoudende en ook te verwachten vraaguitval, al dan niet in combinatie met teelt-cycli die reeds voor corona al waren opgestart en niet zonder blijvende schade afgebroken kunnen worden.

De crisisorganisatie pleit ervoor om de bestaande regeling conform de andere maatregelen uit het noodpakket van het kabinet te verlengen met een duur van 3 maanden, dit willen zeggen over de periode van 12 juni t/m 11 september 2020.

Ze komt met input van de verschillende brancheorganisaties, tot onderstaande benadering voor de totale tegemoetkoming. Dit is een schadebedrag waarin derving van omzet en brutowinst bij bedrijven die onder de drempel van 30% blijven niet is meegenomen. Het betreft dus bedrijven die wel boven de schadedrempel van 30 % komen, en die vervolgens een eigen risico van 51% kennen c.q. een tegemoetkoming van 49% krijgen.

Benadering schade-tegemoetkomingen per sector (12 juni t/m 11 september) op de hoofd- en sub-sectoren (x miljoen euro)

	Teelt	Handel	Veredeling & vermeerdering	Totaal
Bloemen en planten	45,0 (691)	21,3 (25)	3,0 (5)	69,3
Voedingstuinbouw*)	19,6 (133)	12,8 (62)	--	32,4
Bollensector	22,5 (700)	14,5 (20)	--	37,0
Totale schade van de tuinbouw boven drempelwaarde van 30 %				138,7
Tegemoetkoming door verlenging extra maatregel; na aftrek van “eigen risico van 49%”				97,1

(..) = aantal bedrijven boven schadedrempel van > 30 %

*) Voedingstuinbouw: extra eis in de huidige regeling van 60 % (in relatie belevering voor de out- of -home markt) is voor deze onderbouwing los gelaten.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. de minister, mevrouw C.J. Schouten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum: 25 juni 2020
E-mail: 10.2.e @greenports-nederland.nl
Onderwerp: Dringende oproep tot verlenging extra steunmaatregel tuinbouw

Geachte mevrouw Schouten, Beste Carola,

De extra steunmaatregel voor de tuinbouw vervulde een cruciale functie om in de kern gezonde bedrijven te redden en banen te behouden in de tuinbouw. We zijn u zeer erkentelijk voor de eerdere inzet van u en uw ambtenaren om deze regeling mogelijk te maken en uit te voeren. In debat met de Tweede Kamer gaf u aan niet voornemens te zijn om de regeling te verlengen. Bij deze doen wij een dringende oproep die stellingname te herzien. Ontwikkelingen in diverse afzetmarkten en de impact ervan op de financiële resultaten en positie van vele bedrijven in de tuinbouw laten zien dat een tweede tranche urgent is, net als met andere noodmaatregelen van het kabinet gebeurt.

Intentie

De intentie van de steunmaatregel zoals deze gold bij de start, is onverkort van kracht. Een belangrijk deel van de tuinbouwbedrijven kan geen beroep doen op het pakket generieke noodmaatregelen van het kabinet. Ook na aanpassing van de NOW-regeling is dat het geval. In aanvulling op het generieke pakket blijft de extra steunmaatregel cruciaal om bedrijven en banen te redden, en om de diversiteit en kracht van het tuinbouwcluster veilig te stellen. Dit cluster bestaat uit een samenhangend complex van innovatie en ontwikkeling, productie van en internationale handel in hoogwaardige tuinbouwproducten en toelevering.

Motivatie

Ook de motivatie voor de extra steunmaatregel geldt onverminderd. Cijfers van organisaties in de branche en uit een brede peiling onder ondernemers in het cluster laten zien dat bij een omvangrijk deel van de bedrijven de derving aan omzet en brutowinst aanhoudt tot eind 2020. Consequentie is dat liquiditeitsproblemen aanhouden, de financiële positie van deze bedrijven uitholt (met dalende solvabiliteit) en dat investeringen terugvallen. Achter het 'gunstige beeld' van de onder-uitputting gaat een harde werkelijkheid schuil. Ook bij een compleet pakket aan steunmaatregelen, inclusief de extra steunmaatregel, dragen de bedrijven het overgrote deel van de schade zelf: bij de derving tot 30% in het geheel en bij bedrijven die de schadedrempel van 30% in de regeling wel 'haalden' ook voor ruim de helft! Er is dan ook te voorzien dat vernieuwing en verduurzaming stilvalt; zo geeft ruim

40% van de ondernemers in de peiling aan dat investeringen moeten worden uitgesteld of geschrapt. Dit zal ten koste gaan van de concurrentiekracht en daarmee van de positie van het Nederlandse tuinbouwcluster in het internationale speelveld.

Buiten schuld en invloedsfeer

De oorzaak van dit sombere vooruitzicht blijft dezelfde als die van medio maart: acute vraaguitval bij de wereldwijde coronapandemie en overheidsmaatregelen om verspreiding van dit virus te beteugelen. Dit ligt buiten de schuld en invloedsfeer van ondernemers. Zij geven er blijk van alle zeilen bij te zetten om in te spelen op mogelijkheden die markten wél bieden. Die ondernemersgeest en veerkracht verklaren ook de onder-uitputting bij de extra steunmaatregel in de eerste tranche. We zien echter dat bij enkele subsectoren, zoals bloembollen, belangrijke afzetmarkten niet opveren. Voor tal van ondernemers, zeker als zij zich specialiseerden in specifieke afzetmarkten zoals feesten en partijen, evenementen, horeca en cateraars, herstellen afzetmogelijkheden zich beperkt tot niet. En dus duurt de derving van omzet of bruto winst voort of dient deze zich snel aan als de oogst- en afzetpiek later in het jaar valt.

Lange doorwerking

Het wordt scherp zichtbaar welke lange doorwerking coronamaatregelen hebben en hoe dat ingrijpt op het unieke cyclische productieproces in de tuinbouw. Dit valt niet stil te zetten; snel omschakelen naar een ander product is veelal geen optie. Investerings in productie moeten zelfs doorgaan om in te spelen op (beperkte) kansen die (nieuwe en/of herstellende) afzetmarkten mogelijk bieden. De aanhoudende vraaguitval treft ondernemers die in internationale ketens actief zijn én ondernemers die zich specialiseerden in korte ketens. Juist dit samenspel van diversiteit in ondernemers en producten kenmerkt het bouwwerk van het tuinbouwcluster, dat een multinational van MKB-bedrijven vormt. Elk onderdeel draagt bij aan de kracht van het cluster en verdient steun om de crisis door te komen. Forse sanering van (groepen van) bedrijven ondermijnt de concurrentiekracht van het hele cluster. Terwijl het toonaangevend en wereldspeler is en kan blijven, met haar bakermat in ons land. De tuinbouw kan een belangrijke steunpilaar zijn om de economische malaise van de BV Nederland bij de aanstaande recessie te beperken en bij te dragen aan een sneller herstel.

Criteria gelden nog steeds

De coronacrisis toont aan dat ook in tijden van crises, consumenten onze kwalitatief hoogwaardige producten nodig hebben. Dat laat onverlet dat overheidsmaatregelen, die overigens op zich terecht zijn om de volksgezondheid veilig te stellen, nationaal en internationaal voor marktontwikkeling blijven zorgen en schade blijven veroorzaken. De eerder vermelde criteria bij het instellen van de extra steunmaatregelen, gelden nog steeds. Het gaat om ondernemingen die zich geconfronteerd zien met een combinatie van de volgende situaties:

- de productie gaat door terwijl er nauwelijks omzet wordt gemaakt;
- producten zijn slecht of niet houdbaar vanwege bederfelijkheid en er zijn geen of beperkte alternatieve toepassingsmogelijkheden;
- er is sprake van een seizoenspiek in productie, personele bezetting en/of omzet.

De piek valt voor een belangrijk deel van de bedrijven in het voorjaar, maar voor andere juist later in het jaar. Ook geldt nog dat de tegemoetkoming is te zien als aanvulling op andere overheidssteun uit het noodpakket banen en economie die het kabinet nam in verband met COVID-19. Het kabinet verlengt andere maatregelen; daar hoort verlenging van de extra steunmaatregel voor de tuinbouw bij. Verlenging is ruimschoots te financieren uit de onder-uitputting van het gereserveerde bedrag

voor de eerste tranche. Volgens onze berekeningen volstaat een bedrag van 97,1 miljoen euro voor de tweede tranche. Waarbij we zekerheidshalve benadrukken dat dit bedrag dus het overgrote deel van de derving van omzet en bruto winst buiten beeld laat.

Tot slot

Uiteraard zijn wij als vertegenwoordigers van het tuinbouwcluster bereid om bovenstaande oproep en bijgaande cijfermatige onderbouwing nader toe te lichten. We verzoeken u met klem uw eerdere voornemen, om niet te verlengen, te herzien en met ons aan de slag te gaan om de noodzaak van verlenging toe te lichten bij het kabinet en het parlement. Het is onze overtuiging dat wij hier samen met u en uw medewerkers opnieuw toe in staat zullen zijn. We vernemen graag op korte termijn uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Namens de Regiegroep Crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw,

Regiegroep

Regiegroep

Regiegroep

Jaap Bond
Voorzitter

Niek Jan van Kesteren
Greenport Holland

Adri Bom-Lemstra
Greenports Nederland

Bijlage

Cijfermatige onderbouwing van deze oproep

Van: 10.2.e
Aan: [Niels Louwaars](#); [Adri Bom-Lemstra](#); [Henk Westerhof](#); [10.2.e@groentenfruihuis.nl](#); [Gert Mulder](#); [10.2.e@kayb.nl](#); [10.2.e@glastuinbouwnederland.nl](#); [10.2.e@gmail.com](#); [Carm van Huet](#)
Cc: 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e 10.2.e
Onderwerp: Regiegroep GPNL; brief aan de minister van LNV; aanvullingen tot morgen 25 juni 9.00 uur
Datum: woensdag 24 juni 2020 20:24:09
Bijlagen: [200624 - concept - Dringend verzoek om gesprek vóór het zomerreces.docx](#)
[GreenportsNL-logoCMYK-1-2.jpeg](#)

Beste allen,

Op basis van het overleg van vanmiddag, stuur ik op verzoek van Jaap Bond, bij deze de aangepaste brief aan de minister van LNV.

Jullie reacties op dit concept zijn welkom tot morgen ochtend 9.00 uur daarna zal deze opgemaakt worden voor verzending.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e Greenports Nederland

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. de minister, mevrouw C.J. Schouten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum: 25 juni 2020
E-mail: 10.2.e @greenports-nederland.nl
Onderwerp: Dringend verzoek om gesprek vóór het zomerreces

Geachte mevrouw Schouten, Beste Carola,

Graag gaan we op zeer korte termijn met u in gesprek over de huidige situatie in onze sector. De extra steunmaatregel voor de tuinbouw vervulde een cruciale functie om in de kern gezonde bedrijven te redden en banen te behouden. We zijn u zeer erkentelijk voor de inzet van u en uw ambtenaren om deze regeling mogelijk te maken en uit te voeren. Ontwikkelingen in afzetmarkten nationaal en internationaal hebben nog steeds forse impact op de financiële resultaten en positie van vele bedrijven in de tuinbouw. Cijfers van organisaties in de branche en uit een brede peiling onder ondernemers in het cluster laten zien dat bij een omvangrijk deel van de bedrijven de derving aan omzet en brutowinst aanhoudt tot eind 2020. Onze vrees van medio maart komt uit: de crisis heeft een lange doorwerking.

Geen beroep op generieke maatregelen

Een belangrijk deel van de tuinbouwbedrijven kan geen beroep doen op het pakket generieke noodmaatregelen van het kabinet. Ook bij de verbeterde NOW2-regeling is dat het geval. In aanvulling op het generieke pakket blijft extra steun cruciaal om in de kern gezonde bedrijven en banen te redden, en om de diversiteit en kracht van het tuinbouwcluster veilig te stellen. Dit cluster bestaat uit een samenhangend complex van innovatie en ontwikkeling, productie van en internationale handel in hoogwaardige tuinbouwproducten en toelevering.

Harde werkelijkheid

Achter het 'gunstige beeld' van de onder-uitputting bij de extra steunmaatregel gaat een harde werkelijkheid schuil. De bedrijven dragen het overgrote deel van de schade zelf! De consequentie ervan is dat vernieuwing en verduurzaming stilvalt; zo geeft ruim 40% van de ondernemers in de peiling aan dat investeringen moeten worden uitgesteld of geschrapt. Dit zal ten koste gaan van de concurrentiekracht en daarmee van de positie van het Nederlandse tuinbouwcluster in het internationale speelveld.

Nationaal en internationaal

De oorzaak van dit sombere vooruitzicht blijft dezelfde als die van medio maart: acute vraaguitval bij de wereldwijde coronapandemie en nationale en internationale overheidsmaatregelen om verspreiding van dit virus te beteugelen. Dit ligt buiten de schuld en invloedssfeer van ondernemers. Zij geven er blijk van alle zeilen bij te zetten om in te spelen op mogelijkheden die markten nationaal en internationaal wél bieden. Die ondernemersgeest en veerkracht verklaren ook deels de onderuitputting bij de extra steunmaatregel. We zien echter dat bij enkele subsectoren, zowel in als bloembollen, voedingstuinbouw en snijbloemen en haar internationale handel, voor een aantal belangrijke afzetmarkten niet opveren. Voor veel ondernemers, zeker als zij zich specialiseerden in specifieke afzetmarkten zoals feesten en partijen, evenementen, horeca en cateraars, herstellen afzetmogelijkheden zich beperkt tot niet. En dus duurt de derving van omzet of bruto winst voort of dient deze zich snel aan als de oogst- en afzetpiek later in het jaar valt.

Lange doorwerking

Het wordt scherp zichtbaar welke lange doorwerking coronamaatregelen hebben en hoe dat ingrijpt op het unieke cyclische productieproces in de tuinbouw. Dit valt niet stil te zetten; snel omschakelen naar een ander product is veelal geen optie. Investerings in productie moeten zelfs doorgaan om in te spelen op (beperkte) kansen die (nieuwe en/of herstelde) afzetmarkten mogelijk bieden. De aanhoudende vraaguitval treft ondernemers die in internationale ketens actief zijn én ondernemers die zich specialiseerden in korte ketens. Juist dit samenspel van diversiteit in ondernemers en producten kenmerkt het bouwwerk van het tuinbouwcluster, dat een multinational van MKB-bedrijven vormt. Elk onderdeel draagt bij aan de kracht van het cluster en verdient steun om de crisis door te komen. Forse sanering van (groepen van) bedrijven ondermijnt de concurrentiekracht van het hele cluster. Terwijl het toonaangevend en wereldspeler is en kan blijven, met haar bakermat in ons land. De tuinbouw kan een belangrijke steunpilaar zijn om de economische malaise van de BV Nederland bij de aanstaande recessie te beperken en bij te dragen aan een sneller herstel.

Argumenten gelden nog steeds

De coronacrisis toont aan dat ook in tijden van crises, consumenten onze kwalitatief hoogwaardige producten nodig hebben. Dat laat onverlet dat overheidsmaatregelen, die overigens op zich terecht zijn om de volksgezondheid veilig te stellen, nationaal en internationaal voor marktontwrichting blijven zorgen en schade blijven veroorzaken. De eerder vermelde argumenten bij het instellen van de extra steunmaatregelen, gelden nog steeds. Het gaat om ondernemingen die zich geconfronteerd zien met een combinatie van de volgende situaties:

- de productie gaat door terwijl er nauwelijks omzet wordt gemaakt;
- producten zijn slecht of niet houdbaar vanwege bederfelijkheid en er zijn geen of beperkte alternatieve toepassingsmogelijkheden;
- er is sprake van een seizoenspiek in productie, personele bezetting en/of omzet.

De piek valt voor een belangrijk deel van de bedrijven in het voorjaar, maar voor andere juist later in het jaar. Zoals vanaf het begin aangegeven, dreunt de impact langer door dan drie maanden.

Tot slot

Wij verwachten als crisis organisatie dat extra steun aan de sector evident blijft. Hoe groot die steun moet zijn en in welke vorm deze kan plaatsvinden laat zich nu nog lastig aftekenen.

Graag gaan we op zeer korte termijn met u in gesprek hoe we samen verder kunnen werken aan oplossingen. Gelet op de grote zorg, de onzekerheden in de markt en de urgentie, stellen we zeer op prijs als dit vóór het zomerreces kan plaatsvinden.

Met vriendelijke groet,
Namens de Crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw,

Jaap Bond (voorzitter)

Niek Jan van Kesteren; voorzitter Greenport Holland
Adri Bom-Lemstra; voorzitter Greenports Nederland
Richard Schouten , GroentenFruitHuis
10.2.e , Royal FloraHolland
Sjaak van der Tak, Glastuinbouw Nederland
Henk Westerhof, Royal Anthos
Niels Louwaars, Plantum
Carin van Huet, Rabobank Nederland

Van: Schilfgaarde, Steven van
Aan: [Sonnema, drs. M. \(Marjolijn\)](#)
Cc: 10.2.e
Onderwerp: Brief inzake : "toelichting aanvraag Royal FloraHolland Tegemoetkoming sierteelt en onderdelen voedingsuitbouw"
Datum: woensdag 24 juni 2020 16:37:36
Bijlagen: [image001.png](#)
[image002.png](#)
[image003.png](#)
[image004.png](#)
[image005.jpg](#)
[LC-LE 2020.0035 - Brief aan RVO i.v.m. aanvraag Noodfonds.pdf](#)

Geachte mevrouw Sonnema,

In de bijlage treft u een brief aan inzake "toelichting aanvraag Royal FloraHolland Tegemoetkoming sierteelt en onderdelen voedingsuitbouw".

Vertrouwend erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Namens Steven van Schilfgaarde

10.2.e

Royal FloraHolland

Middel Broekweg 29,2670 AE, Naaldwijk

E 10.2.e [@royalfloraholland.com](mailto:10.2.e@royalfloraholland.com)

T 10.2.e

I www.royalfloraholland.com

Dit e-mailbericht is verzonden namens de Coöperatie Royal FloraHolland U.A., statutair gevestigd te Aalsmeer, kamer van koophandel nr. 34284016 (hierna: 'Royal FloraHolland'). De informatie in dit e-mailbericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde en kan vertrouwelijk en/of privacygevoelig zijn. Royal FloraHolland kan niet instaan voor de bevoegdheid van de afzender noch voor de inhoud van dit bericht of de overbrenging daarvan en kan niet garanderen dat dit bericht vrij is van virussen. Op alle verbintenissen met Royal FloraHolland is het Veilingreglement van toepassing. Het Veilingreglement is gedeponereerd bij de griffie van de rechtbank Amsterdam nr.32/2020 en gepubliceerd op de website www.royalfloraholland.com.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directoraat generaal Agro
T.a.v. drs. M. Sonnema
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum	24 juni 2020	Pagina 1 van 2
Referentie	L&C/LE 2020.0035	
Afdeling	Directie	
E-mail	10.2.e @royalfloraholland.com	
Onderwerp	Toelichting aanvraag Royal FloraHolland Tegemoet koming sierteelt en onderdelen voedingstuintbouw	

Geachte mevrouw Sonnema,

Op 18 juni jl. heeft Royal FloraHolland (RFH) een aanvraag ingediend voor een vergoeding in het kader van de regeling Tegemoetkoming sierteelt en onderdelen voedingstuintbouw. Op het formulier hebben wij bij het percentage omzetverlies 'n.v.t.' ingevuld en aangegeven hierop nadere toelichting te zullen verstrekken. Deze brief bevat bedoelde toelichting.

Tijdens de gesprekken bij de totstandkoming van de regeling, alsook in de regeling zelf en de toelichting daarop, is speciale aandacht gevraagd voor de bijzondere positie van de veilingen, waaronder RFH. De veilingen zijn aangemerkt als systeeminstelling. Zij zijn van wezenlijk belang voor het gehele sierteeltcluster.

RFH is een coöperatie, die meer dan 100 jaar geleden is opgericht door kwekers van bloemen en planten. Alleen sierteeltproducenten kunnen lid worden. De coöperatie voert een aantal werkzaamheden uit die collectief efficiënter verricht kunnen worden dan individueel. Deze werkzaamheden hebben allemaal betrekking op de verkoop en afzet van sierteeltproducten. Door deze collectieve organisatie van werkzaamheden is een level playing field ontstaan voor alle gebruikers van 'de marktplaats'. Dit geeft transparantie in de markt en zorgt ervoor dat zowel producenten als handelsbedrijven zich kunnen toespitsen op hun eigen werkzaamheden.

De manier waarop de sierteeltketen in Nederland zichzelf heeft ingericht levert een belangrijke bijdrage aan het succes van de Nederlandse sierteeltsector. Een belangrijke pijler is de afwezigheid van een eigen winsttoogmerk van RFH. Natuurlijk moet RFH zorgdragen voor een zakelijke bedrijfsvoering, maar eventuele positieve bedrijfsresultaten komen altijd weer ten gunste van de leden, via uitkering of bijschrijving op de reserves. Hetzelfde geldt voor negatieve bedrijfsresultaten. Deze worden afgewenteld op de leden, bijv. door benutting van de reserves of verhoging van de tarieven.

Het verlies van RFH als gevolg van de coronacrisis is dus een verlies dat ten laste komt van alle leden. Dit betekent dat de leden van RFH naast hun individuele bedrijfsomzetverlies ook nog een collectief omzetverlies lijden. Over de periode 12 maart-11 juni 2020 heeft RFH een omzetverlies geleden 10.2.e 10.1.C ten opzichte van het gemiddelde in diezelfde periode in de jaren 2017/2018/2019.

Datum 24 juni 2020
Referentie L&C/LE 2020.0035

Pagina 2 van 2

10.1.c [REDACTED] [REDACTED]. Dit verlies wordt door onze leden gedragen en moet dus naar rato opgeteld worden bij de verliezen van de individuele producenten.

Vanuit deze gedachte vinden wij dat de toets van 30% op RFH niet van toepassing is. De drempel van 30% is al gepasseerd, omdat alleen kwekers met meer dan 30 % omzetverlies een uitkering krijgen. De collectieve verliezen komen daar boven op, waardoor deze kwekers de drempel ruim passeren. Het opleggen van een extra drempel voor RFH als coöperatie doet geen recht aan haar positie als verlengstuk van de kwekers.

Gezien het belang van RFH als systeeminstelling voor de sierteeltsector in Nederland, het ontbreken van een eigen winstoogmerk bij de coöperatieve rechtsvorm en de structuur van de verliesnotering in de sierteeltketen, zijn wij van mening dat er gegronde redenen aanwezig zijn voor toekenning van een tegemoetkoming aan RFH. Hiermee wordt het totale te verwachten verlies van RFH over heel 2020 voor een beperkt deel gecompenseerd. Het overgrote deel zullen we uiteindelijk zelf moeten opvangen in onze eigen exploitatie.

Indien gewenst, zijn wij altijd beschikbaar om het bovenstaande mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,
Royal FloraHolland

Steven van Schilfgaarde
CEO

10.2.e

Van: 10.2.e 10.2.e @greenports-nederland.nl>
Verzonden: vrijdag 26 juni 2020 09:06
Aan: Niels Louwaars; 10.2.e@groentenfruihuis.nl; Matthijs Mesken; 10.2.e 10.2.e
 ; Henk Westerhof; Sjaak van der Tak; 10.2.e 10.2.e
 10.2.e @vbn.nl; Ruud Paauwe; Niek Jan van Kesteren; 10.2.e 10.2.e @kavb.nl;
 10.2.e Carin van Huët; Sjaak van der Tak; Adri Bom-Lemstra; Gert Mulder;
 10.2.e
Onderwerp: Brief aan minister van LNV dd 25 juni 2020
Bijlagen: 2020.06.25 brief aan LNV - minister Schouten - dringend verzoek om gesprek voor het
 zomerreces.pdf

Beste leden van coördinatie team en regie groep van de crisis organisatie,

Bijgaand de brief die gisteren is verstuurd naar de minister van LNV.

Met het verzoek om vanuit de crisisorganisatie zsm met haar in gesprek te gaan, om een aanpak te bespreken voor de komende periode waarvoor het kabinet aanvullende maatregelen voor de crisis bestrijding gaat formuleren.

Met vriendelijke groet,

10.2.e
 10.2.e
 M 10.2.e 10.2.e Greenports Nederland

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. de minister, mevrouw C.J. Schouten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Datum: 25 juni 2020
E-mail: 10.2.e @greenports-nederland.nl
Onderwerp: Dringend verzoek om gesprek vóór het zomerreces

Geachte mevrouw Schouten, Beste Carola,

Graag gaan we op zeer korte termijn met u in gesprek over de huidige situatie in onze sector. De extra steunmaatregel voor de tuinbouw vervulde een cruciale functie om in de kern gezonde bedrijven te redden en banen te behouden. We zijn u zeer erkentelijk voor de inzet van u en uw ambtenaren om deze regeling mogelijk te maken en uit te voeren. Ontwikkelingen in afzetmarkten nationaal en internationaal hebben nog steeds forse impact op de financiële resultaten en positie van vele bedrijven in de tuinbouw. Cijfers van organisaties in de branche en uit een brede peiling onder ondernemers in het cluster laten zien dat bij een omvangrijk deel van de bedrijven de derving aan omzet en brutowinst aanhoudt tot eind 2020. Onze vrees van medio maart komt uit: de crisis heeft een lange doorwerking.

Geen beroep op generieke maatregelen

Een belangrijk deel van de tuinbouwbedrijven kan geen beroep doen op het pakket generieke noodmaatregelen van het kabinet. Ook bij de verbeterde NOW2-regeling is dat het geval. In aanvulling op het generieke pakket blijft extra steun cruciaal om in de kern gezonde bedrijven en banen te redden, en om de diversiteit en kracht van het tuinbouwcluster veilig te stellen. Dit cluster bestaat uit een samenhangend complex van innovatie en ontwikkeling, productie van en internationale handel in hoogwaardige tuinbouwproducten en toelevering.

Harde werkelijkheid

Achter het 'gunstige beeld' van de onder-uitputting bij de extra steunmaatregel gaat een harde werkelijkheid schuil. Als gevolg van de drempel van 30% voor de tegemoetkoming en door andere politieke keuzes bij de uitwerking van de extra steunmaatregel, dragen de bedrijven het overgrote deel van de schade zelf! De consequentie ervan is dat vernieuwing en verduurzaming stilvalt; zo geeft ruim 40% van de ondernemers in de peiling aan dat investeringen moeten worden uitgesteld of geschrapt. Dit zal ten koste gaan van de concurrentiekracht en daarmee van de positie van het Nederlandse tuinbouwcluster in het internationale speelveld.

Nationaal en internationaal

De oorzaak van dit sombere vooruitzicht blijft dezelfde als die van medio maart: acute vraaguitval bij de wereldwijde coronapandemie en nationale en internationale overheidsmaatregelen om verspreiding van dit virus te beteugelen. Dit ligt buiten de schuld en invloedssfeer van ondernemers. Zij geven er blijk van alle zeilen bij te zetten om in te spelen op mogelijkheden die markten nationaal en internationaal wél bieden. Die ondernemersgeest en veerkracht verklaren ook deels de onderuitputting bij de extra steunmaatregel. We zien echter dat bij enkele subsectoren, zowel in de teelt als de (inter)nationale handel van bloembollen, producten in de voedingstuinbouw en snijbloemen, een groot aantal belangrijke afzetmarkten niet opveren. Voor veel ondernemers, zeker als zij zich specialiseerden in specifieke afzetmarkten zoals feesten en partijen, evenementen, horeca en cateraars, herstellen afzetmogelijkheden zich beperkt tot niet. En dus duurt de derving van omzet of bruto winst voort of dient deze zich snel aan als de oogst- en afzetpiek later in het jaar valt.

Lange doorwerking

Het wordt scherp zichtbaar welke lange doorwerking coronamaatregelen hebben en hoe dat ingrijpt op het unieke cyclische productieproces in de tuinbouw. Dit valt niet stil te zetten; snel omschakelen naar een ander product is veelal geen optie. Investerings in productie moeten zelfs doorgaan om in te spelen op (beperkte) kansen die (nieuwe en/of herstelde) afzetmarkten mogelijk bieden. De aanhoudende vraaguitval treft ondernemers die in internationale ketens actief zijn én ondernemers die zich specialiseerden in korte ketens. Juist dit samenspel van diversiteit in ondernemers en producten kenmerkt het bouwwerk van het tuinbouwcluster, dat een multinational van MKB-bedrijven vormt. Elk onderdeel draagt bij aan de kracht van het cluster en verdient steun om de crisis door te komen. Forse sanering van (groepen van) bedrijven ondermijnt de concurrentiekracht van het hele cluster. Terwijl het toonaangevend en een wereldspeler is en kan blijven, met haar bakermat in ons land. De tuinbouw kan een belangrijke steunpilaar zijn om de economische malaise van de BV Nederland bij de aanstaande recessie te beperken en bij te dragen aan een sneller herstel.

Argumenten gelden nog steeds

De coronacrisis toont aan dat ook in tijden van crises, consumenten onze kwalitatief hoogwaardige producten nodig hebben. Dat laat onverlet dat overheidsmaatregelen, die overigens op zich terecht zijn om de volksgezondheid veilig te stellen, nationaal en internationaal voor marktontwrichting blijven zorgen en schade blijven veroorzaken. De eerder vermelde argumenten bij het instellen van de extra steunmaatregelen, gelden nog steeds. Het gaat om ondernemingen die zich geconfronteerd zien met een combinatie van de volgende situaties:

- de productie en handel gaan door, terwijl er nauwelijks omzet wordt gemaakt;
- producten zijn slecht of niet houdbaar vanwege bederfelijkheid en er zijn geen of beperkte alternatieve toepassingsmogelijkheden;
- er is sprake van een seizoenspiek in productie, personele bezetting en/of omzet.

De piek valt voor een belangrijk deel van de bedrijven in het voorjaar, maar voor andere juist later in het jaar. Zoals vanaf het begin aangegeven, werkt de impact langer door dan drie maanden.

Tot slot

Wij verwachten als crisisorganisatie dat extra steun aan de sector evident blijft, ook gezien de aanstaande Brexit en economische recessie. Hoe groot die steun moet zijn en in welke vorm deze kan plaatsvinden laat zich nu nog lastig aftekenen.

In de komende maanden zal het kabinet uitwerking geven aan het vervolgtraject van het pakket noodmaatregelen. Daar worden keuzes gemaakt. Nu de tuinbouw met veel schade zit, meer schade is te voorzien en generieke maatregelen niet afdoende verlichting geven, bespreken we graag op heel korte termijn met u welke scenario's er zijn voor een (gezamenlijke) vervolgaanpak. Gelet op de grote zorg, de onzekerheden in de markt en de urgentie, stellen we zeer op prijs als dit vóór het zomerreces kan plaatsvinden.

Met vriendelijke groet,
Namens de Crisisorganisatie Coronacrisis Tuinbouw,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'Bond', with a large, sweeping flourish underneath.

Jaap Bond (voorzitter)

Niek Jan van Kesteren; voorzitter Greenport Holland
Adri Bom-Lemstra; voorzitter Greenports Nederland
Richard Schouten; GroentenFruit Huis
10.2.e [redacted] Royal FloraHolland
Sjaak van der Tak; Glastuinbouw Nederland
Henk Westerhof; Royal Anthos
Niels Louwaars; Plantum
Carin van Huët; Rabobank Nederland